

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 4 grudnia 2006 r.

Nr 253

TREŚĆ:

Poz.:

AKTY NORMATYWNE:

ROZPORZĄDZENIE:

- 3768** – Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, znajdujących się na terenie województwa dolnośląskiego 22623

UCHWAŁA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO:

- 3769** – Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 października 2006 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego 22659

UCHWAŁA RADY POWIATU:

- 3770** – Rady Powiatu Kłodzkiego z dnia 27 września 2006 r. w sprawie określenia warunków częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców i opiekunów prawnych z opłat za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w młodzieżowym ośrodku socjoterapii 22694

UCHWAŁY RAD MIEJSKICH:

- 3771** – Rady Miejskiej w Ścinawie z dnia 28 września 2006 r. w sprawie zaliczenia dróg w granicach administracyjnych miasta Ścinawa, rejon ulicy Klasztornej do dróg kategorii gminnych 22695
- 3772** – Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 23 października 2006 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Miejskiej Dzierżoniów lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu do tego uprawnionego 22703
- 3773** – Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 23 października 2006 r. w sprawie określenia liczby przeznaczonych do wydania w 2007 roku nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką 22706
- 3774** – Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 23 października 2006 r. zmieniająca uchwałę w sprawie organizacji i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych przez Gminę Miejską Dzierżoniów w 2005 i 2006 roku 22706
- 3775** – Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 23 października 2006 r. w sprawie udzielania przez Gminę Miejską Dzierżoniów pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją 22707
- 3776** – Rady Miejskiej Strzelina z dnia 26 października 2006 r. w sprawie nadania statutu Strzeleckiemu Ośrodkowi Kultury w Strzelinie 22712
- 3777** – Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 26 października 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy produkcyjno-usługowej położonego przy ulicy Ciernie w Świebodzicach 22714

- 3778** – Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 26 października 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonego przy ulicy Ofiar Oświęcimskich w Świebodzicach 22717
- 3779** – Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 26 października 2006 r. w sprawie nadania nazwy Błonia Trzebnickie placowi na terenie miasta Trzebnica 22720

UCHWAŁY RAD MIAST I GMIN:

- 3780** – Rady Gminy i Miasta w Bogatyni z dnia 10 października 2006 r. w sprawie nadania nazwy ulicy 22721
- 3781** – Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 26 października 2006 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu targowiska miejskiego w Wiązowie 22723
- 3782** – Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 26 października 2006 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców na terenie miasta i gminy Wiązów na wspieranie nowych inwestycji oraz tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją 22724

UCHWAŁY RAD GMIN:

- 3783** – Rady Gminy Czernica z dnia 31 sierpnia 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice, gmina Czernica 22731
- 3784** – Rady Gminy Czernica z dnia 31 sierpnia 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kamieniec Wrocławski, gmina Czernica 22735
- 3785** – Rady Gminy Podgórzyn z dnia 25 października 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przy zachodniej granicy gminy Podgórzyn w obrębie Staniszków 22740
- 3786** – Rady Gminy Podgórzyn z dnia 25 października 2006 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Gminy w Podgórzynie 22756
- 3787** – Rady Gminy Podgórzyn z dnia 25 października 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat 22757
- 3788** – Rady Gminy Podgórzyn z dnia 25 października 2006 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji 22758
- 3789** – Rady Gminy Podgórzyn z dnia 25 października 2006 r. w sprawie przyjęcia na rok 2007 regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Podgórzyn oraz wykazu tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze i pedagogów szkolnych 22766
- 3790** – Rady Gminy w Wińsku z dnia 26 października 2006 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy w Wińsku nr XLVIII/287/2006 z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat oraz tryb ich pobierania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku 22774

UCHWAŁA ZGROMADZENIA:

- 3791** – Związku Gmin Karkonoskich z dnia 10 sierpnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad umarzania wierzytelności Związku Gmin Karkonoskich oraz jego jednostek organizacyjnych z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, oraz udzielania innych ulg w spłacie tych należności, a także wskazania organów do tego uprawnionych 22774

INNE AKTY PRAWNE:**INFORMACJA:**

- 3792** – o decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie zmiany koncesji dla Zgorzeleckiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Zgorzelcu Sp. z o.o. z siedzibą w Zgorzelcu 22777

3768**ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO**

z dnia 27 listopada 2006 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody ożywionej i nieożywionej znajdujących się na terenie województwa dolnośląskiego

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z 2005 r. Nr 113, poz. 954, Nr 130, poz. 1087) zarządza się, co następuje:

§ 1

Ustanawia się pomniki przyrody, których nazwy i położenie określone są w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia.

§ 2

W stosunku do pomników przyrody ożywionej, o których mowa w załączniku nr 1, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu w obrębie rzutu korony drzew, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby w obrębie rzutu korony drzew;
- 4) dokonywania w otoczeniu pomników przyrody zmian stosunków wodnych mogących negatywnie wpłynąć na te obiekty;
- 5) wylewania gnojownicy w obrębie rzutu korony drzew, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 6) umieszczania tablic reklamowych.

§ 3

W stosunku do pomników przyrody nieożywionej, o których mowa w załączniku nr 2, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wydobywania do celów gospodarczych skał oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 3) umieszczania tablic reklamowych.

§ 4

Nadzór nad ustanowionymi pomnikami przyrody, o których mowa w § 1, sprawuje Wojewódzki Konserwator Przyrody.

§ 5

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

KRZYSZTOF GRZELCZYK

¹ Niniejsze Rozporządzenie poprzedzone było:

- Zarządzeniem Nr 10/88 Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 12 marca 1988 r. (Dz. Urz. Woj. Wałbrzyskiego Nr 9, poz. 69);
- Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 20 kwietnia 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Wałbrzyskiego Nr 7, poz. 21);
- Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 30 października 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wałbrzyskiego Nr 31, poz. 220);
- Rozporządzeniem Nr 17/98 Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 17 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wałbrzyskiego Nr 34, poz. 258);
- Rozporządzeniem Nr 28 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 24 listopada 1999 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 35, poz. 1407, w zakresie załącznika pod poz. 4);
- Rozporządzeniem Nr 10 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 marca 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 33, poz. 819, w zakresie załącznika od l.p. 25 do 75);
- Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 19 kwietnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 69, poz. 1321 w zakresie załącznika od l.p. 13 do 18,
- Rozporządzeniem Nr 4 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 2 marca 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 45, poz. 875), które tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego Rozporządzenia.

Załącznik nr 1 do rozporządzenia
Wojewody Dolnośląskiego z dnia
27 listopada 2006 r. (poz. 3768)

Nazwy i położenie pomników przyrody ożywionej znajdujących się na obszarze województwa
dolnośląskiego

Lp.	Nazwa pomnika przyrody ożywionej	Położenie (gmina, miejscowość, lokalizacja)	Pierwotny akt prawny ustanowienia pomnika przyrody ożywionej
1.	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>) o obw. 101 cm	Bardo Śląskie, ul. Grunwaldzka 31, na terenie d. Wodociągów, obecnie Gazociągów, przy ścianie budynku technicznego	Nr dec. 7140/141/82
2.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 482 cm	Gm. Bardo Śląskie, Brzeźnica, przy wejściu na teren kościół parafialnego	Nr dec. 7140/139/82
3.	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>) o obw. 228 cm	Gm. Bardo Śląskie, Brzeźnica, park przypałacowy, obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej	Nr dec. 7140/147/82
4.	Grupa drzew – 2 szt. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Gm. Bardo Śląskie, Opolnica, park przypałacowy, obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej .	Nr dec. 7140/145/82
5.	Grupa drzew – 2 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Gm. Bardo Śląskie, Opolnica, Park przypałacowy, obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej	Nr dec. 7140/146/82
6.	Aleja dwustronna – 9 szt. drzew Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) w układzie szpalerowym o dł. 27 m + 18 m	Gm. Bardo Śląskie, Opolnica, Park przypałacowy, obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej, wzdłuż wjazdu	Nr dec. 7140/144/82
7.	Jedlica zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i>) o obw. 300 cm	Bielawa, ul. Nowobielawska, dawny Ośrodek szkoleniowy, obecnie teren prywatny	Nr dec. 7140/29/82
8.	Choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i>) o obw. 227 cm	Bielawa, ul. Nowobielawska, dawny Ośrodek szkoleniowy, obecnie teren prywatny	Nr dec. 7140/30/82
9.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 289 cm	Bielawa, ul. Nowobielawska, dawny Ośrodek szkoleniowy, obecnie teren prywatny	Nr dec. 7140/31/82
10.	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>) o obw. 436 cm	Bielawa, ul. Wolności 92, Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Bielawie, przy pñ- wsch. Ścianie budynku, ok. 40 m od budynku	Nr dec. 7140/33/82
11.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 418 cm	Bielawa, płd.-zach. część parku miejskiego	Nr dec. 7140/35/82
12.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 462 cm	Bielawa, park miejski przy murze od strony osiedla mieszkaniowego	Nr dec. 7140/36/82

13.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 356 cm	Bielawa, Zespół Prewentoriów, przy pawilonie nr 2	Nr Dec.7140/47/82
14.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 438 cm	Bielawa, Zespół Prewentoriów, przy pawilonie nr 3	Nr dec.7140/38/82
15.	Cis pospolity – forma krzewiasta (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 106 cm	Bielawa, Zespół Prewentoriów, przy pawilonie nr 1	Nr dec.7140/40/82
16.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 96 cm	Bielawa, teren zakładu Bielaw, po wew. Stronie ogrodzenia posesji, przy ul. Hempla i Strażackiej	Nr dec.7140/39/82
17.	Forma wielopniowa - Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 196 cm (na wys. 1m)	Bielawa, Zespół Prewentoriów, przy pawilonie nr 3	Nr dec. 7140/43/82
18.	Grupa drzew – 2 szt. Cis pospolity – forma krzewiasta (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 112 i 95 (na wys. 0,7 m) cm	Bielawa, ul. Piastowska, przy wejściu na teren zakładu „Bielaw” przy dawnym żłobku	Nr dec. 7140/42/82
19.	Grupa drzew – 4 szt. Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>) o obw. 237, 228, 165, 190 cm	Bielawa, ul. Wolności 117, przed budynkiem Ośrodka Zdrowia	Nr dec. 7140/49/82
20.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 393 cm	Boguszów – Gorce, na przedłużeniu ul. Kilińskiego, około 300 metrów za leśniczówką, przy ul. Kilińskiego 14, przy drpdze szutrowej, prowadzącej do lasu w kierunku N-E, przy miejscu wypoczynkowym	Nr dec.56/65
21.	Tulipanowiec amerykański (<i>Liriodendron tulipifera</i>) o obw. 182 cm	Bystrzyca Kłodzka, w centrum miasta, park przy ul. H. Sienkiewicza	Nr dec. 7140/172/82
22.	Sosna czarna (<i>Pinus nigra</i>) o obw. 216 cm	Bystrzyca Kłodzka, w centrum miasta, park przy ul. H. Sienkiewicza	Nr dec. 7140/173/82
23.	Buk pospolity odm. purpurowa (<i>Fagus sylvatica</i> 'Purpurea') o obw. 344 cm	Bystrzyca Kłodzka, ul. Międzyłęśna 5, w ogrodzie na posesji Pana Kaszyńskiego	Nr dec. 7140/175/82
24.	Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>) o obw. 177 cm	Bystrzyca Kłodzka, na posesji Pani Wąckowskiej	Nr dec. 7140/176/82
25.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw 72+118 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka Nowy Waliszów, w środkowej części wsi, w parku przypałacowym, na poł.-wsch. skraju polany parkowej, zamienionej na boisko sportowe	Nr dec. 7140/162/82

26.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 268 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Poręba, w zach. części wsi, 70 m na półn.-zach. od szosy Długopole Zdrój- Poniatów, przy posesji Poręba 53	Nr dec. 14/66
27.	Sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i>) o obw. 353 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Nowy Waliszów, w środkowej części wsi, w parku przypałacowym, na pół- wsch. skraju polany parkowej, zamienionej na boisko sportowe	Nr dec. 7140/161/82
28.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 315 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Paszków, na posesji nr 15, za budynkiem	Nr dec. 5/70
29.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 400 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Nowy Waliszów, w środkowej części wsi, w parku przypałacowym, na pół- wsch. skraju polany parkowej, zamienionej na boisko sportowe	Nr dec. 7140/164/82
30.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 456 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Gorzanów, w centrum wsi, w parku przypałacowym, przy dawnej kaplicy na południe od boiska sportowego	Nr dec. 7140/151/82
31.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 480 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Gorzanów, w centrum wsi, w parku przypałacowym, przy północno- wschodnim narożniku boiska sportowego	Nr dec. 7140/153/82
32.	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o obw. 388 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Gorzanów, w centrum wsi, w parku przypałacowym, przy północno- wschodniej ścianie pałacu	Nr dec. 7140/171/82
33.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 566 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Gorzanów, w centrum wsi, w parku przypałacowym, przy północnym narożniku pałacu	Nr dec. 7140/167/82
34.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 578 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Gorzanów, w centrum wsi, w parku przypałacowym, w południowej części parku	Nr dec. 7140/166/82
35.	Jodła pospolita (<i>Abies alba</i>) o obw. 225 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Międzygórze, w północnej części wsi, przed budynkiem FWP „Azalia”, ul. Sanatoryjna 13	Nr dec. 7140/157/82
36.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 357 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Międzygórze, w środkowej części wsi, przed budynkiem FWP „Gigant”, ul. Sanatoryjna 5	Nr dec. 7140/158/82
37.	Żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i>) o obw. 315 cm	Gm. Bystrzyca Kłodzka, Międzygórze, w północnej części wsi, przed budynkiem dawnego przedszkola, ul. Sanatoryjna 10	Nr dec. 7140/160/82
38.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 375 cm	Cieplowody, przy posesji nr 21	Nr dec. 7140/366/82
39.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 370 cm	Gm. Cieplowody, Kobyła Głowa, przy działce, na której znajdował się zamek	Nr dec. 7140/365/82

40.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 375 cm	Gm. Ciepłowody, Kobyła Głowa, przy działce, na której znajdował się zamek	Nr dec. 7140/364/82
41.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 650 cm	Czarny Bór, przy bramie wjazdowej do szpitala	Nr dec. 107/65
42.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 382 cm	Czarny Bór, przy ul. Wesolej 3	Nr dec. 18/65
43.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 186 cm	Czarny Bór, przy bramie wjazdowej do szpitala	Nr dec. 103/65
44.	Cis pospolity dwupniowy o obw. 62-80 cm	Dobromierz, Park miejski, koło przystanku PKS	Nr dec. 7140/367/82
45.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 795 cm	Gm. Dobromierz, Borów, koło stacji kolejowej	Nr dec. 50/66
46.	Platan klonolistny (<i>Platanus x hispanica</i> 'Acerifolia') o obw. 520 cm	Gm. Dobromierz, Zamek Szymanów, Park przypałacowy, obok pałacu	Brak decyzji
47.	Platan klonolistny (<i>Platanus x hispanica</i> 'Acerifolia') o obw. 580 cm	Gm. Dobromierz, Zamek – Szymanów, Park przypałacowy, obok pałacu	Brak decyzji .
48.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 557 cm	Duszniki Zdrój, Park zdrojowy, na trawniku blisko wejścia południowego, obok największej fontanny	Nr dec. 7140/52/82
49.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 342 cm	Duszniki Zdrój, Park zdrojowy, na trawniku przy ul. Wojska Polskiego, między posesją nr 25 a Sanatorium "Wieniawski"	Nr dec. 7140/54/82
50.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 420 cm	Duszniki Zdrój, Park zdrojowy, w pobliżu Dworku Chopina, od strony rzeki Bystrzycy Dusznickiej	Nr dec. 7140/56/82
51.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 454 cm	Duszniki Zdrój, nad Bystrzycą Dusznicką, w parku obok szpitala uzdrowskiego "Jan Kazimierz" od południowego wyjścia	Nr dec. 7140/53/82
52.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 363 cm	Duszniki Zdrój, Park zdrojowy, przy alejce pomiędzy piałnią wód a szpitalem uzdrowskim "Jan Kazimierz"	Nr dec. 7140/51/82
53.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 370 cm	Duszniki Zdrój, Park zdrojowy, na trawniku u podnóża skarpy, wejścia północnego, na wysokości Sanatorium "Wieniawski"	Nr dec. 7140/55/82
54.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 315 cm	Gm Dzierżoniów, Kielczyn, przy posesji Pana Wolińskiego	Nr dec. 7140/375/82
55.	Topola biała (<i>Populus alba</i>) o obw. 420 cm	Gm Dzierżoniów, Nowizna, na posesji Pana Nowaka	Nr dec. 7140/376/82
56.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 367 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji GHZ Roztocznik	Nr dec. 7140/379/82

57.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 422 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji GHZ Roztocznik	Nr dec. 7140/382/82
58.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 385 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji GHZ Roztocznik	Nr dec. 7140/383/82
59.	Dąb szypułkowy, (<i>Quercus robur</i>) o obw. 375 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji GHZ Roztocznik	Nr dec. 7140/384/82
60.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 490 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji GHZ Roztocznik	Nr dec. 7140/366/82
61.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 350 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji GHZ Roztocznik	Nr dec. 7140/380/82
62.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 367 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji GHZ Roztocznik	Nr dec. 7140/382/82
63.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 435 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji GHZ Roztocznik	Nr dec. 7140/385/82
64.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 540 cm	Gm Dzierżoniów, Tuszyn, Park wiejski	Nr dec. 7140/369/82
65.	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o obw. 397 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, Park wiejski	Nr dec. 7140/370/82
66.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 385 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, w administracji II AWP Bielawa	Nr dec. 7140/371/82
67.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 332 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, w administracji GHZ Dobrocin	Nr dec. 7140/368/82
68.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 462 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, Park POHZ	Nr dec. 7140/387/82
69.	Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>) o obw. 250 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, Park POHZ	Nr dec. 7140/388/82
70.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 384 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, Park POHZ	Nr dec. 7140/389/82
71.	Topola biała (<i>Populus alba</i>) o obw. 503 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, Park POHZ	Nr dec. 7140/391/82
72.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 252 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, Park POHZ	Nr dec. 7140/392/82
73.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 380 cm	Gm Dzierżoniów, Dobrocin, Park POHZ	Nr dec. 7140/393/82

74.	Grupa drzew Grab pospolity - 9 szt. (Carpinus betulus) o obw. 122-300 cm	Gm Dzierżoniów, Tuszyn, Park wiejski	Nr dec. 7140/373/82
75.	Grupa drzew Dąb szypułkowy - 10 szt. (Quercus robur) o obw. 300-420 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji ZSMP Roztocznik	Nr dec. 7140/377/82
76.	Grupa drzew Lipa drobnolistna - 2 szt. (Tilia cordata) o obw. 332-333 cm	Gm Dzierżoniów, Roztocznik, w administracji ZSMP Roztocznik	Nr dec. 7140/378/82
77.	Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 82 cm	Dzierżoniów, ul. Dubois 12	Nr dec. 7140/57/82
78.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 355 cm	Dzierżoniów, przy ul. Świdnickiej, w odległości 30 m od kino-teatru	Nr dec. 7140/58/82
79.	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior) o obw. 160 cm	Dzierżoniów, przy ul. Mickiewicza, obok Banku Rolnego	Nr dec. 7140/59/82
80.	Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 104 cm	Dzierżoniów, przy ul. Mickiewicza, Technikum Radiotechniczne	Nr dec. 7140/60/82
81.	Platan klonolistny (Platanus x acerifolia) o obw. 630 cm	Dzierżoniów, przy ul. Pocztovej	Nr dec. 7140/62/82
82.	Grupa drzew - 2 szt. Cis pospolity (Taxus baccata) forma krzewiasta	Dzierżoniów, przy ul. Kościelnej, obok murów obronnych	Nr dec. 7140/65/82
83.	Grupa drzew - 11 szt. Cis pospolity (Taxus baccata) forma krzewiasta	Dzierżoniów, ul. Świdnicka przy restauracji „Centralna”	Nr dec. 7140/67/82
84.	Cis pospolity- forma wielopniowa (Taxus baccata) o obw. 67+35+44+55 cm	Głuszycza, na zapleczu ulicy Parkowej 7, na terenie zadrzewionym	Nr dec. 7140/184/82
85.	Sosna limba (Pinus cembra) o obw. 140 cm	Głuszycza, ul. Grunwaldzka 29, za ogrodzeniem posesji przychodni lekarskiej, w zadrzewieniu	Nr dec. 7140/183/82
86.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 427 cm	Głuszycza, Park przy stacji benzynowej, ul. Sienkiewicza, naprzeciw posesji nr 18	Nr dec. 7140/180/82
87.	Sosna limba (Pinus cembra) o obw. 129 cm	Głuszycza Górna, ul. Kłodzka 70, na posesji leśniczówki	Nr dec. 7140/181/82
88.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 470 cm	Gm. Jaworzyna Śląska, Bagieniec, na południowym stoku punktu wysokościowego 229	Nr dec. 166/64
89.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 470 cm	Gm. Jaworzyna Śląska, Bagieniec, na posesji Pana Sroki	Nr dec. 165/64

90.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 330 cm	Gm. Jaworzyna Śląska, Bagieniec, Park zamkowy	Nr dec. 164/64
91.	Aleja kasztanowcowa	Jaworzyna Śląska, 20 m od Al. Wolności do bramy cmentarnej	Nr dec. OP-IV-747-45/75
92.	Aleja lipowa	Gm. Jaworzyna Śląska, Nowy Jawornik, od ul. Świdnickiej, wzdłuż drogi do Jaworzyny	Nr dec. OP-IV-747-45/75
93.	Aleja robiniowo- kastanowcowa	Gm. Jaworzyna Śląska, Stary Jawornik, nad skarpą, wzdłuż muru kościelnego	Nr dec. OP-IV-747-45/75
94.	Sosna limba (<i>Pinus cembra</i>)	Jedlina Zdrój, na klombie, na posesji przy ul. Cmentarnej 1	Nr dec. 7140/70/82
95.	Ambrowiec amerykański (<i>Liquidambar styraciflua</i>) o obw. 145 cm	Jedlina Zdrój, na klombie, na posesji przy ul. Cmentarnej 1	Nr dec. 7140/71/82
96.	Tulipanowiec amerykański (<i>Liriodendron tulipifera</i>) o obw. 213 cm	Jedlina Zdrój, ul. Warszawska 3, przy bramie wjazdowej, tuż przy budynku gospodarczym, w zadrzewieniu	Nr dec. 7140/72/82
97.	Sosna limba (<i>Pinus sembra</i>) o obw. 116 cm	Jedlina Zdrój, ul. Poznańska 3, Dom Wczasowy „Śnieżynka”, za ogrodzeniem	Nr dec. 7140/69/82
98.	Cis pospolity – forma krzewiasta (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 74+69 cm	Jedlina Zdrój, przy „Domu Zdrojowym”, Plac Zdrojowy, w odległości 1 m od budynku	Nr dec. 7140/73/82
99.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 80 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/393/82
100.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 68 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/394/82
101.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 47 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/395/82
102.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 39 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/396/82
103.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 86 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/397/82
104.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 61 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/414/82
105.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 45 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/415/82
106.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 85 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/420/82
107.	Katalpa żółtokwiatowa (<i>Catalpa ovata</i>) o obw. 211 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/404/82

108.	Katalpa żółtokwiatowa (Catalpa ovata) o obw. 201 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/405/82
109.	Katalpa żółtokwiatowa (Catalpa ovata) o obw. 138 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/406/82
110.	Tulipanowiec amerykański (Liriodendron tulipifera) o obw. 297 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/407/82
111.	Tulipanowiec amerykański (Liriodendron tulipifera) o obw. 301 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/408/82
112.	Tulipanowiec amerykański (Liriodendron tulipifera) o obw. 254 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/409/82
113.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 560 cm	Kamieniec Ząbkowicki, przy drodze z Kamieńca do Byczonia	Nr dec. 7140/400/82
114.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 600 cm	Kamieniec Ząbkowicki, przy drodze z Kamieńca do Ożar	Nr dec. 7140/410/82
115.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 560 cm	Kamieniec Ząbkowicki, przy drodze z Kamieńca do Ożar	Nr dec. 7140/411/82
116.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 521 cm	Kamieniec Ząbkowicki, przy drodze z Kamieńca do Ożar	Nr dec. 7140/401/82
117.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 500 cm	Kamieniec Ząbkowicki, przy drodze z Kamieńca do Ożar	Nr dec. 7140/403/82
118.	Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 18 cm	Gm. Kamieniec, Ząbkowicki Starczów, przed budynkiem Nr 61	Nr dec. 7140/398/82
119.	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior) o obw. 322 cm	Gm. Kamieniec Ząbkowicki, Starczów, przed budynkiem Nr 61	Nr dec. 7140/399/82
120.	Grupa drzew - 2 szt. Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 60-88 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/412/82
121.	Grupa drzew - 3 szt. Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 30-40 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/413/82
122.	Grupa drzew - 3 szt. Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 35-60 cm	Kamieniec Ząbkowicki, Park Miejski	Nr dec. 7140/417/82

123.	Grupa drzew - 11 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 190-355 cm	Gm. Kamieniec Ząbkowicki, Błotnica, na wzgórzu koło St. Bartnika	Nr dec. 10/64
124.	Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 359 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, w parku pałacowym, na północny zachód od pałacu, na skarpie po zachodniej stronie drogi dojazdowej do pałacu	Nr dec. 7140/438/82
125.	Platan klonolistny (Platanus x hispanica 'Acerifolia') o obw. 306 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, w parku pałacowym, przy wschodniej ścianie pałacu	Nr dec. 7140/439/82
126.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 460 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, w parku pałacowym, na północny wschód od pałacu	Nr dec. 7140/440/82
127.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 388 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, w parku pałacowym, 150 m na północny wschód od pałacu, przy mogile rodowej	Nr dec. 7140/443/82
128.	Żywotnik olbrzymi (Thuja plicata) o obw. 249 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, w parku pałacowym, na północny zachód od pałacu, na skarpie po zachodniej stronie drogi dojazdowej do pałacu	Nr dec. 7140/447/82
129.	Cis pospolity- (Taxus baccata) o obw. 107 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, w parku pałacowym, 150 m na północny wschód od pałacu, przy mogile rodowej	Nr dec. 7140/445/82
130.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 400 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, w parku pałacowym, na południe od pałacu	Nr dec. 7140/444/82
131.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 451 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, przy parku pałacowym, na zachód od pałacu, na skraju pól, po zachodniej stronie drogi Szalejów Dolny - Mikowice	Nr dec. 7140/446/82
132.	Klon jawor (Acer pseudoplatanus) o obw. 354 cm	Gm. Kłodzko, Szalejów Dolny, na północ od wsi, w parku pałacowym, na południe od pałacu	Nr dec. 7140/429/82
133.	Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 420 cm	Gm. Kłodzko, Korytów, park przypałacowy, w centralnej części parku	Nr dec. 7140/431/82
134.	Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 400 cm	Gm. Kłodzko, Korytów, park przypałacowy, w centralnej części parku, przy pałacu	Nr dec. 7140/434/82

135.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 370 cm	Gm. Kłodzko, Korytów, park przypałacowy, w centralnej części parku	Nr dec. 7140/435/82
136.	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o obw. 366 cm	Gm. Kłodzko, Korytów, park przypałacowy, w południowo-wschodniej części parku.	Nr dec. 7140/436/82
137.	Platan klonolistny (<i>Platanus x hispanica</i> ' <i>Acerifolia</i> ') o obw. 280 cm	Gm. Kłodzko, Korytów, park przypałacowy, w południowej części parku	Nr dec. 7140/437/82
138.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 338 cm	Gm. Kłodzko, Podzamek, w zachodniej części wsi na terenie zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego, po północnej stronie pałacu	Nr dec. 7140/424/82
139.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 402 cm	Gm. Kłodzko, Podzamek, w zachodniej części wsi na terenie zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego – w parku po południowej stronie pałacu	Nr dec. 7140/426/82
140.	Platan klonolistny (<i>Platanus x hispanica</i> ' <i>Acerifolia</i> ') o obw. 382 cm	Gm. Kłodzko, Podzamek, w zachodniej części wsi na terenie zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego – w parku po południowej stronie pałacu	Nr dec. 7140/427/82
141.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 386 cm	Gm. Kłodzko, Podzamek, w zachodniej części wsi na terenie zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego – w parku po północnej stronie pałacu	Nr dec. 7140/428/82
142.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) obw. 504 cm	Gm. Kłodzko, Kolonja Gaj (Gaina, Gajek), na zachód od wsi, w lesie na półn.-zach. stoku góry Zamczysko (Lasy Państwowe – Nadl. Bardo, Leśn. Chwalisław, oddz. 328c)	Nr dec. 7140/465/82
143.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 533 cm	Gm. Kłodzko, Krosnowice, przy północnym skraju wsi, w lesie na południowym stoku Czerwonej Góry (Czerwoniaka) (Lasy Państwowe-Nadl. Bystrzyca Kłodzka, Leśn. Żelazno, oddz. 311)	Nr dec. 7140/448/82
144.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 462 cm	Gm. Kłodzko, Ołdrzychowice, w środkowej części wsi, w parku wiejskim, przy ul. Młyńskiej	Nr dec. 7140/451/82

145.	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>) o obw. 310 cm	Gm. Kłodzko, Odrzychowice, w środkowej części wsi, w parku wiejskim	Nr dec. 7140/453/82
146.	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o obw. 266 cm	Gm. Kłodzko, Odrzychowice, w centralnej części wsi, w parku pałacowym Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek, na południe od pałacu	Nr dec. 7140/454/82
147.	Topola kanadyjska (<i>Populus x canadensis</i>) o obw. 420 cm	Gm. Kłodzko, Odrzychowice, w centralnej części wsi, w parku pałacowym Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek, na południe od pałacu	Nr dec. 7140/460/82
148.	Topola biała (<i>Populus alba</i>) o obw. 375 cm	Gm. Kłodzko, Odrzychowice, w centralnej części wsi, w parku pałacowym Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek, na południe od pałacu	Nr dec. 7140/461/82
149.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 340 cm	Gm. Kłodzko, Starków, w południowej części wsi, na posesji Starków 10	Nr dec. 7140/456/82
150.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 20 cm (na wys. 0,3 m)	Gm. Kłodzko, Ścinawica, przy posesji Ścinawica 3, od strony szosy	Nr dec. 7140/470/82
151.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 475 cm	Gm. Kłodzko, Żelazno, w północnej części wsi, w parku pałacowym Centrali Zaopatrzenia Hutnictwa- Katowice, w południowej części parku	Nr dec. 7140/467/82
152.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 395 cm	Gm. Kłodzko, Żelazno, w północnej części wsi, w parku pałacowym Centrali Zaopatrzenia Hutnictwa- Katowice, w południowej części parku, na skarpie rowu	Nr dec. 7140/468/82
153.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 293 cm	Gm. Kłodzko, Żelazno, w południowej części wsi, w parku pałacowym PCK, po lewej stronie wjazdu do parku	Nr dec. 7140/473/82
154.	Magnolia drzewiasta (<i>Magnolia acuminata</i>) o obw. 217 cm	Gm. Kłodzko, Żelazno, w południowej części wsi, w parku pałacowym PCK, 70 m na północny wschód od pałacu	Nr dec. 7140/474/82
155.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 393 cm	Gm. Kłodzko, Żelazno, w południowej części wsi, w parku pałacowym PCK, w kierunku północnym za pałacem	Nr dec. 7140/476/82
156.	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>) o obw. 395 cm	Gm. Kłodzko, Piszkowice, park przypałacowy, w północno- zachodniej części parku	Nr dec. 154/64

157.	Klon pospolity (Acer platanoides) o obw. 462 cm	Gm. Kłodzko, Piszkowice, park przypałacowy, przy drodze prowadzącej do pałacu	Nr dec. 7140/457/82
158.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 458 cm	Gm. Kłodzko, Piszkowice, park przypałacowy, w południowo- zachodniej części parku	Nr dec. 7140/458/82
159.	Grupa drzew - 4 szt. Żywotnik zachodni (Thuja plicata) o obw. 190- 347 cm	Gm. Kłodzko, Ołdrzychowice, w centralnej części wsi, w parku pałacowym Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek, przy zachodnim narożniku pałacu	Nr dec. 7140/462/82
160.	Grupa drzew - 4 szt. Świerk pospolity (Picea abies)	Gm. Kłodzko, Podtynie, na północny zachód od wsi, w lesie przy brzegu rzeki Łącznicy, 380 m przed jej ujściem do Nysy Kłodzkiej (Lasy Państwowe, Nadl. Jugów, Leśn. Wojbórz, oddz. 80 b)	Nr dec. 147/64
161.	Tulipanowiec amerykański (Liliodendron tulipifera) o obw. 200 cm	Kłodzko, park miejski, na trawniku przy ul. Daszyńskiego, obok schodów	Nr dec. 7140/471/82
162.	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior) o obw. 424 cm	Kłodzko, park miejski, przy ul. Armii Krajowej, w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni	Nr dec. 7140/478/82
163.	Topola czarna (Populus nigra) o obw. 505 cm	Kłodzko, park miejski, ul. Daszyńskiego, na skarpie przy rzece Młynówka, obok mostka na trawniku	Nr dec. 7140/479/82
164.	Topola biała (Populus alba) o obw. 340 cm	Kłodzko, park miejski, ul. Daszyńskiego na trawniku przy murze klasztoru Ojców Franciszkanów	Nr dec. 7140/480/82
165.	Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 220 cm	Kłodzko, na posesji prywatnej ul. Rajska 5, teren zaśmiecony, obok drzewa składowane są betonowe płyty	Nr dec. 141/64
166.	Buk pospolity, forma czerwonołistna (Fagus sylvatica 'Purpurea') o obw. 395 cm	Kudowa Zdrój, Park Zdrojowy, na prawo od głównego wejścia za pomnikiem St. Moniuszki, na trawniku	Nr dec. 7140/195/82
167.	Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 390 cm	Kudowa Zdrój, Park Zdrojowy, na trawniku na prawo od głównego wejścia za pomnikiem St. Moniuszki, przy ścieżce parkowej przy ogrodzeniu	Nr dec. 7140/196/82
168.	Sosna wejmutka (Pinus strobus) o obw. 450 cm	Kudowa Zdrój, Park Zdrojowy, po prawej stronie od głównego wejścia za pomnikiem St. Moniuszki, na trawniku w otoczeniu rózaniczników	Nr dec. 7140/198/82
169.	Buk pospolity odm. strzępolistna (Fagus sylvatica 'Asplenifolia') o obw. 186 cm	Kudowa Zdrój, przy alejce za obiektami przyrodniczo- lecznymi III	Nr dec. 7140/204/82

170.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 570 cm	Kudowa Zdrój, drzewo przyuliczne, na wysokości restauracji "Kosmiczna", na trawniku w obszarze pasa drogowego, ul. Zdrojowa 41	Nr dec. 7140/205/82
171.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 200 cm	Kudowa Zdrój, na skwerze przyulicznym, ul. Zdrojowa 50. Pień drzewa w odl. 1,75 m od Budynku Banku Spółdzielczego	Nr dec. 7140/206/82
172.	Miłorząb japoński (<i>Ginkgo biloba</i>) o obw. 225 cm	Kudowa Zdrój naprzeciwko zakładu Przyrodoleczniczego, na trawniku za płotkiem, przez koronę drzewa przechodzi kabel elektryczny	Nr dec. 7140/207/82
173.	Sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i>) o obw. 264 cm	Kudowa Zdrój Park Zdrojowy, ul. Graniczna na trawniku	Nr dec. 7140/201/82
174.	Grupa drzew - 2 szt. Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 311-347 cm	Kudowa Zdrój Park Zdrojowy, na trawniku ok. 23 m od budynku mieszkalnego przy ul. Zdrojowej 39 a	Nr dec. 7140/197/82
175.	Grupa drzew - 2 szt. Sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i>) o obw. 280-312 cm Nr rej. 262	Kudowa Zdrój, Park Zdrojowy, ul. Graniczna, na trawniku przy ścieżce parkowej od strony południowej	Nr dec. 7140/199/82
176.	Grupa drzew - 2 szt. Jałowiec chiński o odm. Pfitera (<i>Juniperus chinensis</i> 'Pfiteriana') o obw. 64-67 cm Grupa składa się z dwóch okazów formy piennej, o pokroju płasko-stożkowatym	Kudowa Zdrój, Park Zdrojowy, przy pomniku St. Moniuszki, na trawniku przy alejce parkowej.	Nr dec. 7140/203/82
177.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 490 cm	Lądek Zdrój, w "Parku 1000-lecia" przy ścieżce parkowej prowadzącej do ul. Lipowej.	Nr dec. 7140/227/82
178.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 465 cm	Lądek Zdrój, na obmurowanym trawniku przy ul. Wolności 3, obok szpitala "Józef" na wysokości Zarządu Uzdrawisk Lądek- Długopole S.A. Obmurówka trawnika w odległości 1,77 m od pnia drzewa.	Nr dec. 7140/230/82
179.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 440 cm	Lądek Zdrój, w centralnej części "Parku 1000-lecia" na trawniku naprzeciwko buka o wylamanym konarze	Nr dec. 7140/229/82
180.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 420 cm	Lądek Zdrój, w parku "Centralnym" na trawniku przy schodach prowadzących do kawiarni "Basenowa" w bezpośrednim sąsiedztwie ścieżki wykonanej z betonowych płytek	Nr dec. 7140/235/82

181.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 335 cm	Lądek Zdrój, w "Parku Centralnym" naprzeciwko kawiarni „Basenowa” przy ul. M.C. Skłodowskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie pnia przebiega chodnik wykonany z płyt betonowych	Nr dec. 7140/234/82
182.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 330 cm	Lądek Zdrój, na trawniku, przy kawiarni „Basenowa” w "Parku Centralnym"	Nr dec. 7140/233/82
183.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) forma krzewiasta, pnie o obw. 67, 63, 57, 73 . Forma wielopniowa, rzut korony drzewa ma kształt kulisty o śr. 7 m. Korona drzewa obejmuje swym zasięgiem słup linii elektrycznej. Obwody konarów zmierzono na wys. 30 cm	Lądek Zdrój, przy pawilonie handlowym u zbiegu ulic Ogrodowej i Strażackiej, na trawniku	Nr dec. 7140/236/82
184.	Szpaler drzew - 23 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 150-360 cm	Lądek Zdrój, szpaler stanowiący część alei rosnącej wzdłuż chodnika przy ul. Lipowej (od strony parku zdrojowego), na odcinku od kapliczki do skrzyżowania z ul. Zwycięstwa	Nr dec. 7140/237/82
185.	Aleja modrzewiowa - 28 szt. Modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>) o obw. 83 - 215 cm , Drzewa rosną w czterech równoległych szpalerach	Lądek Zdrój, na skarpie między ul. Orlą a ul. Cienistą w "Parku Centralnym" przy Teatrze Zdrojowym	Nr dec. 7140/238/82
186.	Szpaler drzew - 25 szt. Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) 12 szt. jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) 11 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) 1 szt. Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>) 1 szt. o obw. 85-335 cm	Lądek Zdrój, szpaler drzew usytuowany na drodze będącej przedłużeniem ul. Zamkowej wiodącej skrajem lasu po gruntach rolnych i leśnych. przy ul. Jaworowej	Nr dec. 7140/239/82
187.	Grupa drzew - 5 szt. Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 200 - 385 cm	Lądek Zdrój, przy ul. Cienistej, na skarpie przy schodach wiodących do Teatru Zdrojowego w Parku Centralnym	Nr dec. 7140/240/82
188.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 343 cm	Gm. Lewin Kłodzki, w parku po lewej stronie wjazdu	Nr dec. 7140/187/82
189.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 435 cm	Gm. Lewin Kłodzki, w parku nad potokiem „Dończówka”	Nr dec. 7140/188/82

190.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 366 cm	Gm. Lewin Kłodzki, Jeleniów, na polance za zamkiem 40 m od potoku	Nr dec. 7140/189/82
191.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 285 cm	Gm. Lewin Kłodzki, Jeleniów, na skraju polany w parku	Nr dec. 7140/190/82
192.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 360 cm	Gm. Lewin Kłodzki, Jeleniów, na polanie w parku	Nr dec. 7140/191/82
193.	Glediczia trócierniowa (<i>Gleditsia triacanthos</i>) o obw. 185 cm Nr Dec. 7140/193/82	Gm. Lewin Kłodzki, Jeleniów, na polanie w parku	Nr dec. 7140/193/82
194.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 149 cm Nr Dec. 7140/194/82	Gm. Lewin Kłodzki, Jeleniów, na polanie w parku	Nr dec. 7140/194/82
195.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 320 cm	Gm. Marcinowice, Krasków, przy drodze do Gołszyc	Nr dec. 179/64
196.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 340 cm	Gm. Marcinowice, Kątki, Park zamkowy	Nr dec. 185/64
197.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 340 cm	Gm. Marcinkowice, Kątki, Park zamkowy	Nr dec. 186/64
198.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 520 cm	Gm. Marcinowice, Śmiałowice, za czarnym mostkiem	Nr dec. 187/64
199.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 520 cm	Gm. Marcinowice, Śmiałowice, na placu sportowym	Nr dec. 188/64
200.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 350 cm	Gm. Marcinowice, Zebrzydów, przy Młyńskim Potoku	Nr dec. 189/64
201.	Wiąz pospolity (<i>Ulmus</i>) o obw. 350 cm	Gm. Marcinowice, Zebrzydów, przy cmentarzu	Nr dec. 191/64
202.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 520 cm	Gm. Marcinowice, Chwałków, działka użytkowana przez Pana Łagowskiego nad dawnym rowem	Nr dec. 10/74
203.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 415 cm	Gm. Marcinowice, Chwałków, brzeg działki użytkowanej przez Pana Łagowskiego	Nr dec. 8/74
204.	Aleja klonowa (<i>Acer</i>)	Gm. Marcinowice, Śmiałowice, od drogi Śmiałowice- Parzków do czynnego cmentarza	Nr dec. OP-4-747-45/75
205.	Aleja lipowa (<i>Tilia</i>)	Gm. Marcinowice, Chwałków, działka użytkowana przez Pana Łagowskiego nad dawnym rowem	Nr dec. OP-4-747-45/75

206.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 825 cm	Gm. Mieroszów, Unisław Śląski, w pld- wsch. części cmentarza przy kościółce rzymsko- katolickim p.w Wniebowzięcia Marii Panny, w centrum wsi.	Nr dec. 7140/241/82
207.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) Forma krzewiasta	Gm. Mieroszów, Sokołowsko, przy wjeździe do Sokołowska od strony Mieroszowa, po prawej stronie. Na posesji nr 28, dawne sanatorium "Chrobry", niedaleko przystanku PKS. Skupina krzewów mniej więcej u regulatora o średnicy 18 m.	Nr dec. 7140/489/82
208.	Grupa drzew - 3 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 350-400 cm	Gm. Międzyzlesie, Różanka, na placu koło domu parafialnego, w środku wsi	Nr dec. 2/65
209.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 285 cm	Gm. Niemcza Gilów, Park wiejski, środkowa część	Nr dec. 7140/243/82
210.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 400 cm	Gm. Niemcza, Kietlin, przy zbiorniku wodnym	Nr dec. 7140/275/82
211.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 380 cm	Gm. Niemcza, Kietlin, przy zbiorniku wodnym	Nr dec. 7140/274/82
212.	Platan klonolistny (<i>Platanus x hispanica</i>) o obw. 530 cm	Gm. Niemcza, Kietlin, Park wiejski 20 m od pałacu	Nr dec. 7140/524/82
213.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 430 cm	Gm. Niemcza, Piotrkówek, Park wiejski, koło budynku szkolnego	Nr dec. 7140/273/82
214.	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>) o obw. 430 cm	Gm. Niemcza, Piotrkówek, Park wiejski	Nr dec. 7140/271/82
215.	Wierzba płacząca (<i>Salix sepulcralis</i>) o obw. 315 cm	Niemcza, ul. Dębowa	Nr dec. 7140/268/82
216.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 445 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój, 60 m od biura GHZ	Nr dec. 7140/265/82
217.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 408 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój 80 m od biura GHZ	Nr dec. 7140/264/82
218.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 380 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój 45 m od biura GHZ	Nr dec. 7140/262/82
219.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 320 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój, podnóże skarpy stanowiącej obniżenie dolnego odcinka rzeki Ślęzy w odl. 30 m od rzeki i 300 m od sanatorium	Nr dec. 7140/260/82
220.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 414 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój, podnóże skarpy rzeki Ślęzy w odl. 10 m od pól uprawowych i 300 m od sanatorium	Nr dec. 7140/259/82

221.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 394 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój, nad rzeką Ślężą w odł. 10 m od pawilonu sanatoryjnego „B”	Nr dec. 7140/258/82
222.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 245 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój, ścieżka do biura GHZ	Nr dec. 7140/256/82
223.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 205 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój, 50 m do biura GHZ	Nr dec. 7140/255/82
224.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) Forma krzewiasta	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój, 40 m do biura GHZ	Nr dec. 7140/254/82
225.	Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>) o obw. 400 cm	Gm. Niemcza, Przerzeczyn Zdrój, 60 m do biura GHZ	Nr dec. 7140/253/82
226.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 375 cm	Gm. Niemcza, Gola Dzierżoniowska, park wiejski 20 m od kolejki wąskotorowej	Nr dec. 7140/252/82
227.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 450 cm	Gm. Niemcza, Gola Dzierżoniowska, park wiejski po lewej stronie ciek, 40 m od pastwisk	Nr dec. 7140/251/82
228.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 386 cm	Gm. Niemcza, Gola Dzierżoniowska, 40 m od przejścia przez ciek w rozwidleniu dróg	Nr dec. 7140/250/82
229.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 370 cm	Gm. Niemcza, Gola Dzierżoniowska, po prawej stronie ciek, w odł. 30 m od Jaru	Nr dec. 7140/249/82
230.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 375 cm	Gm. Niemcza, Gola Dzierżoniowska, po prawej stronie ciek	Nr dec. 7140/248/82
231.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 262 cm	Gm. Niemcza, Gola Dzierżoniowska, przy dwóch wodospadach	Nr dec. 7140/246/82
232.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 390 cm	Gm. Niemcza, Gola Dzierżoniowska, w jarze 140 m od ruin zamku	Nr dec. 7140/245/82
233.	Aleja kasztanowcowa Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	Gm. Niemcza, Gilów, przy drodze Gilów- Kośmin	Nr dec. 7140/244/82
234.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 486cm	Gm. Nowa Ruda, Bożków, przy drodze koło Gosp. Szkoł. Zesp. Szkół Rolniczych, naprzeciwko posesji nr 68	Nr dec. 103/64
235.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 60 cm	Gm. Nowa Ruda, Jugów, w parku przy Nadleśnictwie Jugów	Nr dec. 7140/488/82

236.	<p>Grupa drzew - 5 szt. Sosna pospolita (Pinus sylvestris) o obw. 347 cm; Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 409 cm; Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 377 cm; Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 348 cm; Sosna pospolita (Pinus sylvestris) o obw. 227 cm</p>	Gm. Nowa Ruda, Bożków, 600 m na wschód od zamku na rozgałęzieniu ścieżki	Nr dec. 101/64
237.	<p>Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 654 cm</p>	Gm. Nowa Ruda, Sokolec, posesja nr 57 p. Krzysztofa i Krystyny Domków, rośnie przy samej ścianie budynku gospodarczego	Nr dec. 7140/485/82
238.	<p>Topola biała (Populus alba) o obw. 410 cm</p>	Pieszyce, w parku przypałacowym, 150 m od zach. strony zamku	Nr dec. 7140/76/82
239.	<p>Topola biała (Populus alba) o obw. 445 cm</p>	Pieszyce, w parku przypałacowym, 150 m od Zach. strony zamku	Nr dec. 7140/77/82
240.	<p>Topola biała (Populus alba) o obw. 385 cm</p>	Pieszyce, w parku przypałacowym, 150 m od Zach. strony zamku	Nr dec. 7140/78/82
241.	<p>Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 485 cm</p>	Pieszyce, w parku, od północno- wschodniej strony Szpitala Zakaźnego	Nr dec. 7140/84/82
242.	<p>Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 83cm</p>	Pieszyce, skrzyżowanie ul. Piskorzowskiej i Kościuszki, przy dawnej restauracji "Relax"	Nr dec. 7140/87/82
243.	<p>Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 524 cm</p>	Gm. Pieszyce, Bratoszów, na płn. Od Bratoszowa, na skraju lasu. Na pld. - wsch. skarpie wału przeciwpowodziowego.	Nr dec. 7140/105/82
244.	<p>Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 546 cm</p>	Gm. Pieszyce, Bratoszów, na koronie wału przy stawie	Nr dec. 7140/103/82
245.	<p>Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 387 cm</p>	Gm. Pieszyce, Pieszyce Dolne, na posesji ob. Ostrowskiego przy ul. Świdnickiej 51	Brak decyzji
246.	<p>Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 396 cm</p>	Gm. Pieszyce, Pieszyce Dolne, przy zabudowaniach byłego SKR, od str. zach.	Nr dec. 7140/92/82
247.	<p>Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 440 cm</p>	Gm. Pieszyce, Pieszyce Dolne, w lesie przy szosie do Bratoszowa, u podstawy wału przeciwpowodziowego (po str. zach.)	Nr dec. 7140/98/82

248.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 557 cm	Gm. Pieszycy, Pieszycy Dolne, na wale przeciwpowodziowym przy szosie Pieszycy- Bartoszówek	Nr dec. 7140/99/82
249.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 447 cm	Gm. Pieszycy, Pieszycy Dolne, w lesie przy szosie do Bratoszowa, na skarpie wału przeciwpowodziowego (po str. wsch.)	Nr dec. 7140/100/82
250.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 450 cm	Gm. Pieszycy, Pieszycy Dolne, w lesie przy szosie do Bratoszowa, u podstawy wału przeciwpowodziowego (po stronie wsch.)	Nr dec. 7140/101/82
251.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 396 cm	Gm. Pieszycy, Pieszycy Dolne, przy szosie z Pieszyc do Bratoszowa, za rowem przydrożnym.	Nr dec. 7140/97/82
252.	Grupa drzew - 2 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 357, 516 cm	Gm. Pieszycy, Pieszycy Dolne, pomiędzy sadem a pastwiskiem SKR-u	Nr dec. 7140/93/82
253.	Grupa drzew - 3 szt. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 564, 455, 464 cm	Gm. Pieszycy, Pieszycy Dolne, w kompleksie dawnego SKR, na brzegu stawu	Nr dec. 7140/94/82
254.	Topola biała (<i>Populus alba</i>) o obw. 380 cm	Piława Górna, ul. Kolejowa 25 w odł. 40 m od budynku	Nr dec. 7140/117/82
255.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 391 cm	Piława Górna, ul. Sienkiewicza 96, park na skraju polany w odł. 50 m od pałacu i 50 m od cieku	Nr dec. 7140/121/82
256.	Wierzba płacząca (<i>Salix sepulclarix</i>) o obw. 360 cm	Piława Górna, ul. Chrobrego 1, w odł. 10 m od szosy i skrzyżowania ul. Chrobrego, X-Lecia i Sienkiewicza	Nr dec. 7140/118/82
257.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 315 cm	Piława Górna - Kośmin, przy sklepie	Nr dec. 7140/107/82
258.	Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>) o obw. 80-200 cm	Piława Górna, ul. Sienkiewicza 96, w parku 40 m od pałacu	Nr dec. 7140/120/82
259.	Grupa drzew - 6 szt. Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 200-296 cm	Piława Górna, ul. Sienkiewicza 96, wzdłuż kamiennego muru w kierunku zabudowań gosp.	Nr dec. 7140/112/82
260.	Grupa drzew - 3 szt. Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 228-308 cm	Piława Górna, ul. Sienkiewicza 96, wzdłuż polany w odł. 50 m od pałacu	Nr dec. 7140/19/82

261.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 730 cm	Polanica Zdrój, w lesie komunalnym, na skarpie w odl. 60 m. od ul. Kłodzka. naprzeciw dworca PKS.	Nr dec. 7140/122/82
262.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 400 cm	Polanica Zdrój, Park Zdrojowy, u zbiegu ulic Zdrojowa i Matuszewskiego, na trawniku	Nr dec. 7140/123/82
263.	Cypryśik Lawsona (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>) o obw. 123 cm	Polanica Zdrój, Park Zdrojowy, trawnik za murkiem od ul. Parkowej przy skrzyżowaniu z ul. Matuszewskiego, drzewo o pokroju wąsko-stożkowatym	Nr dec. 7140/129/82
264.	Różaneczniki - Skupina-grupa drzew na obw. 0,4 ha	Polanica Zdrój, Park Zdrojowy, przy strumyku. Występują tu następujące negatywne zjawiska wpływające na niekorzystny rozwoj różaneczników: silne zacienienie, stagnująca woda, zachwaszczenie, zerwane odciagi oraz dewastacja przez ludzi	Nr dec. 7140/124/82
265.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 410 cm	Gm. Przeworno, Dobraszów, w lesie przy szlaku czerwonym	Nr dec. 7140/491/82
266.	Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>) o obw. 570 cm	Gm. Przeworno, Konary, park wiejski, 40 m od budynku adm.	Nr dec. 7140/495/82
267.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 400 cm	Gm. Przeworno, Krzywina, 42 m poniżej drogi od wieży widokowej w Romanowie	Nr dec. 56/64
268.	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o obw. 360 cm	Gm. Przeworno, Krzywina, przy pierwsze krzyżówce drogi	Nr dec. 55/64
269.	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>) o obw. 230 cm	Gm. Przeworno, Krzywina, w północno- wschodniej części oddz. T 5	Nr dec. 53/64
270.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 310 cm	Gm. Przeworno, Romanów, pod Szczytem Gromnika	Nr dec. 7140/492/82
271.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 400 cm	Gm. Przeworno, Samborowice, Park wiejski	Nr dec. 7140/489/82
272.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 435 cm	Gm. Przeworno, Samborowice, Park wiejski	Nr dec. 7140/490/82
273.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) forma krzewiasta	Gm. Przeworno, Samborowice, Park wiejski	Nr dec. 7140/493/82
274.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) forma krzewiasta	Gm. Przeworno, Samborowice, Park wiejski	Nr dec. 7140/494/82
275.	Grupa drzew - 4 szt. Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>) o obw. 290-420 cm	Gm. Przeworno, Konary, park wiejski przy budynku adm.	Nr dec. 7140/497/82

276.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 436 cm	Radków, ul. Spadzista	Nr dec. 7140/532/82
277.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 623 cm	Gm. Radków, Tłumaczów, przy posesji Pani Kozowej	Nr dec. 108/64
278.	Topola biała (Populus alba) o obw. 385 cm	Gm. Radków, Ratno Dolne, park przypałacowy, na brzegu stawu	Nr dec. 7140/290/82
279.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 424 cm	Gm. Radków, Ścinawka Górna w pobliżu parku przypałacowego, przy domu nr 39	Nr dec. 7140/277/82
280.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 454 cm	Gm. Radków, Ścinawka Średnia, park przypałacowy	Nr dec. 7140/287/82
281.	Klon jawor (Acer pseudoplatanus) o obw. 361 cm	Gm. Radków, Wambierzyce, przy szosie z Polanicy Zdrój do Wambierzyc, na wzniesieniu wśród łąk.	Nr dec. 7140/297/82
282.	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior) o obw. 350 cm	Gm. Radków, Ścinawka Średnia, park przypałacowy.	Nr dec. 7140/286/82
283.	Grupa drzew - 2 szt. Klon pospolity (Acer platanoides) o obw. 325, 372 cm	Gm. Radków, Ścinawka Średnia, na dziedzińcu zespołu pałacowego	Nr dec. 7140/283/82
284.	Grupa drzew - 3 szt. Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 360, 420, 339 cm	Gm. Radków, Ścinawka Średnia, park przypałacowy	Nr dec. 7140/288/82
285.	Grupa drzew - 4 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 390-460 cm	Gm. Radków, Ścinawka Średnia, park przypałacowy	Nr dec. 7140/285/82
286.	Grupa drzew - 3 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 502, 462, 471 cm	Gm. Radków, Ścinawka Górna, park przypałacowy, na stromej skarpie	Nr dec. 7140/280/82
287.	Grupa drzew - 6 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 320-408 cm	Gm. Radków, Ścinawka Górna, park przypałacowy, na stromej skarpie.	Nr dec. 7140/279/82
288.	Grupa drzew - 3 szt. Świerk pospolity (Picea abies) o obw. 265, 269, 271 cm	Gm. Radków, Ratno Dolne, park przypałacowy	Nr dec. 7140/291/82
289.	Grupa drzew - 2 szt. Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior) o obw. 334, 360 cm	Gm. Radków, Ratno Dolne, park przypałacowy, na brzegu stawu.	Nr dec. 7140/294/82

290.	Grupa drzew - 2 szt. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 378, 399 cm	Gm. Radków, Ratno Dolne, park przypałacowy	Nr dec. 7140/293/82
291.	Aleja dwustronna - 38 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 215-368 cm	Gm. Radków, Ratno Dolne, park przypałacowy, na wjeździe do pałacu	Nr dec. 7140/295/82
292.	Grupa drzew - 2 szt. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 312-343 cm	Stare Bogaczowice, w centralnej części wsi, na skwerze przy pawilonie handlowym GS	Nr dec. 7140/499/82
293.	Grupa drzew - 6 szt. Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 40-70 cm	Stare Bogaczowice, na terenie Administracji domów mieszkalnych PGKiM Boguszów- Gorce, przy posesji nr 128	Nr dec. 7140/500/82
294.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanu</i>) o obw. 332 cm	Stoszowice, przy ścieżce do kościoła w odl. 20 m	Nr dec. 7140/501/82
295.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 380 cm	Gm. Stoszowice, Srebrna Góra, J.Kokot, posesja prywatna, ul. Kolejowa 8	Nr dec. 7140/502/82
296.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 418 cm	Stoszowice, park wiejski 4	Nr dec. 7140/506/82
297.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 222 cm	Stoszowice, W POHZ	Nr dec. 7140/504/82
298.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 307 cm	Gm. Stoszowice, Grodziszczce, Park GHZ	Nr dec. 7140/513/82
299.	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o obw. 350 cm	Gm. Stoszowice, Grodziszczce, Park GHZ	Nr dec. 7140/514/82
300.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 465 cm	Gm. Stoszowice, Grodziszczce, Park GHZ	Nr dec. 7140/515/82
301.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 346 cm	Gm. Stoszowice, Grodziszczce, Park GHZ	Nr dec. 7140/516/82
302.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 400 cm	Gm. Stoszowice, Grodziszczce, Park GHZ	Nr dec. 7140/517/82
303.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 384 cm	Gm. Stoszowice, Rudnica, przy drodze do stawu, 150 m od zabudowań	Nr dec. 7140/508/82
304.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 495 cm	Gm. Stoszowice, Rudnica, przy drodze do stawu	Nr dec. 7140/509/82
305.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 411 cm	Gm. Stoszowice, Rudnica, Park GHZ	Nr dec. 7140/512/82

306.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 450 cm	Gm. Stoszowice, Rudnica, Park GHZ	Nr dec. 7140/511/82
307.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 148 cm	Gm. Stoszowice, Srebrna Góra, na posesji p. Kocha	Nr dec. 22/70
308.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 470 cm	Gm. Stoszowice, Srebrna Góra, na posesji p. Kamińskiego	Nr dec. 33/66
309.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 422 cm	Gm. Stoszowice, Srebrna Góra, obok budynku nr 3	Nr dec. 7140/519/82
310.	Grupa drzew - 9 szt. Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 220-320 cm	Gm. Stoszowice, Stoszowice, park wiejski	Nr dec. 7140/505/82
311.	Grupa drzew - 34 szt. Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 160-320 cm	Gm. Stoszowice, Stoszowice, park wiejski	Nr dec. 7140/507/82
312.	Grupa drzew - 2 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 330-600 cm	Gm. Stronie Śląskie, Morka, przy stadionie klubu sportowego KS "Kryształ" obok ruin kaplicy św. Onufrego. dz. geodezyjna nr 540	Nr dec. 8/70
313.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 400 cm	Strzegom, ul. Wojska Polskiego przy Straży Pożarnej	Nr dec. 162/64
314.	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o obw. 240 cm	Strzegom, w parku 50 m od ul. Próchnika	Nr dec. 7140/528/82
315.	Klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>) o obw. 357 cm	Strzegom, w parku przy ul. Zjednoczenia	Nr dec. 7140/529/82
316.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 350 cm	Strzegom, w parku przedszkola ul. Próchnika	Nr dec. 7140/299/82
317.	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>) o obw. 310 cm	Strzegom, w parku przedszkola ul. Próchnika	Nr dec. 7140/301/82
318.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 250 cm	Strzegom, w parku przedszkola ul. Próchnika	Nr dec. 7140/304/82
319.	Platan klonolistny (<i>Platanus x hispanica</i>) o obw. 440 cm	Strzegom, w parku przedszkola ul. Próchnika	Nr dec. 7140/308/82
320.	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o obw. 400 cm	Strzegom, w parku przedszkola ul. Próchnika	Nr dec. 7140/310/82
321.	Topola biała (<i>Populus alba</i>) o obw. 400 cm	Strzegom, przy Szkole Podst. Nr 6	Nr dec. 7140/313/82
322.	Świerk pospolity (<i>Picea abies</i>) o obw. 370 cm	Gm. Strzegom, Żółkiewka, park POHZ	Nr dec. 7140/526/82

323.	Klon pospolity (Acer platanoides) o obw. 260 cm	Gm. Strzegom, Żółkiewka, park POHZ	Nr dec. 7140/300/82
324.	Świerk pospolity (Picea abies) o obw. 300 cm	Gm. Strzegom, Żółkiewka, park POHZ	Nr dec. 7140/309/82
325.	Platan klonolistny (Platanus x hispanica) o obw. 450 cm	Gm. Strzegom, Żółkiewka, park POHZ	Nr dec. 7140/311/82
326.	Platan klonolistny (Platanus x hispanica) o obw. 400 cm	Gm. Strzegom, Żółkiewka, park POHZ	Nr dec. 7140/312/82
327.	Grab pospolity (Carpinus betulus) o obw. 300 cm	Gm. Strzegom, Jarosów, w ogrodzie przy pałacu	Nr dec. 7140/575/82
328.	Tulipanowiec amerykański (Liriodendron tulipifera) o obw. 300 cm	Gm. Strzegom, Goczałków Górny, park POHZ obok pałacu	Nr dec. 7140/530/82
329.	Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 330 cm	Gm. Strzegom, Żelazów, park pałacowy PSK	Nr dec. 7140/302/82
330.	Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 320 cm	Gm. Strzegom, Żelazów, Park POHZ	Nr dec. 7140/303/82
331.	Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 310 cm	Gm. Strzegom, Żelazów, park pałacowy PSK	Nr dec. 7140/306/82
332.	Platan klonolistny (Platanus x hispanica) o obw. 460 cm	Gm. Strzegom, Bartoszewek, park PGR	Nr dec. 7140/307/82
333.	Grupa drzew, - 2 szt Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 78-118 cm	Strzegom, park miejski 300 m od ZSZ	Nr dec. 7140/527/82
334.	Aleja klonowo-brzozowa	Strzegom, od skrzyżowania ul. Świdnickiej z ul. Kolejową do pomnika wojennego	Nr dec. OP-4-747-45-75
335.	Aleja kasztanowcowa	Strzegom, wzdłuż ul. Czerwonego Krzyża do ul. Dzierżyńskiego 2	Nr dec. OP-4-747-45-75
336.	Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 143 cm	Szczawno Zdrój, ul. Kolejowa, róg Ratusza	Nr dec. 7140/126/82
337.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 446 cm	Gm. Szczytna, Łężyce, z lewej strony wjazdu do ZH Łężyce, w pd. części wsi, przy dawnym folwarku dworskim, przy południowym skraju szosy, po lewej stronie wjazdu na folwark)	Nr dec. 7140/315/82
338.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 500 cm	Gm. Szczytna, Łężyce, 70 m od bud. mieszkalnego ZH Łężyce, w pd. części wsi, przy dawnym folwarku dworskim, za budynkami mieszkalnymi, 50 m na pn.- wsch. od szosy)	Nr dec. 7140/316/82

339.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 340 cm	Gm. Świdnica, Bystrzyca Górna, w odl. 35 m od rozwidlenia dróg na Bojanice	Nr dec. 170/64
340.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 320 cm	Gm. Świdnica, Bystrzyca Dolna, park zamkowy	Nr dec. 173/64
341.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 380 cm	Gm. Świdnica, Bystrzyca Dolna, na posesji p. Górskiego	Nr dec. 174/64
342.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 540 cm	Gm. Świdnica, Burkatów, park zamkowy	Nr dec. 176/64
343.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 330 cm	Gm. Świdnica, Bojanice, w odległości 50 m od dawnego pomnika	Nr dec. 183/64
344.	Topola biała (<i>Populus alba</i>) o obw. 450 cm	Gm. Świdnica, Grodziszcze, park zamkowy	Nr dec. 13/65
345.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 270 cm	Gm. Świdnica, Grodziszcze, park zamkowy	Nr dec. 14/65
346.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 380 cm	Gm. Świdnica, Grodziszcze, przy wejściu do parku	Nr dec. 7140/520/82
347.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 310 cm	Gm. Świdnica, Gogotów, za remizą strażacką	Nr dec. 7140/522/82
348.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 410 cm	Gm. Świdnica, Krzyżowa, na łące przy młynie	Nr dec. 39/66
349.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 220 cm	Gm. Świdnica Lubachów, podwórko szkoły	Nr dec. 177/64
350.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 320 cm	Gm. Świdnica Lutomia Dolna, w odl. 300 m na płd. od stawu	Nr dec. 32/66
351.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 392 cm	Gm. Świdnica, Lutomia Dolna, w lesie oddz. 403c	Nr dec. 172/64
352.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 400 cm	Gm. Świdnica, Modliszów, w lesie oddz. 295 H	Nr dec. 73/65
353.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 70 cm	Gm. Świdnica Modliszów, w lesie oddz. 288C	Nr dec. 74/65
354.	Grupa drzew - 14 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 340 - 440 cm	Gm. Świdnica, Bojanice, na cmentarzu przy kościele	Nr dec. 12/65
355.	Grupa drzew - 2 szt. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 320-330 cm	Gm. Świdnica, Gogotów, na brzegu stawu	Nr dec. 192/64

356.	Grupa drzew - 4 szt. Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 330-350 cm	Gm. Świdnica Grodziszczce, przy murze parku	Nr dec. 180/64
357.	Grupa drzew - 2 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 350-380 cm	Gm. Świdnica Komorów, przy drodze do Słotwiny	Nr dec. 112/65
358.	Grupa drzew - 4 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 300-500 cm	Gm. Świdnica Komorów, na brzegu stawu leśnego	Nr dec. 113/65
359.	Aleja lipowa	Gm. Świdnica Burkatów, wzdłuż głównej drogi we wsch. części wsi od torów kolejowych do mostku	Nr dec. OP-4-747/45/75
360.	Aleja topolowa	Gm. Świdnica Bystrzyca Dolna, przy budynku PGR	Nr dec. OP-4-747/45/75
361.	Aleja lipowa - 9 szt.	Gm. Świdnica Grodziszczce przy murze parkowym	Nr dec. OP-4-747/45/75
362.	Aleja dębowa - jesionowa	Gm. Świdnica Komorów, przy trakcie węglowym nad strumykiem	Nr dec. 7140/521/82
363.	Aleja dębowa	Gm. Świdnica Krzyżowa, od kładki na rzece do zabudowań PGR-u	Nr dec. OP-4-747/45/75
364.	Aleja lipowa	Gm. Świdnica Lutomia, od drogi prowadzącej do Mościska do bramy kościoła	Nr dec. OP-4-747/45/75
365.	Aleja dębowa	Gm. Świdnica Makowice, od kładki na rzece do zabudowań PGR-u	Nr dec. OP-4-747/45/75
366.	Kasztanowiec biały (Aesculus hippocastanum) o obw. 350 cm	Świdnica, na placu przy kościele Stanisława	Nr dec. 7140/127/82
367.	Grupa drzew - 15 szt. Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	Świdnica, przy kościele pokoju	Nr dec. 160/64
368.	Aleja kasztanowcowa	Świdnica, przy ul. Kościuszki	Nr dec. OP-4-747/45/75
369.	Aleja lipowo-dębowa	Świdnica, przy strzelnicy	Nr dec. OP-4-747/45/75
370.	Buk pospolity, odmiana czerwolistna (Fagus sylvatica 'Purpurea') o obw. 340 cm	Świebodzice, Pełcznica, na posesji prywatnej przy ul. Mikulicza 36, powyżej cisa pospolitego, pomnika przyrody nr 32	Brak decyzji

371.	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o obw. 360 cm	Świebodzice, nad stawem PZW przy ulicy Świdnickiej („Staw Warszawianka”), na skarpie pod murem, o otoczeniu innych drzew.	Brak decyzji
372.	Buk pospolity, odmiana czerwolistna (<i>Fagus sylvatica</i> 'Purpurea') o obw. 259 cm	Świebodzice, ul. Piłsudskiego naprzeciwko posesji nr 21 (po drugiej stronie ulicy	Brak decyzji
373.	Buk pospolity, odmiana czerwolistna (<i>Fagus sylvatica</i> 'Purpurea') o obw. 281 cm	Świebodzice, ul. Piłsudskiego 28, na terenie Gimnazjum Nr 1	Brak decyzji
374.	Buk pospolity, odmiana czerwolistna (<i>Fagus sylvatica</i> 'Purpurea') o obw. 272 cm	Świebodzice, ul. Świdnicka przy posesji nr 11, naprzeciw poczty, obok szkoły podstawowej. Za ogrodzeniem, na trawniku.	Brak decyzji
375.	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	Świebodzice, park miejski, po prawej stronie alejki. Na wprost wejścia od ulicy, około 100 m	Brak decyzji
376.	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>) o obw. 328 cm	Świebodzice, Park Miejski, przy alejce biegnącej wzdłuż muru budynków gospodarczych.	Brak decyzji
377.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 456 cm	Świebodzice, Park Miejski, od strony ogródków działkowych, przy obelisku obudowanym granitowym murkiem	Brak decyzji
378.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 325 cm	Świebodzice, Park Miejski, od strony ogródków działkowych, obok pomnika przyrody nr 10	Brak decyzji
379.	Wierzba płacząca (<i>Salix sepulcralis</i> 'Chrysocoma') o obw. 300 cm	Świebodzice, w głębi Parku Miejskiego, od strony ogródków działkowych	Brak decyzji
380.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 176 cm	Świebodzice, ul. Łączna 49, na zieleńcu przed posesją.	Brak decyzji
381.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 285 cm	Świebodzice, Pelcznica, nad rzeką Pelcznicą na gruncie leśnym (oddz. 12a), w rezerwacie przyrody „Przełomy pod Książem k. Wałbrzycha” w Książańskim Parku Krajobrazowym. Nazwa potoczna drzewa „Cis Bolko”.	Brak decyzji
382.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 266 cm	Świebodzice, Park Caritasu przy ul. Mickiewicza 8. Na trawniku, po prawej stronie od wejścia od ulicy Mickiewicza	Brak decyzji
383.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 365 cm	Świebodzice, ul. Aleje Lipowe 15, na posesji ZOZ, za budynkiem od strony Parku Miejskiego obok Ośrodka Zdrowia	Brak decyzji

384.	Sosna pospolita (Pinus sylvestris) o obw. 328cm	Świebodzice, na stromej skarpie, za posesją przy ul. Wiejskiej 21	Brak decyzji
385.	Sosna czarna (Pinus nigra), pojedyncze drzewo – forma wielopniowa o obw. 230cm	Świebodzice, przy ul. Curie-Skłodowskiej, za ogrodzeniem posesji przy ul. Wałbrzyskiej leżącej naprzeciwko Szpitala Rejonowego im. Mikulicza, w zadrzewieniu. W sąsiedztwie drugi egzemplarz sosny czarnej o wymiarach pomnikowych	Brak decyzji
386.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 493cm	Świebodzice, ul. Mikulicza 18, przy bramie wjazdowej	Brak decyzji
387.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 340cm	Świebodzice -Pelcznica, ul. Moniuszki8, przed leśniczówką	Brak decyzji
388.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 300 cm	Świebodzice, na terenie Szkoły Podstawowej przy ul. Świdnickiej 13, przy boisku	Brak decyzji
389.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 360cm	Świebodzice, ul. Piłsudskiego 8, na posesji, przy ogrodzeniu od strony ciągu pieszego przy ul. Słowackiego 2A	Brak decyzji
390.	Platan klonolistny (Platanus x hispanica 'Acerifolia') o obw. 329 cm	Świebodzice, Park Caritasu przy ul. Mickiewicza 8, po prawej stronie przy alejce wjazdowej	Brak decyzji
391.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 270 cm	Świebodzice, Rynek	Brak decyzji
392.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 367+98 cm	Świebodzice, na posesji Ciernie 161c, teren pensjonatu „Galery 2000”	Brak decyzji
393.	Sosna czarna (Pinus nigra) o obw. 241 cm	Świebodzice, ul. Ciernie 132 a	Brak decyzji
394.	Cis pospolity (Taxus baccata) – pojedyncze drzewo-forma wielopniowa o obw. 134+169 cm	Świebodzice, Park Caritasu, 3 m od ogrodzenia przy ul. Mickiewicza	Brak decyzji
395.	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obw. 540 cm	Walim, ul. Kilińskiego 3, własność Gminy Walim	Nr dec. 67/65
396.	Lipa szerokolistna (Tilia platyphyllos) o obw. 660 cm	Gm. Walim Zagórze Śl., Zamek Grodno	Nr dec. 63/68
397.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 466 cm	Wałbrzych, Poniatów, na obrzeżu lasu, niedaleko osiedla Poniatów, w sąsiedztwie boiska sportowego	Nr dec. 85/65
398.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 405 cm	Wałbrzych, Sobięcin, na łące obok cieku wodnego, w sąsiedztwie zabudowań i ogródków działkowych	Nr dec. 53/65

399.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 250 cm	Wałbrzych-Stary Zdrój, nad stawem, przy ulicy Namysłowskiego, koło dawnej kopalni – szyb „Chwalibóg”	Nr dec. 45/65
400.	Cis pospolity, forma wielopniowa (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 100+72 cm	Wałbrzych-Szczawienko, Nadleśnictwo Wałbrzych, Obręb Wałbrzych oddz. 24a, przy drodze granicznej rezerwatu na terenie Książańskiego Parku Krajobrazowego	Nr dec. 80/65
401.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 140 cm nr dec. 79/65 nr rej. 154	Wałbrzych-Szczawienko, w lesie, przy ścieżce spacerowej. Na stoku, obok szkółki leśnej, w pobliżu ogrodzenia z siatki. Nadleśnictwo Wałbrzych, obręb Wałbrzych, oddz. 24b na terenie Książańskiego Parku Krajobrazowego	Nr dec. 79/65
402.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 112 cm	Wałbrzych-Szczawienko, Nadleśnictwo Wałbrzych, obręb Wałbrzych, oddz. 16c. W lesie, na zbożu skalnego urwiska, w pobliżu ruin zamku „Stary Książ”, na terenie rezerwatu przyrody „Przełomy pod Książem koło Wałbrzycha” na terenie Książańskiego Parku Krajobrazowego	Nr dec. 65/65
403.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 330 cm	Wałbrzych-Sobiećcin, na skarpie obok posesji przy ul. Pstrowskiego 36, obok buka pospolitego	Nr dec. 52/65
404.	Bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>) o obw. 82 cm	Wałbrzych-Szczawienko. Ruiny zamku „Stary Książ”, na terenie rezerwatu przyrody „Przełomy pod Książem koło Wałbrzycha”, oddz. 16c Nadleśnictwa Wałbrzych w Książańskim Parku Krajobrazowym	Nr dec. 82/65
405.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)- pojedyncze drzewo-forma wielopniowa, 3 pniowy – o obw. 65+75+85 cm	Wałbrzych-Sobiećcin, Park Kościuszki przy ul. Jordana, około 20 m od buka pospolitego, odmiany strzępolistej.	Nr dec. 7140/3/82
406.	Grupa drzew - 7 szt. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obw. 274-420 cm	Wałbrzych-Poniatów, za osiedlem dzielnicy Poniatów, w sąsiedztwie boiska sportowego, na grobli dawnego stawu („Owce Stawy”), w pobliżu istniejącego stawu, nieдалеко pomnika przyrody – dębu szypułkowego nr 2, w zadrzewieniu.	Nr dec. 50/65
407.	Grupa drzew - 3 szt. Kasztan jadalny (<i>Castanea sativa</i>) o obw. 282, 285, 176 cm	Wałbrzych - Sobiećcin, Park im. T. Kościuszki w Sobiećcinie	Nr dec. 7140/11/82
408.	Grupa drzew - 2 szt. Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. ok. 209, 145 cm	Wałbrzych -Szczawienko. Na terenie leśnym, w pobliżu ścieżki spacerowej w Książańskim Parku Krajobrazowym, oddz. 25b, niedaleko Czarciego Potoku, na skarpie skalnej	Nr dec. 83/65

409.	Grupa drzew - 2 szt. Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 119, 155 cm	Wałbrzych - Szczawienko, oddz. 21d w rezerwacie przyrody „Przełomy pod Książem koło Wałbrzycha”, na zboczu wąwozu w pobliżu ścieżki leśnej	Nr dec. 81/65
410.	Aleja lipowa, dwustronna - 125 szt. Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanu</i>) obw. 200-300 cm	Wałbrzych, Aleja zlokalizowana jest w okolicach Zamku Książ, biegnie od zaplecza posesji przy ul. Azaliowej do ulicy Wrocławskiej. Początek alei (drzewo nr 1) na zapleczu posesji, ul. Azaliowa 2.	Nr dec. 7140/23/82
411.	Aleja lipowa, dwustronna - 132 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 125-486 cm	Wałbrzych, część alei znajduje się na terenie miasta Świebodzice, a część na terenie miasta Wałbrzycha, zaczyna się od skrzyżowania ulicy Spacerowej z ulicą Dębową w Świebodzicach, a kończy przy bramie do parku przyramkowego w Książu.	Nr dec. 7140/26/82
412.	Aleja lipowa, dwustronna - 460 szt. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 86-405 cm	Wałbrzych, Aleja przebiega od dziedzicznicy Zamku Książ przez teren parku zamkowego, do kaplicy Hochbergów, następnie do ulicy Wrocławskiej, przecina ją, prowadzi Szlakiem Ułanów Legii Nadwiślańskiej do ul. Wilczej 2 (na długości ok. 2 km).	Nr dec. 7140/24/82
413.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 355 cm	Ząbkowice Śląskie, przy murach zamku w odl. 8 m od wejścia na dziedziniec zamkowy od wsch. strony	Nr dec. 7140/334/82
414.	Topola biała (<i>Populus alba</i>) brak obwołu	Ząbkowice Śląskie, dziedziniec zamkowy	Brak decyzji
415.	Topola biała (<i>Populus alba</i>) o obw. 440 cm	Gm. Ząbkowice Śląskie, Kluczowa, z prawej strony wylotu drogi do Stoszowic	Nr dec. 16/64
416.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 75 cm	Gm. Ząbkowice Śląskie, Stolec, park wiejski przy pałacu	Nr dec. 7140/328/82
417.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 415 cm	Gm. Ząbkowice Śląskie, Stolec, park wiejski GHR	Nr dec. 7140/322/82
418.	Buk purpurowy (<i>Fagus sylvatica</i> <i>atropurpurea</i>) o obw. 350 cm	Gm. Ząbkowice Śląskie, Stolec, park wiejski przy drodze	Nr dec. 7140/324/82
419.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) o obw. 80 cm	Gm. Ząbkowice Śląskie, Stolec, park wiejski 50 m od parkanu	Nr dec. 7140/325/82
420.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obw. 315 cm	Gm. Ząbkowice Śląskie, Stolec Górny, park wiejski przy drodze 40 m od parkanu	Nr dec. 7140/326/82
421.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) o obw. 345 cm	Gm. Ząbkowice Śląskie, Stolec Górny, park SHR	Nr dec. 7140/323/82

422.	Miłorząb japoński (Ginkgo biloba) o obw. 200 cm	Gm. Ząbkowice Śląskie, Stolec Górny, park przy alejce wiodącej z dziedzica gosp. Do kościoła	Nr dec. 7140/330/82
423.	Aleja lipowa - 52 szt.	Gm. Ząbkowice Śląskie, Ząbkowice Śląskie, od Bohaterów Getta w kierunku zamku	Nr dec. 7140/333/82
424.	Platan klonolistny (Platanus x hispanica) o obw. 360 cm	Gm. Ziębice, Głęboka, park wiejski	Nr dec. 7140/344/82
425.	Lipa szerokolistna (Tilia platyphyllos) o obw. 355 cm	Gm. Ziębice, Nowina, przy drodze ze wsi do lasu- leśniczówka Witoszowice	Nr dec. 7140/346/82
426.	Dąb bezszypułkowy (Quercus petraea) o obw. 510 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park	Nr dec. 7140/339/82
427.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 420 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park	Nr dec. 7140/340/82
428.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 440 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park	Nr dec. 7140/341/82
429.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 415 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park	Nr dec. 7140/343/82
430.	Wiąz szypułkowy (Ulmus laevis) o obw. 535 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park	Nr dec. 7140/348/82
431.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 400 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park	Nr dec. 9/64
432.	Wiąz szypułkowy (Ulmus laevis) obw. 430 cm	Gm. Ziębice, Henryków	Nr dec. 13/64
433.	Cis pospolity (Taxus baccata) o obw. 295 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park, przy hali sportowej	Nr dec. 59/66
434.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 470 cm	Gm. Ziębice, Henryków, koło kanału 30 m od przepompowni wody	Nr dec. 7140/342/82
435.	Grupa drzew - 3 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 410-500 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park	Nr dec. 11/64
436.	Grupa drzew - 3 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 330-470 cm	Gm. Ziębice, Henryków, park	Nr dec. 12/64
437.	Klon jawor (Acer pseudoplatanus) o obw. 345 cm	Złoty Stok, Plac Adama Mickiewicza na skwerze przy przystanku PKS	Nr dec. 7140/355/82

438.	Buk pospolity f. czerwolistna (Fagus sylvatica f. Purpurea) o obw. 346 cm	Złoty Stok, przy wejściu do parku miejskiego od ul. 3 Maja, przy podmurowanej skarpie z amfiteatrem	Nr dec. 7140/354/82
439.	Klon jawor (Acer pseudoplatanus) o obw. 355 cm	Złoty Stok, przy wejściu do parku miejskiego od ul. 3 Maja 3, na trawniku na tyłach budynku	Nr dec. 7140/350/82
440.	Klon jawor (Acer pseudoplatanus) o obw. 310 cm	Złoty Stok, za budynkiem mieszkalnym przy ul. 3 Maja 3 (na północ) w bezpośrednim sąsiedztwie budynku	Nr dec. 7140/353/82
441.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 340 cm	Żarów, park przy Technikum Mechanicznym	Nr dec. 7140/365/82
442.	Platan klonolistny (Platanus x hispanica) o obw. 520 cm	Żarów, park przy Technikum Mechanicznym	Nr dec. 7140/357/82
443.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 380 cm	Żarów, park przy Technikum Mechanicznym	Nr dec. 7140/358/82
444.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 380 cm	Żarów, park przy Technikum Mechanicznym	Nr dec. 7140/359/82
445.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 430 cm	Żarów, park przy Technikum Mechanicznym	Nr dec. 7140/361/82
446.	Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obw. 440 cm	Żarów, park przy Technikum Mechanicznym	Nr dec. 7140/360/82
447.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 430 cm	Żarów, park przy Technikum Mechanicznym	Nr dec. 7140/361/82
448.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 500 cm	Gm. Żarów Łazany, na wale między Żarowem a Łazanami	Nr dec. 196/82
449.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 450 cm	Gm. Żarów Łazany, na wale między Żarowem a Łazanami	Nr dec. 195/64
450.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 430 cm	Gm. Żarów Mrowina, łąka przy drodze do ogrodnictwa zamkowego	Nr dec. 197/64
451.	Grupa drzew - 2 szt. Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obw. 400-450	Gm. Żarów Łazany, na wale między Żarnowem a Łazanami	Nr dec. 194/64
452.	Aleja lipowa	Gm. Żarów Siedlimowice, w zach. części wsi od skrzyżowania dróg Imbramowice- Gołoszyce	Dec. nr OP-4-747-45/75

Załącznik nr 2 do rozporządzenia
Wojewody Dolnośląskiego z dnia
27 listopada 2006 r. (poz. 3768)

Nazwy i położenie pomników przyrody nieożywionej znajdujących się na obszarze
województwa dolnośląskiego

Lp.	Nazwa pomnika przyrody nieożywionej	Położenie (gmina, miejscowość, lokalizacja)	Pierwotny akt prawny ustanowienia pomnika przyrody nieożywionej
1.	"Skałki Pasterskie" ostaniec z piaskowca kredowego	Gm. Bystrzyca Kłodzka, 800 m na północ od Idzikowa	Nr dec. 97/64
2.	„Gnejsy na Włókach” – gnejsy i skały wapienno- krzemianowe (inne)	Gm. Dzierżoniów, k/Dzierżoniowa, na północ od miasta	Nr dec. 7140/619/82
3.	Komin wulkaniczny - odsłonięcie geologiczne (inne)	Gm. Jedlina Zdrój, Kamieńsk, obok stacji kolejowej, na trasie Wałbrzych-Jedlina Zdrój, fragment dawnego łomu o wymiarach około 30 m x 15 m i wys. maks. 15 m.	Nr dec. 7140/603/82
4.	Źródła Romanowskie - (inne)	Gm. Kłodzko, Żelazno, w Krowiarkach koło Trzebieszowic	Nr dec. 7140/620/82
5.	„Wapniarka” - stary kamieniołom wapienia (inne)	Gm. Kłodzko, Żelazno, w masywie wzgórza Krowiarki	Nr dec. 7140/621/82
6.	„Czartowski Kamień”- ostaniec granitowy (skałki)	Kudowa Zdrój Czermna, nad drogą do Pstrążnej	Nr dec. 156/64
7.	„Grota Radochowska” (jaskinia-inne) dł. 265 m	Gm. Łądek Zdrój, Radochów, na stoku Bzowa w Górach Złoty	Nr dec. 98/64
8.	„Małpia Skała” – ostaniec poosuwickowy	Gm. Mieroszów, Sokołowsko, na północnym stoku góry Kostrzyny na wys. 850 m n.p.m. w pobliżu niebieskiego szlaku turystycznego z Sokołowska.	Nr dec. 7140/612/82
9.	„Czerwone Skałki” – ostaniec łatytowy	Gm. Mieroszów, Sokołowsko, na płn. stokach Suchawy w górach Suchych, w odległości ok.100m od szczytu.	Nr dec. 7140/613/82
10.	Zapomniane Skałki” – piaskowiec, grupa skalna	Gm. Mieroszów, Różana, na skraju lasu po północnej i południowej stronie drogi z Różanej do łącznej na wschodnim stoku Bieśnika i północnym stoku Dzioba.	Nr dec. 7140/611/82

11.	„Szczeliny wiatrowe” – forma poosuwickowa - rozpadliny skalne dł. 5 m, szer. 1-1,5 m, głębokość 4-5 m	Gm. Mieroszów, Unisław Śl., na płn. stoku Lesistej Wielkiej w Górach Kamiennych	Nr dec. 70/65
12.	Stożek Wielki - stożek wulkaniczny	Gm. Mieroszów, Unisław Śląski, w północnej części Gór Suchych	Nr dec. 7140/615/82
13.	„Diabelskie głązy”	Gm. Międzyzlesie, k/ Gniewoszowa	Nr dec. 7140/605/82
14.	„Solna Jama” - jaskinia, długość 40 m	Gm. Międzyzlesie, k/ Gniewoszowa, Góry Bystrzyckie	Nr dec. 99/64
15.	„Diamentowe Skałki – wychodnie skalne	Gm. Nowa Ruda, Jugów, grupa skał w grzbietowej partii Lirnika (635 m n.p.m.), powyżej wsi Jutroszów. Na terenie Parku Krajobrazowego Gór Sowich.	Nr dec. 7140/626/82
16.	„Skałka wapienna”	Gm. Stronie Śląskie, Kletno, na terenie rezerwatu	Brak decyzji
17.	Góra Krzemień – kwarcyty (skałki)	Gm. Stronie Śląskie, Bielice, w górach Bialskich	Nr dec. 7140/617/82
18.	„Zamkowe skały” – gnejsy (skałki)	Gm. Świdnica, Złoty Las, koło Złotego Lasu	Nr dec. 84/65
19.	Skały wulkaniczne - odmiany kaniów i brekcji (skałki)	Gm. Świdnica Bystrzyca Górna, w strefie uskokowej	Nr dec. 7140/622/82
20.	Trzy skupiska głązów granitowo-kwarcytowych o obw. 250 cm- 650 cm	Gm. Świdnica Mokrzyszów, na skraju lasu	Nr dec. 7140/623/82
21.	„Głązy skandynawskie”	Świebodzice, Lubiechów	Nr dec. 7140/604/82
22.	Skałka „Sępik” – gnejs naturalna forma skalna	Walim, znajduje się na zachodnim zboczu grzbietu Babiego Kamienia, na wysokości około 560 m n.p.m. około 0,5 km od dna doliny Walimianki. Obiekt znajduje się poza znakowanymi szlakami turystycznymi, prowadzi do niego nieoznakowana ścieżka z dna doliny.	Nr dec. 7140/624/82
23.	„Babi Kamień” – ostaniec gnejsowo-granitowy (skałki), naturalna forma skalna	Walim, znajduje się nieco poniżej grzbietu Babiego Kamienia, na wysokości około 650 m n.p.m., około 0,8 km ponad dnem doliny Walimianki i około 150 m na zachód od kulminacji grzbietu. Obiekt znajduje się poza znakowanymi szlakami turystycznymi i jest dość trudno dostępny. Grupa skalna znajduje się w młodym lesie	Nr dec. 7140/625/82

		świerkowym, ale bezpośrednio przy skałkach świerk ustępuje bukowi, który tworzy kilka szczególnie dorodnych okazów.	
24.	Kamieniołom ryolitu „Barbarka” – odsłonięcie geologiczne (inne)	Wałbrzych, Podgórze. Nieczynny kamieniołom położony na północno-zachodnim stoku wzgórza Barbarka (635 m n.p.m., w lesie, w odległości około 800 m na południowy zachód od stacji kolejowej Wałbrzych Główny. W pobliżu kamieniołomu przechodzi niebieski szlak turystyczny.	Nr dec. 7140/601/82
25.	Zamkowa Góra – odsłonięcie brekcji wulkanicznej- grupa skalna	Wałbrzych, Zamkowa Góra (620 m n.p.m.) usytuowana jest w dzielnicy Wałbrzych Nowy Dwór, w odległości około 1,5 km na południowy-wschód od dworca kolejowego Wałbrzych Główny. Szczyt jest dostępny znakowanym szlakiem turystycznym, a na wierzchołku znajdują się ruiny średniowiecznego zamku.	Nr dec. 7140/602/82
26.	Głaz kwarcytowy (głaz narzutowy) o śr. ok. 200-250 cm	Wałbrzych, znajduje się w parku miejskim, w dawnej wsi Rusinowa, we wschodniej części Wałbrzycha, na wysokości 500 m n.p.m.	Nr dec. 55/65
27.	Głaz granitowy o obw. 450 cm	Gm. Złoty Stok, Błotnica, w lesie na Przedgórzu Paczkowskim, Nadleśnictwo Bardo Śląskie	Nr dec. 111/64
28.	„Dębowiec” – pokrywa lawowa bazaltu kenozoicznego, gr. ok. 6 m	Gm. Ząbkowice Śl., Szklary, w połowie odległości pomiędzy Szklarami a Ziębicami, przy lewych dopływach rzeki Krynki	Nr dec. 7140/618/82

3769**UCHWAŁA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO**

z dnia 26 października 2006 r.

**w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zabytkami
województwa dolnośląskiego**

Na podstawie art. 14 ust. 3 i art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1590 ze zmianami) w związku z art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zmianami) Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwala, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego, określony w załączniku do niniejszej Uchwały.
2. Program, o którym mowa w ust. 1, uzyskał pozytywną opinię Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

§ 2

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Zarządowi Województwa Dolnośląskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY SEJMIKU
WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

STANISŁAW JURCEWICZ

Załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 października 2006 r. (poz. 3769)

**Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego
2007–2011**

1. Wstęp	
2.1. Podstawy prawne formułowania Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego	
2.2. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami	
3. Założenia wynikające z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	
4. Narodowy program kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” na lata 2004–2020	
5. Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku i Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, a wojewódzki program opieki nad zabytkami	
5.1. Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku	
5.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa	
6. Istniejącej programy opieki nad zabytkami w województwie dolnośląskim	
7. Organy ochrony zabytków – zakres kompetencji	
8. Charakterystyka zasobów zabytków województwa dolnośląskiego	
8.1. Dane statystyczne	
8.2. Urbanistyka i ruralistyka – założenia wieloobszarowe	
8.3. Architektura i budownictwo	
8.4. Parki i cmentarze	
8.5. Architektura przemysłowa i zabytki techniki	
8.6. Muzea	
8.7. Wartości niematerialne	
9. Stan zachowania zabytków – ocena szacunkowa	
9.1. Struktura własności zabytków	
9.2. Ochrona zabytków urbanistycznych w małych miastach i miejscowościach uzdrowiskowych	
10. Charakterystyka wybranych instrumentów finansowania opieki nad zabytkami	
11. Zadania programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego	
11.1. Dofinansowanie prac konserwatorskich i zabezpieczenia zabytków	
11.2. Wspieranie rozwoju bazy i sieci muzealnej w regionie, przede wszystkim w zakresie powstania magazynów muzealnych, w tym archeologicznych	

11.3. Działania szkoleniowe i promocyjne	
11.4. Parki kulturowe	
11.5. Tematyczne szlaki turystyczne	
11.6. Pomniki historii	
11.7. Parki Krajobrazowe – ochrona dziedzictwa przeszłości	

1. Wstęp

Formułując Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego założono, że zasoby regionalnego dziedzictwa kulturowego są zasadniczym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się tożsamości regionalnej. Zasoby te określają i wyznaczają w dużym stopniu uwarunkowania rozwoju województwa, stanowiąc obciążenie ale i będąc szansą promocji. Dziedzictwo przeszłości to również podstawa budowania związków mieszkańców z regionem, scena ich życia codziennego. Zabytki to atrakcyjne miejsca przyciągające turystów do tej części Polski. Głównym celem sformułowania Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego Dolnego Śląska poprzez określenie warunków organizacyjnych i finansowych w zakresie leżącym w kompetencjach Urzędu Marszałkowskiego.

Przyjęto następujące zasady konstruowania celów i zadań programu oraz sposobów ich realizacji: Zadania winny być realne i skupione na wybranych celach. Program powinien wzmocnić istniejące mechanizmy, a nie kreować nowe, konkurencyjne. Program ma dotyczyć całego regionu, a nie tylko metropolii lub wybranych, pojedynczych obiektów. Przy opracowaniu Programu oparto się na założeniu, iż dziedzictwo kulturowe Dolnego Śląska jest elementem powszechnie rozpoznawanym przez mieszkańców, a jednocześnie stanowi coraz silniejszy wyraz kształtującej się tożsamości regionalnej i ponadregionalnej. W ten sposób program wpisuje się w określoną w Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku misję regionu, zdefiniowaną następująco: **Dolny Śląsk to region, który łączy Polskę z Europą.**

Ileokroć w tekście pojawia się określenie Program, oznacza to Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego.

2.1. Podstawy prawne formułowania Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego

Podstawę prawną sporządzenia wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami stanowi Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która wprowadza obowiązek sporządzania przez samorządy zarówno wojewódzkie, powiatowe oraz gminne programów opieki nad zabytkami oraz programów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

Zgodnie z artykułem 87 ustęp 1 cytowanej *Ustawy* zarząd województwa jest zobowiązany do sporządzania na okres 4 lat wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami (podobne dokumenty winny być przygotowane odpowiednio przez zarząd powiatu oraz odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta).

Program zostaje opracowany i przyjęty do realizacji na okres 4 lat (2007–2011) i jest to związane z koniecznością realizacji zadania własnego przez samorząd województwa.

Zasadnicze cele programów opieki nad zabytkami zostały w Ustawie określone następująco:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2.2. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wprowadziła pojęcia ochrony i opieki nad zabytkami, które zostały zdefiniowane w sposób następujący:

- ochrona zabytków polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie, zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków, udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę, kontrole stanu zachowania i przeznaczenia zabytków, uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska,

- opieka nad zabytkiem w rozumieniu ustawy sprawowana jest przez jego właściciela lub posiadacza i polega na zapewnieniu warunków naukowego badania i dokumentowania zabytku; prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku; zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości; popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz o jego znaczeniu dla historii kultury.

Zgodnie z art. 6. Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przez zabytek rozumiana jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Za zabytki nieruchome uznaje się krajobraz kulturowy, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne lub działalność wybitnych osobistości bądź instytucji.

Za zabytki ruchome uznaje się dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne oraz przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

Zabytkami archeologicznymi są pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyska, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Ustawowej ochronie podlegają również nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Art. 7 Ustawy definiuje w zamkniętym katalogu następujące formy ochrony zabytków:

- wpis do rejestru zabytków, który dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi Wojewódzki Konserwator Zabytków;

Zgodnie z art. 9. Ustawy do rejestru zabytków wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Do rejestru może być również wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru, a także nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna tego zabytku,

Zgodnie z art. 10. Ustawy do rejestru wpisuje się zabytek ruchomy na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wniosek właściciela tego zabytku. Wojewódzki Konserwator Zabytków może wydać z urzędu decyzję o wpisie zabytku ruchomego do rejestru w przypadku uzasadnionej obawy zniszczenia, uszkodzenia lub nielegalnego wywiezienia zabytku za granicę,

Sposób prowadzenia rejestru oraz ewidencji zabytków określa rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem. Dz. U. Nr 124, poz. 1305.

- uznanie za pomnik historii zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru lub parku kulturowego o szczególnej wartości dla kultury przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego;
- utworzenie parku kulturowego w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się pod względem krajobrazowym terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej; park kulturowy może utworzyć na podstawie uchwały rada gminy po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków i ich otoczenia; innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków oraz parków kulturowych; w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustala się również, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

3. Założenia wynikające z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

Opracowanie krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami jest ustawowym obowiązkiem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W dostępnych dokumentach najważniejsze pod względem merytorycznym są zasady postępowania konserwatorskiego:

- zasada *primum non nocere*,
- zasada maksymalnego poszanowania oryginalnej substancji zabytku i wszystkich jego wartości (materialnych i niematerialnych),

- zasada minimalnej niezbędnej ingerencji (powstrzymywania się od działań niekoniecznych),
- zasada, zgodnie z którą usuwać należy to (i tylko to), co na oryginał działa niszcząco,
- zasada czytelności i odróżnialności ingerencji,
- zasada odwracalności metod i materiałów,
- zasada wykonywania wszelkich prac zgodnie z najlepszą wiedzą i na najwyższym poziomie.

Zasady powyższe dotyczą i winny obowiązywać nie tylko konserwatorów zajmujących się technologiczną stroną restauracji dzieł sztuki, konserwatorów-architektów lub urbanistów, ale również pracowników urzędów konserwatorskich czy też pracowników samorządów, zwłaszcza w zakresie opiniowania i przyznawania środków na realizację programów i projektów związanych z ochroną zabytków.

W tezach do krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami wyznaczone zostały następujące cele działań:

1. W zakresie uwarunkowań ochrony i opieki nad zabytkami:

Pełna ocena stanu krajowego zasobu zabytków nieruchomych. Określenie kategorii i stopnia zagrożeń.

Pełna ocena stanu krajowego zasobu zabytków ruchomych. Określenie kategorii i stopnia zagrożeń.

Pełna ocena stanu krajowego zasobu dziedzictwa archeologicznego. Określenie kategorii i stopnia zagrożeń oraz wyznaczenie stref o szczególnym zagrożeniu dla zabytków archeologicznych.

Objęcie skuteczną i zorganizowaną ochroną przynajmniej najcenniejszych zabytków techniki.

Pełna ocena stanu krajowego zasobu pomników historii i obiektów wpisanych na listę światowego dziedzictwa. Określenie kategorii i stopnia zagrożeń.

Ocena stanu służb i możliwości wypełniania całokształtu zadań związanych z ochroną i opieką nad zabytkami.

Ocena stanu i stopnia objęcia opieką zabytków w poszczególnych kategoriach. Doskonalenie i rozwijanie oraz podnoszenie efektywności i skuteczności instytucjonalnej i społecznej ochrony i opieki nad zabytkami.

Udoskonalenie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych w zakresie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym i zabytkami.

2. W zakresie działań o charakterze systemowym:

Powiązanie ochrony zabytków z polityką ekologiczną, ochrony przyrody, architektoniczną i przestrzenną, celną i polityką bezpieczeństwa państwa. Realizacja powszechnych tendencji europejskich i światowych do rozszerzania pola ochrony na całe dziedzictwo kulturowe obejmujące i dobra kultury i natury (World Cultural Heritage).

Przygotowanie strategii ochrony dziedzictwa kulturowego wytyczającej główne założenia koncepcji ochrony w Polsce. Wprowadzenie jej do polityk sektorowych we wszystkich dziedzinach i na wszystkich poziomach zarządzania i gospodarowania.

3. W zakresie systemu finansowania:

Stworzenie sprawnego systemu finansowania ochrony i opieki konserwatorskiej.

4. W zakresie dokumentowania, monitorowania i standaryzacji metod działania:

Tworzenie systemu i stale aktualizowanych, elektronicznych baz informacji o zasobach i stanie zabytków w Polsce i ich dokumentacji. Stworzenie warunków do realizacji ustawowego obowiązku dokumentowania wszystkich prac, przy wszystkich grupach i typach obiektów zabytkowych.

Gromadzenie stale aktualizowanej wiedzy o stanie zachowania, postępach i wynikach prac konserwatorskich i restauratorskich, zagrożeniach, prawidłowości zarządzania i bezpieczeństwie użytkowania obiektów zabytkowych oraz o innych formach ochrony dziedzictwa.

Wypracowanie i wprowadzenie szczegółowych zasad ochrony dziedzictwa w planach zagospodarowania przestrzennego. Wypracowanie standardów zagospodarowania i estetyki zabytkowych przestrzeni publicznych.

5. W zakresie kształcenia i edukacji:

Utrzymanie i doskonalenie dotychczas wypracowanego systemu kształcenia w dziedzinie konserwacji i ochrony. Zorganizowanie systemu podnoszenia kwalifikacji w każdej grupie zawodowej pracującej na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.

Kształcenie społeczeństwa w duchu poszanowania dla autentyzmu oraz wartości materialnych i niematerialnych wspólnego, wielokulturowego dziedzictwa. Budowanie klimatu społecznego zrozumienia i akceptacji dla idei ochrony i dawności zabytków odczytywanych jako źródło tożsamości, wiedzy i dumy z przeszłości, tradycji, wiedzy o sposobie życia i pracy przodków.

Upowszechnianie wśród właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych znajomości zasad konserwatorskich, zasad etyki i profilaktyki konserwatorskiej. Tworzenie mechanizmów ekonomicznych sprzyjających prawidłowemu traktowaniu obiektów zabytkowych.

6. W zakresie współpracy międzynarodowej:

Wzmocnienie obecności Polski w światowym i europejskim środowisku działającym na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i promocja polskich osiągnięć w tej dziedzinie.

Oparcie działań na pojęciu wspólnego dziedzictwa kultury ludzkości. Troska o ochronę polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą.

Uwaga: Prace nad programem krajowym nie zostały jeszcze ukończone, dostępne publicznie są jedynie przedstawione powyżej tezy.

4. Narodowy program kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” na lata 2004–2020

Ogólne wytyczne do konstruowania programu wojewódzkiego zawiera przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 21 września 2004 r. Narodowa Strategia Kultury na lata 2004–2013 (w 2005 r. Ministerstwo Kultury przygotowało Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004–2020), będąca rządowym dokumentem tworzącym ramy dla nowoczesnego mecenatu państwa w sferze kultury, a przede wszystkim dla nowoczesnie pojmowanej polityki kulturalnej państwa, funkcjonującej w warunkach rynkowych, a także dla wspólnoty Polski z Unią Europejską. Strategia została stworzona centralnie dla obszaru całej Polski. Określa spójne działania horyzontalne, realizowane w regionach. Stąd celem strategicznym jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju kulturalnego regionów w Polsce, a celami częściowymi są m.in. zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków, wzrost efektywności zarządzania sferą kultury, itd. Jednym z instrumentów za pomocą, których realizowane są wspomniane cele Strategii jest Narodowy program kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego na lata 2004–2020”, który za cel strategiczny przyjął: intensyfikacja i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie kompleksową poprawę stanu zabytków nieruchomych.

Za cele częściowe programu przyjęto:

- poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w sferze dokumentacji i ochrony zabytków;
- kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i inne cele społeczne;
- zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości poprzez tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych;
- promocja polskiego dziedzictwa kulturowego w Polsce i za granicą, w szczególności za pomocą narzędzi społeczeństwa informacyjnego;
- rozwój zasobów ludzkich oraz podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego;
- tworzenie warunków dla rozwoju i ochrony dziedzictwa kultury ludowej;
- zabezpieczenie zabytków przed nielegalnym wywozem za granicę.

Cele całego programu realizowane będą w ramach 2 priorytetów i 5 działań.

Priorytet I

Aktywne zarządzanie zasobem stanowiącym materialne dziedzictwo kulturowe

Działanie 1.1. Wzmocnienie ośrodków dokumentacji zabytków oraz budowa nowoczesnych rozwiązań organizacyjno-finansowych w sferze ochrony zabytków.

W ramach działania zostaną zaproponowane zmiany instytucjonalne, prawne i funkcjonalne w sferze dokumentacji i ochrony zabytków oraz procesu oferowania zabytków na rynku. Rodzi to konieczność przeprowadzenia szerokich konsultacji ze środowiskami konserwatorskimi, właścicielami zabytków, a także z ewentualnymi partnerami Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wdrażającymi zaproponowany system, a następnie wystąpienie z inicjatywami ustawodawczymi przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Działanie 1.2. Kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i inne cele społeczne.

W ramach działania realizowane będą projekty rewaloryzacji zabytków i ich adaptacji na cele społeczne. Projekty muszą posiadać znaczący wpływ ekonomiczny na rozwój regionalny, w tym szczególnie przyczyniać się do wzrostu dochodów jak i zwiększać ilość miejsc pracy.

Działanie 1.3. Zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości przez tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych.

Realizacja działania odbywać się będzie poprzez programowanie i wdrażanie kompleksowych programów dotyczących markowych produktów turystyki kulturowej w Polsce w latach 2004–2020. Działanie obejmuje pięć miast mających największą szansę na europejskim rynku turystyki kulturowej: Warszawa, Kraków, Gdańsk, Poznań i Wrocław.

Priorytet II

Edukacja i administracja na rzecz dziedzictwa kulturowego

Działanie 2.1. Rozwój zasobów ludzkich oraz podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego.

W ramach działania przewiduje się zrealizowanie zadań mających na celu podniesienie wykształcenie kadr zatrudnionych w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego, oraz podniesienie zainteresowania społeczeństwa problematyką ochrony zabytków, jak również powołanie zespołu naukowego zajmującego się badaniami naukowymi w sferze wpływu zachowania i rewaloryzacji dziedzictwa kulturowego na rozwój społeczno-ekonomiczny regionów, w tym szczególnie turystyki. Ponadto planuje się promowanie zachowania dziedzictwa kulturowego wsi poprzez aktywizację społeczności wiejskich, a także ochronę i popularyzację kultury ludowej.

Działanie 2.2. Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego przed nielegalnym wywozem i przewozem przez granice.

Działanie realizowane będzie poprzez wdrożenie Programu „Absent Patrymonium” – sieci informacji wirtualnej o zabytkach wywożonych i zaginionych. Program wpisuje się w cele i założenia MF EOG,

Oprócz wytyczonych NPK „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” priorytetów i założonych działań zadania wytyczone w dokumencie będą realizowane przez podprogramy, tj., m.in. program „Polskie regiony w europejskiej przestrzeni kulturowej”, Program „Promesa Ministra Kultury”, Program Narodowy produkt turystyczny Miasta stołecznego Warszawy „Trakt królewski”.

5. Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku i Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, a wojewódzki program opieki nad zabytkami

5.1. Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku.

Przyjęta przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XLVIII/649/2005 z dnia 30.11.2005 r. „Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku” określa główne cele rozwoju województwa i działania samorządu wojewódzkiego zmierzające do wspierania społeczno-gospodarczego rozwoju regionu, wzmocnienia jego konkurencyjności, wzrostu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Jako mocne strony regionu wskazano bezpośrednio lub pośrednio związane z ochroną zabytków:

Wartości kulturowe o znaczeniu europejskim (zabytki, zespoły pałacowo klasztorne).

Liczne zasoby zabytkowe oraz pamiątki historyczne, jak: obiekty architektury i budownictwa, muzea i skanseny, stanowiska archeologiczne, miejsca pielgrzymkowe, obiekty martyrologii, imprezy kulturalne i turystyczne.

Występowanie najwyższej klasy miejskich zespołów zabytkowych oraz zabytków pocysterskich o znaczeniu międzynarodowym, atrakcyjnych dla turystów zagranicznych.

Relatywnie gęstą sieć miast o interesującej historycznie zabudowie, które stanowią dobrą bazę małych regionalnych centrów rozwoju.

Górskie i podgórskie miejscowości turystycznie z XIX-wiecznymi tradycjami letniskowymi i charakterystyczną stylową zabudową sanatoryjno-pensjonatową.

Jako słabe strony regionu wskazano bezpośrednio lub pośrednio związane z ochroną zabytków:

Zły stan techniczny wielu zabytków, głównie rezydencjonalnych, obniżających ich atrakcyjność turystyczną jako walorów krajoznawczych.

Brak ładu przestrzennego w zagospodarowania miejscowości, obszarów i tras komunikacyjnych oraz niski poziom estetyki otoczenia na terenach mieszkaniowych.

Brak tras systemowych np. zwiedzania obiektów architektury przemysłowej, drewnianej architektury przysłupowej.

Powszechny brak informacji turystycznej, głównie oznakowania tras, kierunków i obiektów do zwiedzania w dużych i średnich miastach.

W zakresie poprawy ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych Strategia rozwoju województwa do 2020 roku dzieli się na trzy sfery: gospodarczą, przestrzenną i społeczną. Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego została uwzględniona w sferze przestrzennej i społecznej.

Celem sfery przestrzennej jest zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu. Priorytet III Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych uwzględnia m.in. Działanie 3.3.Ochrona dziedzictwa kulturowego, które obejmuje wsparcie dla poczynań związanych z opisem, ochroną oraz propagowaniem dziedzictwa kulturowego regionu i uwzględnieniem dorobku kulturowego mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych – budowa sprawnego systemu budowy instytucjonalnej sprzyjającej takim inicjatywom.

Głównym celem sfery społecznej jest rozwijanie solidarności oraz postaw obywatelskich, twórczych i otwartych na świat. Priorytet II Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury zawiera m.in. działanie 2.1 Optymalizacja infrastruktury kulturalnej, zwiększenie aktywności społecznej w obszarze kultury. W ramach działania przewiduje się pełną inwentaryzację infrastruktury kultury oraz wypracowanie rozwiązań umożliwiających jej efektywne wykorzystanie m.in. poprzez tworzenie zachęt do szerszego włączenia się społeczeństwa regionu w kreowanie oraz odbiór kultury. Na bazie tego działania przewiduje się realizację projektów nakierowanych na modernizację i uzupełnienie bazy kulturalnej na Dolnym Śląsku.

Kolejnym działaniem w ramach priorytetu II jest Działanie 2.2. Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury. Ochrona dziedzictwa cywilizacyjnego. Rozwój tożsamości regionalnej:

Przedmiotem działania jest inwentaryzacja dziedzictwa cywilizacyjnego regionu, budowa infrastruktury zapewniającej jego bezpieczeństwo, propagowanie go wśród mieszkańców oraz włączenie w programy kształcenia różnych typów szkół elementów wiedzy na ten temat.

Korzystając z powyższych kierunków i ustaleń zawartych w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego” i przede wszystkim w „Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku” Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego określi w jakim zakresie Urząd Marszałkowski będzie prowadzić, animować i wspierać działania podejmowane w opisanych powyżej działaniach przez okres najbliższych 4 lat, tak aby wypełnić treścią zdeterminowaną wielokulturowym i wielonarodowym dziedzictwem przeszłości regionu jego współczesną misję: pomostu oraz miejsca spotkań łączącego Polskę z Europą.

5.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Podstawę formułowania kierunków polityki przestrzennej dla województwa dolnośląskiego stanowi polityka rozwoju województwa określona w „Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego” przyjęta przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XXVIII/511/2000 z dnia 15.12.2000 r. W oparciu o zawarte w niej założenia powstał „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego”, który określa cele strategiczne rozwoju przestrzennego województwa oraz cele, zasady realizacji i kierunki polityki przestrzennej dla podstawowych systemów zagospodarowania województwa, współpracy międzynarodowej oraz ustala priorytety polityki przestrzennej województwa i kierunki polityki przestrzennej dla obszarów problemowych.

Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego winien być zgodny z wyznaczonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa (uchwalonym przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XLVIII/873/2002 z dnia 30 sierpnia 2002 r.) celami polityki przestrzennej, zasadami ich realizacji oraz przyjętymi w planie kierunkami działań polityki przestrzennej w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

W zakresie gospodarowania przestrzenią „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego” zakłada między innymi:

- ochronę bogatego i różnorodnego dziedzictwa kulturowego województwa poprzez kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających ochronę krajobrazu kulturowego, obiektów zabytkowych oraz wskazania działań dla udostępnienia tych zasobów społeczeństwu.

W sferze kulturowej obejmującej system ochrony dziedzictwa kulturowego przyjęto w planie ogólne zasady kompleksowości działań ochronnych i rewaloryzacyjnych, łączenia ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego oraz promowania regionalnych walorów dziedzictwa kulturowego.

6. Istniejącej programy opieki nad zabytkami w województwie dolnośląskim

Rozpoczynając pracę nad programem założono, że jedną z podstaw do jego opracowania będą wnioski sformułowane lub wynikające z programów opracowanych przez samorządy powiatowe i lokalne.

W wyniku przeprowadzonej przez Urząd Marszałkowski ankiety skierowanej do wszystkich samorządów lokalnych stwierdzono, że na terenie województwa dolnośląskiego opracowano i uchwalono do 30.03.2006 zaledwie dwa programy opieki nad zabytkami, dla gmin: Kamieniec Żąbkowicki i Lubin.

Programy te skupiają się na:

- dofinansowaniu z budżetu gmin instalacji zabezpieczających obiekty zabytkowe przed pożarem i kradzieżą,
- publikowaniu na stronach internetowych gmin informacji o zabytkach,
- monitoringu Gminnej Ewidencji Zabytków.

W przygotowaniu są programy dla Głogowa, Legnicy, Kłodzka, Oleśnicy, Wałbrzycha, Wołowa i gmin: Prochowice, Ścinawa oraz Pieńsk (informację o podjęciu prac podano na podstawie deklaracji złożonych przez respondentów).

Brak natomiast informacji o podjęciu prac nad programami dla powiatów, z wyjątkiem miasta Legnica.

7. Organy ochrony zabytków – zakres kompetencji

Zgodnie z art. 89 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami organami ochrony zabytków są:

1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków.
2. Wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Artykuł 90. Ustawy stanowi, że:

1. Generalny konserwator zabytków jest sekretarzem lub podsekretarzem stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
2. Do zadań wykonywanych przez Generalnego Konserwatora Zabytków należy, w szczególności:
 - opracowywanie krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
 - realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz z koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju,
 - podejmowanie działań związanych z wspieraniem rozwoju regionalnego i realizacją kontraktów wojewódzkich w sprawach opieki nad zabytkami,
 - prowadzenie krajowej ewidencji zabytków i krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem,
 - wydawanie decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych,
 - organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania oraz stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
 - sprawowanie nadzoru nad działalnością wojewódzkich konserwatorów zabytków,
 - promowanie badań naukowych w zakresie konserwacji zabytków,
 - organizowanie szkoleń dla służb konserwatorskich,
 - organizowanie konkursów promujących opiekę nad zabytkami, w tym przyznawanie wyróżnień, nagród pieniężnych lub rzeczowych,
 - opiniowanie wniosków o nadanie odznaki „Za opiekę nad zabytkami”,
 - współpraca z organami administracji publicznej w sprawach ochrony zabytków,
 - organizowanie szkoleń w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
 - podejmowanie działań dotyczących troski o zabytki związane z historią Polski, pozostające poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do zadań wykonywanych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków należy w szczególności (art. 91.4. Ustawy):

- realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- sporządzanie, w ramach przyznaných środków budżetowych, planów finansowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- prowadzenie rejestru i wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gromadzenie dokumentacji w tym zakresie,
- wydawanie, zgodnie z właściwością, decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych,
- sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzonych badań konserwatorskich, architektonicznych, prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach oraz badań archeologicznych,
- organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- opracowywanie wojewódzkich plany ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych oraz koordynacja działań przy realizacji tych planów,
- upowszechnianie wiedzy o zabytkach,
- współpraca z innymi organami administracji publicznej w sprawach ochrony zabytków.

Przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego działa Rada Ochrony Zabytków jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach realizacji polityki Rady Ministrów w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Przy Generalnym Konserwatorze Zabytków działa Główna Komisja Konserwatorska jako organ opiniodawczy do spraw działań konserwatorskich podejmowanych przy zabytkach.

Przy Wojewódzkim Konserwatorze Zabytków działa Wojewódzka Rada Ochrony Zabytków jako organ opiniodawczy w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków wraz z ośrodkami regionalnymi (dla regionu Dolnego Śląska powołany został Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków we Wrocławiu) zajmuje się problematyką rozpoznania, dokumentacji i ochrony dziedzictwa kulturowego, wspierając w tym zakresie działania administracji państwowej i samorządowej.

8. Charakterystyka zasobów zabytków województwa dolnośląskiego

8.1. Dane statystyczne

Województwo dolnośląskie jest częścią większego regionu geograficzno-historycznego jakim jest Śląsk. Regionu, który jak inne tereny pograniczne Europy swą samodzielność kulturową w minionym milenium ukształtował w wyniku złożonych procesów politycznych. Ich rezultatem była i jest kultura będąca wynikiem krzyżowania się artystycznych wpływów polskich, czeskich, austriackich, niemieckich oraz impulsów płynących z zachodu i południa Europy, przetopionych w tyglu burzliwych dziejów związanych z kilkakrotnymi zmianami przynależności państwowej, a dodatkowo po 1945 skomplikowanych bezprecedensową wymianą ludności.

Dane statystyczne opracowane dla całej Polski wskazują, że na terenie województwa dolnośląskiego znajduje się najwięcej zabytków wpisanych do rejestru zabytków: archeologicznych, architektury i budownictwa oraz dzieł sztuki i rzemiosła artystycznego.

Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków – stan 31.12.2005.

Województwo	Stanowiska archeologiczne
DOLNOŚLĄSKIE	1.475
KUJAWSKO-POMORSKIE	176
LUBELSKIE	165
LUBUSKIE	534
ŁÓDZKIE	143
MAŁOPOLSKIE	425
MAZOWIECKIE	393
OPOLSKIE	1.128
PODKARPACKIE	470
PODLASKIE	270
POMORSKIE	563
ŚLĄSKIE	239
ŚWIĘTOKRZYSKIE	210
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	275
WIELKOPOLSKIE	634
ZACHODNIOPOMORSKIE	375
R A Z E M	7.475

Opracowanie: KOBiDZ Warszawa 2005

Uwaga: w ramach programu Archeologicznego Zdjęcia Polski na terenie województwa dolnośląskiego odnotowano 29 887 stanowisk archeologicznych, przy pokryciu bliskim 90% terytorium. Szacuję się, że liczba ta w przyszłości ulegnie zwiększeniu do ok. 33 tysięcy.

Zabytki architektury i budownictwa wpisane do rejestru zabytków – stan 31.12.2005.

Województwo	Zabytki architektury
DOLNOŚLĄSKIE	7.675
KUJAWSKO-POMORSKIE	2.683
LUBELSKIE	3.516
LUBUSKIE	3.583
ŁÓDZKIE	2.444
MAŁOPOLSKIE	4.610
MAZOWIECKIE	5.945
OPOLSKIE	2.780
PODKARPACKIE	3.401
PODLASKIE	2.171
POMORSKIE	2.808
ŚLĄSKIE	3.461
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1.540
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	5.187
WIELKOPOLSKIE	6.489
ZACHODNIOPOMORSKIE	2.920
R A Z E M	61.213

Opracowanie: KOBiDZ Warszawa 2005

Uwaga: na terenie województwa dolnośląskiego oprócz obiektów wpisanych do rejestru zabytków odnotowano w kartotekach adresowych 76.475 budowli, cmentarzy i parków (również ta liczba jest najwyższą z odnotowanych w Polsce). Są to w większości obiekty o lokalnych wartościach kulturowych, których istnienie i stan zachowania jest ważny przede wszystkim ze względu na to, że właśnie one tworzą specyficzny zbiór określany mianem architektury regionalnej, będącej wynikiem lokalnej recepcji wzorów płynących z artystycznych metro-

polii. Szacuje się, że liczba ta w przyszłości ulegnie zwiększeniu do ok. 80 tysięcy ze względu na braki w rozpoznaniu zespołów architektury przemysłowej i architektury z 1 poł. XX w. oraz nadal trwającą akcją inwentaryzacji historycznych cmentarzy.

Zabytki architektury i budownictwa województwa dolnośląskiego wpisane do rejestru zabytków wg rodzaju – stan 31.12.2005.

Rodzaj	Województwo dolnośląskie	Ogółem w Polsce
Urbanistyka	131	968
Sakralne	1.321	11.282
Obronne	100	840
Publiczne	536	3.766
Zamki	101	412
Pałace	478	1.989
Dwory	190	2.762
Parki i ogrody	826	6.829
Folwarki	758	5.198
Budynki gospodarcze	202	2.026
Mieszkalne	2.103	16.875
Przemysłowe	278	1.791
Cmentarze	324	3.735
Inne	327	2.740

Opracowanie: KOBiDZ Warszawa 2005

Uwagi.

Ilościowo najliczniejszą grupę wpisanych do rejestru zabytków obiektów tworzą budynki mieszkalne, jest to związane z stosunkowo dobrze zachowaną strukturą zabytkowej zabudowy miejskiej i wiejskiej, szerzej kwestia ta jest omówiona poniżej. Na drugim miejscu znajdują się świątynie, w których jednocześnie znajduje się przeważająca liczba dzieł sztuki i rzemiosła artystycznego.

W obu tych grupach należy spodziewać się w najbliższym czasie zwiększenia ilości wpisów do rejestru zabytków i to prowadzonych na wniosek właścicieli. Wynika to przede wszystkim z zainteresowania właścicieli korzyściami płynącymi z faktu wpisu do rejestru zabytków. Oczywiście ograniczenia w prawie swobodnego władania nieruchomością są obecnie postrzegane jako mimo wszystko mniejsze niż wynikające z przepisów państwowych i regulacji miejscowych zniżki i zachęty finansowe jak i możliwości uzyskania dotacji na prace remontowe i konserwatorskie.

Stosunkowo niewielka jest liczba obiektów przemysłowych wpisanych do rejestru zabytków. W tym wypadku trudno się spodziewać dużego zainteresowania wpisem do rejestru zabytków ze strony właścicieli. Szczególnie paląca jest sytuacja w tych branżach, których istnienie lub rozwój jest zagrożony: górnictwo węgla, przemysł włókienniczy, przemysł cukrowniczy i transport kolejowy. Obecnie brak programu lub raczej serii specjalnych programów branżowych, które pozwoliłyby na zachowanie jako pomników przeszłości najcenniejszych, niestety tylko wybranych, zespołów budowli lub urządzeń technicznych.

Dzieła sztuki i rzemiosła artystycznego wpisane do rejestru zabytków – stan 31.12.2005.

Województwo	Decyzje	Obiekty	Wyposażenie świątyń	Kolekcje	Inne
DOLNOŚLĄSKIE	1.824	24.895	21.447	392	3.056
KUJAWSKO-POMORSKIE	253	4.869	4.444	75	350
LUBELSKIE	734	16.600	14.712	608	1.280
LUBUSKIE	265	3.527	3.348		179
ŁÓDZKIE	723	12.845	11.369	602	874
MAŁOPOLSKIE	1.052	18.342	13.801	1.347	3.194
MAZOWIECKIE	1.757	17.108	11.391	3.399	2.318
OPOLSKIE	782	6.443	5.394	744	305
PODKARPACKIE	618	43.797	7.270	36.165	362
PODLASKIE	472	3.086	2.875	65	146
POMORSKIE	440	4.383	4.252	65	66
ŚLĄSKIE	781	5.963	3.391	2.159	413
ŚWIĘTOKRZYSKIE	346	9.189	7.533	1.247	409
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	234	3.211	2.890	265	56
WIELKOPOLSKIE	997	14.149	12.504	944	701
ZACHODNIO-POMORSKIE	498	1.745	1.655	4	86
Razem:	11.776	190.152	128.276	48.081	13.795

Opracowanie KOBiDZ Warszawa 2005

Uwaga: należy podkreślić, że na terenie województwa dolnośląskiego w rejestrze zabytków B, obejmującym dzieła sztuki i rzemiosła artystycznego, znajdują się w większości przedmioty będące wystrojem i wyposażeniem świątyń. Grupa ta, oprócz zwykłych dla zabytków potrzeb w zakresie renowacji i konserwacji, charakteryzuje się jeszcze dodatkową cechą, jest zagrożona kradzieżą. Stan zabezpieczeń obiektów sakralnych, poza niezbyt licznymi wyjątkami, jest oceniany jako niedostateczny lub zły. Potwierdzeniem tej diagnozy jest rosnąca liczba kradzieży.

Powyższe zestawienia statystyczne należy opatrzyć dodatkowym komentarzem charakteryzującym zasób zabytków województwa dolnośląskiego pod względem wartości historycznej i artystycznej.

8.2. Urbanistyka i ruralistyka – założenia wielkoobszarowe

Dogodne warunki naturalne od dawna zachęcały ludzi do penetracji i zakładania osad na obszarze obecnego województwa dolnośląskiego. Liczone w dziesiątkach tysięcy stanowiska archeologiczne potwierdzają tezę o dużej atrakcyjności osadniczej tych terenów już w czasach przedhistorycznych.

Zasadniczy proces kształtowania się obecnej sieci osadniczej województwa dolnośląskiego przypada na okres od XI do połowy XIV. Pierwszymi znaczącymi ośrodkami były grody kasztelańskie. Źródła pisane wymieniają je jako istniejące w II poł. XI wieku. Badania archeologiczne pozwoliły w kilku wypadkach, jak przykładowo we Wrocławiu, Głogowie czy Niemczy, przesunąć datę zasiedlenia miejscowości bliżej roku 1000, co pozwala przypuszczać, że grody w tych miejscowościach założono w miejscu gdzie funkcjonowały już osady. Równie dawną metrykę mają osady związane z dokonanymi około połowy XII w. fundacjami klasztorными na wrocławskim Ołbinie, w Lubiążu czy późniejszymi w Henrykowie, Kamieńcu Ząbkowickim i Trzebnicy. Wiek XIII to dla Śląska okres wielkiego rozwoju osadnictwa. Co istotne mamy tu do czynienia z połączeniem kolonizacji wewnętrznej i napływem osadników z zewnątrz. Wniosek ten potwierdzony jest głównie wynikami badań archeologicznych. Zwłaszcza dla pierwszych lokacji miast górniczych zakładanych jeszcze przez księcia Bolesława I Wysokiego. Książęta Henryk Brodaty oraz jego syn Henryk Pobożny zapewnili warunki sprzyjające osadnictwu, nadając istniejącym osadom nową formę prawną lub lokując nowe ośrodki. Pierwszymi miejskimi kolonizowanymi na prawie niemieckim były Złotoryja oraz Środa Śląska. Ustanowione dla tej ostatniej regulacje, zwane prawem średzkim, stały się wzorem dla lokacji wielu miast. Rozwinęły się też niektóre z osad przy kasztelaniach jak Głogów czy Legnica. W tym okresie, czyli do połowy XIV wieku, wytworzyła się zasadnicza struktura osad wiejskich i miejskich, które w kolejnych stuleciach uległa tylko nieznacznym uzupełnieniom. Jedynie sieć osadnicza górskiego obszaru Sudetów została zagęszczona w XVI wieku. Proces urbanizacji Śląska w okresie średniowiecza jest uznawany przez współczesnych badaczy tego problemu za zjawisko wyjątkowe w ówczesnej Europie.

Średniowieczne układy urbanistyczne w dużym stopniu zachowały swój lokacyjny układ planistyczny i częściowo parcelacyjny. W wielu miejscowościach zachowane są w większych lub mniejszych fragmentach miejskie mury obronne lub nowożytnie fortyfikacje (Bystrzyca Kłodzka, Dzierżonów, Góra, Gryfów Śląski, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Lubań, Nowogrodziec, Prusice, Radków, Strzelin, Świebodzice, Wąsosz, Wińsko, Wrocław, Ziębice, Złotoryja) często połączone w nadal czytelny układ sprzężony z zamkami (np.: Bierutów, Bolesławiec, Bolków, Chojnów, Jawor, Kłodzko, Legnica, Lubin, Oleśnica, Oława, Prochowice, Rudna, Syców, Ścinawa, Środa Śląska, Wiązów, Wołów, Ząbkowice Śląskie).

Istnieje również grupa miast o średniowiecznej lub nowożytnej genezie, które nigdy nie zostały otoczone murami obronnymi, przykładowo wyliczając tylko wpisane do rejestru zabytków: Bardo, Bielawa, Bogatynia, Boguszów-Gorce, Bolesławów – najmniejsze historyczne miasto na Śląsku i zapewne w Polsce, Brzeg Dolny, Chełmsko Śląskie, Chobienia, Chocianów, Cieszków, Dobromierz, Kostomłoty, Kowary, Lewin Kłodzki, Lubawka, Lubomierz, Mieroszów, Międzyzlesie, Nowa Ruda, Pieszyce, Polkowice, Przemków, Sobięcín, Sobótka, Srebrna Góra, Stronie Śląskie, Sulików, Sułów, Świerzawa, Twardogóra, Wałbrzych, Wleń, Wrocław-Leśnica, Wrocław-Psie Pole, Złoty Stok, Złotniki Lubańskie, Żmigród. Niektóre z nich to miasta prywatne jak Dobroszyce, będące własnością książąt wirttembersko-oleśnickich czy Goszcz pozostający przez kilka wieków w rękach rodziny von Reichenbach.

Charakterystyczną grupę tworzą miasta i miejscowości uzdrowiskowe. Najstarsze z nich, których źródła funkcjonowały od XIV stulecia to: Cieplice Zdrój, Duszniki Zdrój, Kudowa Zdrój, Łądek Zdrój oraz założone w XIX i XX wieku Międzyzlesie, Szczawno Zdrój, Polanica Zdrój, Oborniki Śląskie (niewpisane do rejestru zabytków), Przerzeczyn Zdrój (niewpisany do rejestru zabytków), Sokołowsko i Świeradów Zdrój. Ich zabudowa, zwłaszcza części w której znajdują się urzędzenia i budowle związane z funkcjonowaniem źródeł, zachowała niepowtarzalny klimat, dość przywołać neorenesansowy Zdrój „Wojciech” w Łądku Zdroju lub drewnianą halę spacerową w Szczawnie Zdroju.

Z założeń powstałych w XVIII wieku do rejestru zabytków wpisano układ urbanistyczny Piławy Górnej – z najlepiej zachowaną ze znajdujących się w Polsce osadą braci morawskich oraz Wierzchowice – wieś, którą wybudowali osadnicy z Wirtembergii, zapelniając działki wytyczone po obu stronach głównej ulicy prowadzącej od pałacu do ewangelickiego kościoła parafialnego szachulcowymi domami, w większości nadal zachowanymi bez istotnych przekształceń.

Z licznych układów przedmieść i osiedli powstałych w wieku XIX i XX w rejestrze zabytków znajdują się do tej pory jedynie nieliczne przykłady jak: dzielnica Legnicy Tarninów, Przedmieście Oławskie we Wrocławiu, miasto ogród Wrocław-Karłowice, osiedle patronackie pracowników gazowni miejskiej we Wrocławiu, osiedla Wrocław Sępólno i Wrocław Biskupin, czy również położone we Wrocławiu eksperymentalne osiedle mieszkaniowe WUWA. Wpisem do rejestru zabytków zespołu urbanistycznego Placu Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu doceniono wartość, jaką jest harmonijne połączenie późnobarokowego konceptu placu wytyczonego na początku wieku XIX, z historyzującą, modernistyczną i socrealistyczną w części oprawą, stworzoną przez budowle otaczające wnętrze urbanistyczne.

Na wpis do rejestru zabytków oczekuje jeszcze kilkanaście układów urbanistycznych, przykładowo: Goszcz i Strupina jako miasta prywatne, Nowe Miasto w Wałbrzychu, zaprojektowane przez twórcę nowoczesnej europejskiej urbanistyki Josepha Stübbena, czy osiedla projektowane przez jednego z najwybitniejszych urbanistów wieku XX Ernsta Maya dla Jeleniej Góry i Wrocławia.

Wpisy do rejestru zabytków układów urbanistycznych obszarowo obejmują, z nielicznymi wyjątkami, głównie tak zwane obszary staromiejskie o genezie średniowiecznej lub nowożytnej. Oznacza to, że ochrona pozostałych części miasta, powstałych w efekcie rozbudowy przedmieść w okresie dwu ostatnich stuleci, jest możliwa tylko poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Jest to narzędzie elastyczne, ale pozbawione egzekucji prawnej i zmieniające istotnie możliwość wpływu konserwatora zabytków na formę i treść planu ze stanowiska nakazowo-rozstrzygającego na jedynie negocjacyjne. Brak wpisu oznacza także brak możliwości starania się o środki na programy rewaloryzacyjne.

Ochrona układów ruralistycznych w zasadzie ogranicza się do zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego, bowiem poza kilkoma (Bogatynia-Markocice, Domaniów, Głogów-Brzostów, Udanin, Wierzchowice), żaden z doskonale zachowanych w swej strukturze przykładów nie został wpisany do rejestru zabytków.

Drewniana zabudowa wiejska zachowała się w minimalnym stopniu w północnej i środkowej części województwa, zresztą na tym obszarze proces jej zastępowania murowanymi domami rozpoczął się już w połowie XIX stulecia. Domy o konstrukcji drewnianej spotyka się natomiast w dużej liczbie na obszarach podgórskich i górskich Sudetów. Są to głównie budynki o konstrukcji szkieletowej lub przysłupowej o szkieletowym pięttrze i parterze wzniesionym w technice zrębowej lub murowanym z kamienia i cegły. Z zachowanych do tej pory kilku tysięcy tego typu domów jedynie kilkadziesiąt (blisko sto obiektów) zostało wpisanych do rejestru zabytków. Największa liczba domów i zagród wzniesionych często jeszcze w wieku XVIII znajduje się na terenie powiatów zgorzeleckiego, lubańskiego, lwóweckiego i złotoryjskiego. Najstarsze z nich są datowane nawet na koniec XVII wieku i tworzą zwartą zabudowę wsi. Szczególną wartość mają przysłupowe domy na rynku w Sulikowie oraz zespół tzw. Dwunastu Apostołów, czyli wzniesione w 1707 roku szeregowo, parterowe domy tkaczy adamaszku w Chelmsku Śląskim. Domy przysłupowe tworzą jeszcze na tyle zwartą grupę, że możliwe jest powołanie parku kulturowego, który za cel miałby ochronę tej specyficznej architektury.

Zagrody wiejskie, z wyłączeniem budownictwa folwarcznego, swym ukształtowaniem i dyspozycją przestrzenną odzwierciedlają różnicowanie majątkowe warstw ludności wsi. Największe zagrody, najczęściej zakładane w zamknięty czworobok, z domem głównym, często z osobnym domem wycużnym i kilkoma budynkami gospodarczymi, należały do wolnych kmieci (na obszarze hrabstwa kłodzkiego istniała jeszcze dodatkowa grupa zagród sędziowskich), często mających prawo dziedziczenia. Do tej grupy można też zaliczyć zagrody młynarskie, których przykładem jest zagroda w Jagielnie koło Przeworna. Mniej rozbudowany układ przestrzenny reprezentowały gospodarstwa zagrodnicze. Komornicy zamieszkiwali zagrody zredukowane do jednego budynku mieszkalno-gospodarczego. Ten układ zabudowy jest nadal czytelny, lecz często największe zagrody kmieci zostały podzielone między kilku właścicieli już w momencie zasiedlania przez nowych mieszkańców w 1945 roku, obecnie taki stan własności owocuje skrajnym zaniedbaniem budynków.

Zapewne jedynie na terenie województwa dolnośląskiego możemy się spotkać w Polsce z tak zwanymi karczmami sądowymi – oprócz wyszynku służyły one odbywaniu w określonych terminach rozpraw w zakresie sądownictwa niższego. Zachowało się kilka tego typu budowli, z których najcenniejsze wzniesione z drewna znajdują się w Unisławiu oraz w Miskowicach w powiecie kamiennogórskim – ta ostatnia pochodzi z XVI wieku. Równie unikatowym budynkiem jest dwukondygnacyjny, wzniesiony w drewnianej konstrukcji zrębowej, pochodzący z początku wieku XVIII szpital wiejski w Wilkanowie w powiecie kłodzkim. Dla wzbogacenia obrazu zabudowy wiejskiej należy jeszcze przywołać Dom Gwarków w Jeżowie Sudeckim, szachulcowy o pokrytych malaturą otynkowanych płycinach elewacji, będący jedną z gospód dla górników cieszących się przywilejami wolności osobistej.

Zabudowania wiejskie województwa dolnośląskiego obfitują jeszcze w jeden, ilościowo przeważający, rodzaj budowli. Są to murowane budynki, których formy łączące tradycję lokalną z wpływami architektury miejskiej określa się ostatnio mianem architektury vernakularnej. Jest to świadectwo procesu semiurbanizacji, upodobnienia wsi do osiedli miejskich lub podmiejskich. Mamy tu do czynienia z dwoma głównymi typami brył: wywodzącym się z lokalnej tradycji jedno lub dwukondygnacyjnej budowli nakrytej dachem dwuspadowym o kącie nachylenia połaci ponad 30 stopni z różnymi wariantami wystawek i naczółków oraz importowanym z południa kontynentu typem budynku nakrytego dwuspadowym dachem o niewielkim nachyleniu połaci – często nazywanym domem szwajcarskim lub tyrolskim. W wypadku województwa dolnośląskiego to ostatnie określenie jest

szczególnie uprawnione ze względu na istnienie w Mysłakowicach, założonej dzięki protekcji pruskiej rodziny królewskiej osady emigrantów religijnych pochodzących z południowego Tyrolu i rozpowszechnieniu tego typu domów na obszarach górskich.

Należy zauważyć, że podejmowane przed 1945 r. próby stworzenia architektury rodzimej przyniosły, zwłaszcza na początku XX w., bardzo interesujące artystycznie i funkcjonalnie rezultaty – twórczość H. Poelziga i E. Maya. W latach 30. XX w. odwołania do architektury rodzimej w większości ograniczono do niewielkiego katalogu elementów: formy dachów, użycia naturalnych materiałów. Natomiast po 1945 r., poza okresem socrealizmu, który jednak odwoływał się głównie do architektury polskiej, nie starano się wykorzystywać motywów regionalnych w twórczości. Dopiero w ostatniej ćwierci XX w. architekci zaczęli poszukiwać inspiracji w dawnej architekturze Śląska.

8.3. Architektura i budownictwo

Dolny Śląsk jest obszarem największego skupienia zabytków architektury romańskiej na terenie obecnej Polski. Znajdują się tu dzieła klasy europejskiej: portal ołbiński, bazylika klasztorna w Trzebnicy, zamek i kaplica zamkowa we Wleniu, kościół w Świerzawie oraz odsonięta i udostępniona zwiedzającym w wyniku powojennych prac archeologicznych książęca kaplica zamkowa palatium w Legnicy, powstała z fundacji księcia Bolesława Wysokiego (†1201) – jedyna tego typu budowla w kraju o unikalnym planie i strukturze przestrzennej.

Dokonane przez księcia Henryka Brodatego (†1238) liczne fundacje klasztorne i kościelne oraz budowa nowych rezydencji i lokacja miast uczyniły ze Śląska najbogatszy i wiodący kulturalnie region monarchii piastowskiej. Sytuacji tej nie zmienił najazd mongolski z 1241 roku, którego tragiczne skutki wydają się w świetle ostatnich badań archeologicznych zbyt przesadnie oceniane, ani rozpad Śląska na walczące z sobą księstwa. Pierwsze zachowane gotyckie budowle wiąże się z budową nowych kościołów cysterskich w Lubiążu i Henrykowie oraz ze wzniesieniem nowego prezbiterium wrocławskiej katedry. Wybudowana w Trzebnicy po kanonizacji księżnej Jadwigi w 1269 roku kaplica-mauzoleum uchodzi za jedyną na ziemiach polskich budowlę klasycy gotycką. W drugiej połowie XIV stulecia powstała znakomita większość wielkich świątyń parafialnych miast śląskich (wspaniale wyposażone i wzbogacane przez następne pokolenia fary Chojnowa, Głogowa, Góry, Jeleniej Góry, Legnicy, gdzie powstały dwa olbrzymie kościoły parafialne, Oleśnicy, Strzegomia, Świdnicy, Wrocławia z dwiema farami i powstałym z fundacji cesarza Karola IV, a wzniesionym przez Parlerów kościołem św. Stanisława, Doroty i Wacława, Ząbkowic Śląskich, Ziębic czy Kłodzka), olbrzymich kościołów klasztornych (Henryków, Kamieniec Ząbkowicki, Lubiąż, we Wrocławiu augustianie, dominikanie, kларыski, franciszkanie oraz należący do kapituły katedralnej dwupoziomowy, przeznaczony na mauzoleum rodu książęcego kościół Krzyża Świętego). W tym czasie powstała też większość świątyń wiejskich, z których niektóre zaskakują rozbudowaną strukturą przestrzenną dwunawowego korpusu – Muchobór Wielki, Jaksonów, Sośnica, Zbylutów.

Architektura gotyku to również ratusze w Bolesławcu, Lwówku Śląskim, Wrocławiu czy w Środzie Śląskiej – ten ostatni z odtworzoną w ostatnich latach figuralną polichromią fasady nie ma odpowiednika w Polsce.

W wielu ze średniowiecznych świątyń, zarówno miejskich jak wiejskich, konserwatorzy zabytków odsłoniли polichromie ścienne. Są to odkrycia dokonane głównie dzięki nadzorowi nad prowadzonymi pracami remontowymi, a owocującymi tej klasy zespołami malowideł jak znane z kościoła cmentarnego w Świerzawie, kościoła bernardyńskiego w Jaworze, kościoła św. Stanisława i Doroty w Świdnicy, kościoła św. Jerzego w Ziębicach czy pozornie skromnych wiejskich świątyń kryjących tej klasy malowidła co kościoły w Lubiechowej, Kondratowie, Pogwizdowie, Szczepanowie, Szewcach i Wilczkowie. Należy się spodziewać, że również w innych świątyniach pod tynkami znajdują się równie wartościowe freski.

Polichromie zdobiły również rezydencje, o czym świadczy dekoracja Zielonej Komnaty wieży św. Jadwigi legnickiego zamku. Wyjątkowej klasy artystycznej jest polichromia dekorująca wnętrze powstałej ok. 1314 r. książęcej wieży mieszkalnej w Siedlęcinie, będąca ilustracją opowieści o Lancelocie z Jeziora, stanowiąc jeden z najważniejszych zabytków średniowiecznej kultury rycerskiej w Europie. Ten typ budowli jest reprezentowany na terenie województwa dolnośląskiego jeszcze w kilku przykładach, jak np. wieże w Biestrzykowie pow. wrocławski i Żelaznie pow. kłodzki.

Średniowieczne budowle obronne są dzielone przez historyków architektury militarnej na zamki nizinne i górskie.

Zamki nizinne reprezentuje zamek biskupi w Miliczu (pozostający w ruinie od schyłku wieku XVIII) oraz otoczony fosą zamek myśliwski Bonarów w podwrocławskich Wojnowicach (uratowany staraniem Stowarzyszenia Historyków Sztuki). Dzięki zabiegom konserwatorów zabytków po wojennych zniszczeniach odbudowany został zamek w Głogowie i zamek w Legnicy. Niestety w ruinę popadły bardzo cenne zamki w Urazie i Owieście, a ostatnio katastrofa budowlana grodzi zamkowi Lenno obok Wlenia.

Zamki górskie w większości były już opuszczone począwszy od zakończenia wojny trzydziestoletniej. Ich ruiny zaczęły przyciągać ponownie uwagę w wieku XIX, stając się jednym z obiektów otoczonych szczególną opieką przez konserwatorów zabytków. Dzięki temu przetrwały tak cenne założenia jak Bolczów, Bolków, Chojnik, Cisy, Gryf lub Zagrodno. Z dokonanych przez Bodo Ebharda rekonstrukcji zamków w Czosze i Grodźcu (ten ostatni mimo starań ponownie popada w ruinę) – przedsięwzięć konserwatorskich, które stały się słynne nie tylko w Niemczech. Podobnie zagrożona jest rezydencja w Płoninie składająca się z zamku i z renesansowego dworu.

Renesans i manieryzm na Śląsku wydaje się nierozłącznie związany z czasem reformacji. Pod wpływem nowych ruchów religijnych i umysłowych powstały tej klasy budowle i dzieła sztuki jak kościół w Żórawinie, wystrój kościoła w Gryfowie Śląskim, pochodzący z l. 1546–1547 portal średniowiecznego zamku w Chojnowie, sgrafitowa dekoracja kamienicy „Pod Przepiórczym Koszem” w Rynku w Legnicy, czy polichromia wnętrza kamienicy przy ul. Zamkowej w Legnicy (siedziby delegatury dolnośląskiego WUOZ). W tym też okresie wzniesiono liczne nowe rezydencje szlacheckie, z których na szczególną uwagę zasługują pałac w Płakowicach z wewnętrznym dziedzińcem otoczonym kolumnowymi krużgankami, czteroskrzydłowy dwór w Krobielowicach będący letnią siedzibą wrocławskich augustianów czy pałac w Gorzanowie koło Bystrzycy Kłodzkiej (rozbudowany w wiekach następnych, o bogato dekorowanym wnętrzu z zachowanym do niedawna wystrojem teatru dworskiego, obecnie chylący się ku ruinie), dwór w Nawojowie Łużyckim z bogatą heraldyczną dekoracją przedpiera balustrady otwartego na dziedzińiec krużganka (ruina, jedynie w części użytkowana jako kościół), przebudowany i rozbudowany w XIX w. pałac w Kliczkowie, w którym w ostatnich latach przeprowadzono gruntowne prace remontowo-konserwatorskie. Niestety bardzo wiele z renesansowych dworów i późniejszych barokowych siedzib należy do grupy budynków najbardziej zagrożonych, często jedynym rozwiązaniem będzie ich zachowanie w formie trwałej ruiny – Niemojów, Sichów, Siedlec.

Ze względów historycznych zachowały się jedynie nieliczne przykłady ewangelickich kościołów z początku wieku XVII: należący do magistratu wrocławskiego kościół w Praczach Odrzańskich i kościół w Sułowie Wielkim pow. górowski – oba tym bardziej cenne, że wzniesione z drewna w konstrukcji szachulcowej.

Wojna trzydziestoletnia, która szczęśliwie ominęła Rzeczypospolitą, na Śląsku była uznawana za najkrwawszą i najbardziej brzemienną w skutki, do czasu I i II Wojny Światowej.

Jeszcze w trakcie działań wojennych wygnano ewangelików z terenu biskupiego księstwa nyskiego i księstwa cieszyńskiego. Niemal natychmiast po wycofaniu się ze Śląska wojsk szwedzkich rozpoczęła działalność cesarska komisja rewindykacyjna, złożona z delegatów cesarskich i kościelnych. Na terenie księstw świdnickiego, jaworskiego, głogowskiego i wrocławskiego (bez miasta Wrocławia) rozpoczęła się akcja przywracania siłą religii katolickiej. Począwszy od 1650 roku w ciągu kilku lat wyrugowano pastorów osadzając na ich miejscu duchownych katolickich. Według historyków kościoła ewangelickiego zabrano wówczas na Śląsku 327 kościołów. Pozostałe księstwa zachowały jeszcze przez jakiś czas swobody wyznaniowe. W księstwie żagańskim tolerowano ewangelików do 1668, a w księstwach legnickim, brzeskim i wołowskim do 1657. Swobodę wyznaniową zachowało natomiast księstwo oleśnickie. Na obszarach gdzie istniała swoboda wyznaniowa powstawały dwa typy świątyń: kościoły graniczne i kościoły ucieczkowe, wznoszone przez wypędzonych ewangelików na terenie księstw, w których znaleźli schronienie i odwiedzanych przez przybywających często z daleka wiernych, którzy pozostali na miejscu. W zbliżonej do pierwotnej formy zachowały się jedynie położone w księstwie legnickim kościoły graniczne w Pogorzelskach oraz Trzmielu. Licniejszą, bo szacowaną na około stu budowli grupę, stanowią kościoły ucieczkowe, często powstałe w wyniku rozbudowy już istniejącej świątyni. Z zachowanych, na szczególną uwagę zasługują kościół w Giebułtowie (niestety o wnętrzu pozbawionym w 1963 roku charakterystycznych wielokondygnacyjnych empor), czy leżące w księstwie legnickim kościoły w Wojcieszynie, Proboszczowie, Pielgrzymce i Nowej Wsi Grodzkiej. Kościół w podwrocławskim Borku Strzeleńskim był po połowie XVII w. jedyną świątynią protestancką w księstwie wrocławskim, co wynikało z wyjątkowego statusu samej wsi, która wraz z okolicznymi dobrami była enklawą stanowiącą własność księcia elektora brandenburskiego i z tej racji była wyłączona z jurysdykcji kamery cesarskiej.

Jednym z ustaleń kończącego wojnę trzydziestoletnią pokoju westfalskiego była cesarska zgoda na budowę przez ewangelików trzech kościołów zwanych później kościołami Pokoju. Do naszych czasów przetrwały dwa w Jaworze i Świdnicy, znajdujące się obecnie na liście światowego dziedzictwa kultury i przyrody UNESCO.

Kolejny epizod, który bezpośrednio łączy historię sztuki Śląska z historią Europy, to powstanie na początku XVIII wieku, w rezultacie ustaleń konwencji zawartej w Altranstadt, tak zwanych kościołów Łaski. Z tej liczącej niegdyś siedem świątyń grupy zachowały się na terenie województwa wrocławskiego kościoły w Jeleniej Górze, Kamiennej Górze i Miliczu, ten ostatni o konstrukcji szachulcowej.

Druga połowa XVI i początek XVII wieku to czas, gdy wykształcił się na Śląsku jeszcze jeden specyficzny typ świątyń. Średniowieczne kościoły lub nowe budowle stają się rodowymi mauzoleami szlacheckimi. Wzorem były książęce nekropolie: jeszcze średniowieczne Lubiąża, Wrocławia, Henrykowa czy powstałe w XVII wieku mauzoleum Piastów w Legnicy. Najbardziej wartościowe przykłady to: Kurów Wielki (kościół, którego wystrój i wyposażenie narastało przez kilka wieków), Raszów (z wspaniałymi tumbowymi nagrobkami Schaffgotschów), Sady Górne, Szklary Górne, Wierzbica, Wojanów. Rezultatem rywalizacji mieszczaństwa z szlachtą na tym polu była przebudowa i rozbudowa świątyń miejskich jak to miało miejsce we Wrocławiu, Świdnicy, Legnicy, Jeleniej Górze i w mniejszych ośrodkach: Bierutów, Środa Śląska, Ścinawa, Wąsosz.

W tym czasie powstają też często unikatowe dekoracje stropów nakrywających wnętrza świątyń, łączące duże walory artystyczne z rozbudowanym programem ikonograficznym: Olszyna Lubańska, Rząśnik, Siedlec, Świecie.

Barok przychodzi na Dolny Śląsk wraz z kontrreformacją przynosząc tej klasy zabytki jak mające średniowieczną genezę wielkie opactwa w Lubiążu, Henrykowie, Kamieńcu Ząbkowickim, Lubomierzu, Trzebnicy, czy Krzeszowie, którego konwent w ramach mecenatu wybudował kilkadziesiąt świątyń na terenie swych włości (przykładowo: Chełmsko Śląskie, Cieplice, Kochanów, Lubawa, Stare Bogaczowice, Wierzbna). Kilka z nich to wspania-

łe dzieła praskich Dientzenhoferów lub powstałe pod ich wpływem: benedyktyńskie opactwo w Legnickim Polu, kościół w Lubomierzu, kościół parafialny w Sicinach, kościół parafialny w Lubiążu. Przenosi to rozważania nad wartością artystyczną sztuki doby baroku na Śląsku na najwyższy poziom sztuki światowej.

Podobnie wysoki poziom prezentuje zabudowa rezydencjonalna, wystarczy przywołać tylko dwa dzieła Martina Frantza: pałac w Chocianowie (olbrzymi zespół rezydencjonalny wymagający zakończenia rozpoczętych prac remontowych), pałac w Chróstrniku (spalony przed kilkudziesięciu laty i oczekujący na odbudowę) oraz należący do kręgu sztuki saskiej, założony w 1708 przez kamerdynera Augusta II Sasa zakład wychowawczy dla szlachcianek w Radomierzycach, którego renowacja bliska jest zakończenia.

Jak już wspomniano właśnie rezydencje i siedziby szlacheckie oraz związane z nimi zabudowania służebne folwarków to grupa zabytków architektury i budownictwa znajdujących się w największym niebezpieczeństwie. Niepowetowaną stratą dla kultury byłoby zniszczenie tej klasy dzieł jak pałac w Luboradzu z unikalną Salą Antenatów, pozostającą częściowo w ruinie rezydencja w Goszczu, czy pałac w Grodźcu lub pałac w Brzezince Oleśnickiej – niestety lista zagrożonych budowli będących dawnymi siedzibami szlacheckimi liczy prawie kilkaset pozycji.

Zdobycie Śląska przez Prusy związane jest z powstaniem systemu wielkich twierdz broniących nowej zdobyczy i kontrolujących lojalność nowych poddanych. Oprócz uznanej za pomnik historii Srebrnej Góry na uwagę zasługuje rozbudowany zespół Twierdzy Głównej i Fortu Owcza Góra w Kłodzku oraz zachowany w swym zasadniczym trzonie zespół twierdzy głogowskiej i twierdzy świdnickiej.

Związana ze zmianą przynależności państwowej nowa orientacja artystyczna przyniosła tej klasy dzieła jak kościoły ewangeliczne w Sycowie i Wałbrzychu (dzieła K.G. Langhansa, twórcy wrocławskiej Starej Giełdy i berlińskiej Bramy Brandenburskiej) oraz klasycystyczne pałace w Samotworze i Miliczu (ten ostatni połączony z rozległym parkiem).

Wiek XIX w architekturze Dolnego Śląska to działalność tak znanych twórców jak K.F. Schinkel (królewski pałac w Kamieńcu Ząbkowickim, kościół w Mysłakowicach), F.A. Stüler (królewska rezydencja w Mysłakowicach, rozbudowa pałacu w Karpnikach), K.J. Lüddecke (budynek Nowej Giełdy we Wrocławiu), A. Langer (kościół Michała Archanioła we Wrocławiu, kościół Aniołów Stróżów w Wałbrzychu) czy też czynny również jeszcze na początku wieku XX R. Plüdemann (prekursorska żelbetowa konstrukcja Hali Targowej na placu Nankiera we Wrocławiu). W tym też czasie miały miejsce rozbudowy wielkich rezydencji rodów szlacheckich – interesująco artystycznie i socjologicznie ostatni etap obecności tej grupy społecznej wśród mecenasów sztuki. Najbardziej znane i zachowane przykłady to zamek w Książu oraz pałac w Bożkowie.

Architektura pierwszej połowy wieku XX, zwłaszcza powstająca wówczas we Wrocławiu, została bardzo wczesnie doceniona przez badaczy sztuki nowoczesnej. Wśród budowli, które bez wątplenia wyznaczały nowe kierunki w sztuce wymienia się Halę Stulecia Maxa Berga, biurowiec Hansa Poelziga i dom dla samotnych Hansa Scharouna. Natomiast przykładem wysokiej klasy architektury korporacyjnej jest wrocławski dom handlowy Petershof projektu Ericha Mendelsohna.

Należy jeszcze wspomnieć, że jedną z cech charakterystycznych pejzażu architektonicznego Dolnego Śląska, wyróżniającą ten region artystyczny w Polsce, jest obecność dużej liczby dzieł wybitnych, wznoszonych przez lokalnych twórców, które tworzą zasadniczą część dziedzictwa objętego ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków lub wchodzących w skład Wojewódzkiej i Gminnej Ewidencji Zabytków.

Na osobne miejsce i szczególną uwagę wśród zabytków architektury województwa dolnośląskiego zasługuje znajdujący się w Karpaczu drewniany kościół z XIII wieku, pochodzący z miejscowości Vang w południowej Norwegii. Jest to nie tylko jedyny tego typu zabytek architektury romańskiej w kraju, o niezwykle kształtce bryły i bogatej dekoracji snycerskiej o motywach roślinnych i fantastycznych, ale też jeden z wcześniejszych przykładów związanych z kształtowaniem się nowoczesnej ochrony zabytków. Zagrożony rozbiórką kościół został zdemontowany i przeniesiony z polecenia króla pruskiego Fryderyka Wilhelma IV w latach 1842–1854 do Berlina, a następnie do Karpacza. O takim postępowaniu zdecydowały nie względy użytkowe, lecz walory artystyczne i historyczne nakazujące traktować budowlę jako godny ochrony pomnik przeszłości. Można uznać, że jest to pomnik historii konserwacji zabytków.

8.4. Parki i cmentarze

Wśród liczny parków na szczególną uwagę zasługują barokowe ogrody przy klasztorze w Henrykowie i Legnickim Polu, ogród przy pałacu w Brzezince Oleśnickiej, Chocianowie, Dobromierzu oraz w Starej Rudnej czy też odnowiony przed kilku laty ogród pałacowy na wrocławskim Brochowie.

Zmiana orientacji artystycznej schyłku XVIII przyczyniła się do przekształcenia wcześniejszych założeń oraz powstania licznych nowych. Utworzono wówczas sentymentalno-romantyczne parki w Miliczu, Sułowie, Gorzanie.

W niektórych rejonach, zwłaszcza w Kotlinie Jeleniogórskiej, założono tak wiele rezydencji, otoczonych powiązanymi przestrzennie parkami, że można mówić o wielkiej romantycznej kreacji, łączącej dzieła rąk ludzkich z dziką przyrodą Karkonoszy. Rezydencje w Bukowcu, Karpnikach i Mysłakowicach oraz sąsiednie w Łomnicy i Stanisławowie wchodzą w skład tej kompozycji, której wartość dla historii kształtowania się europejskiej sztuki ogrodowej jest nadal niedoceniona we właściwy sposób.

Czynny w Mysłakowicach królewski ogrodnik Joseph Peter Lenne stworzył również tarasy parku przy zamku w Kamieńcu Ząbkowickim oraz park zamkowy we Wrocławiu Leśnicy, uznawane za jedne z bardziej wartościowych jego projektów.

Druga połowa wieku XIX zaowocowała na terenie województwa dolnośląskiego założeniem kilkudziesięciu parków przez Eduarda Petzolda. Najlepiej zachowane są parki w Henrykowie (część krajobrazowa założenia), park miejski w Chojnowie oraz parki przy rezydencjach w Kliczkowie i Sichowie.

Wspomniany park miejski w Chojnowie należy do cennej grupy publicznych ogrodów miejskich. Są to zarówno zakładane w miejscu likwidowanych fortyfikacji promenady – Wrocław od 1807, Legnica, Jelenia Góra od poł. XIX w., Głogów od początku XX w., jak i nowe założenia projektowane i realizowane z wielkim rozmachem i nakładem środków: wrocławski Park Szczytnicki, park miejski w Legnicy, park Norweski fundacji Füllnera w Cieplicach, wrocławski Park Południowy, powstały w oparciu o park pałacowy, park zdrojowy w Cieplicach czy też park miejski w Ziębicach.

Egzotyczny Ogród Japoński we Wrocławiu powstał w 1912 roku, lecz swą obecną formę i pozycję największego i zapewne najpiękniejszego tego typu założenia w Europie zawdzięcza pracy japońskich i polskich ogrodników w latach 1996–1998.

Stosunkowo nieliczne liczbowo wpisy do rejestru zabytków obejmujące aleje dotyczą głównie nasadzeń związanych z parkami.

Wpisy do rejestru zabytków nekropolii obejmują głównie cmentarze wiejskie, najczęściej przykościelne. Wobec zniszczenia, najczęściej w drugiej połowie lat 60. XX wieku, powstałych przed 1945 rokiem nagrobków ich znaczenie sprowadza się do ochrony otoczenia kościoła lub ochrony wartości historycznych miejsca dawnych pochówków. Jedynym większym zachowanym wraz z kaplicami rodowymi i nagrobkami cmentarzem jest otaczający ewangelicki kościół Pokoju w Świdnicy. Natomiast na cmentarzu otaczającym kościół Łaski w Jeleniej Górze zachował się zespół kilkunastu cennych barokowych kaplic grobowych.

Paradoksem historii wydaje się, że mimo nazistowskich prześladowań, jedyne kompletnie zachowane zespoły nagrobków, w tym wielu o wybitnych wartościach artystycznych, istnieją obecnie na cmentarzach żydowskich we Wrocławiu, Legnicy i Ścinawie i na zapomnianym cmentarzu wiejskim w Miłoszycach koło Oławy.

8.5. Architektura przemysłowa i zabytki techniki

Mocna, ceglana, kubiczna bryła wrocławskiej wieży wodnej Na Grobli, wybudowanej w latach 1867–70 według projektu angielskiego inżyniera Jamesa Moora jest najbardziej może znanym przykładem architektury przemysłowej województwa dolnośląskiego. Dodatkowo jej wartość podnosi zachowana we wnętrzu, a pochodząca z 1879 roku pompa wodna napędzana maszyną parową o pionowym układzie tłoków. Ogromny zespół budowli związanych z dostarczeniem miastu wody składa się również z secesyjnych budynków ujęcia wody w Świątnikach. Mniej znany przykład budowli związanej z wodociągami pochodzi z Kłodzka, gdzie znajduje się pochodzący prawdopodobnie z końca XV wieku budynek fortecznej ujęcia wody, zapewne najstarsza tego typu budowla w Polsce.

Z transportem i gospodarką wodną związane są budowle hydrotechniczne na Odrze oraz mosty i wiadukty z tak powszechnie znaną konstrukcją jak wiszący most Grunwaldzki we Wrocławiu, otwarty na pocz. XX w. W roku 1281 wybudowano gotycki most w Kłodzku, jeden z najstarszych w kraju, którego balustrady zdobi szereg barokowych rzeźb. Z końca XVIII wieku pochodzi arkadowy most w Złotoryi, reprezentant licznej grupy podobnych konstrukcji z tego i następnego stulecia. Zapory w Pilichowicach i Zagórzcu Śląskim powstały na początku XX wieku dla zapewnienia większego bezpieczeństwa przed wodami powodziowymi. Łączą walory użytkowe z historyzującą formą architektoniczną, ukształtowaną z użyciem surowego kamienia. Wyjątkową wartość ma kamienny wiadukt kolejowy nad Bobrem w Bolesławcu. Wysoki na 26 metrów, rozpięty na 36 przęsłach, przetrzucony na długości blisko pół kilometra powstał w latach 1844–1845 i należy do najpiękniejszych tego rodzaju konstrukcji kolejowych na Śląsku.

Niewątpliwym unikatem jest założona w 1562 roku w Dusznikach Zdroju papiernia, przebudowana i rozbudowana na pocz. XVII wieku, która w swym wnętrzu kryje polichromie odkryte podczas prac konserwatorskich w latach 1971–1975. Przemysłową produkcję papieru zakończono już w 1905 roku, obecnie w budynku mieści się jedyne w Polsce Muzeum Papiernictwa.

Symboliczne znaczenie mają eksponowane w postaci monumentu relikty pierwszej w Europie cukrowni w Konarach, w której w roku 1801 chemik F. Achard dokonał udanej rektyfikacji buraka cukrowego. Niestety można też zauważyć, że w wypadku wielkich zespołów zabudowy przemysłowej upamiętnianie ich pierwotnej funkcji poprzez zachowanie jedynie niewielkich budynków lub fragmentów urządzeń jest obecnie jedyną skuteczną i możliwą formą ochrony.

Spostrzeżenie to potwierdza katastrofalny stan większości wpisanych do rejestru zabytków budowli i urządzeń związanych z wydobywaniem węgla w okręgu wałbrzyskich. Ich utrzymanie przerosło możliwości obecnych właścicieli, a opracowane projekty adaptacji nie doczekały się realizacji. Należy się liczyć z dalszymi rozbiórkami niszczących konstrukcji. Podobnie przedstawia się sytuacja zespołów cukrowni, szczególnie licznych na terenie województwa dolnośląskiego, których dalsza egzystencja jest zagrożona.

Jednak największym problemem jest zachowanie budowli i urządzeń związanych z funkcjonowaniem wyjątkowo gęstej sieci kolejowej. Ilość, wielkość i struktura wymaga podjęcia działań kompleksowych, opartych o program ochrony, którego opracowanie i funkcjonowanie może jednak przerastać możliwości województwa dolnośląskiego.

8.6. Muzea

Jednym z ważnych elementów systemu ochrony zabytków są muzea, które pełnią nie tylko rolę depozytariusza pamiątek przeszłości, ale pełnią ważną rolę w zakresie badawczym i działań popularyzatorskich. Liczbę muzeów na terenie województwa dolnośląskiego określa się łącznie na 44 (są to zarówno muzea o statucie zarejestrowanym w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz zbiory, które udostępniają organizacje społeczne i osoby prywatne, a oficjalne ich statuty nie zostały zarejestrowane) – wg danych GUS z 2005 roku.

Ogółem w muzeach znajduje się 1.140,9 tysięcy muzealiów. Zbiory o charakterze muzealnym posiadają również niektóre biblioteki i archiwa. Najcenniejsze z nich to zasoby zgromadzone w Ossolineum i Archiwum Państwowym.

Charakterystyczną cechą sieci muzeów województwa dolnośląskiego jest jej nierównomierne rozmieszczenie. Większość placówek skupia się we Wrocławiu oraz w południowej części regionu. Natomiast w części północnej znajdują się nieliczne placówki, z których jedynie Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie ma znaczenie ponadlokalne. Sytuacja ta w ostatnich latach uległa pogorszeniu – zlikwidowano oddział wrocławskiego Muzeum Archeologicznego w Oleśnicy, zamknięto Izbę Regionalną w Ścinawie. Jedyną nową placówką jest utworzone przy parafii św. Bartłomieja i św. Jadwigi w Trzebnicy Muzeum Kultu św. Jadwigi. Niepokojący jest częsty brak wsparcia ze strony samorządów dla lokalnych inicjatyw mających na celu stworzenie niewielkich kolekcji pamiątek przeszłości. Utworzenie dużego muzeum z całą pewnością przerasta finansowe i organizacyjne możliwości większości dolnośląskich samorządów, jednak dla lokalnych społeczności ważne jest ustanowienie miejsca, w którym pamiątki związane z historią najbliższą mogłyby znaleźć schronienie.

8.7. Wartości niematerialne

Używana od niemal tysiąca lat nazwa krainy geograficzno-historycznej: Śląsk, Slesko, Schlesien, Silesia, obejmuje znacznie większy obszar niż obecne województwo dolnośląskie. Region geograficzno-historyczny o tej nazwie swym zasięgiem wykracza poza granice Polski świadcząc o wielonarodowym i wieloetnicznym charakterze dziedzictwa kulturowego. Nawet więc sama nazwa regionu, mimo że na terenie Polski, jest on podzielony pomiędzy trzy sąsiadujące województwa, jest elementem tradycji, należąc do dziedzictwa niematerialnego. Województwo dolnośląskie zajmuje przeważającą część historycznego Dolnego Śląska wraz z wschodnią częścią Górnych i Dolnych Łużyc oraz Ziemię Kłodzką, która to do połowy XVIII w. należała do Czech.

Silny napływ ludności z zachodu w ramach wielowiekowego procesu kolonizacji spowodował, że nie zachowała się na tym obszarze jakaś reliktowa ludność rodzima. Mieliśmy natomiast do czynienia z przeszczepami niekiedy bardzo odległych grup etnicznych: Tyrolczyków, Wirtemberczyków czy też czeskich emigrantów religijnych. W wieku XIX teren obecnego województwa dolnośląskiego nabrał cech jednorodnych etnicznie – niemieckich – przy marginalizacji środowisk polskich, łużyckich, czeskich i napływowego elementu żydowskiego. Na podstawie literatury i świadectw materialnych oraz dużej liczby różnorodnych stowarzyszeń i związków pielęgnujących lokalne tradycje, można stwierdzić, że w tym samym czasie miał miejsce rozwój poczucia tożsamości regionalnej. Regionalizm wynikał z wielowiekowej tradycji autonomii kulturowej i środowiskowej, która przetrwała mimo wielokrotnie zmieniającej się przynależności państwowej. Olbrzymią rolę odegrał w tym procesie Wrocław – tradycyjna metropolia regionu – stolica gospodarcza i kulturalna.

Ostatnie półwiecze dziejów Dolnego Śląska przyniosło zasadnicze zmiany na jego politycznej i społecznej mapie. Nastąpiła całkowita wymiana ludności i co za tym idzie przerwanie naturalnego rozwoju kulturowego regionu. Przybyli tutaj Polacy, pochodzili głównie z ziem centralnych i wschodnich Rzeczypospolitej oraz reemigranci głównie z Francji i Niemiec. Nowi mieszkańcy zostali pozbawieni swoich korzeni i tradycyjnych związków społecznych. Wrośnięcie w nowy, obcy krajobraz miała im ułatwić propaganda wykorzystująca argumenty historyczne dla wzmocnienia racji politycznych. Perspektywa półwiecza pozwala stwierdzić, że eksperyment ten przyniósł efekty niezbyt spodziewane przez rządzących. Otóż jednym z nielicznych elementów wielowiekowej tradycji niematerialnej pozostały nadal żywe ośrodki pielgrzymkowe w: Bardzie, Grodowcu (Wysokiej Cerekwi), Krzeszowie, Trzebnicy, Wambierzycach. Dodatkowo w kilku miejscowościach – w tym we Wrocławiu – powstały nowe miejsca pielgrzymkowe związane z łaskami słynącymi obrazami przywiezionymi przez przesiedleńców z dawnych wschodnich terenów Polski.

Nie można natomiast mówić o pełnej identyfikacji z tradycją historyczną regionu, którą zresztą przedstawiano najczęściej w sposób subiektywny, naginając argumenty historyczne do racji politycznych. Propagandowo wykrzywiony obraz Dolnego Śląska jako dzielnicy odłączonej od Polski przez kilkadziesiąt lat, której polskość mimo to trwała w tym czasie w stanie hibernacji, okazał się tak mało atrakcyjny (pomijając jego wątpliwą wartość merytoryczną), że nie stał się zaczątkiem nowego regionalizmu. Natomiast od kilkunastu czy wręcz kilkudziesięciu już lat obserwować można wzmożone zainteresowanie historią lokalną. Mimo oczywistych różnic kulturowych oraz czasami barier językowych, obecni mieszkańcy województwa dolnośląskiego starają się poszerzać swą wiedzę

o miejscu, w którym żyją. Nie można nazwać tego szukaniem korzeni, bo tych przecież należy szukać najczęściej poza regionem, może bardziej słuszne jest określenie tego procesu jako kolejny stopień osuwania i wrastania w krajobraz, w którym żyją już kolejne pokolenia nowych mieszkańców. Proces ten zaczyna być bardzo istotnym zjawiskiem często bezpośrednio wpływającym na stan zabytków, przykładem liczne inicjatywy lokalne, mające na celu ochronę lub konserwację pamiątek przeszłości. Dla przykładu przywołać należy akcję „Oddajcie co nasze”, która kreowana przez polityków przyniosła w rezultacie znaczne zainteresowanie społeczeństwa województwa dolnośląskiego zabytkami wywiezionymi z regionu. Jednym z jej efektów była ciesząca się szerokim odzewem społecznym zbiórka na zakupienie do zbiorów wrocławskiego ratusza i muzeów w Chojnowie oraz Jaworze przedmiotów z wystawionej na aukcję w Bremie kolekcji złotnictwa pochodzącego ze Śląska.

9. Stan zachowania zabytków – ocena szacunkowa

W roku 2004 Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków opracował raport o stanie zachowania zabytków wpisanych do rejestru zabytków, który powstał metodą ankietową. Ocenie podlegał każdy z obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Zgromadzony materiał pozwolił na sformułowanie kilku ocen i wniosków natury ogólnej.

Urbanistyka

Analiza obejmowała ocenę stanu zachowania głównych elementów struktury przestrzennej za jakie uznano rozplanowanie ulic, placów i dróg oraz zachowanie układu przestrzennego. W 2004 r. w województwie dolnośląskim na 124 zabytkowe założenia urbanistyczne wpisane do rejestru 53 uznano za posiadające niezmienione rozplanowanie, 58 za mające rozplanowanie zmienione w małym stopniu, a jedynie 13 za takie, w których rozplanowanie zmieniono w stopniu dużym.

Ochrona zabytkowych układów urbanistycznych w ostatnich latach przeszła wyraźną przemianę. W niepamięć odeszły wielkie programy rewaloryzacyjne, które odzwierciedlały marzenia konserwatorów zabytków o odbudowie i sanacji struktury miejskiej, ale niestety w większości były projektami mieszczącymi się w kategoriach architektury intencjonalnej. W ich miejsce pojawiły się rozwiązania wynikające z nowej sytuacji ekonomicznej. Presja kapitału jest z całą pewnością duża i nie zawsze względy konserwatorskie stają się podstawą do podejmowania decyzji planistycznych. Mimo to odpowiednie zapisy proceduralne udało się wprowadzić w niemal wszystkich obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego. Jednak może najważniejsze jest to, że zbudowane zostało pole negocjacji między konserwatorami zabytków, urbanistami, samorządami i inwestorami. Powstające realizacje są rezultatem szukania rozwiązań, a nie dyktatu wykonawcy lub ideologii, jak to było w wypadku wznoszenia w latach siedemdziesiątych bloków mieszkalnych na starówkach Jeleniej Góry, Legnicy czy Wrocławia lub budowy typowych spółdzielczych domów handlowych przy rynkach mniejszych miast.

Obecne problemy związane z ochroną zabytkowej struktury historycznych miast są w jakimś stopniu typowe dla całej Europy. Wyrażna jest ucieczka mieszkańców z centrów staromiejskich, zubożenie dawniej zróżnicowanej struktury socjalnej, kłopoty z ruchem samochodowym, co jest w większości efektem przyjętych wcześniej rozwiązań (przykładowo absurdalne rozwiązanie jakim było przecięcie wrocławskiego Starego Miasta drogą średnicową na dwie autonomiczne części), a przede wszystkim zapoczątkowany już w drugiej połowie XIX wieku proces łączenia kilku działek w celu wzniesienia domu handlowego, obecnie często prowadzący do powstania wielkich centrów handlowych. Jednocześnie starówki zaczęto doceniać jako swoiste salony miejskie, miejsca w które warto inwestować, aby zyskać w oczach mieszkańców i przyciągnąć turystów, czego najlepszym przykładem jest Wrocław lub Jelenia Góra.

9.1. Struktura własności zabytków

Jest to problem często pomijany w rozważaniach osób zajmujących się ochroną zabytków, bo bardziej związany z ekonomią niż z konserwacją zabytków. Jednak bez podstaw ekonomicznych fizyczna egzystencja zabytku jest po prostu niemożliwa.

Największą grupę właścicieli zabytków na Dolnym Śląsku stanowią osoby prywatne, następnie kościoły i związki wyznaniowe, po nich następuje własność komunalna i dopiero Skarb Państwa. Jest to, w odniesieniu do własności prywatnej i komunalnej, rezultat procesu prywatyzacji i komunalizacji mienia po roku 1989. Niestety ubocznym rezultatem tych procesów jest znaczna liczba obiektów, w wypadku których mamy do czynienia z współwłasnością. W praktyce oznacza to skomplikowanie zarządzania, rozmycie odpowiedzialności za stan obiektu oraz utrudnienie procesów związanych z administrowaniem.

Nieco inaczej kształtuje się ocena stanu zachowania zabytków w zależności od rodzaju własności: w najlepszym stanie znajdują się obiekty użyteczności publicznej, a na drugim miejscu budowle należące do kościołów. Jednak należy zauważyć, że wpisy do rejestru zabytków w wypadku obu tych grup dotyczą przede wszystkim tych obiektów, które stale są użytkowane (jedynie wśród kościołów mamy do czynienia z wypadkami gdy budowla jest nieużytkowana).

Odpowiada to zresztą wysokości dotacji ze środków państwowych i innych oraz szacowanych nakładów na utrzymanie zabytkowych budowli ponoszonych przez te trzy grupy właścicieli. Stosunkowo dobry stan zabytków sakralnych wynika zarówno z tego, że mają one w większości stałego, niezmiennego właściciela (mamy tu

na myśli sytuację po 1945, dodatkowo wzmocnioną trwaniem Kościoła jako instytucji), jak również powodem jest to, że od wielu lat kościoły są największymi beneficjentami środków przeznaczonych na ochronę zabytków zarówno płynących od państwa jak i z innych źródeł, w tym środków z Unii Europejskiej.

9.2. Ochrona zabytków urbanistycznych w małych miastach i miejscowościach uzdrowiskowych

Charakterystyczna dla regionu jest bardzo gęsta sieć osadnicza, która w swym zasadniczym zrębie wykształciła się w XIII i XIV w. Struktura przestrzenna historycznych miast zachowana jest w różnym stopniu, a jej stan jest odbiciem kondycji gospodarczej i współczesnych tendencji planistycznych. O wartości zespołów zabudowy decyduje w znacznym stopniu ich kompletność oraz zachowanie różnorodnych czasowo i stylistycznie budowli. W tym wypadku konserwacja nie może się sprowadzać jedynie do ochrony poszczególnych, najcenniejszych zabytków wpisanych do rejestru zabytków, ale musi obejmować cały zespół, niezależnie od czasu powstania i przeznaczenia. Przykład Legnicy, w której zabudowa starego miasta została rozebrana dla wprowadzenia zabudowy nowej, która zniszczyła bezpowrotnie jego historyczną strukturę, wskazuje najdobitniej jakie niebezpieczeństwa niesie brak zrozumienia zasad ochrony zespołu urbanistycznego i świadome przekształcenie historycznego centrum miasta w osiedle mieszkaniowe. Mimo zniszczeń wojennych i powojennych rozbiórek w wielu miastach struktura urbanistyczna jest nadal zachowana. Niewątpliwie warto podjąć starania o rozpoczęcie programów rewaloryzacji Niemczy, a przede wszystkim zapomnianego Chełmska Śląskiego – są to miejscowości, które bez pomocy z zewnątrz, zarówno programowej jak i finansowej, nie będą w stanie wyrwać się z gospodarczego marazmu.

W wypadku miejscowości uzdrowiskowych problemem jest natomiast ich obecny dynamiczny rozwój. Presja ekonomii zaczyna być coraz mocniejsza. Ze strony mieszkańców to nadzieja na dostatnie życie, ze strony zajmujących się ochroną zabytków nowe wyzwanie. Tym trudniejsze, że w sumie jedynym narzędziem ochrony układów przestrzennych uzdrowisk są wpisy do rejestru zabytków i ustalenia planów zagospodarowania przestrzennego – czyli działania restrykcyjno-nakazowe. Brak natomiast planów rewaloryzacji z odpowiednimi atrakcyjnymi mechanizmami finansowego wsparcia.

10. Charakterystyka wybranych instrumentów finansowania opieki nad zabytkami.

Fundusze strukturalne w Polsce w l. 2004–2006

1.1. Sektorowy program operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich”.

1.2. Zintegrowany program rozwoju regionalnego na l. 2004–2006

1.3. Inicjatywy wspólnotowe INTERREG III

Mechanizm finansowy europejskiego obszaru gospodarczego oraz norweskiego mechanizmu finansowego.

Plany finansowego zadań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego z funduszy strukturalnych na l. 2007–2013.

3.1. Program operacyjny „Infrastruktura i środowisko”.

3.2. Regionalny program operacyjny.

Dofinansowanie opieki i ochrony dziedzictwa kulturowego z budżetu państwa – programy operacyjne Ministra Kultury i Dziedzictwa Kulturowego.

Dofinansowanie opieki nad zabytkami z budżetu województwa dolnośląskiego.

Wejście Polski do Unii Europejskiej to dla Polski i Dolnego Śląska ogromne wyzwanie i szansa. Jako główny cel postawiono wyrównanie występujących dysproporcji społeczno-ekonomicznych regionów oraz osiągnięcie średniego poziomu ekonomicznego UE. Jednym z instrumentów polityki UE są fundusze strukturalne wspierające kraje, które bez pomocy finansowej UE nie mają szans dorównać poziomowi ekonomicznemu całej Unii. Środki finansowe są przekazywane Polsce poprzez poszczególne fundusze na wytyczone przez rząd i samorządy kierunki rozwoju ujęte w specjalnie tworzonych programach.

Dla ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego za najistotniejszy uznaje się Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, który finansuje m.in. działania związane bezpośrednio z kulturą, a występujący w Zintegrowanym Programie Rozwoju Regionalnego na l. 2004–2006, Sektorowym Programie Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich”, czy też będzie finansował w l. 2007–2013 Program Operacyjny „Infrastruktury i środowisko” oraz Regionalne Programy Operacyjne.

Kultura i jej historyczne bogactwo stanowi istotny element stymulujący rozwój gospodarczy i społeczny. Bez ogromnej pomocy finansowej rozwój kultury, jak też przywracanie świetności obiektom dziedzictwa kulturowego byłby niemożliwy. Dolny Śląsk jako region o najwyższej ilości zabytków wpisanych do rejestru zabytków w Polsce korzysta i nadal winien korzystać z pomocy finansowej UE.

Rozdział ten wskazuje najważniejsze instrumenty finansowe występujące i planowane do rozpoczęcia w najbliższych latach, które w sposób bardzo istotny wspierają i są skierowane bezpośrednio do różnych projektów dotyczących prac przy obiektach zabytkowych. Dlatego obok próby charakterystyki programów finansowanych

z funduszy strukturalnych, pojawiły się również programy operacyjne funkcjonujące przy Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które swymi zamierzeniami ściśle odpowiadają i nawiązują do prowadzonej polityki rozwoju kraju.

Na koniec wspominamy również o dotacjach celowych, które rok rocznie przyznają władze Województwa Dolnośląskiego starając się w ten sposób dofinansować te zadania, które wymagają najpilniejszych prac ratowniczych.

W niniejszym opracowaniu nie ma informacji o programach wspólnotowych UE, które powstają w wyniku decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady Europy, a zarządzane są przez odpowiednie Dyrekcje Generalne Komisji Europejskiej. Uznano bowiem, że najistotniejsze dofinansowanie uzyskuje się obecnie z funduszy strukturalnych i budżetów państwa i samorządów. Nie oznacza to oczywiście, że Programy wspólnotowe nie dotyczą dziedzictwa kulturowego, przeciwnie, są drugim źródłem pomocowym przy podtrzymaniu tożsamości kulturalnej.

Zamierzeniem niżej przedstawionych informacji nie jest wskazanie źródeł finansowania „Programu opieki nad zabytkami”, lecz wskazanie zainteresowanym możliwości finansowania niezbędnych prac przy obiektach zabytkowych. Wymienione w dokumencie zadania dla Województwa Dolnośląskiego będą realizowane z budżetu Województwa Dolnośląskiego.

I. FUNDUSZE STRUKTURALNE W POLSCE W LATACH 2004–2006

Uwaga:

Wymienione poniżej priorytety i działania programów dotyczą tylko tematyki bezpośrednio związanej ze sferą kultury.

1.1. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „RESTRUKTURYZACJA I MODERNIZACJA SEKTORA ŻYWNOŚCIOWEGO I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH”

Priorytet 2:

„Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich”

Działania 2.3.

„Odnowa wsi oraz zachowanie, ochrona dziedzictwa kulturowego”.

Celami priorytetu jest przede wszystkim podniesienie atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej, podniesienie standardu życia i pracy mieszkańców wsi, a także zaspokojenie ich potrzeb społecznych i kulturalnych oraz rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kultury.

Aby osiągnąć ww. cele program wspiera zadania polegające m.in. na:

realizacji inwestycji w zakresie modernizacji i wyposażenie obiektów pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i sportowe,

odmowie obiektów zabytkowych charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego regionu i ich adaptacji na cele publiczne,

modernizacji przestrzeni publicznej na wsi,

publicznej infrastrukturze przyczyniającej się do rozwoju funkcji turystycznych wsi oraz działania związane z promocją regionu.

Uprawnionymi beneficjentami odbioru pomocy są gminy i instytucje kultury, dla których organizatorem są jednostki samorządu terytorialnego.

1.2. ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO 2004–2006

Priorytet 1 ZPORR:

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu i konkurencyjności regionów.

Działanie 1.4.:

Rozwój turystyki i kultury.

Głównymi celami tego priorytetu jest wzrost znaczenia kultury i turystyki jako czynników stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy regionu z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia zrównoważenia rozwoju i ochrony środowiska, oraz:

1. ułatwienie dostępu do obiektów kultury i turystyki, m.in. poprzez rozbudowę infrastruktury oraz rozwijanie kompleksowego systemu informacji kulturalnej i turystycznej,
2. wydłużenie sezonu turystycznego,
3. zwiększenie zagranicznej turystyki przyjazdowej do Polski oraz turystyki krajowej poprzez podniesienie konkurencyjności regionalnych produktów turystycznych i kulturowych zarówno na rynkach zagranicznych jak i na krajowych.

Aby móc spełnić ww. cele w ramach działania wspierane są zadania związane z:

1. rewitalizacją, konserwacją, renowacją, rewaloryzacją, zachowaniem, modernizacją, adaptacją historycznych i zabytkowych obiektów wraz z ich otoczeniem,

2. rewitalizacją, konserwacją, renowacją, rewaloryzacją, zachowaniem, modernizacją, adaptacją publicznych obiektów przemysłowych wraz z ich otoczeniem oraz ich przystosowanie na cele kulturalne,
3. zabezpieczeniem obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń (w szczególności przed włamaniami, pożarem),
4. budową, rozbudową i modernizacją publicznej infrastruktury kulturalnej przyczyniającej się do aktywnego udziału społeczeństwa w kulturze,
5. opracowaniem i utworzeniem systemów informacji kulturalnej, w tym nowoczesnej, interaktywnej sieci informacji internetowej,
6. rozwojem i modernizacją publicznej infrastruktury informacyjnej (np. centra i punktu informacji kulturalnej).

Beneficjentami pomocy mogą być:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- regionalne organizacje turystyczne niedziałające w celu osiągnięcia zysku,
- organizacje pozarządowe niedziałające w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe,
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, w tym instytucje turystyczne, sportowe i kulturalne, dla których organem założycielskim są organy administracji rządowej lub samorządowej,
- organy administracji rządowej w województwie,
- przedsiębiorstwa państwowe działające non profit w zakresie zachowania dziedzictwa narodowego,
- spółki prawa handlowego niedziałające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, porozumienia i stowarzyszenia.

Priorytet 3 ZPORR

Rozwój lokalny

Działanie 3.1

Obszary wiejskie

Celami tego działania jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów wiejskich i małych miast do 20 tys. mieszkańców

Cele szczegółowe:

- wzrost mobilności zawodowej mieszkańców wsi i małych miast,
- tworzenie warunków do dywersyfikacji działalności gospodarczej.

W ramach działania w obszarze kultury wspierane będą projekty związane m.in. z:

- budową lub modernizacją lokalnej bazy kulturalnej,
- infrastrukturą służącą rozwojowi aktywnych form turystyki,
- infrastrukturą noclegowa, gastronomiczna, informacyjno-recepcyjną i inną infrastrukturą turystyczną,
- systemem informacji kulturalnej i turystycznej,
- infrastrukturą kultury, w szczególności zapleczem kulturalnym i rozrywkowym – sale koncertowe i wystawowe, amfiteatry,
- polegające na restauracji i rewitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego,
- systemem zabezpieczeń obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń (w szczególności pożarów, włamań),
- inwestycjami gmin uzdrowiskowych związanymi z rozwojem funkcji leczniczo-wypoczynkowych.

Odbiorcami pomocy mogą być samorządy gmin i powiatów, związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz:

- spółki prawa handlowego niedziałające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd województwa lub gminy, powiaty i związki, porozumienia i stowarzyszenia jst,
- podmioty wykonujące usługi, w których większość udziałów lub akcji posiada gmina lub powiat, w tym podmioty wykonujące te usługi na mocy odrębnej umowy,
- podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego na świadczenie usług z danej dziedziny,
- organizacje pozarządowe niedziałające w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe,
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych.

Priorytet 3

Rozwój lokalny

Działanie 3.2

Obszary podlegające restrukturyzacji

Celem działania jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów restrukturyzowanych.

W ramach działania wspierane są zadania z obszaru kultury polegające na:

- budową lub modernizacją lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej,
- infrastrukturą służącą rozwojowi aktywnych form turystyki,
- infrastrukturą noclegową, gastronomiczną, informacyjno-recepcyjną,
- systemem informacji kulturalnej i turystycznej,
- infrastrukturą kultury, w szczególności zapleczem kulturalnym i rozrywkowym – sale koncertowe i wystawowe, amfiteatry,
- restauracji i rewitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego, systemy zabezpieczeń obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń (w szczególności pożarów, włamań).

Uprawnionymi beneficjentami są:

- samorząd gminny i powiatowy,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- spółki prawa handlowego niebędące w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd województwa lub podmioty wymienione w pkt 1 i 2,
- podmioty wykonujące usługi, w których większość udziałów lub akcji posiada gmina lub powiat, w tym podmioty wykonujące te usługi na mocy odrębnej umowy,
- podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego na świadczenie usług z danej dziedziny,
- organizacje pozarządowe niebędące w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe,
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych.

Priorytet 3 ZPORR

Rozwój lokalny

Działanie 3.3.

Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojkowe

Celem działania jest ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturowego, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno-gospodarczych poprzez:

- rewitalizację i odnowienie zdegradowanych obszarów miast i dzielnic mieszkaniowych w miastach,
- rewitalizację obiektów i terenów poprzemysłowych przez zmianę dotychczasowych funkcji na gospodarcze, społeczne, edukacyjne, zdrowotne, rekreacyjne i turystyczne,
- rewitalizację obiektów i terenów po-wojskowych przez zmianę z przeważającej dotychczas funkcji zabudowy po-wojskowej na usługową, gospodarczą, społeczną, edukacyjną, zdrowotną, rekreacyjną i turystyczną.

Poddziałanie 3.3.1.

Rewitalizacja obszarów miejskich

W ramach poddziałania w obszarze kultury wspierane są zadania związane z m.in.:

1. podporządkowaniem „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
2. izolacją, remontem lub przebudową elewacji, fasad i dachów budynków oraz pomieszczeń przeznaczonych na cele: gospodarcze, szkoleniowe lub kulturalne – z wyjątkiem przeprowadzania prac budowlano-montażowych w indywidualnych mieszkaniach – w ramach działania wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu,
3. renowacją budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na realizowanych terenach, w tym ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne, edukacyjne, turystyczne lub kulturalne, przyczyniające się do tworzenia stałych miejsc pracy. Priorytetowo będą traktowane budynki posiadające potencjał dla rozwoju turystyki. Renowacja będzie się składała z działań wspierających prace konserwatorskie i odnowienie zabudowań (z wyjątkiem indywidualnych mieszkań),
4. pracami konserwacyjnymi, odnowieniem fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu, przyczyniające się do tworzenia stałych miejsc pracy,
5. wyburzaniem budynków pod cele: usługowe, kulturowe, edukacyjne, gospodarcze, turystyczne lub rekreacyjne,
6. remontem lub przebudową infrastruktury publicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych,

7. tworzeniem stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast,
8. adaptacją, przebudową lub remontami budynków i przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjno-społeczne, znajdujących się na terenie rewitalizowanym, w tym m.in. przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie i ponadgimnazjalne, szkoły wyższe, szkolne stołówki, domy dziecka, ośrodki walki z patologiami społecznymi, poradnie psychologiczne, świetlice dla dzieci i młodzieży, domy kultury, warsztaty terapii zajęciowej oraz obiekty służące pomocą społeczną-priorytetowo będą traktowane budynki, które głównie przyczyniają się do rozwoju działalności gospodarczej i zatrudnienia (z wyjątkiem prac remontowo-instalacyjnych w indywidualnych mieszkaniach),
9. przebudową, wymianą lub remontem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, grzewczej i gazowej w rewitalizowanych obiektach publicznych, usługowych,
10. regeneracją, rehabilitacją i zabudowywaniem pustych przestrzeni publicznych, w tym: remont lub przebudowa: placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci, publicznych toalet miejskich, małej architektury (np. tarasy widokowe, fontanny, ławki, kosze na śmieci), miejsc rekreacji, terenów zielonych (zieleń wysoka, niska i trawniki) oraz prace restauracyjne na terenie istniejących parków,
11. remontem lub przebudową infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie ochrony środowiska na terenie zdegradowanych dzielnic miast,
12. poprawą funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych rewitalizowanego terenu,
13. remontem lub przebudową obiektów pełniących funkcje zaplecza turystycznego, kulturalnego,
14. remontem, przebudową lub przystosowaniem budynków i przestrzeni dla potrzeb inkubatorów przedsiębiorczości,
15. remontem, przebudową lub przystosowaniem budynków i infrastruktury na cele turystyczne i kulturalne (włącznie z odnowieniem i konserwacją obiektów dziedzictwa kulturowego) prowadząca do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy.

Odbiorcami pomocy mogą być:

- Gmina, miasto na prawach powiatu,
- Następujące podmioty, których projekt został ujęty w Lokalnym Programie Rewitalizacji:
 1. spółki prawa handlowego oraz inne jednostki organizacyjne nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiadających przez podmioty wymienione w pkt 1 lub samorząd województwa,
 2. podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego, w których większość udziałów lub akcji posiada gmina lub miasto na prawach powiatu,
 3. podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych dostarczające usługi użyteczności publicznej na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego pod warunkiem przestrzegania zasad pomocy publicznej określonych w przepisach odrębnych,
 4. organizacje pozarządowe nie działające w celu osiągnięcia zysku, w tym fundacje, stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe,
 5. spółdzielnie mieszkaniowe,
 6. jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, w szczególności policja, straż pożarna,
 7. szkoły wyższe,
 8. wspólnoty mieszkaniowe.

Poddziałanie 3.3.2.

Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojaskowych

W ramach poddziałania w obszarze kultury wspierane są zadania związane z m.in.:

1. izolacją, remontem, pracami rozbiórkowymi, przebudową lub adaptacją budynków obiektów infrastruktury i urządzeń poprzemysłowych i powojaskowych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w celu nadania im nowych funkcji użytkowych: usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, zdrowotnych i edukacyjnych,
2. izolacją, remontem, adaptacją lub przebudową pokoszarowych budynków mieszkalnych w celu nadania im nowych funkcji: usługowych, gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, rekreacyjnych (z wyjątkiem prac budowlano-instalacyjnych w indywidualnych mieszkaniach/),
3. porządkowaniem „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowanie i zabudowanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem na cele usługowe, edukacyjne, społeczne, turystyczne, rekreacyjne, gospodarcze, kulturalne,
4. wyburzaniem budynków na cele: usługowe, kulturowe, edukacyjne, gospodarcze, turystyczne lub rekreacyjne,
5. renowacją (prace związane z konserwacją, rewaloryzacją, zachowaniem, adaptacją) budynków infrastruktury o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym (w tym z zakresu ochrony dziedzictwa przemysłowego i obiektów o znaczeniu militarnym), a także ich adaptacją na cele: gospodarcze, społeczne i kulturalne wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia- znajdujących się na rewitalizowanym terenie,
6. pracami konserwatorskimi, odnowieniem fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu, przyczyniające się do tworzenia stałych miejsc pracy,

7. zakładaniem parków lub zalesianie oczyszczonego obszarów, w celu nadania mu funkcji turystycznych lub rekreacyjnych,
8. zabudowywaniem pustych przestrzeni: budowa, remont lub przebudowa; placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci, publicznych toalet, malej architektury (np. tarasy widokowe, fontanny, ławki, kosze na śmieci), miejsc rekreacji, terenów zielonych (zieleń wysoka, niska i trawniki) oraz prace restauracyjne na terenie istniejących parków,
9. budową, przebudową lub remontem podstawowej infrastruktury komunalnej, w szczególności w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz infrastruktury transportowej znajdującej się na terenie rewitalizowanym,
10. tworzenie stref bezpieczeństwa na terenie byłych obszarów przemysłowych i powojennych w miastach w celu zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast,
11. budowa, przebudowa lub remont obiektów dla nadania im funkcji zaplecza kulturalnego, turystycznego lub rekreacyjnego rewitalizowanego obszaru w celu tworzenia stałych miejsc pracy.

Beneficjenci:

- Gmina, miasto na prawach powiatu,
- Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- Podmioty, których projekty ujęte zostały w Lokalnym Programie Rewitalizacji:
 1. spółki prawa handlowego oraz inne jednostki organizacyjne niedziałające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiadających przez podmioty wymienione w pkt 1 i 2 lub samorząd województwa,
 2. podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego, w których większość udziałów lub akcji posiada gmina lub miasto na prawach powiatu,
 3. podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych dostarczające usługi użyteczności publicznej na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego pod warunkiem przestrzegania zasad pomocy publicznej określonych w przepisach odrębnych,
 4. organizacje pozarządowe niedziałające w celu osiągnięcia zysku, w tym fundacje, stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe,
 5. spółdzielnie mieszkaniowe,
 6. jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, w szczególności policja, straż pożarna,
 7. szkoły wyższe,
 8. wspólnoty mieszkaniowe.

1.3. INICJATYWA WSPÓLNOTOWA INTERREG III

Głównym celem inicjatywy jest wspieranie współpracy przygranicznej międzynarodowej i międzyregionalnej zarówno zewnątrz, jak i wewnątrz granic Unii Europejskiej.

1.3.1 INTERREG III A Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska – Województwo Dolnośląskie

Celem jest wsparcie zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju w sferze gospodarczej, społecznej i kulturowej na pograniczu saksoński

Odbiorcami pomocy są m.in.:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst,
- organizacje pozarządowe, w tym fundacje, stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie rozwoju gospodarczego, niedziałające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zysk na działalność statutową,
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej.

Priorytet D

Rozwój obszarów wiejskich i miejskich

Działanie D 1

Rozwój obszarów wiejskich

W ramach działania wspierane są m.in. zadania związane z wdrożeniem i sporządzeniem wspólnej, całościowej koncepcji rozwoju przestrzennego, całościowy i zrównoważony rozwój wsi wraz z poprawą infrastruktury przy uwzględnieniu kontekstu regionalnego wraz z zachowaniem multifunkcjonalności wsi oraz:

1. poprawa konkurencyjności gospodarki rolnej i leśnej,
2. poprawa funkcji ekologicznych, społecznych i gospodarczych lasu oraz jego walorów użytkowych,
3. zachowanie i konserwacja wiejskiego krajobrazu kulturowego oraz historycznych elementów krajobrazu,
4. poprawa w zakresie transgranicznej agroturystyki.

Priorytet F

Współpraca – kultura, sprawy społeczne, bezpieczeństwo

Działanie F 1

Rozwój społeczno-kulturowy

W ramach działania wsparte są m.in. zadania ukierunkowane na intensyfikację współpracy oraz usieciowienie transgranicznej pracy kulturalnej, szkolnej i społecznej oraz związane z transgraniczną wymianą kulturalną.

1.3.2. INTERREG III A Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska

Celem inicjatywy jest wsparcie zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju w sferze gospodarczej, społecznej i kulturowej na pograniczu polsko-czeskim.

Beneficjentami pomocy są:

Jednostki należące do sektora finansów publicznych lub spoza tego sektora, o ile realizują projekty mające na celu dobro publiczne m.in. jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, partnerzy społeczno-ekonomiczni, organizacje pozarządowe i inne *non profit*, jednostki edukacyjne i kulturalne.

Priorytet 1

Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury dla zwiększenia konkurencyjności obszaru pogranicza

Działanie 1.3.

Rozwój infrastruktury okołobiznesowej i turystycznej

W ramach działania wspierane są m.in. zadania polegające na:

1. budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej, tj. ścieżki piesze, rowerowe, narciarskie i konne, lokalne drogi (leśne) oraz mosty na pogranicznych ścieżkach turystycznych, parkingi samochodowe w sąsiedztwie atrakcji turystycznych i oznaczone trasy rowerowe,
2. przebudowa i budowa obiektów turystycznych,
3. rozwój odpowiedniej infrastruktury technicznej, w tym modernizacja budynków na rzecz rozwoju usług okołobiznesowych i turystycznych,
4. tworzenie ośrodków wymiany handlowej i centrów rozwoju, zakładanie naukowych parków technologicznych i przygranicznych inkubatorów przedsiębiorczości oraz promocja projektów transgranicznych łączących sferę badawczą z gospodarczą,
5. wspólne działania mające na celu kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycję,
6. rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych w celu wspierania czesko-polskiej współpracy gospodarczej.

Priorytet 2

Rozwój społeczności lokalnej na obszarze pogranicza

Działanie 2.1.

Rozwój turystyki

W ramach działania wspierane są m.in. zadania polegające na:

1. wspieranie ośrodków odpowiedzialnych za gromadzenie, opracowanie i przekazywanie informacji nt. turystyki, a także dziedzictwa kulturowego i naturalnego w regionie przygranicznym (np. strony internetowe, publikacje, sieci interaktywne),
2. współpraca organizacji turystycznych i wspólne działania reklamowe, promocyjne i marketingowe w celu ułatwienia rozwoju ruchu turystycznego w regionie, zarówno z rynku krajowego jak i międzynarodowego,
3. tworzenie i rozwój zintegrowanych i interaktywnych baz danych obiektów i atrakcji turystycznych (zakwaterowanie, transport, miejsca do zwiedzania: pomniki naturalne i kulturowe, parki naturalne i kulturowe, galerie, muzea, ośrodki dla odwiedzających, itp.),
4. promocja tradycyjnych produktów (np.. kuchnia regionalna, rzemiosło regionalne),
5. wspieranie regularnych imprez oferujących produkty kulturalne i turystyczne o znaczeniu transgranicznym,
6. tworzenie i wdrożenie wspólnych strategii rozwoju turystyki,
7. opracowanie analiz, raportów, badań, strategii, programów i organizacja konferencji w zakresie ochrony i promocji dziedzictwa naturalnego i kulturowego,
8. kompleksowe oznaczenie atrakcji i tras turystycznych, opracowanie map i publikacji,
9. projekty mające na celu stworzenie zintegrowanych produktów kultury i turystyki.

Działanie 2.2.

Wspieranie inicjatyw lokalnych (mikroprojekty)

Rodzaje wspieranych zadań:

1. organizowanie wspólnych imprez kulturalnych (np. festiwale, przedstawienia, wystawy, warsztaty artystyczne),

2. promowanie współpracy transgranicznej (np. opracowanie publikacji, stron internetowych, broszur lub katalogów),
3. wspieranie działalności rozrywkowej i rekreacyjnej (np. imprezy sportowe),
4. wspólne lokalne działania w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego,
5. organizowanie targów handlowych i wspólne inicjatywy marketingowe,
6. organizowanie konferencji, seminariów i warsztatów,
7. rozwój współpracy w zakresie edukacji,
8. wymiana edukacji,
9. wspieranie działań utrwalających tożsamości i tradycje społeczności lokalnych.

II. MECHANIZM FINANSOWY EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO ORAZ NORWESKIEGO MECHANIZMU FINANSOWEGO

Priorytet 3 Ochrona Kulturowego Dziedzictwa Europejskiego, w tym transport publiczny i odnowa miast

Celami Priorytetu jest zachowanie i odbudowa europejskiego dziedzictwa kulturowego wraz z jego otoczeniem oraz wykreowanie narodowych produktów turystyki kulturowej w historycznych miastach Polski (w szczególności Warszawa, Kraków, Gdańsk, Wrocław, Poznań)

Beneficjenci:

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki i porozumienia jednostek samorządu terytorialnego,
- państwowe i samorządowe instytucje kultury i instytucje filmowe,
- państwowe szkoły i uczelnie artystyczne,
- państwowe szkoły wyższe,
- organizacje pozarządowe ze sfery kultury działające w interesie publicznym,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- przedsiębiorstwa państwowe i zakłady budżetowe jednostek samorządu terytorialnego niedziałające w celu osiągnięcia zysku,
- instytucje sektora prywatnego działające w interesie publicznym.

Priorytet wspiera zadania związane z m.in.:

- rewitalizacja, konserwacja, renowacja, modernizacja i adaptacja na cele kulturalne historycznych obiektów i zespołów zabytkowych wraz z ich otoczeniem, szczególnie realizowane w ramach przyjętych strategii rozwoju produktów turystyki kulturowej,
- rewitalizacja historycznych obszarów miejskich,
- rewitalizacja, konserwacja, renowacja, modernizacja i adaptacja na cele kulturalne zespołów fortyfikacyjnych oraz budowli obronnych,
- rewitalizacja obiektów przemysłowych o wysokiej wartości historycznej na cele kulturalne, w szczególności na muzea nowoczesności,
- renowacja, ochrona i zachowanie miejsc pamięci i martyrologii,
- budowa, rozbudowa, odbudowa i adaptacja infrastruktury kulturowej w miejscach o symbolicznym znaczeniu dla polskiej kultury,
- budowa i rozbudowa publicznych i niekomercyjnych instytucji kultury o europejskim znaczeniu,
- kompleksowe programy konserwacji zabytków ruchomych oraz konserwacja i digitalizacja zabytkowych księgozbiorów i archiwaliów,
- tworzenie systemów zabezpieczeń przed nielegalnym wywozem dzieł sztuki oraz zabezpieczenie zabytków ruchomych i nieruchomości przed kradzieżą i zniszczeniem.

III. PLANY FINANSOWANIA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH NA LATA 2007–2013

3.1. PROGRAM OPERACYJNY „INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO”

Priorytet XII. Kultura i dziedzictwo kulturowe

CEL: Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego o znaczeniu światowym i europejskim dla zwiększenia atrakcyjności Polski

Cel strategiczny priorytetu będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym.
2. Poprawa stanu infrastruktury kulturalnej o znaczeniu ponadregionalnym oraz zwiększenie dostępu do kultury.

W ramach priorytetu realizowane będą projekty związane przede wszystkim z rozbudową i modernizacją infrastruktury kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym. Zadania z zakresu ochrony i zachowania zabytków nieruchomych o znaczeniu ponadregionalnym obejmą m.in. obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO lub uznane przez Prezydenta RP za Pomniki Historii. Wsparcie mają również otrzymać projekty z zakresu ochrony zabytków ruchomych, a także z zakresu rozwoju zasobów cyfrowych w dziedzinie zasobów bibliotecznych i archiwalnych oraz zasobów wirtualnych muzeów.

W ramach tego priorytetu będą realizowane także zadania z zakresu rozwoju oraz poprawy stanu infrastruktury kultury

Beneficjentami pomocy mogą być:

Projekty dotyczące budowy i rozbudowy infrastruktury:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- instytucje kultury (samorządowe, państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego),
- szkoły i uczelnie artystyczne,
- organizacje pozarządowe ze sfery kultury,

Projekty dotyczące ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- kościelne osoby prawne,
- instytucje kultury (samorządowe, państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego),
- uczelnie publiczne,
- archiwa państwowe,
- organizacje pozarządowe ze sfery kultury,
- zabytkowa kopalnia soli w Bochni i Wieliczce.

3.2.REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY NA LATA 2007–2013 DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

PRIORYTET 9:

Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz rozwój kultury na Dolnym Śląsku

Główny cel: Podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności regionu poprzez rozwój, upowszechnianie oraz wykorzystanie potencjału kultury. Wzrost znaczenia roli kultury jako czynnika stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy, który będzie miał korzystny wpływ na kształtowanie tożsamości regionalnej oraz obrazu Dolnego Śląska jako regionu atrakcyjnego dla mieszkańców, turystów oraz potencjalnych inwestorów.

Wspierane będą wszelkie działania zmierzające do poprawy stanu nieruchomości i ruchomych obiektów wpisanych do rejestru zabytków, a dotyczące m.in. konserwacji, restauracji, renowacji i adaptacji i zastosowania ochrony (technicznej, przeciwwłamaniowej i przeciwpożarowej). Dla województwa dolnośląskiego wspierane będą w szczególności obiekty takie jak: rezydencje, obiekty fortyfikacyjne i przemysłowe. Ponadto wspierane będą również działania zmierzające do poprawy obiektów zajmowanych przez instytucje kultury oraz ich wyposażenie w sprzęt do ich prawidłowego funkcjonowania. Jako priorytetowe będą traktowane projekty zmierzające do zapobieżenia degradacji technicznej obiektów kultury oraz ich przebudowa i rozbudowa, szczególnie w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych. W celu m.in. realizacji założonego celu wspierane będą również działania z zakresu upowszechniania informacji zarówno o dziedzictwie przeszłości jak i przedsięwzięć instytucji kultury. Dlatego wsparcie uzyskają projekty związane z tworzeniem i upowszechnianiem baz danych dot. twórców, wybitnych dzieł kultury i wydarzeń kulturalnych, digitalizacja i upowszechnianiem istniejących zasobów, szczególnie związanych z zabytkami oraz promowanie form interaktywnych.

Beneficjentami pomocy mogą być:

Projekty dotyczące budowy i rozbudowy infrastruktury:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- instytucje kultury (samorządowe, państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego),

Projekty dotyczące ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- instytucje kultury (samorządowe, państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego),
- publiczne szkoły wyższe,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły, związki wyznaniowe i ich jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną,
- organy administracji rządowej.

PRIORYTET 8:

Wykorzystanie i promocja dolnośląskiego potencjału turystycznego i uzdrowiskowego („Turystyka”).

Główny cel: Wzrost konkurencyjności dolnośląskiej oferty turystycznej na rynku krajowym i międzynarodowym poprzez lepsze wykorzystanie walorów turystycznych regionu. Realizacja priorytetu przyczyni się do wzrostu znaczenia turystyki jako czynnika wpływającego na rozwój społeczno-gospodarczy województwa.

Cały priorytet opiera się na pięciu produktach, tj.:

Produkt „turystyka uzdrowiskowa”

W myśl tego działania wspierane będą projekty dotyczące m.in. odbudowy i renowacji architektury zdrojowej, rewitalizacji parków (szczególnie zdrojowych) wraz z istniejącymi na ich terenie obiektami kubaturowymi (np. teatry, muszle koncertowe), odbudowy, budowy i rozbudowy oraz wyposażenia pijalni wód.

Produkt „turystyka kulturowa”

W ramach priorytetu wspierane będą zadania dotyczące m.in. dostosowania do potrzeb turystycznych obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z ich udostępnieniem dla ruchu turystycznego, rozwoju infrastruktury, tj. np.: punkty widokowe, publiczne miejsca noclegowe zlokalizowane w otoczeniu szlaków tematycznych (np.: szlak cysterski, szlak zamków piastowskich, etc.) oraz wspierane będą przedsięwzięcia promocyjne i kampanie informacyjne propagujące dolnośląskie dziedzictwo kulturowe oraz imprezy, wydarzenia kulturalne i artystyczne o znaczeniu, co najmniej, regionalnym.

O środki finansowe będą mogli ubiegać się następujące podmioty:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- regionalne i lokalne organizacje turystyczne niedziałające w celu osiągnięcia zysku,
- samorządowe instytucje kultury,
- publiczne szkoły wyższe,
- kościoły, związki wyznaniowe i ich jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną,
- podmioty, w których udział większościowy – ponad 50% akcji, udziałów itp. posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, porozumienia i stowarzyszenia,
- organizacje pozarządowe.

3.3. EUROPEJSKA WSPÓLPRACA TRANSGRANICZNA 2007–2013

3.3.1. DOLNY ŚLĄSK – SAKSONIA

Za cel ogólny programu EWT Dolny Śląsk uznano wsparcie zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju w sferze gospodarczej, społecznej i kulturalnej zmierzające do zwiększenia konkurencyjności obszarów życia mieszkańców.

Jednym z planowanych priorytetów współpracy jest współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju i spójności obszaru wsparcia. Priorytet będzie realizowany poprzez wsparcie zadań zmierzających do realizacji m.in. celu szczegółowego 1.4. Turystyka kulturowa oraz 1.5. Dziedzictwo kulturowe i ład przestrzenny

Obszary wsparcia (powiaty):

- bolesławiecki,
- dzierzoniowski,
- jaworski,
- miasto na prawach powiatu Jelenia Góra,
- jeleniogórski,
- kamiennogórski,
- kłodzki,
- lubański,
- lwówecki,
- strzeliński,
- świdnicki,
- wałbrzyski,
- ząbkowicki,
- zgorzelecki,
- złotoryjski.

3.3.2. DOLNY ŚLĄSK – CZECHY

Jednym z obszarów wsparcia programu ma być Priorytet 2: Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki, którego celem jest wzmocnienie rozwoju gospodarczego obszaru pogranicza polsko-czeskiego poprzez rozszerzenie oferty turystycznej obszaru pogranicza polsko-czeskiego.

Dziedzina wsparcia zostanie objęta wsparciem rozwoju turystyki poprzez ochronę i odnowę bogactwa kulturowego i przyrodniczego, tradycji rzemieślniczych, odbudowa budowli sakralnych, fortyfikacji, historycznych zespołów urbanistycznych i technicznych, cech krajobrazu kulturowego, rozwój: szlaków i ścieżek rowerowych, ścieżek jeździeckich, ścieżek i szlaków turystycznych i narciarskich, infrastruktury towarzyszącej oraz wyposażenia sportowo-rekreacyjnego.

Obszary wsparcia (powiaty):

- bolesławiecki,
- dzierzoniowski,
- jaworski,

- miasto na prawach powiatu Jelenia Góra,
- jeleniogórski,
- kamiennogórski,
- kłodzki,
- lubański,
- lwówecki,
- strzeliński,
- świdnicki,
- wałbrzyski,
- ząbkowicki,
- zgorzelecki,
- złotoryjski.

IV. DOFINANSOWANIE OPIEKI I OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO Z BUDŻETU PAŃSTWA

W roku 2004 Rząd RP zatwierdził Narodową Strategię Rozwoju Kultury wraz z jej Narodowymi Programami Kultury. Misją NSRK jest zrównoważony rozwój kultury jako najwyższej wartości przenoszonej ponad pokoleniami, określającej całość historycznego i cywilizacyjnego dorobku Polski, wartości warunkującej tożsamość narodową i zapewniającej ciągłość tradycji i rozwój regionów.

Celem strategicznym jest zróżnicowanie rozwoju kultury w regionach, zaś celami cząstkowymi są:

- Wzrost efektywności zarządzania sferą kultury;
- Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w systemie organizacji działalności kulturalnej i w systemie upowszechniania;
- Zmniejszenie dysproporcji regionalnych w rozwoju kultury;
- Wzrost uczestnictwa w kulturze;
- Wzrost udziału kultury w PKB;
- Poprawa dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków;
- Zmniejszenie luki cywilizacyjnej poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury kulturalnej;
- Efektywna promocja twórczości;
- Promocja polskiej kultury za granicą.

Instrumentami realizacji założonych celów cząstkowych w NSRK są:

1. Narodowy Program Kultury *Wspierania Debiutów i Rozwój Szkół Artystycznych*.
2. Narodowy Program Kultury *Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego*.
3. Narodowy Program Kultury *Rozwój Instytucji Artystycznych*.
4. Narodowy Program Kultury *Znaki Czasu*.
5. Narodowy Program Kultury *Promocja Czytelnictwa i Rozwój Sektora Książki*.

Za realizację celów operacyjnych wymienionych w NSRK odpowiedzialne są programy operacyjne Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. PO zawierają m.in. szczegółowy plan budżetu przeznaczony na każdy instrument w danym roku budżetowym, rodzaje kwalifikujących się projektów; sposobów ich naboru i wyboru oraz wykaz podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie finansowe ujęto w 11 *Programach Operacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego*.

1. PO Promocja twórczości
2. PO Rozwój infrastruktury kultury i szkół artystycznych
3. PO Edukacja kulturalna i upowszechnianie kultury
4. PO Fryderyk Chopin
5. PO Rozwój inicjatyw lokalnych
6. PO Promocja kultury polskiej za granicą
7. PO Promocja czytelnictwa
8. PO Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
9. PO Znaki Czasu
10. PO Patriotyzm jutra
11. PO Dziedzictwo Kulturowe

Dla zadań związanych z ochroną nad zabytkami najistotniejsze są przedstawione poniżej programy operacyjnej.

1. PO Dziedzictwo Kulturowe
2. PO Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

PROGRAM OPERACYJNY „DZIEDZICTWO KULTUROWE”

Celem programu jest intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym kompleksowa poprawa stanu zabytków, wsparcie działalności muzeów oraz rozwój kolekcji muzealnych. Program obejmuje także zabytki z Polska związane, a znajdujące się poza granicami kraju.

Priorytet 1.

„Rewaloryzacja zabytków nieruchomych i ruchomych”

Celem programu jest intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym kompleksowa poprawa stanu zabytków, wsparcie działalności muzeów oraz rozwój kolekcji muzealnych. Program obejmuje także zabytki z Polska związane, a znajdujące się poza granicami kraju.

Odbiorcami pomocy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego mogą być jednostki samorządu terytorialnego, państwowe i samorządowe instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, wyższe uczelnie artystyczne, organizacje pozarządowe, prywatni właściciele lub posiadacze zabytków w odniesieniu do obiektów przeznaczonych na cele publiczne.

W ramach priorytetu można zgłaszać zadania związane z:

A) rewitalizacja, rewaloryzacja, konserwacja, renowacja, adaptacja historycznych obiektów i zespołów:

w tym w szczególności:

1. rewitalizacja historycznych obszarów miejskich,
2. rewaloryzacja i konserwacja zabytków romańskich,
3. rewaloryzacja zabytkowych cmentarzy,
4. konserwacja zabytków ruchomych (niewchodzących w skład zasobów muzealnych), w tym w szczególności wystroju i historycznego wyposażenia kościołów,
5. zespołów fortyfikacyjnych oraz budowli obronnych, parków i ogrodów,
6. rewaloryzacja i konserwacja zabytków budownictwa drewnianego,

B) renowacja, ochrona i zachowanie miejsc pamięci i martyrologii, będących zabytkami.

Priorytet 2.

„Rozwój instytucji muzealnych”

Beneficjentami pomocy mogą być jednostki samorządu terytorialnego, państwowe i samorządowe instytucje kultury, archiwa państwowe, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe;

Dofinansowanie mogą otrzymać zadania polegające na:

1. zakup dzieł sztuki i kolekcji dla instytucji muzealnych,
2. zakup starodruków i archiwaliów,
3. konserwacja, mikrofilmowanie i digitalizacja muzealiów, archiwaliów, starodruków, księgozbiorów oraz zbiorów filmowych,
4. popularyzowanie wiedzy o nowych technikach konserwacji zabytków ruchomych poprzez organizowanie konferencji, szkoleń i warsztatów,
5. dofinansowanie wykonania kopii starodruków i inkunabułów,
6. organizowanie wystaw muzealnych, wraz z drukiem katalogów,
7. wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez muzea (np. konkursy, warsztaty, lekcje muzealne, itp.),
8. organizacja konferencji, seminariów i innych spotkań mających na celu wymianę opinii i doświadczeń z zakresu muzealnictwa, archiwistyki i ochrony zabytków oraz dofinansowanie wydawnictw pokonferencyjnych.

Priorytet 3.

„Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju”

Pomoc finansową mogą otrzymać państwowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe na zadania związane z:

1. rewaloryzacja oraz prace remontowe i konserwatorskie w zabytkach polskich lub z Polską związanych, znajdujących się poza granicami kraju,
2. rewaloryzacja zabytkowych cmentarzy oraz renowacja, ochrona i zachowanie miejsc pamięci i martyrologii za granicą,
3. dokumentowanie utraconego i rozproszonego za granicą polskiego dziedzictwa (w tym badania naukowe, kwerendy biblioteczne i archiwalne i inwentaryzacja),
4. promowanie badań naukowych nad dziedzictwem narodowym poza granicami kraju,
5. upamiętnianie wybitnych osób lub zdarzeń historycznych związanych z dziedzictwem narodowym poza granicami kraju,
6. pomoc instytucjom stowarzyszonym w Stałej Konferencji Muzeów, Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie oraz innym organizacjom i instytucjom polonijnym lub emigracyjnym, prowadzącym działalność w zakresie ochrony dziedzictwa narodowego poza granicami kraju.

Priorytet 4.

„Ochrona zabytków archeologicznych”

Wnioskodawcą mogą być jednostki samorządu terytorialnego, państwowe i samorządowe instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe, prywatni właściciele lub posiadacze zabytków w odniesieniu do obiektów przeznaczonych na cele publiczne, podmioty gospodarcze (pomoc de minimis).

Rodzaje wspieranych zadań;

1. inwentaryzacja zabytków archeologicznych,
2. badania, dokumentowanie, opracowywanie wyników inwestorskich ratowniczych badań zabytków archeologicznych,
3. rewitalizacja, rewaloryzacja, konserwacja, modernizacja i adaptacja na cele publiczne nieruchomości zabytków archeologicznych o własnej formie krajobrazowej,
4. konserwacja ruchomych zabytków archeologicznych,
5. zabezpieczenie zabytków archeologicznych przed zagrożeniami naturalnymi,
6. ochrona zabytków archeologicznych na wypadek eksplozji rabunkowej,
7. opracowywanie i publikowanie wyników badań archeologicznych,
8. badania zabytków archeologicznych posiadających znaczenie dla polskiego dziedzictwa narodowego znajdujących się poza granicami kraju.

PROGRAM OPERACYJNY „PROMESA MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO”

Celem programu „Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego” jest zwiększenie efektywności wykorzystania środków europejskich na rzecz rozwoju kultury. Program polega na dofinansowaniu przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wkładu krajowego do wybranych projektów kulturalnych, realizowanych ze środków europejskich. Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego to inaczej umowa przyrzeczenia o współfinansowaniu projektów realizowanych ze środków europejskich pod warunkiem ich wyboru do realizacji przez właściwe organy w ramach funduszy strukturalnych, programów wspólnotowych, środków EFTA oraz innych środków europejskich.

Dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wkładu publicznego (tzw. „wkładu własnego”) dotyczy w szczególności projektów realizowanych w ramach:

a) Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, działania:

1.3.1 Regionalna infrastruktura edukacyjna.

1.4 Rozwój turystyki i kultury.

1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.

3.1 Obszary wiejskie.

3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne.

3.5 Lokalna infrastruktura społeczna.

b) Sektorowego programu Operacyjnego Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich, działania:

2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.

c). Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego,

d) Inicjatywy Wspólnotowe Interreg III,

e) Programów Wspólnotowych (m.in. Kultura 2000).

Uprawnieni wnioskodawcy:

a) państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz instytucje filmowe,

b) jednostki samorządu terytorialnego,

c) szkoły artystyczne I i II stopnia oraz uczelnie artystyczne,

d) Kościoły i związki wyznaniowe,

e) organizacje pozarządowe.

V. DOFINANSOWANIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego wspierane są zadania z zakresu ochrony i opieki na zabytkami zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), która zobowiązuje organy administracji publicznej do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego.

Zasady przyznawania dotacji na realizację zadań publicznych określają przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104).

W celu racjonalnego wykorzystania środków budżetu województwa na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, wprowadzono zasady określające procedurę organizowania otwartych konkursów ofert poprzedzających przyznanie dotacji oraz zasady rozliczania. (Uchwała Nr 1637/II/2004 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 17 sierpnia 2004 r. ze zm. w sprawie Instrukcji postępowania w sprawie wdrażania „Karty Współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku”).

Cel

Wyłonienie i wsparcie projektów na realizację zadań publicznych województwa dolnośląskiego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji w następujących dziedzinach:

- zadania konserwatorsko-renowacyjne, które wymagają dofinansowania z uwagi na konieczność podjęcia niezbędnych prac ratowniczych,

- renowacja i konserwacja zabytków ruchomych, znajdujących się na terenie województwa dolnośląskiego,
- prace konserwatorsko-renowacyjne obiektów nieruchomych, wsparcie których wpływałoby na zakończenie całości zadania.

Podmiotami uprawnionymi do złożenia oferty są działające w obszarze kultury:

- organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96 z 2003 r., poz. 873),
- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane.

Finansowanie opieki nad zabytkami przez samorząd województwa dolnośląskiego w latach 1999–2005

Zgłoszone do Urzędu Marszałkowskiego wnioski o dofinansowanie prac konserwatorskich zostały zrealizowane w następującej wysokości.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	razem
Liczba zgłoszonych wniosków	16	151	123	137	95	99	81	621
Liczba udzielonych dotacji	10	30	58	29	34	33	30	224
Kwota udzielonych dotacji	1 035 000	1 551 177	1 323 000	700 000	720 000	600 000	650 000	6 579 177
Wartość kosztorysowa zgłoszonych prac	brak danych	401 217 627	407 563 965	35 250 197	177 002 797	110 230 516	22 858 052	1 154 123 154

Dotacje Urzędu Marszałkowskiego pozwalały na wsparcie określonych w kosztorysach kosztów prac konserwatorskich w wysokości zaledwie 0,6% zgłoszonych potrzeb. Średnia wysokość przyznanych dotacji to 29.371 złotych.

Przy takiej jak dotychczas wysokości posiadanych środków, dotacje Urzędu Marszałkowskiego mają głównie znaczenie symboliczne zachęcając zdeterminowanych do podjęcia starań o zgromadzenie niezbędnych funduszy z innych źródeł lub we własnym zakresie.

W tej sytuacji można wybrać dwie drogi:

1. kumulacji środków na wybranych zadaniach;
2. kontynuowania polityki wspierania jak największej liczby prac małymi kwotami.

Zaleca się aby przyjąć rozwiązanie drugie, jako przynoszące większe efekty społeczne i wspierające aktywność w poszukiwaniu środków.

11. Zadania programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego

Wynikające z *Programu* zadania dla Urzędu Marszałkowskiego lub podległych mu jednostek są zgodne z zapisami zawartymi w „Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku”: działanie 3.3 ochrona dziedzictwa kulturowego, działanie 2.2. ochrona dziedzictwa cywilizacyjnego, rozwój tożsamości regionalnej.

11.1. Dofinansowanie prac konserwatorskich i zabezpieczenia zabytków

11.1.1. – dofinansowanie prac konserwatorskich na drodze konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego;

opis zadania:

Zakłada się, że wypracowana formuła dofinansowania nie ulegnie zmianie, nadal będzie to konkurs ofert, który skierowany jest do możliwie dużej liczby beneficjentów. Głównym celem jest pobudzenie do działania maksymalnej liczby osób prawnych.

Jako priorytet w przyznawaniu środków w okresie funkcjonowania programu przyjmuje się:

w zakresie zabytków architektury i budownictwa prace zabezpieczające i remontowe przy obiektach znajdujących się w udokumentowanym złym stanie technicznym, zagrożonych postępującą destrukcją, w pierwszej kolejności budowli drewnianych, następnie pomników historii i proponowanych do uznania za pomniki historii;

w zakresie dzieł sztuki i rzemiosła artystycznego konserwacja obiektów o udokumentowanym złym stanie zachowania, powstałych do schyłku wieku XVIII, w pierwszej kolejności zabytków sztuki średniowiecznej.

11.1.2. – dofinansowanie na drodze konkursu wykonania i funkcjonowania zabezpieczeń przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych w obiektach o cennych wystroju i wyposażeniu, a także w budowlach drewnianych;

opis zadania:

Zakłada się, że ze względu na duże zagrożenie, potwierdzone wysoką liczbą włamań i kradzieży, należy stworzyć dodatkową zachętę i pomoc dla tych podmiotów, które posiadają cenne dzieła sztuki i rzemiosła artystycznego. Głównym celem jest zabezpieczenie przeciwwłamanowe zespołów wystroju i wyposażenie oraz przeciwpożarowe zabezpieczenie budowli drewnianych.

11.2. Wspieranie rozwoju bazy i sieci muzealnej w regionie, przede wszystkim w zakresie powstania magazynów muzealnych, w tym archeologicznych.

opis zadania:

Zakłada się, że istniejąca sieć muzeów nie ulegnie w okresie funkcjonowania programu zmianie lub zmiany te będą niewielkie. Prowadzone obecnie prace wykopaliskowe to w 90% badania ratownicze. Zgromadzony podczas ich prowadzenia materiał na mocy Ustawy jest własnością Skarbu Państwa. Jego wartość naukowa jest różna i w dużym stopniu przypadkowa. Rozproszenie znalezisk lub ich przeniesienie poza region uniemożliwi lub co najmniej bardzo utrudni ich naukowe wykorzystanie. Stworzenie magazynów z ośrodkami badawczymi w oparciu o wybrane istniejące muzea pozwoli na zachowanie w regionie tej części dziedzictwa, a jednocześnie wzmocni regionalną sieć muzealną. Warunkiem udziału Urzędu Marszałkowskiego jest dofinansowanie przedsięwzięcia przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

11.3. Działania szkoleniowe i promocyjne

11.3.1. – przeprowadzenie szkoleń i wydanie materiałów instruktażowych dla radnych i urzędników samorządowych oraz właścicieli i użytkowników zabytków, zawierających informację o sposobie przygotowywania programów opieki nad zabytkami oraz o zakresie i możliwościach opieki i ochrony zabytków przez gminy i powiaty;

opis zadania:

Zakłada się, że główną przeszkodą w powstawaniu i realizowaniu gminnych programów opieki jest brak wzorów oraz doświadczeń w tym zakresie. Głównym celem jest pobudzenie do działania samorządów zarówno w zakresie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obowiązkowych programów opieki nad zabytkami jak i korzystania z możliwości finansowania przedsięwzięć związanych z ochroną zabytków, w tym z programami rewaloryzacyjnymi.

11.3.2. – w ramach promowania regionu, wspieranie w drodze konkursu ofert, wydawnictw i publikacji multimedialnych o zabytkach regionu, zwłaszcza jako elementu oferty turystycznej;

opis zadania:

Istniejąca na rynku księgarskim oferta wydawnicza nadal jest zbyt mała i koncentruje się przede wszystkim na zabytkach powszechnie znanych. Zakłada się, że dofinansowanie na drodze konkursu ofert zachęci również mniejsze ośrodki do wydania publikacji o swoich zabytkach. Podobnie kształtuje się sytuacja w zakresie publikacji multimedialnych. Głównym celem jest pobudzenie do działania maksymalnej liczby osób prawnych, przede wszystkim samorządów, stowarzyszeń i fundacji.

11.3.3. – organizacja i udział w Europejskich Dniach Dziedzictwa jako corocznej imprezy popularyzującej zabytki.

opis zadania:

Zakłada się, że wypracowana przez Radę Europy formuła Europejskich Dni Dziedzictwa jako imprezy popularnej, o masowym charakterze, opartej w zasadzie o działania wolontariuszy, wymaga ze strony Urzędu Marszałkowskiego pomocy w zakresie organizacyjnej i promocyjnej. Zadanie to zostanie powierzone jednostce organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego lub innej samorządowej i zabezpieczone w corocznych planach finansowych. Głównym celem jest pobudzenie do działania maksymalnej liczby osób fizycznych i prawnych oraz udział jak największej liczby uczestników mogących odwiedzić jak największą liczbę zabytków.

11.3.4. – stworzenie nagrody Marszałka Województwa dla najlepszego użytkownika zabytku.

opis zadania:

Nagroda przyznawana będzie w drodze konkursu, przez kapitułę działającą na podstawie regulaminu, który zostanie opracowany przez Wydział Kultury Urzędu Marszałkowskiego.

11.3.5. – rozwinięcie programów nauczania regionalnego dla uczniów szkół stopnia podstawowego i gimnazjalnego.

opis zadania:

Wypracowanie, wspólnie z Wydziałem Nauki i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego, założeń pozwalających stworzyć program edukacji regionalnej o nazwie Znaki Przeszłości – Znaki Czasu.

11.4. Parki kulturowe

11.4.1. – stworzenie koncepcji sieci parków kulturowych, jako materiału inicjującego dyskusję nad ich utworzeniem przez lokalne samorządy;

opis zadania:

Przygotowanie przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, filia we Wrocławiu, we współpracy z Zarządem Województwa Dolnośląskiego opracowań koncepcyjnych, jako materiału studyjnego dla lokalnych samorządów. Utworzenie parku kulturowego jest zależne jedynie od woli lokalnego samorządu. W wielu przypadkach brak jednak podstawowych, studyjnych materiałów, które by pozwoliły na podjęcie dyskusji o celowości stworzenia parku, jest to szczególnie trudne w wypadku gdy park miałby swym zasięgiem objąć obszar kilku gmin. Głównym celem jest pobudzenie do działania w tym zakresie samorządów lokalnych.

11.4.2. – opracowanie przez Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne studiów określających granice parków kulturowych.

opis zadania:

Powołanie parków kulturowych jest stosunkowo nową formą ochrony zabytków. Decyzję w tym zakresie pozostawiono w gestii samorządów, Wojewódzki Konserwator Zabytków ma całą procedurę jedynie opiniować. Samorząd Wojewódzki nie jest wymieniony wśród uczestników tego procesu. Jednak nie wyklucza to przygotowania przez Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne studiów koncepcyjnych, które mogą stać się inspiracją dla lokalnych samorządów.

Na obszarze województwa dolnośląskiego powołano następujące parki kulturowe:

- Srebrnogórski Park Kulturowy – obejmujący tereny twierdzy Srebrna Góra
- Kłodzki Park Kulturowy – obejmujący tereny twierdzy w Kłodzku.

Trwają prace nad powołaniem parku kulturowego na terenie gminy Mysłakowice pow. jeleniogórski, obejmującego zespół kilku rezydencji i obszarów związanych z nimi funkcjonalnie oraz przestrzennie.

Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne przedstawi samorządom lokalnym studyjne propozycje utworzenia następujących parków kulturowych:

- opactwa cystersów w Henrykowie wraz z otoczeniem;
- opactwa cystersów w Lubiążu wraz z otoczeniem;
- opactwa cystersów, zamku i parku zamkowego w Kamieńcu Ząbkowickim;
- opactwa cystersów w Krzeszowie z okolicznymi wsiami i Chełmskiem Śląskim wraz z kolonią domów tkaczy;
- założenia kalwaryjskiego w Wambierzycach;
- zespołu zamku i parku krajobrazowego w Wałbrzychu-Książu;
- układu krajobrazowego Bolków – Świny z okolicznymi wsiami o zachowanej średniowiecznej strukturze ruralistycznej;
- rezydencji położonych nad Kwisą (na odcinku od zamku Czocha do Kliczkowa) oraz nad Bobrem (na odcinku od Siedlęcina do Bolesławca) z włączeniem zespołu budowli hydrotechnicznych;
- zespołu relikwów budowli i urządzeń technicznych związanych z kopalniami węgla kamiennego w Wałbrzychu (realizacja idei Otwartego Muzeum Techniki);
- układu urbanistyczno-ruralistycznego Wierzchowice-Krośnice, enklawy zabudowy z XVIII w., typowej dla Wirtembergii;
- regionu najbardziej intensywnego występowania zabudowy przysłupowo-zrębowej w południowo-zachodniej części województwa.

11.5. Tematyczne szlaki turystyczne

11.5.1. – sieci tematycznych rowerowych, pieszych, wodnych i samochodowych szlaków turystycznych uzupełniających obecną strukturę;

opis zadania:

Przygotowanie przez interdyscyplinarny zespół ekspertów koordynowany przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego opracowań koncepcyjnych, jako materiału studyjnego dla lokalnych samorządów. Wynikające z programu rozwoju turystyki województwa dolnośląskiego spostrzeżenia mówią o dużej atrakcyjności turystycznej regionu. Prowadzone działania promocyjne mają na celu zachęcenie do pobytu w województwie dolnośląskim znacznie większej niż obecna liczby turystów. Należy zatem poszerzyć istniejącą ofertę również w tym zakresie. Zakłada się, że stworzenie proponowanych szlaków tematycznych doprowadzi do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu. Głównym celem jest dyslokacja ruchu turystycznego i pobudzenie do działań związanych z jego obsługą, również poprzez renowację i udostępnianie zabytków, maksymalnej liczby osób prawnych. Zapropnowane do rozbudowania lub utworzenia szlaki turystyczne w większości odpowiadają propozycjom zawartym w Programie rozwoju turystyki województwa dolnośląskiego.

Postuluje się, aby Urząd Marszałkowski powołał interdyscyplinarny zespół ekspertów w celu przystąpienia do prac koncepcyjnych nad następującymi rowerowymi i samochodowymi szlakami turystycznymi:

- Via Regia (dawny główny szlak kupiecki z Rusi do Europy Środkowej, zwany również Wysoką Drogą), jako przedłużenie istniejącego już w Niemczech szlaku turystycznego od Görlitz/Zgorzelec przez Lubań, Nowogrodzic, Bolesławiec, Chojnów, Legnicę, Środę Śląską, Wrocław, Oławę do Brzegu i dalej w kierunku wschodnim przez Opole, Kraków, Lwów do Kijowa;
- rozbudowa szlaku Świętego Jakuba, inicjatywy mającej na celu przedłużenie europejskiej drogi pielgrzymkowej do Santiago de Compostela w kierunku wschodnim;
- szlak architektury drewnianej, który powinien być jednym z elementów ogólnopolskiej sieci szlaków poświęconych tej tematyce (obejmujący kościoły Pokoju w Jaworze i Świdnicy, kościół Wang w Karpaczu, inne drewniane świątynie i najcenniejsze przykłady architektury i budownictwa drewnianego zarówno ludowego);
- szlak fortyfikacji nowożytnych i najnowszych (dzieła obronne powstałe od wieku XVII do zakończenia II wojny światowej) obejmujący nowożytnie twierdze w Kłodzku, Srebrnej Górze, Świdnicy, Głogowie, podziemne fabryki zbrojeniowe i nowoczesne fortyfikacje Linii Odry;
- szlak pereł architektury dolnośląskiej, obejmujący najcenniejsze pod względem artystycznym i dostępne dla zwiedzających budowle regionu;
- ożywienia dolnośląskiego odcinka krajowego szlaku Fryderyka Chopina, formalnie powołanego przez Ministra Kultury, jednak faktycznie nieistniejącego jako produkt turystyczny.
- szlak „Śladem karkonowskich hut szkła”, który powinien obejmować czeską i polską stronę Kakronoszy: Harrahov, Jakuszyce-Orle, Szklarska Poręba, Chromiec, Piechowice (koncepcja szlaku była częściowo przygotowana przez nieżyjących już niestety: Mieczysława Buczyńskiego i Marka Wikorejczyka),
- szlak „Śląskie Eldorado”, obejmowałby miejscowości związane ze śląskimi ośrodkami wydobywania złota, tj.: Lwówek Śląski, Złotoryja, Mikołajowice, okolice Jeleniej Góry (Szklarska Poręba, Karpacz, Dziwiszów), Złoty Stok, Głucholazy,
- szlak Hauptmannów, obejmujący miejscowości związane z braćmi Carlem i Gerhartem Hauptmannami na terenie niemieckim i polskim: Hidensee, Erkner (pod Berlinem), Jakuszyce Orle, Szklarska Poręba, Jelenia Góra-Jagniątków, Bolków, Szczawno Zdrój, Wrocław,
- szlak Via Sacra, obejmujący miejscowości w Saksonii, Czechach i Polsce, m.in.: Jelenia Góra, Krzeszów, Jawor.
- rozwinięcie istniejącego Szlaku Papieskiego: Kudowa Zdrój, Czeramna, Błędne Skały, Karlów, Szczeliniec, Radków, Wambierzyce.

Wskazane do rozbudowania lub utworzenia szlaki turystyczne w większości odpowiadają propozycjom zawartym w „Programie rozwoju turystyki województwa dolnośląskiego”. Preferowane w tym zakresie powinny być tereny wokół większych ośrodków miejskich, ze względu na policentryczny charakter sieci osadniczej województwa i szlaki przeznaczone dla turystyki kolarskiej, tworzące łączące je pasma komunikacyjne.

11.6. Pomniki historii

11.6.1. – wystąpienie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o uznanie za pomniki historii:

- 6.1.1. kościołów Pokoju w Jaworze i Świdnicy,
- 6.1.2. opactwa cystersów w Lubiążu,
- 6.1.3. opactwa cystersów w Henrykowie,
- 6.1.4. opactwa cysterek w Trzebnicy,
- 6.1.5. kościoła Wang w Karpaczu Górnym,
- 6.1.6. papierni w Dusznikach Zdroju,
- 6.1.7. zespołu zamku i parku krajobrazowego w Wałbrzychu-Książu,
- 6.1.8. zespół kalwaryjski w Wambierzycach (po utworzeniu parku kulturowego).

opis zadania:

Zakłada się również, że w przyszłości fakt uznania przez prezydenta Rzeczypospolitej zabytku za pomniki historii będzie miał coraz większe znaczenie, również finansowe. Ponieważ należy się spodziewać ograniczenia ogólnej liczby obiektów uznanych w Polsce za pomniki historii, jak najszybsze przygotowanie odpowiednich wniosków leży przede wszystkim w interesie władz samorządowych regionu. Głównym celem jest wprowadzenie na listę jak największej liczby najcenniejszych w skali kraju zabytków z terenu województwa dolnośląskiego. Proponowana lista ustala priorytety, lecz nie ma charakteru zamkniętego. Lokalne inicjatywy owocujące przygotowaniem odpowiedniej dokumentacji ze środków własnych samorządów lokalnych mogą jedynie zwiększyć szansę na jej poszerzenie. Uznanie za pomniki historii jest warunkiem koniecznym starań o wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

11.7. Parki Krajobrazowe — ochrona dziedzictwa przeszłości

11.7.1. – uwzględnianie w planach ochrony zagadnień związanych z ochroną zabytków.

opis zadania:

Ze względu na głównie będącą wynikiem działań człowieka fizjografię krajobrazu Dolnego Śląska należy zwrócić uwagę na to, aby w funkcjonujących Parkach Krajobrazowych zagadnienia związane z ochroną zabytków i krajobrazu kulturowego były na równi ważne przy opracowywaniu planów ochrony, jak związane z ochroną walorów przyrodniczych.

Szczególnie istotne jest to w wypadku Parku Krajobrazowego „Chełmy” oraz Ślązańskiego Parku Krajobrazowego, gdzie wartości kulturowe przeważają nad przyrodniczymi.

W obu tych wypadkach należy uznać za podstawową zasadę postępowania niewyznaczanie pod zabudowę nowych obszarów, nawet rekreacyjno-letniskową, oraz niepowiększanie terenów już zabudowanych. Dopuszczalne jest jedynie wprowadzanie zabudowy uzupełniającej istniejącą strukturę w miejscach, formie i w zakresie, który potwierdzony jest archiwalnymi materiałami kartograficznymi i analizami architektoniczno-krajobrazowymi.

3770

UCHWAŁA RADY POWIATU KŁODZKIEGO

z dnia 27 września 2006 r.

w sprawie określenia warunków częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców i opiekunów prawnych z opłat za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w młodzieżowym ośrodku socjoterapii

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), art. 81 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) oraz § 66 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 52, poz. 467 ze zm.) Rada Powiatu Kłodzkiego uchwala, co następuje:

§ 1

1. Ustala się następujące zasady częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców i opiekunów prawnych z odpłatności za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w młodzieżowym ośrodku socjoterapii:
 - a. Jeżeli dochód rodzica bądź opiekuna prawnego lub dochód rodziny, z którą ten rodzic bądź opiekun prawny prowadzi wspólne gospodarstwo domowe, **nie przekracza lub jest równy** dochodowi ustalonemu na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., to rodzic ten bądź opiekun **jest całkowicie zwolniony z odpłatności** za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
 - b. Jeżeli dochód rodzica bądź opiekuna prawnego lub dochód rodziny, z którą ten rodzic bądź opiekun prawny prowadzi wspólne gospodarstwo domowe, wynosi od **101–150%** dochodu ustalonego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., to rodzic ten bądź opiekun ponosi **25%** opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
 - c. Jeżeli dochód rodzica bądź opiekuna prawnego lub dochód rodziny, z którą ten rodzic bądź opiekun prawny prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wynosi od **151–200%** dochodu ustalonego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., to rodzic ten bądź opiekun ponosi **50%** opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
 - d. Jeżeli dochód rodzica bądź opiekuna prawnego lub dochód rodziny, z którą ten rodzic bądź opiekun prawny prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wynosi od **200–250%** dochodu ustalonego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., to rodzic ten bądź opiekun ponosi **75%** opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

- e. Jeżeli dochód rodzica bądź opiekuna prawnego lub dochód rodziny, z którą ten rodzic bądź opiekun prawny prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wynosi **powyżej 251%** dochodu ustalonego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., to rodzic ten bądź opiekun ponosi **100%** opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, niezależnie od posiadanego dochodu rodziny, na wniosek rodzica bądź opiekuna prawnego można całkowicie lub częściowo zwolnić z ponoszenia odpłatności, na okres nie dłuższy niż jeden rok, ze względu na następujące okoliczności:
- a. Istotne, dodatkowe obciążenie budżetu rodziny wynikające z długotrwałej choroby, niepełnosprawności wymagającej stałej opieki osób drugich, klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych.
- b. Konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej, leczniczo-rehabilitacyjnej, itp.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Kłodzkiemu.

§ 3

Traci moc uchwała nr XVIII/187/2000 Rady Powiatu Kłodzkiego z dnia 29 listopada 2000 r. w sprawie zasad częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców i opiekunów prawnych dziecka z opłat za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

*RYSZARD POMYKAŁA***3771****UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W ŚCINAWIE**

z dnia 28 września 2006 r.

w sprawie zaliczenia dróg w granicach administracyjnych miasta Ścinawa, rejon ulicy Klasztornej do dróg kategorii gminnych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, zmiany z 2002 r. Dz. U. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Dz. U. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Dz. U. Nr 17, poz. 128) oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086, zmiany z 2005 r. Dz. U. Nr 273, poz. 2703, Nr 163, poz. 1362, Nr 172, poz. 1440, Nr 163, poz. 1364, Nr 169, poz. 1420, Nr 172, poz. 1441) Rada Miejska w Ścinawie uchwala, co następuje:

§ 1

1. Zalicza się do kategorii dróg gminnych na terenie miasta Ścinawy drogi wymienione w załączniku nr 1 do uchwały.
2. Szczegółowy przebieg dróg gminnych wymienionych w ust.1 określają mapki stanowiące załączniki do niniejszej uchwały od nr 2 do nr 7.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

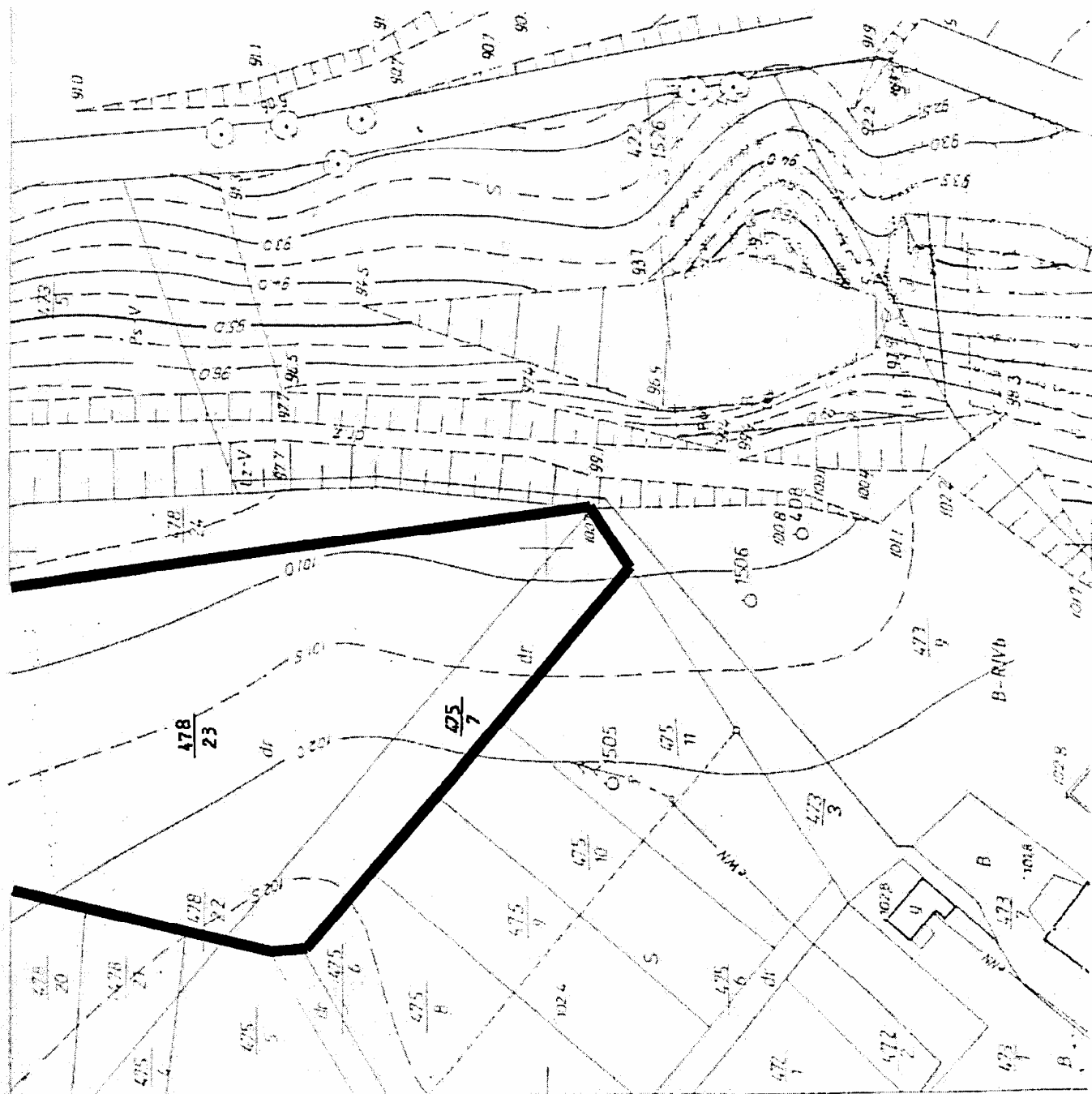
PRZEWODNICZĄCY RADY

ANDRZEJ SIKORSKI

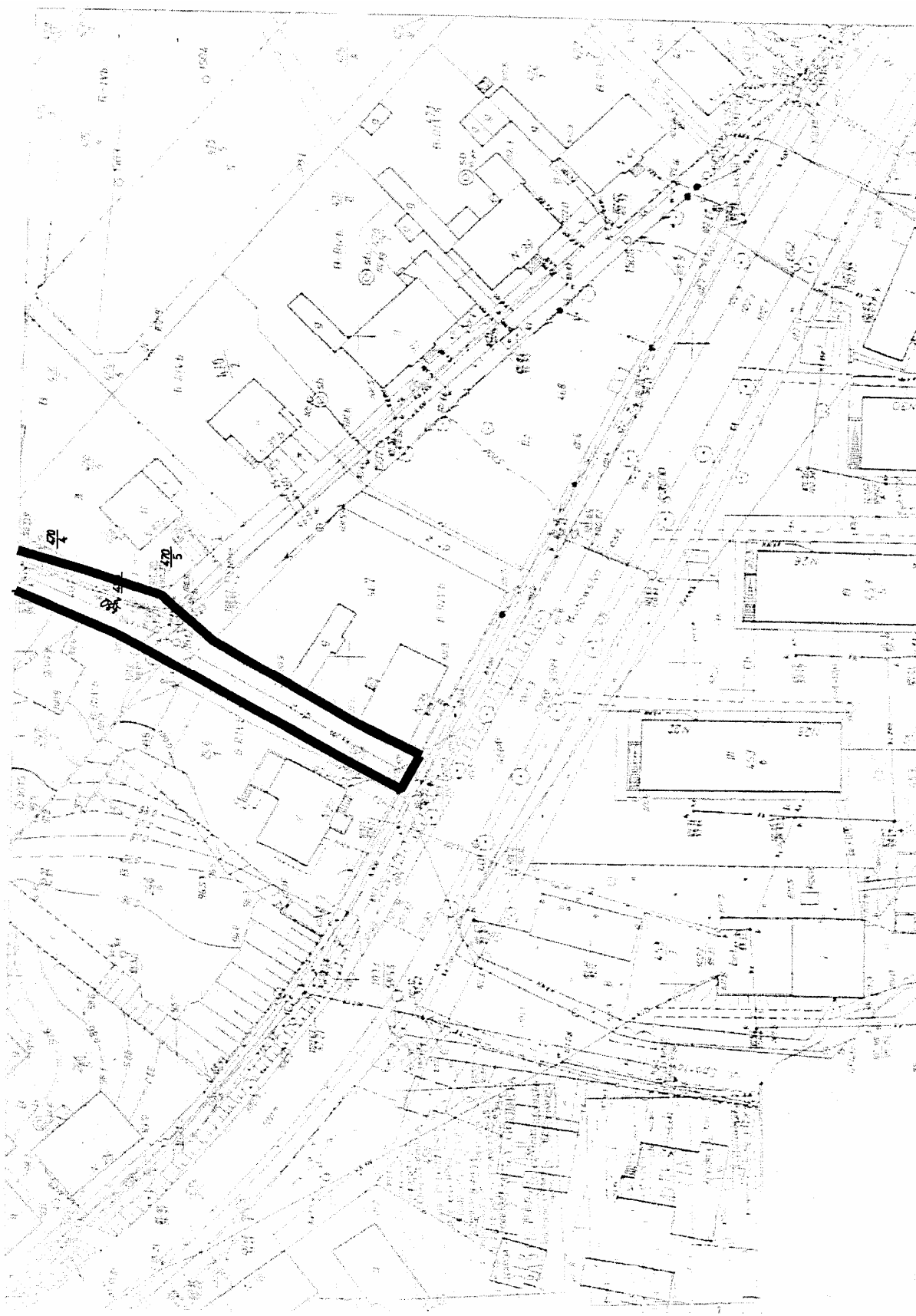
Załącznik nr 1 do uchwały Rady
Miejskiej w Ścinawie z dnia
28 września 2006 r. (poz. 3771)

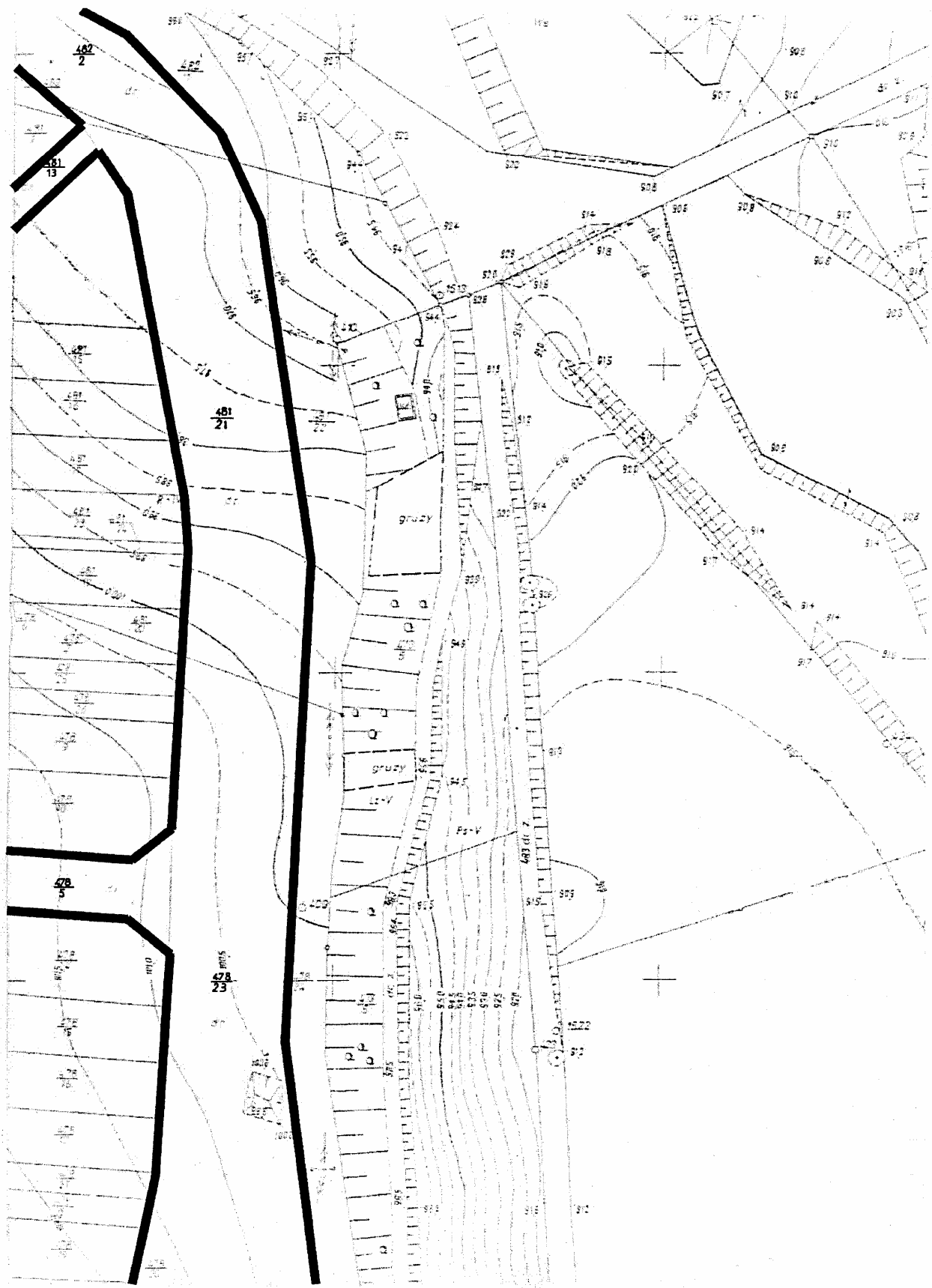
Załącznik nr 2 do uchwały Rady
Miejskiej w Ścinawie z dnia
28 września 2006 r. (poz. 3771)

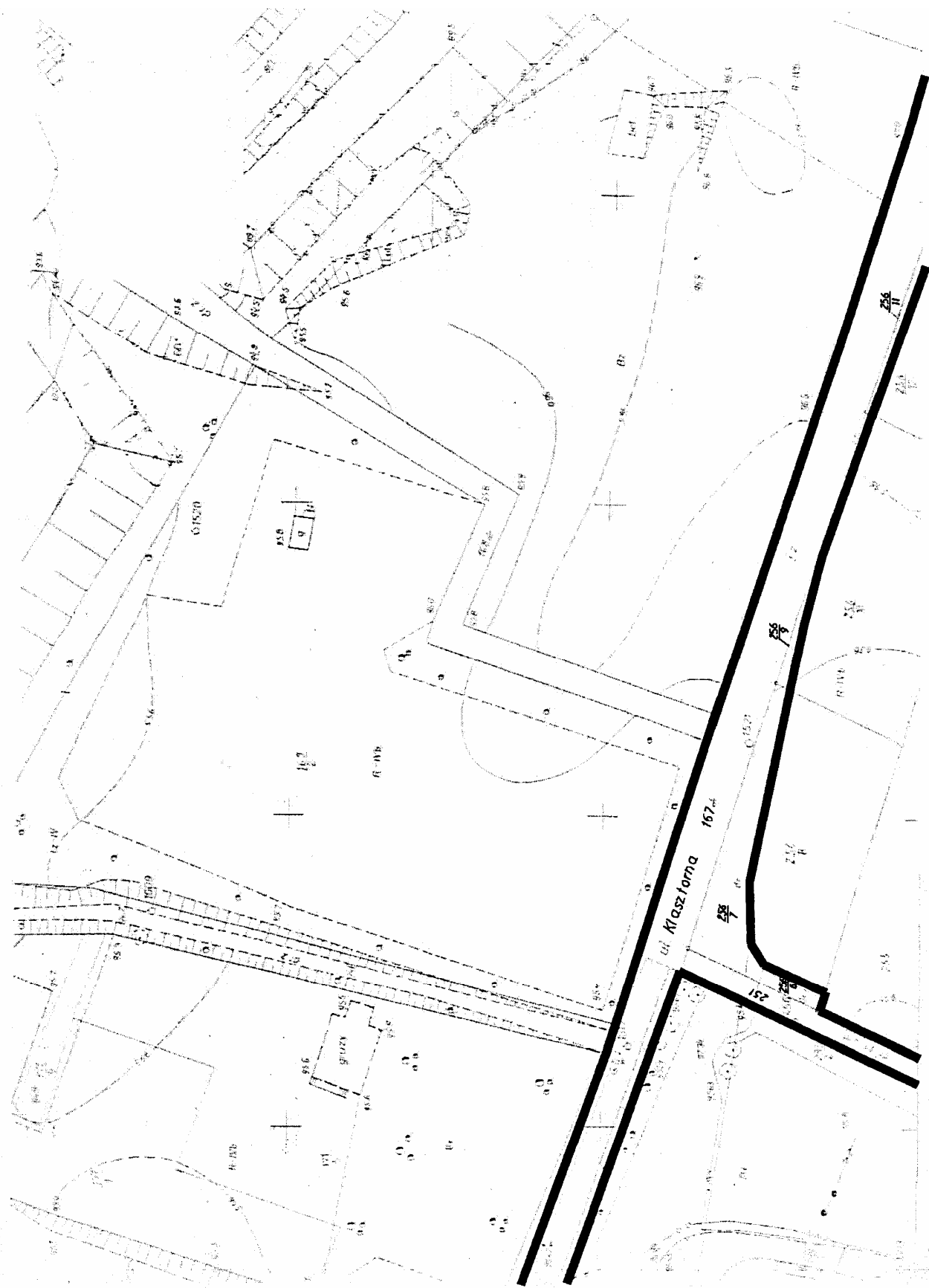
Załącznik nr 3 do uchwały Rady
Miejskiej w Ścinawie z dnia
28 września 2006 r. (poz. 3771)

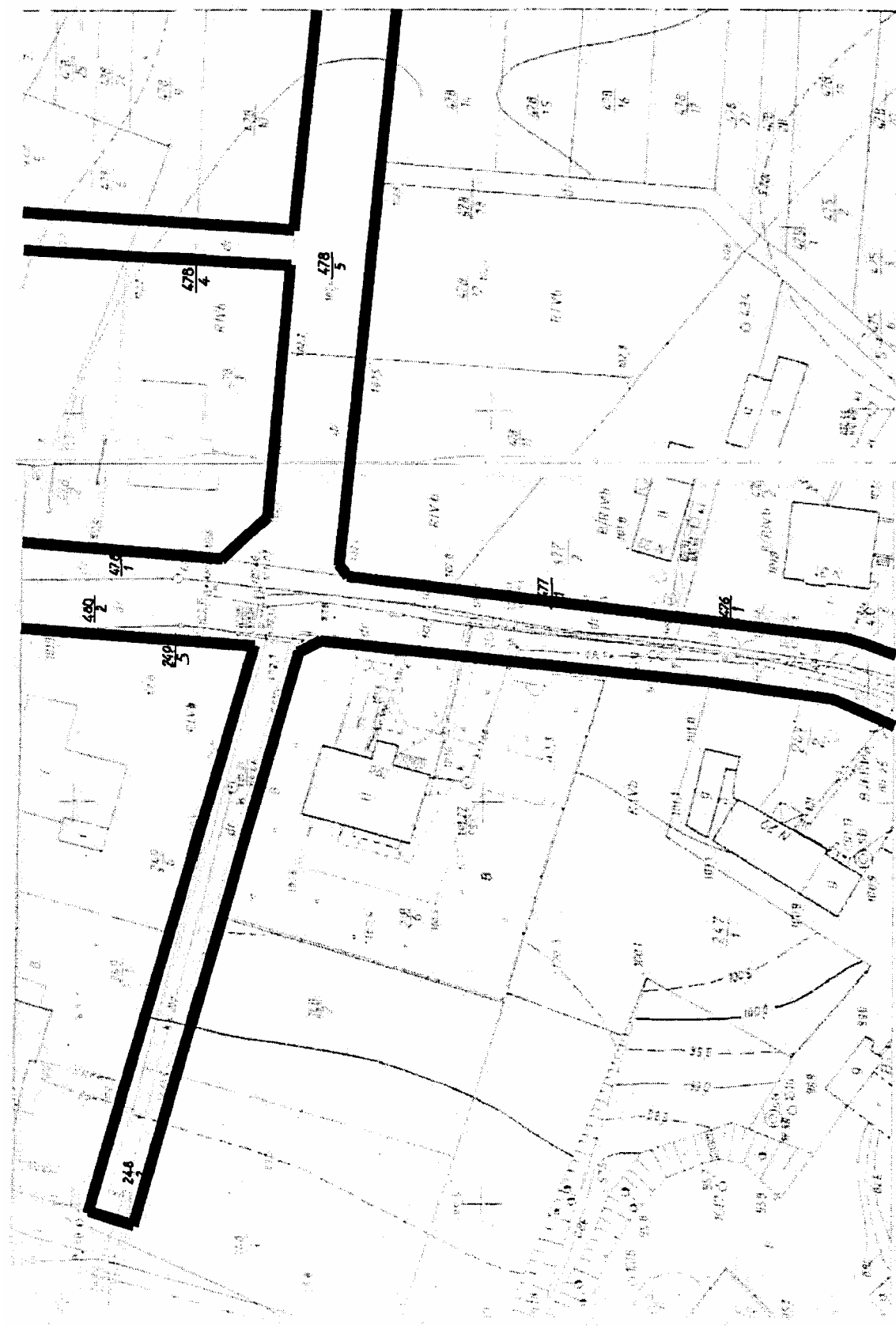
Załącznik nr 4 do uchwały Rady
Miejskiej w Ścinawie z dnia
28 września 2006 r. (poz. 3771)

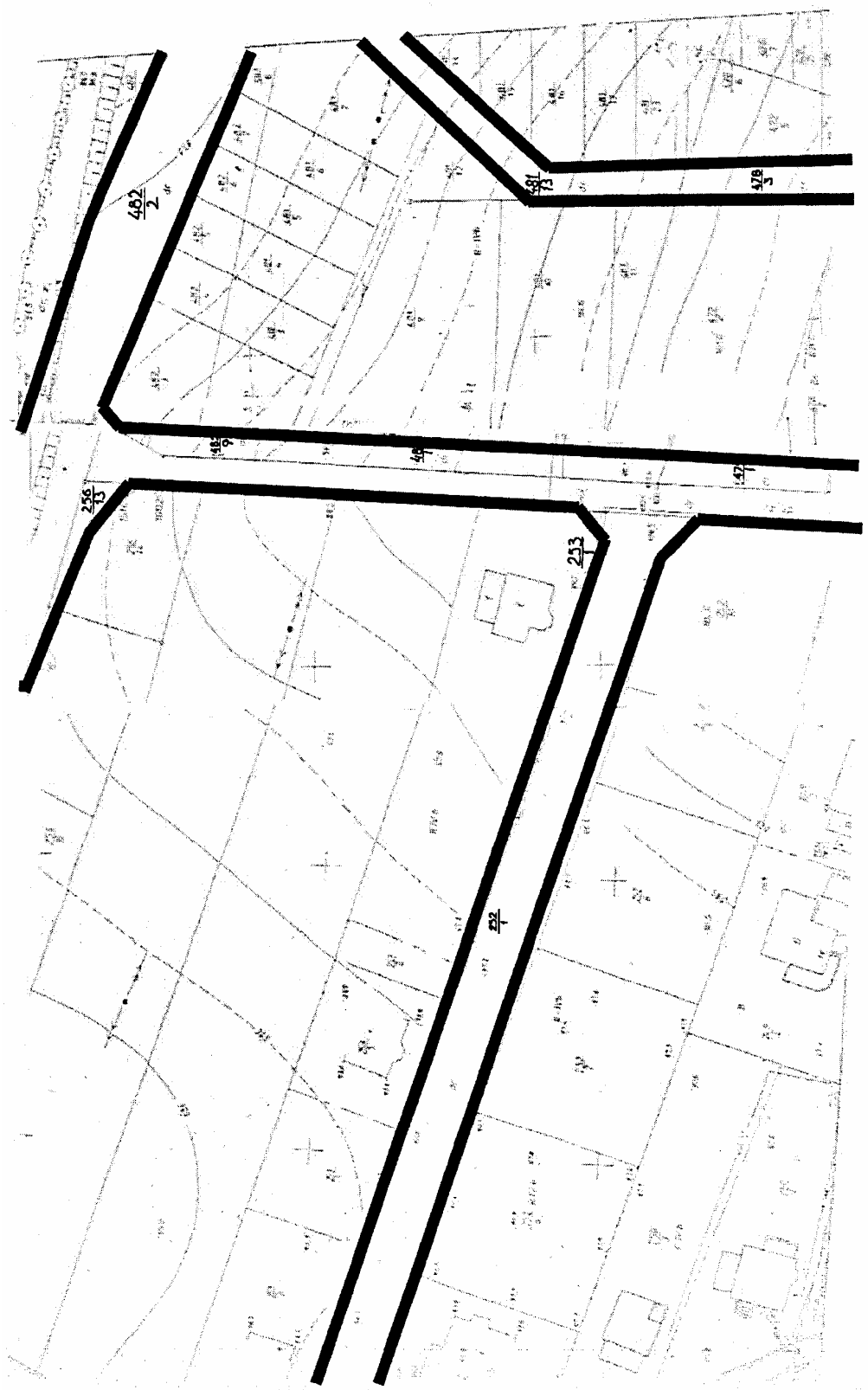
Załącznik nr 5 do uchwały Rady
Miejskiej w Ścinawie z dnia
28 września 2006 r. (poz. 3771)

Załącznik nr 6 do uchwały Rady
Miejskiej w Ścinawie z dnia
28 września 2006 r. (poz. 3771)

Załącznik nr 7 do uchwały Rady
Miejskiej w Ścinawie z dnia
28 września 2006 r. (poz. 3771)

3772**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ DZIERŻONIOWA**

z dnia 23 października 2006 r.

w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg w spłaceniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Miejskiej Dzierżoniów lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu do tego uprawnionego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 43 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchwała określa zasady i tryb umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych przypadających Gminie Miejskiej Dzierżoniów lub jej jednostkom organizacyjnym, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, oraz wskazuje organy do tego uprawnione.

§ 2

Ilekrót w uchwale jest mowa o:

- 1) należnościach pieniężnych – rozumie się przez to kwotę główną, odsetki za zwłokę, koszty, według stanu na dzień złożenia kompletnego wniosku,
- 2) dłużniku – rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej,
- 3) wierzycielu – rozumie się przez to Gminę Miejską Dzierżoniów oraz jej jednostki organizacyjne, w tym Urząd Miasta Dzierżoniowa,
- 4) organie uprawnionym – rozumie się przez to organ wymieniony w § 9 uchwały,
- 5) kompletnym wniosku – oznacza to wniosek zawierający wszystkie dokumenty niezbędne do merytorycznego i ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy.

§ 3

1. Umazanie należności pieniężnych może nastąpić:
 - 1) z urzędu,
 - 2) na pisemny wniosek dłużnika.
2. Odraczanie lub rozkładanie na raty należności pieniężnych może nastąpić na pisemny wniosek dłużnika.

§ 4

1. Umazanie należności, o których mowa w § 3, następuje w formie:
 - 1) zarządzenia Burmistrza Dzierżoniowa, odnośnie należności przypadających Gminie Miejskiej Dzierżoniów i Urzędowi Miasta Dzierżoniowa,
 - 2) jednostronnego oświadczenia woli kierownika jednostki organizacyjnej złożonego na piśmie, odnośnie należności przypadającej danej jednostce organizacyjnej.
2. Odroczenie lub rozkładanie na raty należności, o których mowa w § 3, następuje w formie umowy zawartej:
 - 1) pomiędzy dłużnikiem a Burmistrzem Dzierżoniowa odnośnie należności przypadających Gminie Miejskiej Dzierżoniów i Urzędowi Miasta Dzierżoniowa,

2) dłużnikiem a kierownikiem jednostki organizacyjnej.

3. Odmowa udzielenia ulg w postaci umorzenia, odroczenia, rozkładania na raty należności pieniężnych następuje w formie:

- 1) zarządzenia Burmistrza Dzierżoniowa odnośnie należności przypadających Gminie Miejskiej Dzierżoniów i Urzędowi Miasta Dzierżoniowa,
- 2) jednostronnego oświadczenia woli kierownika jednostki organizacyjnej złożonego na piśmie odnośnie należności przypadających danej jednostce organizacyjnej.

§ 5

1. Należności pieniężne mogą być umarzane w całości lub w części wyłącznie w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym, w szczególności gdy:

- 1) nie można ustalić osoby dłużnika, miejsca jego zamieszkania lub faktycznego pobytu bądź jego siedziby,
- 2) postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne,
- 3) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że koszty procesowe i egzekucyjne związane z dochodzeniem i egzekucją należności byłyby równe albo wyższe od kwoty tej należności lub należność okazałaby się nieściągalna,
- 4) nie ściągnięto należności w toku postępowania likwidacyjnego lub upadłościowego,
- 5) sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub umorzył postępowanie upadłościowe,
- 6) dłużnik – osoba fizyczna,
 - a) zmarł:

- nie pozostawiając spadkobierców odpowiedzialnych za zobowiązanie, a nie można ściągnąć należności z masy spadkowej,
- pozostawił ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo nie pozostawił żadnego majątku, lub pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty stanowiącej trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym umorzenie, ogłoszonego przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do celów naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,

- b) nie jest w stanie uiścić należności ze względu na wysokość dochodów oraz zagrożenie w przypadku spłaty dla egzystencji dłużnika i osób będących na jego utrzymaniu wywołane sytuacją rodzinną i/lub majątkową, w szczególności:
- bezrobociem,
 - niepełnosprawnością,
 - długotrwałą chorobą dłużnika lub członka jego rodziny,
 - sieroctwem,
 - potrzebą ochrony macierzyństwa,
 - alkoholizmem, narkomanią, gdy w rodzinie są małoletnie dzieci,
 - klęską żywiołową lub ekologiczną,
- 7) dłużnik – osoba prawna, został wykreślony z właściwego rejestru osób prawnych, przy jednoczesnym braku majątku, z którego można przeprowadzić egzekucję, a odpowiedzialność z tytułu należności nie przechodzi na mocy prawa na osoby trzecie,
- 8) należność pieniężna jest mniejsza lub równa trzykrotnej kwocie najniższego wpisu sądowego od pozwu w postępowaniu zwykłym.

§ 6

Umarzanie należności Gminy o charakterze cywilnoprawnym w przypadku, gdy oprócz dłużnika głównego zobowiązane są inne osoby, może nastąpić tylko wtedy, gdy okoliczności uzasadniające umorzenie zachodzą wobec wszystkich zobowiązanych.

§ 7

1. Na pisemny wniosek, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika, w tym okolicznościami wskazanymi w § 5 ust. 1 pkt 6 lit b, lub interesem publicznym spłata należności pieniężnych może być odroczone lub rozłożone na raty.
2. Jeżeli dłużnik:
 - 1) nie spłaci należności pieniężnej w odroczonej terminie – należność pieniężna staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami należnymi od dnia powstania zadłużenia do dnia zapłaty,
 - 2) nie spłaci którejkolwiek z rat – niespłacona należność pieniężna staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami należnymi od dnia powstania zadłużenia do dnia zapłaty.

§ 8

Do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych uprawnieni są:

- 1) Burmistrz Dzierżoniowa bez względu na wysokość kwoty należności pieniężnych,
- 2) kierownik jednostki organizacyjnej Gminy Miejskiej Dzierżoniów, jeżeli kwota należności pieniężnych nie przekracza 50.000,00 zł.

§ 9

1. Wniosek o umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnych przypadających Gminie Miejskiej Dzierżoniów lub jej jednostkom organizacyjnym wraz z dokumentami na jego poparcie, dłużnik składa wierzycielowi.
2. Organ uprawniony dokonuje weryfikacji wniosku w zakresie jego kompletności.

3. Wniosek powinien zawierać co najmniej:
 - 1) szczegółowe informacje dotyczące wystąpienia przesłanek uzasadniających udzielenie ulgi,
 - 2) opis aktualnej sytuacji finansowej i rodzinnej dłużnika będącego osobą fizyczną lub opis sytuacji ekonomicznej dłużnika będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.
4. W przypadku stwierdzenia, iż przedstawione dokumenty są niewystarczające, tzn. na podstawie których nie można ustalić istnienia lub nieistnienia przesłanek do udzielenia umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty spłaty należności pieniężnych, organ uprawniony wzywa dłużnika do ich uzupełnienia.
5. Nieuzupełnienie przez dłużnika wniosku w wyznaczonym terminie powoduje pozostawienie go bez rozpatrzenia.

§ 10

Należności pieniężne będące przedmiotem umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty stają się natychmiast wymagalne w przypadku, gdy:

- 1) zostanie ustalone, że:
 - a) dowody, na podstawie których organ uprawniony umorzył, odroczył lub rozłożył na raty spłaty należności pieniężnych w całości lub w części, okazały się fałszywe,
 - b) dłużnik wprowadził organ uprawniony w błąd co do okoliczności uzasadniających złożenie oświadczenia woli określonej treści.

§ 11

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych przedstawiają Burmistrzowi Dzierżoniowa sprawozdania dotyczące zakresu ulg, udzielonych w trybie określonym niniejszą uchwałą.
2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, są sporządzane według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku kalendarzowego, w terminie do 15 lutego następnego roku, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 12

Traci moc uchwała nr XXV/166/04 Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 29 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty wierzytelności jednostek organizacyjnych z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się ustawy Ordynacja podatkowa oraz wskazania organów do tego uprawnionych.

§ 13

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dzierżoniowa.

§ 14

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

HENRYK SMOLNY

Załącznik do uchwały Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 23 października 2006 r. (poz. 3772)

Informacja o podjętych decyzjach w zakresie umarzania, rozkładania na raty oraz odroczenia terminów spłaty wierzytelności jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Dzierżoniowa.

.....
 podmiot udzielający umorzeń ulg lub odraczający termin spłaty wierzytelności
 nazwa jednostki
 za okres

Lp.	Treść	Dłużnicy*	Podstawa prawna powstałej wierzytelności	Kwota wierzytelności	Kwota umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty	Liczba rat	Oprocentowanie z tytułu zwłoki	Termin odroczenia umorzenia, rozłożenia na raty (z podaniem ostatniej raty)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	UMORZENIE							
2	ODROCZENIE							
3	ROZŁOŻENIE NA RATY							

* wstawić odpowiednio:

A- osoba fizyczna, B- osoba prawna, C- jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej

.....
 Data i miejsce

 Kierownik jednostki

3773**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ DZIERŻONIOWA**

z dnia 23 października 2006 r.

w sprawie określenia liczby przeznaczonych do wydania w 2007 r. nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

W 2007 r. ustala się limit w ilości 20 nowych licencji przeznaczonych do wydania na wykonywanie transportu drogowego taksówką.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dzierżoniowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

HENRYK SMOLNY

3774**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ DZIERŻONIOWA**

z dnia 23 października 2006 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie organizacji i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych przez Gminę Miejską Dzierżoniów w 2005 i 2006 roku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 97 ust. 1 i 5 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

W uchwale nr XLVIII/322/05 Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 10 października 2005 r. w sprawie organizacji i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych przez Gminę Miejską Dzierżoniów w 2005 i 2006 roku wprowadza się następujące zmiany:

- 1) zmienia się tytuł uchwały poprzez dodanie po cyfrze „2006” wyrazów „oraz w latach następnych”,
- 2) zmienia się treść załącznika, o którym mowa w § 2 ust. 2 i § 3 ust. 3 do uchwały. „Tabela odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych przez Gminę Miejską Dzierżoniów” stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dzierżoniowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

HENRYK SMOLNY

Załącznik do uchwały Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 23 października 2006 r. (poz. 3774)

TABELA
odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych przez Gminę Miejską Dzierżoniów

Dochód netto osoby samotnej	Odpłatność w złotych	Dochód netto na osobę w rodzinie	Odpłatność w złotych
do 100% kryterium dochodowego	0,00	do 100% kryterium dochodowego	0,00
100,01 – 140%	5,00	100,01 – 170%	10,00
140,01 – 180%	10,00	170,01 – 240%	15,00
180,01 – 220%	15,00	240,01 – 270%	20,00
220,01% i więcej	20,00	270,01 – 320%	25,00
		320,01% i więcej	30,00

3775

UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ DZIERŻONIOWA

z dnia 23 października 2006 r.

w sprawie udzielania przez Gminę Miejską Dzierżoniów pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 2 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

Uchwala się zasady udzielania pomocy regionalnej dla przedsiębiorców inwestujących na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów.

§ 2

Pomoc regionalna jest to pomoc publiczna, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (Dz. U. Nr 142, poz. 1017).

§ 3

Pomoc regionalna w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów może być udzielona na wspieranie nowych inwestycji lub na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

§ 4

Warunkiem udzielenia pomocy regionalnej przez Gminę Miejską Dzierżoniów jest:

- 1) dokonanie przez przedsiębiorcę zgłoszenia do Gminy Miejskiej Dzierżoniów przed rozpoczęciem realizacji inwestycji o zamiarze korzystania z pomocy regionalnej,
- 2) zakończenie nowej inwestycji lub utworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją w ciągu 2 lat od daty złożenia wniosku.

§ 5

1. Zgłoszenie, o którym mowa w § 4 pkt 1, ma formę pisemnego wniosku złożonego w Urzędzie Miasta w Dzierżoniowie.
2. Wzór wniosku stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 6

Zwolnienie, o którym mowa w § 3, obowiązuje do 28 maja 2017 roku.

§ 7

Uchwała obowiązuje do dnia 31 grudnia 2006 roku.

§ 8

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dzierżoniowa.

§ 9

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

HENRYK SMOLNY

Załącznik do uchwały Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 23 października 2006 r. (poz. 3775)

**WNIOSEK O UDZIELENIE POMOCY PUBLICZNEJ
W RAMACH POMOCY REGIONALNEJ
NA WSPIERANIE NOWYCH INWESTYCJI LUB NA TWORZENIE NOWYCH MIEJSC
PRACY ZWIĄZANYCH Z NOWĄ INWESTYCJĄ**

I. DANE I INFORMACJE O WNIOSKODAWCY

1. Nazwa przedsiębiorstwa:

2. Adres przedsiębiorstwa:

3. Imię i Nazwisko Wnioskodawcy:

4. Telefon:

5. Fax:

6. E-mail

7. Branża działalności (produkcyjna lub usługowa lub handlowa) :

8. Wielkość przedsiębiorstwa (mikro lub małe lub średnie lub duże):

9. Tytuł prawny do nieruchomości:

10. Nr rejestru i nazwa organu rejestrowego przedsiębiorstwa:

11. NIP Wnioskodawcy

12. Klasyfikacja działalności wg PKD:

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE POMOCY PUBLICZNEJ W RAMACH POMOCY REGIONALNEJ

1. Przeznaczenie pomocy publicznej (należy wybrać jedną z poniżej przedstawionych i niepotrzebną skreślić):

- a) pomoc regionalna na wspieranie nowych inwestycji;
- b) pomoc regionalna na utworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

2. Jeżeli wybrano 1a, należy podać:

- a) planowany poziom nakładów inwestycyjnych na nową inwestycję;

- b) planowany termin rozpoczęcia nowej inwestycji;

- c) planowany termin zakończenia nowej inwestycji (max 2 lata od daty złożenia wniosku).

2. Jeżeli wybrano 1b, należy podać:

- a) planowaną ilość utworzenia nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją;

- b) planowane dwuletnie koszty pracy nowo zatrudnionych pracowników;

- c) planowany termin utworzenia nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (max 2 lata od daty złożenia wniosku).

3. Jednocześnie zobowiązuję się, po udzieleniu przez Gminę Miejską Dzierżoniów pomocy regionalnej, do:

- a) pokrycia co najmniej 25% kosztów inwestycji ze środków własnych, przy czym przez środki własne należy rozumieć środki, które nie zostały uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z udzieloną pomocą publiczną, w szczególności w formie: kredytów preferencyjnych, dopłat do oprocentowania kredytów, gwarancji i poręczeń na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- b) w przypadku otrzymania pomocy na wspieranie nowych inwestycji, utrzymania nowej inwestycji na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów co najmniej przez 5 lat od dnia jej zakończenia;
- c) w przypadku otrzymania pomocy na utworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, utrzymania nowo utworzonych miejsc pracy co najmniej przez 5 lat od dnia ich utworzenia.

III. OŚWIADCZENIA

Uprzedzona/y o odpowiedzialności wynikającej z art. 56 Kodeksu Karnego Skarbowego oświadczam, że dane zawarte we wniosku **są zgodne z prawdą**.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie podanych przeze mnie danych osobowych, zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych w art. 23 ust. 1 pkt.1 (Dz. U. Nr 133 poz. 883 z późniejszymi zmianami) w celu składania sprawozdań dla Rady Miejskiej Dzierżoniowa.

Dzierżoniów, dnia

.....
(podpis i pieczęć osoby uprawnionej do reprezentacji Wnioskodawcy)

3776**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ STRZELINA**

z dnia 26 października 2006 r.

**w sprawie nadania statutu Strzelińskiemu Ośrodkowi Kultury
w Strzelinie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 z późn. zm.) Rada Miejska Strzelina uchwala, co następuje:

**Statut
Strzelińskiego Ośrodka Kultury w Strzelinie****R o z d z i a ł I****Postanowienia ogólne****§ 1**

1. Strzeliński Ośrodek Kultury jest gminną instytucją kultury, a jej organizatorem Gmina Strzelin.
2. Siedziba Strzelińskiego Ośrodka Kultury mieści się w Strzelinie, a terenem działania jest miasto Strzelin i obszar gminy.

§ 2

Strzeliński Ośrodek Kultury działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. Nr 110, poz. 721).
2. Uchwały nr XXI/269/2000 Rady Miejskiej Strzelina z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie likwidacji jednostki budżetowej pn. „Strzeliński Ośrodek Kultury” i utworzenia instytucji kultury pn. „Strzeliński Ośrodek Kultury”.
3. Na podstawie postanowień niniejszego statutu.

§ 3

Strzeliński Ośrodek Kultury jest instytucją kultury posiadającą osobowość prawną, prowadzącą samodzielną gospodarkę finansową i gospodarującą przydzieloną częścią mienia komunalnego.

§ 4

1. Strzeliński Ośrodek Kultury prowadzi gospodarkę finansową i rozlicza się z budżetem gminy za pośrednictwem Wydziału Finansowego Urzędu Miasta i Gminy w Strzelinie.
2. Strzeliński Ośrodek Kultury wpisany jest do Rejestru Instytucji Kultury Gminy pod nr 1 prowadzonego przez organizatora.

§ 5

Strukturę organizacyjną Strzelińskiego Ośrodka Kultury tworzą:

- dom kultury,
- świetlice wiejskie.

R o z d z i a ł II**Cele i formy działania Strzelińskiego Ośrodka Kultury****§ 6**

1. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest zaspokajanie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa poprzez tworzenie i upowszechnianie różnych dziedzin kultury oraz sztuki profesjonalnej i amatorskiej.
2. Do zadań Ośrodka należy w szczególności:
 - realizowanie zadań w zakresie edukacji kulturalnej społeczeństwa,
 - podejmowanie działań służących tworzeniu warunków dla rozwoju kultury i amatorskiej twórczości artystycznej oraz zainteresowań wiedzą i sztuką,
 - współdziałanie w upowszechnianiu kultury i sztuki z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami o podobnych celach,
 - tworzenie i upowszechnianie scenicznych programów artystycznych,
 - tworzenie, gromadzenie, dokumentowanie, ochronę i udostępnianie dóbr kultury,
 - tworzenie warunków do rozwoju kultury ludowej,
 - realizację programu edukacji kulturalnej wśród dzieci i młodzieży szkolnej,
 - prowadzenie impresariatu artystycznego.

§ 7

Ośrodek realizuje swoje zadania w oparciu o:

- własne zespoły artystyczne, zatrudniane na podstawie umów o pracę, zlecenia lub o dzieło,
- prowadzone amatorskie zespoły rozrywkowe i widowiskowe,
- umowy zawierane z zespołami,
- innych instytucji artystycznych i podmiotów organizacyjnych,
- osób prawnych i fizycznych posiadających uprawnienia do prowadzenia działalności artystyczno-rozrywkowej.

§ 8

1. Ośrodek utrzymuje kontakty i współpracuje z innymi podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną o podobnych celach w kraju i za granicą.

2. Na podstawie odrębnych przepisów Ośrodek może wchodzić w stosunki umowne z kontrahentami zagranicznymi w przedmiocie wykonywania działań artystycznych w Polsce przez artystów i zespoły zagraniczne oraz za granicą przez artystów i zespoły polskie.

§ 9

1. Ośrodek może prowadzić działalność gospodarczą zbieżną z zadaniami statutowymi na podstawie stosownych przepisów prawa.
2. Środki uzyskane z tej działalności mogą być przeznaczone wyłącznie na cele statutowe.

Świetlice wiejskie

§ 10

Podstawowym celem działalności świetlic wiejskich jest organizacja działalności kulturalnej w tych środowiskach, kultywowanie tradycji ludowej kultury oraz tworzenie warunków do prowadzenia szeroko rozumianej twórczości ludowej.

Działania te będą szczegółowo programowane w rocznych planach domu kultury.

Ośrodek Kultury może podejmować inne działania wynikające z potrzeb środowiska, jak również założeń ogólnokrajowej polityki kulturalnej.

R o z d z i a ł I I I

Organy zarządzające i doradcze Ośrodka

§ 11

1. Ośrodkiem zarządza dyrektor, powoływany i odwołany przez organizatora zgodnie z ustawą, o której mowa w § 2 ust. 1.
2. Dyrektor wykonuje swoje zadania przy pomocy głównego księgowego.
3. Głównego księgowego zatrudnia dyrektor.
4. Główny księgowy działa w ramach udzielonych jemu przez dyrektora umocowań i ponosi przed nim odpowiedzialność za podejmowane decyzje.
5. Dyrektor powołuje organ doradczy – Radę Artystyczno-Programową. Rada składa się z przedstawicieli różnych środowisk miasta i gminy Strzelin oraz organizatora w liczbie do 10 osób. Kadencja Rady trwa 1 rok kalendarzowy.

R o z d z i a ł I V

Mienie i finanse Ośrodka

§ 12

1. Ośrodek gospodaruje samodzielnie swoim mieniem oraz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania.

2. Podstawę funkcjonowania gospodarki finansowej Ośrodka stanowi roczny plan działalności instytucji, obejmujący przychody i rozchody oraz stan środków obrotowych i rozliczenia z budżetem, stosownie do brzmienia ustawy, o której mowa w § 2 ust. 1.

3. Roczny plan działalności Ośrodka zatwierdza dyrektor Strzelińskiego Ośrodka Kultury, stosownie do brzmienia ustawy, o której mowa w § 2 ust. 1.

§ 13

1. Ośrodek pokrywa koszty bieżącej działalności statutowej oraz swoje zobowiązania z uzyskiwanych przychodów.
2. Przychodami Ośrodka są wpływy uzyskiwane w prowadzonej działalności, w szczególności:
 - ze środków przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Strzelinie, będących wynikiem kalkulacji wpływów i wydatków Ośrodka,
 - ze środków uzyskanych z własnej działalności,
 - ze środków uzyskanych w formie spadków, zapisów i darowizn,
 - z innych źródeł.

§ 14

Ośrodek prowadzi rachunkowość według zasad określonych w odrębnych przepisach o rachunkowości.

R o z d z i a ł V

Postanowienia końcowe

§ 15

Wszelkie zmiany w statucie wymagają trybu określonego dla jego nadania.

§ 16

Traci moc uchwała nr XXII/283/00 Rady Miejskiej Strzelina z dnia 28 grudnia 2000 r. w sprawie nadania statutu Strzelińskiemu Ośrodkowi Kultury w Strzelinie.

§ 17

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Strzelin.

§ 18

Uchwała wchodzi w życie z upływem 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

JERZY PUT

3777**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W ŚWIEBODZICACH**

z dnia 26 października 2006 r.

w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy produkcyjno-usługowej położonego przy ulicy Ciernie w Świebodzicach

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) oraz w związku z uchwałą nr XLVII/366/05 Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 28 października 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz po stwierdzeniu zgodności ustaleń miejscowego planu ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Świebodzice, Rada Miejska w Świebodzicach uchwała. co następuje:

§ 1

1. Uchwala się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy produkcyjno-usługowej położonego przy ulicy Ciernie w Świebodzicach.
2. Ustalenia planu zawarte są w tekście niniejszej uchwały oraz na rysunku planu w skali 1:1000 stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały. Rysunek planu obowiązuje w zakresie ustalonym legendą.
3. Rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zawarte są w załączniku nr 2 do uchwały. Rozstrzygnięcia zawarte w załączniku nr 2 nie są ustaleniami planu.

§ 2

1. **W obszarze objętym planem obowiązują ustalenia dotyczące przeznaczenia i zagospodarowania terenu wydzielonego liniami rozgraniczającymi i oznaczonego na rysunku planu symbolem:**

P/U – teren zabudowy produkcyjno-usługowej.

2. **Ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:**

- 1) Na terenie projektowanej zabudowy produkcyjno-usługowej ustala się realizację obiektów usługowych, produkcyjnych i magazynowych. Możliwa jest również lokalizacja obiektów gospodarczych związanych funkcjonalnie z podstawowym przeznaczeniem terenu oraz urządzeń towarzyszących: dojazdów, obiektów małej architektury, zieleni towarzyszącej i izolacyjnej oraz ogrodzeń.
- 2) Projektowana zabudowa musi swoim charakterem nawiązywać do uwarunkowań kulturowych regionu, nie może stwarzać dysonansu z otoczeniem i winna szanować środowisko naturalne, zaleca się stosowanie architektury inspirowanej charakterem zabudowy regionalnej lub dobrej klasy architektury współczesnej.

- 3) Zakazuje się realizacji obiektów i urządzeń, które nie są związane lub kolidują z przeznaczeniem terenu.

3. **Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.**

- 1) Obowiązuje stosowanie dla celów grzewczych urządzeń przyjaznych dla środowiska o niskiej emisji zanieczyszczeń.
- 2) Usuwanie odpadów komunalnych odbywać się będzie w systemie gospodarki komunalnej.
- 3) Gospodarkę odpadami wytworzonymi w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej należy rozwiązać zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami szczególnymi.
- 4) Nawierzchnie dojazdów i miejsc parkingowych należy zabezpieczyć przed przenikaniem do gruntu i wód powierzchniowych zanieczyszczeń ropopochodnych i innych substancji chemicznych.

4. **Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.**

W razie stwierdzenia, w trakcie prac ziemnych, występowania stanowiska archeologicznego, kontynuacja działalności inwestycyjnej uzależniona jest od opinii Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, którą należy uzyskać na piśmie.

5. **Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.**

- 1) Niedopuszczalne jest sytuowanie w obszarze objętym planem takich elementów zagospodarowania, które swą wielkością, formą lub kolorystyką powodują dysonans z otoczeniem.
- 2) Na obszarze zabudowy produkcyjno-usługowej i na terenach komunikacji obsługującej zabudowę wyklucza się lokalizację urządzeń reklamowych wolno stojących niezwiązanych z prowadzoną działalnością, zarówno na terenie działki, jak i w przyległym pasie drogowym.

6. **Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu.**

- 1) Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem P/U obowiązują następujące ustalenia:

- a) nieprzekraczalna linia zabudowy ustalona na rysunku planu,
- b) w zagospodarowaniu działki należy przewidzieć co najmniej 15% powierzchni pod zagospodarowanie biologicznie czynne,
- c) powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 65% powierzchni terenu,
- d) wysokość projektowanej zabudowy nie może przekraczać dwóch kondygnacji lub 10 m,
- e) w zagospodarowaniu działki należy zapewnić odpowiednią liczbę miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających czasowo. Wprowadza się zakaz realizacji miejsc postojowych w ciągu ulicznym.

7. Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie.

Na obszarze objętym planem nie występują tereny lub obiekty objęte ochroną zgodnie z przepisami o ochronie przyrody.

8. Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem.

W obszarze objętym planem zagospodarowania przestrzennego ustala się realizację jednego zadania inwestycyjnego.

9. Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu.

Uciążliwości wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej nie mogą wykraczać poza granice terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

10. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

- 1) Obsługę komunikacyjną obszaru ustala się istniejącą ulicą Ciernie.

2) Zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- a) zaopatrzenie w wodę z istniejącej sieci wodociągowej,
- b) odprowadzanie ścieków docelowo do systemu kanalizacji miejskiej, w okresie przejściowym możliwe rozwiązania lokalne,
- c) odprowadzanie wód opadowych do gruntu na terenie działki,
- d) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej sieci.

§ 3

Do czasu zmiany sposobu zagospodarowania terenu, o którym mowa w 2, teren pozostaje w dotychczasowym użytkowaniu.

§ 4

Ustala się stawkę procentową służącą naliczeniu jednorazowej opłaty od wzrostu wartości nieruchomości z tytułu uchwalenia planu, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 30%.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Świebodzice.

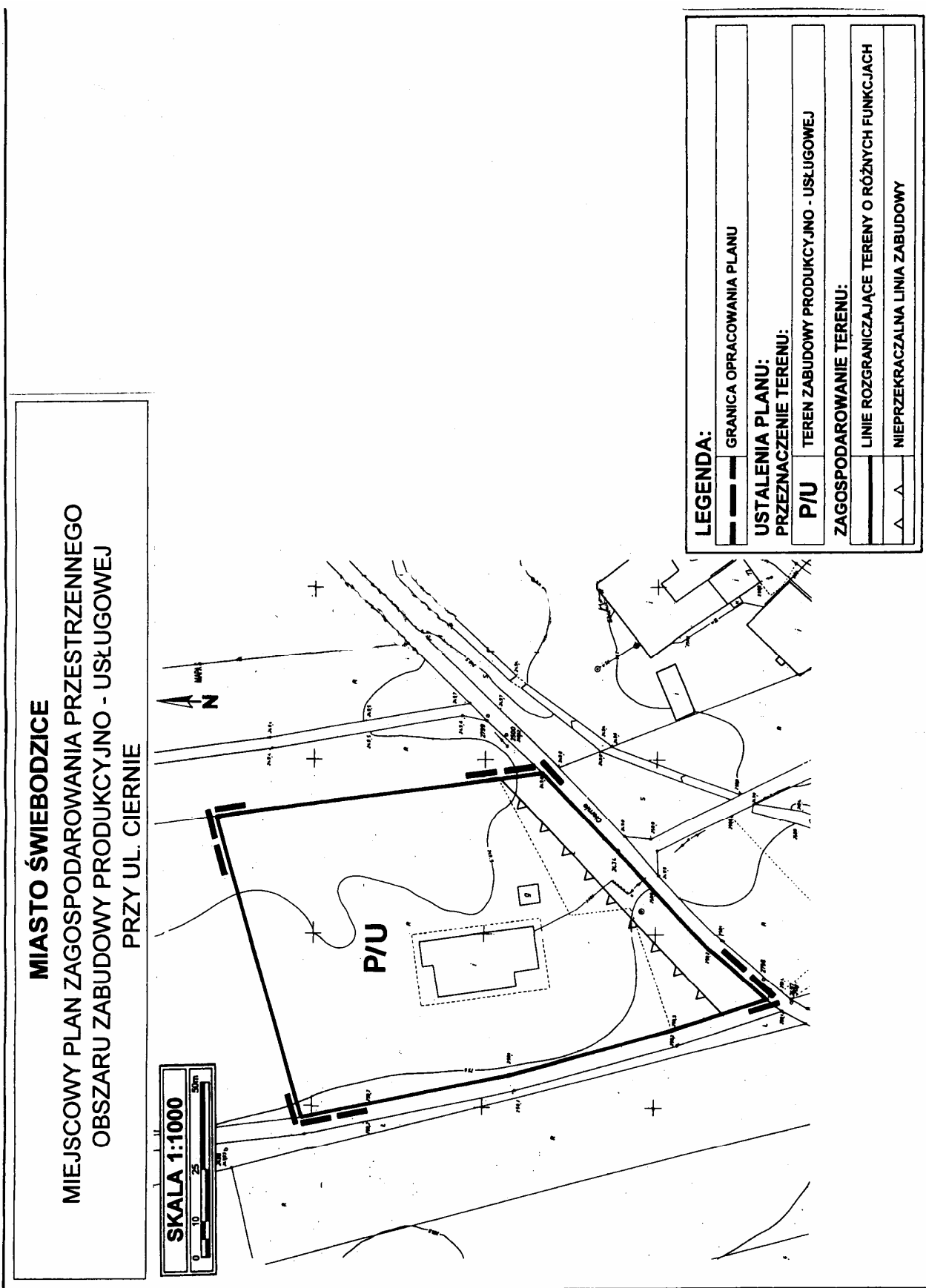
§ 6

Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

WŁADYSŁAW GÓRA

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 26 października 2006 r. (poz. 3777)

Załącznik nr 2 do uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 26 października 2006 r. (poz. 3777)

zawierający informacje o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz o sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy i zasadach ich finansowania.

1. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy produkcyjno-usługowej położonego przy ulicy Ciernie w Świebodzicach.

Do projektu planu nie wniesiono uwag w okresie przewidzianym na ich składanie, jak również w trakcie dyskusji publicznej.

2. Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania.

Na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonano prognozę skutków finansowych uchwalenia planu miejscowego obszaru zabudowy produkcyjno-usługowej położonego przy ulicy Ciernie w Świebodzicach

Wynikiem prognozy są ekonomiczne skutki realizacji planu przedstawione w syntezie wydatków i wpływów.

Z prognozy wynika, że gmina nie ponosi skutków finansowych na infrastrukturę techniczną oraz transformację terenu.

3778

UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W ŚWIEBODZICACH

z dnia 26 października 2006 r.

w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonego przy ulicy Ofiar Oświęcimskich w Świebodzicach

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) oraz w związku z uchwałą nr XLIX/378/05 Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz po stwierdzeniu zgodności ustaleń miejscowego planu ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Świebodzice, Rada Miejska w Świebodzicach uchwala, co następuje:

§ 1

1. Uchwala się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonego przy ulicy Ofiar Oświęcimskich w Świebodzicach.
2. Ustalenia planu zawarte są w tekście niniejszej uchwały oraz na rysunku planu w skali 1:1000 stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały. Rysunek planu obowiązuje w zakresie ustalonym legendą.
3. Rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zawarte są w załączniku nr 2 do uchwały. Rozstrzygnięcia zawarte w załączniku nr 2 nie są ustaleniami planu.

§ 2

1. **W obszarze objętym planem obowiązują ustalenia dotyczące przeznaczenia i zagospodarowania terenu wydzielonego liniami rozgraniczającymi i oznaczonego na rysunku planu symbolem:**
MW – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.
2. **Ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:**
 - 1) Ustala się adaptację istniejącego budynku na cele mieszkaniowe. Możliwa jest modernizacja i przebudowa istniejącego budynku pod warunkiem zachowania obecnej formy budynku, a w szczególności jego wysokości oraz istniejącej linii zabudowy.

- 2) Ustala się możliwość zachowania istniejących budynków gospodarczych z możliwością ich przebudowy i rozbudowy.
 - 3) Zakazuje się stosowania jako materiałów wykończeniowych plastikowych listew elewacyjnych typu „siding”, blachy falistej i trapezowej.
 - 4) Zakazuje się realizacji obiektów i urządzeń, które nie są związane lub kolidują z przeznaczeniem terenu.
 - 5) Usługi mogą być realizowane jako wbudowane nieprzekraczające 30% powierzchni całkowitej budynku mieszkalnego.
- 3. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.**
- 1) Obowiązuje stosowanie dla celów grzewczych urządzeń przyjaznych dla środowiska o niskiej emisji zanieczyszczeń.
 - 2) Usuwanie odpadów komunalnych odbywać się będzie w systemie gospodarki komunalnej.
 - 3) Nawierzchnie dojazdów i miejsc parkingowych należy zabezpieczyć przed przenikaniem do gruntu i wód powierzchniowych zanieczyszczeń ropopochodnych i innych substancji chemicznych
- 4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.**
- W granicach określonych na rysunku planu, obowiązują ustalenia dla strefy „B” ochrony konserwatorskiej, w której obowiązuje wymóg konsultowania i uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych w zakresie:
- a) budowy nowych obiektów kubaturowych,
 - b) przebudowy, rozbudowy, remontów, a także zmiany funkcji obiektów umieszczonych w zakresie zabytków architektury i budownictwa,
 - c) zmian historycznie ukształtowanych wnętrz urbanistycznych,
 - d) prowadzenia wszelkich prac ziemnych.
- 5. Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.**
- 1) Niedopuszczalne jest sytuowanie w obszarze objętym planem takich elementów zagospodarowania, które swą wielkością formą lub kolorystyką powodują dysonans z otoczeniem.
 - 2) Na obszarze zabudowy mieszkaniowej i na terenach komunikacji obsługującej zabudowę wyklucza się lokalizację urządzeń reklamowych wolno stojących, zarówno na terenie działki, jak i w przyległym pasie drogowym.
- 6. Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu.**
- Teren zabudowany – ustala się zachowanie istniejących wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu.
- 7. Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie.**
- Na obszarze objętym planem nie występują tereny lub obiekty objęte ochroną zgodnie z przepisami o ochronie przyrody.
- 8. Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem.**
- W obszarze objętym planem zagospodarowania przestrzennego ustala się realizację jednego zadania inwestycyjnego.
- 9. Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu.**
- W obszarze objętym planem nie dopuszcza się realizacji inwestycji, które zgodnie z przepisami o ochronie środowiska zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także instalacji powodujących znaczne zanieczyszczenia poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości.
- 10. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.**
- 1) Obsługę komunikacyjną obszaru ustala się istniejącą ulicą Ofiar Oświęcimskich.
 - 2) Zaopatrzenie w energię elektryczną, zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków bytowych, odprowadzanie wód opadowych oraz zaopatrzenie w gaz; z istniejących sieci miejskich zlokalizowanych w ulicy Ofiar Oświęcimskich.

§ 3

Do czasu zmiany sposobu zagospodarowania terenu, o którym mowa w 2, teren pozostaje w dotychczasowym użytkowaniu.

§ 4

Ustala się stawkę procentową służącą naliczeniu jednorazowej opłaty od wzrostu wartości nieruchomości z tytułu uchwalenia planu, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 30%.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Świebodzice.

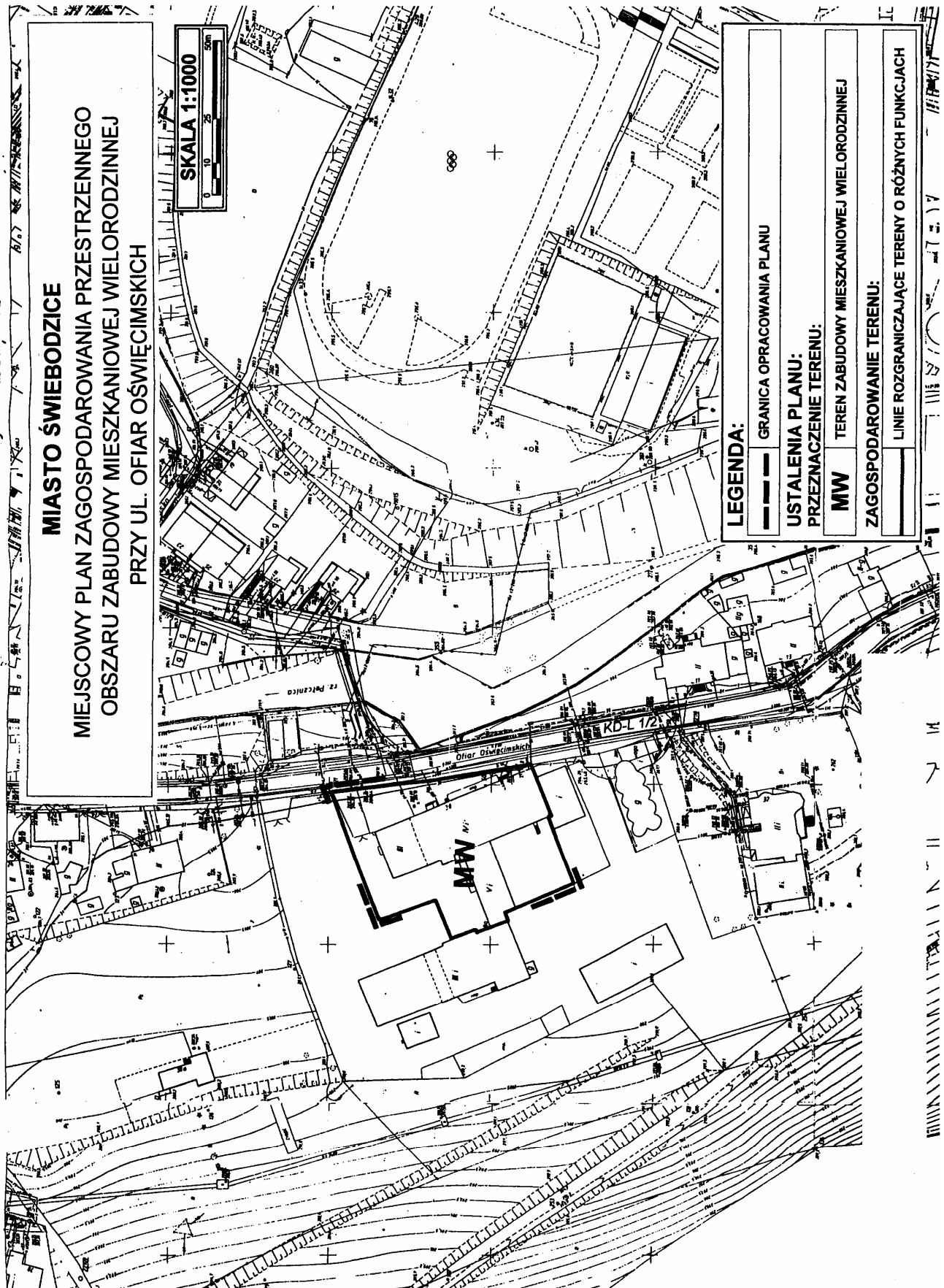
§ 6

Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

WŁADYSŁAW GÓRA

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 26 października 2006 r. (poz. 3778)

Załącznik nr 2 do uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 26 października 2006 r. (poz. 3778)

zawierający informacje o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz o sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy i zasadach ich finansowania.

1. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonego przy ulicy Ofiar Oświęcimskich w Świebodzicach.

Do projektu planu nie wniesiono uwag w okresie przewidzianym na ich składanie, jak również w trakcie dyskusji publicznej.

2. Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania.

Na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonano prognozę skutków finansowych uchwalenia planu miejscowego obszaru zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonego przy ulicy Ofiar Oświęcimskich w Świebodzicach.

Wynikiem prognozy są ekonomiczne skutki realizacji planu przedstawione w syntezie wydatków i wpływów.

Z prognozy wynika, że gmina nie ponosi skutków finansowych na infrastrukturę techniczną oraz transformację terenu.

3779

UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W TRZEBNICY

z dnia 26 października 2006 r.

w sprawie nadania nazwy **Błonia Trzebnickie** placowi na terenie miasta Trzebnica

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Miejska w Trzebnicy uchwala, co następuje:

§ 1

Nadaje się nazwę **Błonia Trzebnickie** nieruchomości składającej się z działek nr: 14, 21/19 i 48 AM – 8 w Trzebnicy zlokalizowanej na obszarze ograniczonym ulicami: Ks. Dz. W. Bochenka, Henryka Pobożnego, Milickiej, Henryka Brodatego oraz Jana Pawła II.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Trzebnica.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

CZESŁAW CZTERNASTEK

3780**UCHWAŁA RADY GMINY I MIASTA W BOGATYNI**

z dnia 10 października 2006 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy i Miasta w Bogatyni uchwala, co następuje:

§ 1

Nadać nazwę ulicy dla nowo projektowanego osiedla mieszkaniowego w Bogatyni: ulica – **SYBIRAKÓW** – dz. o nr 148 AM 8 obr. III.

§ 2

Położenie ulicy przedstawia załącznik mapowy będący integralną częścią niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bogatynia.

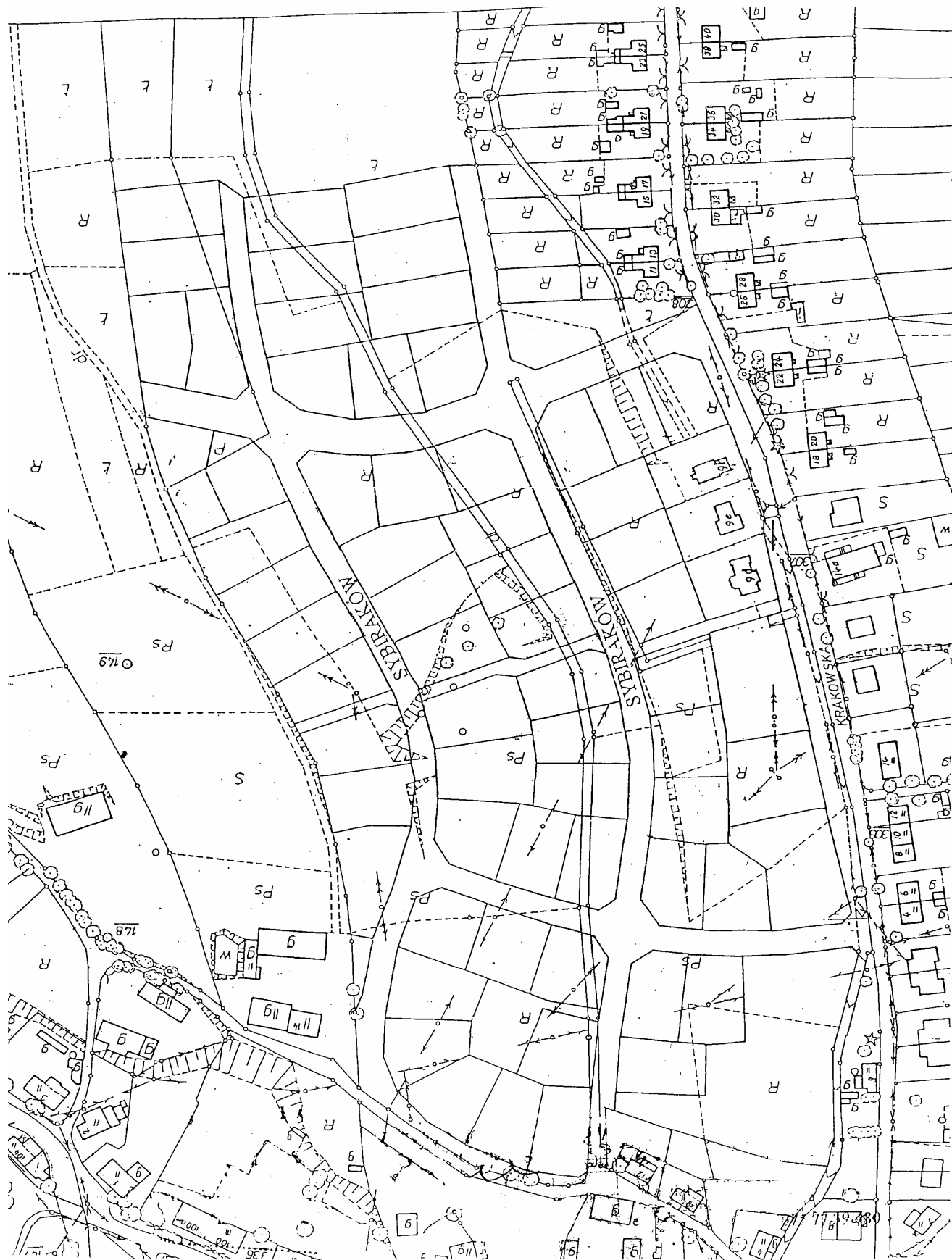
§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY I MIASTA

HENRYK BORUTA

Załącznik do uchwały Rady Gminy i
Miasta w Bogatyni z dnia 10 paź-
dziernika 2006 r. (poz. 3780)

3781**UCHWAŁA RADY MIASTA I GMINY WIĄZÓW**

z dnia 26 października 2006 r.

w sprawie zatwierdzenia regulaminu targowiska miejskiego w Wiązowie

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 11, art. 40 ust. 2 pkt 4, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) Rada Miasta i Gminy wiązków uchwala, co następuje:

§ 1

1. Uchwała regulamin targowiska miejskiego położonego w Wiązowie przy Pl. Wolności.
2. Zarządzającym targowiskiem jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Wiązowie mający siedzibę w Wiązowie ul. Daszyńskiego 35.
3. Nadzór nad prowadzeniem targowiska sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Wiązków.

§ 2

Zarządzający targowiskiem odpowiedzialny jest za prawidłowe funkcjonowanie targowiska i ma obowiązek:

1. zapewnić czystość i porządek,
2. kontrolować przestrzeganie przepisów sanitarnych i porządkowych,
3. organizować obsługę techniczną targowiska,
4. prowadzić targowisko w sposób nieutrudniający ruchu kołowego i pieszego na terenie targowiska, Pl. Wolności i przyległych bezpośrednio do niego ulic,
5. zapewnić informację dla użytkowników i klientów,
6. wykonywać czynności porządkowe i organizacyjne na targowisku.

§ 3

Uprawnionymi do wykonywania handlu na targowisku są osoby fizyczne, prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

§ 4

Na targowisku miejskim zabrania się sprzedaży:

1. napojów alkoholowych,
2. nafty, benzyny, spirytusu skażonego, trucizn, środków leczniczych,
3. kamieni i metali szlachetnych,
4. zagranicznych banknotów i monet,
5. papierów wartościowych,
6. broni, amunicji oraz materiałów pirotechnicznych i wybuchowych,
7. środków spożywczych i surowców do ich produkcji takich jak:
 - 1) dziczyzna,
 - 2) mięso oraz przetwory mięsne z wyłączeniem konserw mięsnych,
 - 3) drób bity i jego przetwory,
 - 4) tłuszcze zwierzęce i roślinne,

5) dietetyczne środki spożywcze,

6) grzyby świeże i przetwory grzybowe bez atestu klasyfikatora.

8. innych artykułów, których sprzedaż jest zabroniona na podstawie odrębnych przepisów.

§ 5

Na targowisku miejskim zabrania się instalowania przenośnych stanowisk handlowych poprzez wbijanie pali, gwoździ, prętów mogących powodować uszkodzenie nawierzchni.

§ 6

Zakazuje się parkowania samochodów na targowisku z wyjątkiem tych, z których bezpośrednio prowadzona jest sprzedaż towarów.

§ 7

Osoby prowadzące handel na targowisku są obowiązane do przestrzegania niniejszego regulaminu targowiska, przepisów sanitarno-porządkowych i ppoż.

§ 8

1. Sprzedający zobowiązani są do uiszczania dziennej, jednorazowej opłaty targowej za korzystanie z miejsca na targowisku w wysokości ustalonej przez Radę Miasta i Gminy Wiązków.
2. Opłata targowa będzie pobierana przez inkasenta wydającego bilet opłaty targowej.
3. Handlujący winien posiadać bilet opłaty targowej do momentu opuszczenia targowiska i w razie kontroli okazać go osobie kontrolującej.

§ 9

1. Narzędzia pomiarowe, używane na targowisku, powinny mieć ważną cechę legalizacyjną oraz powinny być ustawione lub używane w ten sposób, aby kupujący mieli możliwość stwierdzenia prawidłowości i rzetelności ważenia i mierzenia.
2. Osoba prowadząca handel na targowisku ma obowiązek uwidocznić ceny na towarach wystawionych do sprzedaży.

§ 10

Sprzedawcy zobowiązani są do utrzymywania czystości i porządku w czasie trwania i po zakończeniu handlu.

§ 11

Targowisko będzie podlegać kontroli w zakresie ustalenia prawidłowości pobranych opłat targowych, wydanych biletów opłaty targowej, przestrzegania czystości i porządku.

§ 12

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wiązów.

§ 13

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

BOLESŁAW CYGANKIEWICZ

3782**UCHWAŁA RADY MIASTA I GMINY WIĄZÓW**

z dnia 26 października 2006 r.

w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców na terenie miasta i gminy Wiązów na wspieranie nowych inwestycji oraz na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.) Rada Miasta i Gminy Wiązów uchwala, co następuje:

§ 1

1. Zwolnienie z podatku od nieruchomości, o którym mowa w uchwale jest pomocą regionalną udzielaną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (Dz. U. z 2006 r. Nr 142, poz. 1017).

§ 2

1. Ilekroć w uchwale jest mowa o:
 - 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.),
 - 2) rozporządzeniu – należy przez to rozumieć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (Dz. U. z 2006 r. Nr 142, poz. 1017).

§ 3

1. Szczegółowe warunki udzielania pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją określa rozporządzenie.

§ 4

1. Pomoc udzielana jest w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, budynków, budowli lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, na okres nie dłuższy niż 5 lat.

§ 5

1. Pomoc regionalna na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją może być udzielana na miejsca pracy, które będą tworzone nie później niż w okresie 3 lat od dnia zakończenia inwestycji, z którą są związane.
2. Zakończenie nowej inwestycji winno nastąpić w terminie 2 lat od dnia złożenia wniosku zgłaszającego zamiar korzystania z pomocy.

§ 6

1. Warunkiem skorzystania ze zwolnień zawartych w niniejszej uchwale jest przedłożenie w formie pisemnej udokumentowanego wniosku przedsiębiorcy, który winien być złożony w organie podatkowym przed zatrudnieniem osób lub rozpoczęciem realizacji nowej inwestycji, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2006 r. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 1.
2. Wraz z wnioskiem o zamiar skorzystania z pomocy regionalnej należy przedłożyć:
 - a) zobowiązanie dot. pokrycia co najmniej 25% kosztów inwestycji ze środków własnych,
 - b) zobowiązanie do utrzymania nowej inwestycji przez 5 lat od dnia jej zakończenia,
 - c) zobowiązanie do utrzymania nowo utworzonych miejsc pracy co najmniej przez 5 lat od dnia ich utworzenia.Wzór zobowiązania określa załącznik nr 2.

§ 7

1. Do wniosku o zwolnienie podatnik winien załączyć następujące dokumenty:

- 1) Kserokopię zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub kserokopię odpisu aktualnego rejestru przedsiębiorców KRS potwierdzonego za zgodność z oryginałem.
- 2) Informację o wielkości każdej innej pomocy przeznaczonej na realizację tej samej inwestycji lub na tworzenie nowych miejsc pracy w związku z tą inwestycją, w tym udzielaną ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie informacji o otrzymanej pomocy publicznej innej niż de minimis (Dz. U. z 2004 r. Nr 191, poz. 1960).
- 3) Dokumenty potwierdzające zakończenie nowej inwestycji lub potwierdzające utworzenie nowych miejsc pracy.
- 4) Zestawienie kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją w oparciu o rozporządzenie.
- 5) Deklarację lub informację w sprawie podatku od nieruchomości uwzględniającą przedmioty podlegające zwolnieniu.
- 6) Oświadczenie ubiegającego się o pomoc wg załącznika nr 3.
5. Przedsiębiorca, który złożył nieprawdziwe oświadczenie lub informację co do spełnienia warunków, od których uzależnione jest zwolnienie od podatku, traci do niego prawo za okres, w którym bezprawnie korzystał ze zwolnienia.
6. W przypadku bezprawnego korzystania z pomocy udzielanej na podstawie niniejszego programu, kwota w wysokości niezapłaconego podatku stanowi zaległość podatkową, do której stosuje się właściwe przepisy.
7. Organ podatkowy ma prawo do przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania przez beneficjenta pomocy warunków udzielenia zwolnienia od podatku od nieruchomości i obowiązków zawartych w uchwale, w tym także sprawdzania zgodności ze stanem faktycznym dokumentów i informacji składanych przez przedsiębiorców.

§ 9

1. Beneficjent pomocy traci prawo do zwolnienia w przypadku:
 - 1) sprzedaży nieruchomości lub jej części, będącej przedmiotem zwolnienia od podatku od nieruchomości na podstawie uchwały przed upływem 5 lat od dnia udzielenia pomocy,
 - 2) gdy nowa inwestycja lub nowo utworzone miejsce pracy nie zostaną utrzymane przez okres 5 lat od dnia udzielenia pomocy.

§ 10

- Zwolnienie, o którym mowa w uchwale, nie dotyczy:
- podmiotów powstałych w wyniku przekształceń dotychczasowych zakładów pracy,
 - podmiotów gospodarczych, które zalegają z zapłatą zobowiązań wobec budżetu Gminy,
 - podmiotów, u których zatrudnienie lub wzrost zatrudnienia wynika z faktu zatrudnienia pracowników interwencyjnych lub bezrobotnych zatrudnionych do robót publicznych.

§ 11

Uchwała obowiązuje do dnia 31 grudnia 2006 r.

§ 12

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wiązów.

§ 13

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

BOLESŁAW CYGANKIEWICZ

§ 8

1. Beneficjent pomocy, któremu przysługuje zwolnienie od podatku od nieruchomości na zasadach określonych niniejszą uchwałą, zobowiązany jest w terminie 14 dni, od dnia wystąpienia okoliczności mających wpływ na zwolnienie podatkowe, powiadomić organ podatkowy pod rygorem utraty zwolnienia podatkowego.
2. Na początku każdego roku podatkowego podatnik korzystający ze zwolnienia jest zobowiązany przedłożyć informacje dotyczące:
 - 1) wielkości poniesionych nakładów inwestycyjnych,
 - 2) poziomu i kosztów zatrudnienia,
 - 3) wielkości pomocy uzyskanej w związku z realizacją danej inwestycji lub tworzeniem nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.
3. Przedsiębiorca jest zobowiązany powiadomić pisemnie organ udzielający pomocy o utracie warunków do zwolnienia lub zmianie mającej wpływ na wysokość udzielanej pomocy, najpóźniej w terminie 14 dni od daty powstania okoliczności powodujących taką utratę lub zmianę.
4. Przedsiębiorca, który w ustalonym terminie zawiadomi organ udzielający pomocy o utracie warunków do zwolnienia od podatku od nieruchomości, traci do niego prawo, poczynając od pierwszego dnia miesiąca, w którym zaistniało zdarzenie mające wpływ na jego utratę.

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 26 października 2006 r. (poz. 3782)

**Wniosek o udzielenie pomocy regionalnej:
- zgłoszenie o zamiarze korzystania z pomocy regionalnej:**

- na wspieranie nowych inwestycji*
- na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją*
w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości.

I Dane i informacje o wnioskodawcy:

1. Nazwa beneficjenta:

2. Data uruchomienia przedsiębiorstwa:

3. Adres siedziby:

4. Numer identyfikacji REGON:

5. Numer identyfikacji podatkowej (NIP):

6. Klasa PKD

7. Forma prawna beneficjenta:

8. Wielkość beneficjenta:

9. Tytuł prawny nieruchomości:

II Informacje dotyczące planowanej inwestycji.

1. Szacunkowa wysokość kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, w zależności od rodzaju pomocy:

2. Planowany termin zakończenia inwestycji:

3. Planowana wysokość inwestycji, w tym składników stanowiących podstawę opodatkowania - powierzchnia użytkowa:

4. Planowany termin złożenia wniosku o zwolnienie od podatku od nieruchomości:

III Informacje dotyczące inwestycji.

1. Wysokość kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą w zależności od jej rodzaju wg. zestawienia:

2. Termin zakończenia inwestycji:

--

IV Załączniki.

.....
Data

.....
Podpis przedsiębiorcy lub osoby upoważnionej

* właściwe podkreślić

Załącznik nr 2 do uchwały Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 26 października 2006 r. (poz. 3782)

.....
(Imię i nazwisko/nazwa przedsiębiorcy)

.....
(adres zamieszkania/siedziba)

Z o b o w i ą z a n i e

W nawiązaniu do wniosku w sprawie korzystania z pomocy regionalnej na wsparcie nowej inwestycji*, utworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją*:

Zobowiązuję się do pokrycia co najmniej 25% kosztów inwestycji ze środków własnych, przy czym przez środki własne rozumiem środki, które nie zostały uzyskane w związku z udzieloną pomocą publiczną, w szczególności w formie: kredytów refinansowych, dopłat do oprocentowania kredytów, gwarancji i poręczeń na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.

Zobowiązuję się do utrzymania nowej inwestycji co najmniej przez 5 lat od dnia jej zakończenia.

Zobowiązuję się do utrzymania nowo utworzonych miejsc pracy co najmniej przez 5 lat od dnia ich utworzenia.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis przedsiębiorcy lub osoby upoważnionej)

* właściwe podkreślić

Załącznik nr 3 do uchwały Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 26 października 2006 r. (poz. 3782)

.....
(Imię i nazwisko/nazwa przedsiębiorcy)

.....
(adres zamieszkania/siedziba)

O ś w i a d c z e n i e

W nawiązaniu do wniosku w sprawie korzystania z pomocy regionalnej na wsparcie nowej inwestycji*, utworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją*:

Oświadczam, że co najmniej 25% kosztów inwestycji pochodzi ze środków własnych i nie zostały uzyskane w związku z udzieloną pomocą publiczną.

Zobowiązuję się do utrzymania tej inwestycji co najmniej przez 5 lat od dnia jej zakończenia.

Zobowiązuję się do utrzymania nowo utworzonych miejsc pracy co najmniej przez 5 lat od dnia ich utworzenia.

Zobowiązuję się do zwrotu otrzymanej pomocy w przypadku nie dotrzymania zobowiązań będących warunkiem przyznania pomocy.

Oświadczam, że znana jest mi treść art. 233 ustawy Kodeks Karny Skarbowy (Dz. U. z 1999r. Nr 83, poz. 930 ze zm.) o odpowiedzialności karno - skarbowej.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis przedsiębiorcy lub osoby upoważnionej)

*właściwe podkreślić

3783**UCHWAŁA RADY GMINY CZERNICA**

z dnia 31 sierpnia 2006 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice, gmina Czernica

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami) oraz w nawiązaniu do uchwały Rady Gminy Czernica nr XXVII/288/2005 z dnia 28 października 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Rada Gminy Czernica uchwala, co następuje:

R o z d z i a ł I**Ustalenia ogólne****§ 1**

Uchwala się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice, obejmujący obszar zawarty w granicach określonych na rysunku planu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Integralną częścią uchwały jest rysunek planu w skali 1:2000 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

1. Następujące oznaczenia graficzne przedstawione na rysunku planu są obowiązującymi ustaleniami planu:
 - 1) granica opracowania,
 - 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub zasadach zagospodarowania,
 - 3) przeznaczenie terenu oznaczone symbolem.
2. Następujące oznaczenia graficzne przedstawione na rysunku planu nie są obowiązującymi ustaleniami planu i mają charakter postulatywny lub informacyjny dla oznaczeń wynikających z odrębnych przepisów,
 - 1) symbole określające stanowiska archeologiczne,
 - 2) oznaczenia graficzne z zakresu – zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej.

§ 4

1. Następujące określenia stosowane w uchwale oznaczają:
 - 1) plan – ustalenia zawarte w niniejszej uchwale wraz z załącznikiem,
 - 2) rysunek planu – należy przez to rozumieć rysunek planu na mapie w skali 1:2000 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
 - 3) zabudowa przemysłowa – zabudowa służąca prowadzeniu działalności gospodarczej z zakresu:
 - a) produkcji, przetwórstwa i montażu,
 - b) produkcji rolnej i obsługi rolnictwa,
 - c) logistyki,
 - d) rzemiosła produkcyjnego i usługowego,

- 4) przepisach odrębnych – należy przez to rozumieć aktualne w momencie realizacji niniejszej uchwały przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi, normy branżowe oraz ograniczenia w dysponowaniu terenem wynikające z prawomocnych decyzji administracyjnych, a także akty prawa miejscowego,
- 5) terenie – należy przez to rozumieć obszar o określonym przeznaczeniu podstawowym, ograniczony liniami rozgraniczającymi, oznaczony symbolem literowym.

2. Pojęcia niezdefiniowane należy rozumieć zgodnie z przepisami szczególnymi.

R o z d z i a ł II**Ustalenia szczegółowe****§ 5**

Dla terenów ograniczonych liniami rozgraniczającymi ustala się:

- 1) oznaczonych na rysunku planu symbolami P-1 do P-3, przeznaczenie podstawowe: zabudowa przemysłowa,
- 2) oznaczonych na rysunku planu symbole WS, przeznaczenie podstawowe: ciek wodny, rów melioracyjny.

§ 6

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustala się:

- 1) działalność zakładów produkcyjnych i usługowych na terenach objętych planem, nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny,
- 2) zakaz lokalizowania obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których istnieje obowiązek sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, oraz dla których obowiązek sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko może być wymagany,
- 3) teren objęty planem znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 320 „Pradolina Rzeki Odra (S Wrocław)”,
- 4) przez teren przebiega projektowana linia wysokiego napięcia 400 kV.

§ 7

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustala się; na obszarach udokumentowanych stanowisk archeologicznych i w rejonie ich występowania wszelkie prace ziemne należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

§ 8

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustala się:

- 1) Dla terenów zabudowy przemysłowej oznaczonych na rysunku planu symbolami P ustala się:
 - a) wysokość zabudowy mierzona od poziomu terenu do najwyższego punktu dachu nie może przekraczać 16 m,
 - b) wysokość budowli takich jak maszty, kominy itp. może być wyższa niż 16 m i wysokości tych obiektów nie określa się,
 - c) linie zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - d) nie określa się wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej,
 - e) powierzchnie zabudowy budynków na poszczególnych działkach nie powinny przekraczać 70% powierzchni działek,
 - f) nie określa się wymagań w zakresie formy budynków i rodzaju pokrycia dachów,
 - g) należy zachować dostęp do cieków wodnych przez zachowanie w jego sąsiedztwie wolnego od zainwestowania terenu o szerokości 3 m,
 - h) odległości zabudowy od granic nieruchomości ustala się zgodnie z przepisami szczególnymi,
- 2) Dla terenu cieków wodnych, rowu melioracyjnego oznaczonego na rysunku planu symbolem WS ustala się:
 - a) dopuszcza się zarurowanie, poszerzenie oraz zmianę trasy cieków wodnych w wyniku regulacji,
 - b) dopuszcza się przejazdy mostkowe.

§ 9

W niniejszym planie nie występują obszary wymagające określenia granic terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalone na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

§ 10

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości ustala się; dla terenów zabudowy przemysłowej oznaczonych na rysunku planu symbolem P ustala się:

- a) powierzchnia działek nie może być mniejsza niż 3000 m²,
- b) kąt położenia granic działek w stosunku do pasa drogowego ustala się na 60–90°
- c) dopuszcza się scalanie gruntów,
- d) dopuszcza się wydzielenie dróg wewnętrznych o minimalnej szerokości 12 m w liniach rozgraniczających.

§ 11

Ustala się następujące zasady w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;

- 1) ustala się zakaz realizacji reklam niezwiązanych z obiektami znajdującymi się na poszczególnych posesjach,
- 2) zakazuje się stosowania ogrodzeń od strony terenów publicznych w formie prefabrykowanych ogrodzeń betonowych.

§ 12

W zakresie szczegółowych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy ustala się:

- 1) strefę z zakazem zabudowy od linii energetycznej 400 kV o szerokości min. 70 m, to jest po 35 m od skrajnego przewodu linii,
- 2) place manewrowe, stanowiska postojowe dla pojazdów i dojazdy winny mieć powierzchnię utwardzoną ze spadkiem umożliwiającym spływ wody i odprowadzenie jej w sposób kontrolowany, zapobiegający przedostawaniu się substancji ropopochodnych do gruntu,
- 3) ogrzewanie budynków należy zapewnić w sposób niepowodujący ponadnormatywnej emisji gazów lub pyłów do atmosfery.

§ 13

1. Ustala się następujące zasady uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną:

- 1) dopuszcza się możliwość realizacji urządzeń technicznych uzbrojenia jako towarzyszących inwestycjom na terenach własnych inwestorów,
 - 2) realizacja układu komunikacyjnego powinna obejmować kompleksową realizację uzbrojenia technicznego.
2. W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
- 1) zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, na warunkach określonych przez użytkownika sieci,
 - 2) rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej, na tereny objęte planem, poprzez realizację sieci rozdzielczej przez administratora sieci zgodnie z warunkami technicznymi.

3. W zakresie unieszkodliwiania ścieków sanitarnych ustala się:

- 1) odprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza obszarem objętym planem, na warunkach określonych przez użytkownika oczyszczalni,
- 2) wyposażenie w sieć kanalizacji sanitarnej wszystkich obszarów zainwestowania, budowę kanalizacji sanitarnej realizowanej przez administratora sieci zgodnie z warunkami technicznymi,
- 3) budowę pompowni kanałowych ścieków sanitarnych, stosownie do potrzeb,
- 4) do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej dopuszcza się budowę: szczelnych zbiorników na nieczystości płynne – obowiązuje systematyczny i obowiązkowy wywóz nieczystości płynnych do punktu zlewnego posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu odpadów płynnych.

4. W zakresie odprowadzania wód opadowych ustala się:
- 1) wyposażenie w sieć kanalizacji deszczowej wszystkich obszarów zainwestowania,
 - 2) utwardzenie i skanalizowanie terenów, na których może dojść do zanieczyszczenia.
5. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się:
- 1) rezerwę terenu dla budowy nowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400 kV GPZ Klecina – Pasikowice, wraz ze strefą o szerokości 70 m (po 35 od osi linii) stanowiącą obszar z zakazem zabudowy,
 - 2) dopuszcza się budowę dodatkowych stacji transformatorowych, przy znacznym zwiększeniu mocy zapotrzebowanej, na terenie własnym inwestora.
6. W zakresie zaopatrzenia w gaz ustala się:
- 1) dopuszcza się realizację sieci gazowych przesyłowych lub rozdzielczych na warunkach określonych w przepisach odrębnych oraz lokalizację stacji redukcyjno-pomiarowych, na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem P,
 - 2) wykorzystanie gazu do celów grzewczych.
7. W zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą ustala się ogrzewanie z lokalnych źródeł ciepła na paliwo gazowe lub płynne oraz wykorzystanie energii elektrycznej lub niekonwencjonalnych źródeł ciepła do celów grzewczych.
8. W zakresie telekomunikacji ustala się lokalizowanie sieci telekomunikacji we wspólnych kanałach zbiorczych w porozumieniu ze wszystkimi operatorami sieci.
9. W zakresie gromadzenia i usuwania odpadów obowiązują zasady określone w odrębnych przepisach szczególnych i gminnych.
10. W zakresie urządzeń melioracyjnych ustala się:
- 1) dopuszcza się zarurowanie odcinków rowów melioracyjnych kolidujących z planowanym zagospodarowaniem terenu, na warunkach określonych przez właściciela rowów,
 - 2) obowiązek uzgodnienia z administratorem sieci urządzeń melioracyjnych prac związanych z tymi urządzeniami,
 - 3) przed przystąpieniem do prac w obrębie sieci drenarskiej należy sporządzić dokumentację techniczną zawierającą projekt przebudowy ww. sieci na terenie objętym przyszłą inwestycją.

§ 14

Nie określa się sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urzędowania i użytkowania terenów; do czasu zagospodarowania terenu na przeznaczenie ustalone w planie, obowiązuje przeznaczenie dotychczasowe.

R o z d z i a ł III

Przepisy końcowe

§ 15

Ustala się stawkę procentową, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami P 15%, dla terenów WS 0%.

§ 16

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czernica.

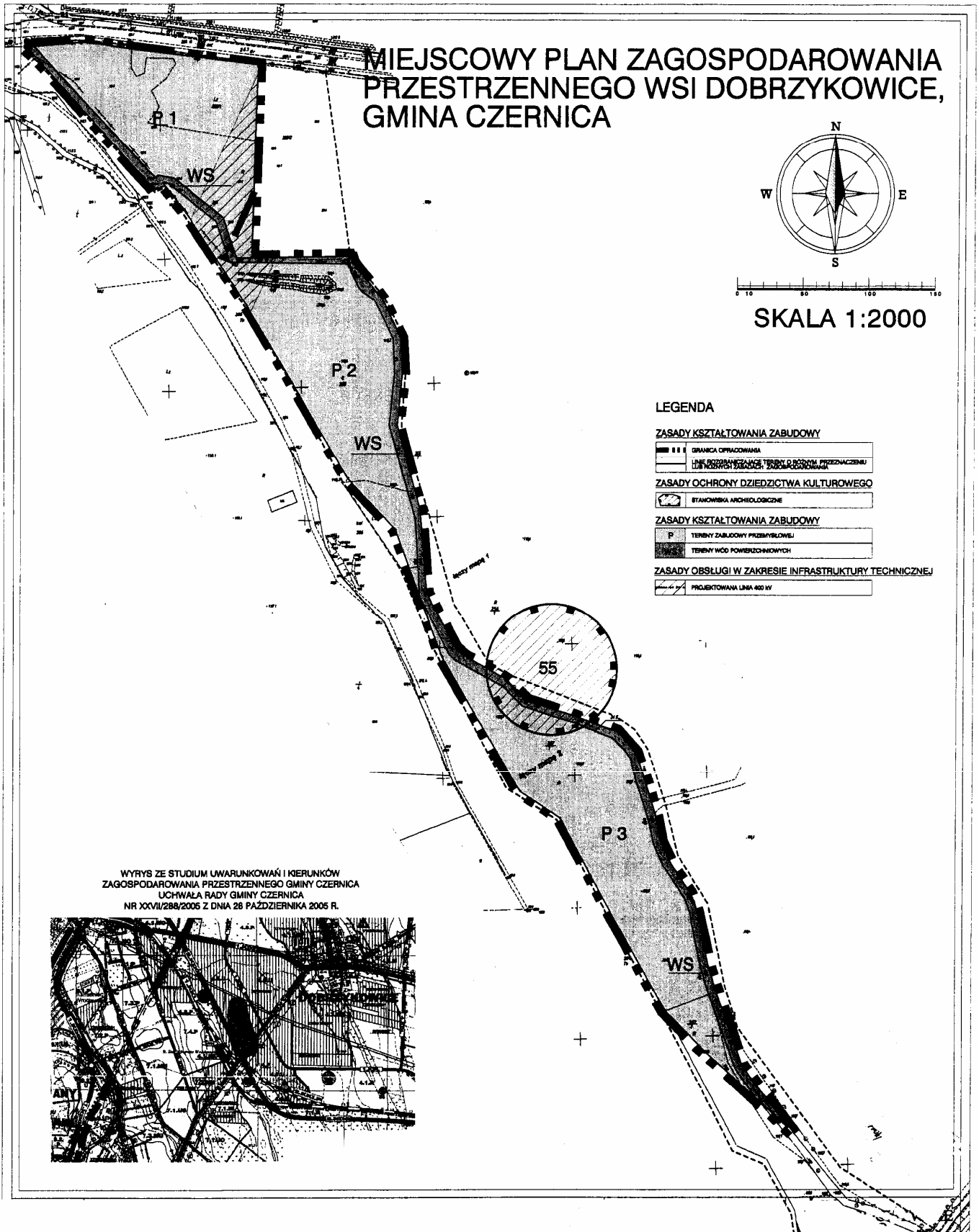
§ 17

Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

ZENON WARDEGA

Załącznik do uchwały Rady Gminy
Czernica z dnia 31 sierpnia 2006 r.
(poz. 3783)

3784**UCHWAŁA RADY GMINY CZERNICA**

z dnia 31 sierpnia 2006 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kamieniec Wrocławski, gmina Czernica

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami) oraz w nawiązaniu do uchwały Rady Gminy Czernica nr XXVII/289/2005 z dnia 28 października 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Rada Gminy Czernica uchwala, co następuje:

R o z d z i a ł I**Ustalenia ogólne****§ 1**

Uchwala się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Kamieniec Wrocławski, obejmujący obszar zawarty w granicach określonych na rysunku planu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Integralną częścią uchwały jest rysunek planu w skali 1:2000 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

- 1) rozstrzygnięcie w sprawie uwag wniesionych do projektu planu stanowi załącznik nr 2,
- 2) rozstrzygnięcie w sprawie sposobu realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania stanowi załącznik nr 3.

§ 3

1. Następujące oznaczenia graficzne przedstawione na rysunku planu są obowiązującymi ustaleniami planu:

- 1) granica opracowania,
 - 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub zasadach zagospodarowania,
 - 3) przeznaczenie terenu oznaczone symbolem.
2. Oznaczenia graficzne przedstawiające na rysunku planu zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej nie są obowiązującymi ustaleniami planu i mają charakter postulatywny lub informacyjny.

§ 4

1. Następujące określenia stosowane w uchwale oznaczają:

- 1) plan – ustalenia zawarte w niniejszej uchwale wraz z załącznikiem,
- 2) rysunek planu – należy przez to rozumieć rysunek planu na mapie w skali 1:2000 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
- 3) zabudowa przemysłowa – zabudowa służąca prowadzeniu działalności gospodarczej z zakresu:
 - a) produkcji, przetwórstwa i montażu,
 - b) produkcji rolnej i obsługi rolnictwa,

c) logistyki,

d) rzemiosła produkcyjnego i usługowego,

- 3) zabudowy mieszkaniowo-usługowa zabudowa służąca realizacji budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne i usługowego przy czym każda z tych funkcji może występować samodzielnie lub jedna z nich może dominować,
 - 4) normy branżowe oraz ograniczenia w dysponowaniu terenem wynikające z prawomocnych decyzji administracyjnych, a także akty prawa miejscowego,
 - 5) przepisach odrębnych – należy przez to rozumieć aktualne w momencie realizacji niniejszej uchwały przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi,
 - 6) terenie – należy przez to rozumieć obszar o określonym przeznaczeniu podstawowym, ograniczony liniami rozgraniczającymi, oznaczony symbolem literowym.
2. Pojęcia niezdefiniowane należy rozumieć zgodnie z przepisami szczegółowymi.

R o z d z i a ł II**Ustalenia szczegółowe****§ 5**

Dla terenów ograniczonych liniami rozgraniczającymi ustala się:

- 1) oznaczonych na rysunku planu symbolami MN/U 1 do MN/U 2, przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa i zabudowa usługowa,
- 2) oznaczonych na rysunku planu symbolami P-1 do P-2, przeznaczenie podstawowe: zabudowa przemysłowa,
- 3) oznaczonych na rysunku planu symbolem KDZ przeznaczenie podstawowe: droga główna,
- 4) oznaczonych na rysunku planu symbolem KDL-1 do KDL-4 przeznaczenie podstawowe: drogi lokalne.

§ 6

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustala się:

- 1) działalność zakładów produkcyjnych i usługowych na terenach objętych planem nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny,

- 2) zakaz lokalizowania obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których istnieje obowiązek sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, oraz dla których obowiązek sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko może być wymagany,
- 3) teren objęty planem znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 320 „Pradolina Rzeki Odra (S Wrocław)”,
- 4) przez teren przebiega linia wysokiego napięcia 20 kV,
- 5) przez teren przebiega projektowana linia wysokiego napięcia 400 kV.

§ 7

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustala się; wszelkie prace ziemne należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

§ 8

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustala się:

- 1) Dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy usługowej oznaczonych na rysunku planu MN/U ustala się:
 - a) zakaz zabudowy w strefie linii elektroenergetycznej o szerokości po 35 m od skrajnego przewodu linii energetycznej 400 kV,
 - b) powierzchnia biologicznie czynna poszczególnych działek powinna zajmować co najmniej 70% powierzchni działek,
 - c) budynki nie mogą przekraczać 2 kondygnacji, w tym poddasze użytkowe,
 - d) wysokość budynków mierzona od poziomu terenu do najwyższego gzymsu nie może przekraczać 7 m, a mierzona od poziomu terenu do najwyższego punktu dachu nie może przekraczać 11 m,
 - e) dachy dwu- lub wielospadowe, o nachyleniu połaci 35°–50°, pokrycie dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym,
 - f) budynki gospodarcze lub garaże wolno stojące mogą być wyłącznie parterowe i winny mieć formę odpowiadającą formie budynków mieszkalnych,
 - g) zakazuje się podpiwniczenia obiektów.
- 2) Dla terenów zabudowy przemysłowej oznaczonych na rysunku planu symbolami P ustala się:
 - a) wysokość zabudowy mierzona od poziomu terenu do najwyższego punktu dachu nie może przekraczać 16 m,
 - b) wysokość budowli takich jak maszty, kominy itp. może być wyższa niż 16 m i wysokości tych obiektów nie określa się,
 - c) nie określa się wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej,
 - d) linie zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - e) powierzchnie zabudowy budynków na poszczególnych działkach nie powinny przekraczać 70% powierzchni działek,
 - f) nie określa się wymagań w zakresie formy budynków i rodzaju pokrycia dachów,
 - g) odległości zabudowy od granic nieruchomości ustala się zgodnie z przepisami szczególnymi.

§ 9

W niniejszym planie nie występują obszary wymagające określenia granic terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalone na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

§ 10

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości:

- 1) Dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy usługowej oznaczonych na rysunku planu symbolem MN/U ustala się:
 - a) powierzchnia działek nie może być mniejsza niż 1200 m²,
 - b) kąt położenia granic działek w stosunku do pasa drogowego ustala się na 60–90°,
 - c) dopuszcza się scalanie gruntów,
 - a) dopuszcza się wydzielenie dróg wewnętrznych,
- 2) Dla terenów zabudowy przemysłowej oznaczonych na rysunku planu symbolem P ustala się:
 - d) powierzchnia działek nie może być mniejsza niż 3000 m²,
 - e) kąt położenia granic działek w stosunku do pasa drogowego ustala się na 60–90°,
 - f) dopuszcza się scalanie gruntów,
 - g) dopuszcza się wydzielenie dróg wewnętrznych.

§ 11

Ustala się następujące zasady w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych:

- 1) ustala się zakaz realizacji reklam niezwiązanych z obiektami znajdującymi się na poszczególnych posesjach,
- 2) zakazuje się stosowania ogrodzeń od strony terenów publicznych w formie prefabrykowanych ogrodzeń betonowych.

§ 12

W zakresie szczegółowych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy ustala się:

- 1) strefę z zakazem zabudowy od linii energetycznej 20 kV o szerokości 20 m, po 10 m od skrajnego przewodu linii,
- 2) strefę z zakazem zabudowy od linii energetycznej 400 kV o szerokości min. 70 m, po 35 m od skrajnego przewodu linii,
- 2) place manewrowe, stanowiska postojowe dla pojazdów i dojazdy winny mieć powierzchnię utwardzoną ze spadkiem umożliwiającym spływ wody i odprowadzenie jej w sposób kontrolowany, zapobiegający przedostawaniu się substancji ropopochodnych do gruntu,
- 3) ogrzewanie budynków należy zapewnić w sposób niepowodujący ponadnormatywnej emisji gazów lub pyłów do atmosfery.

§ 13

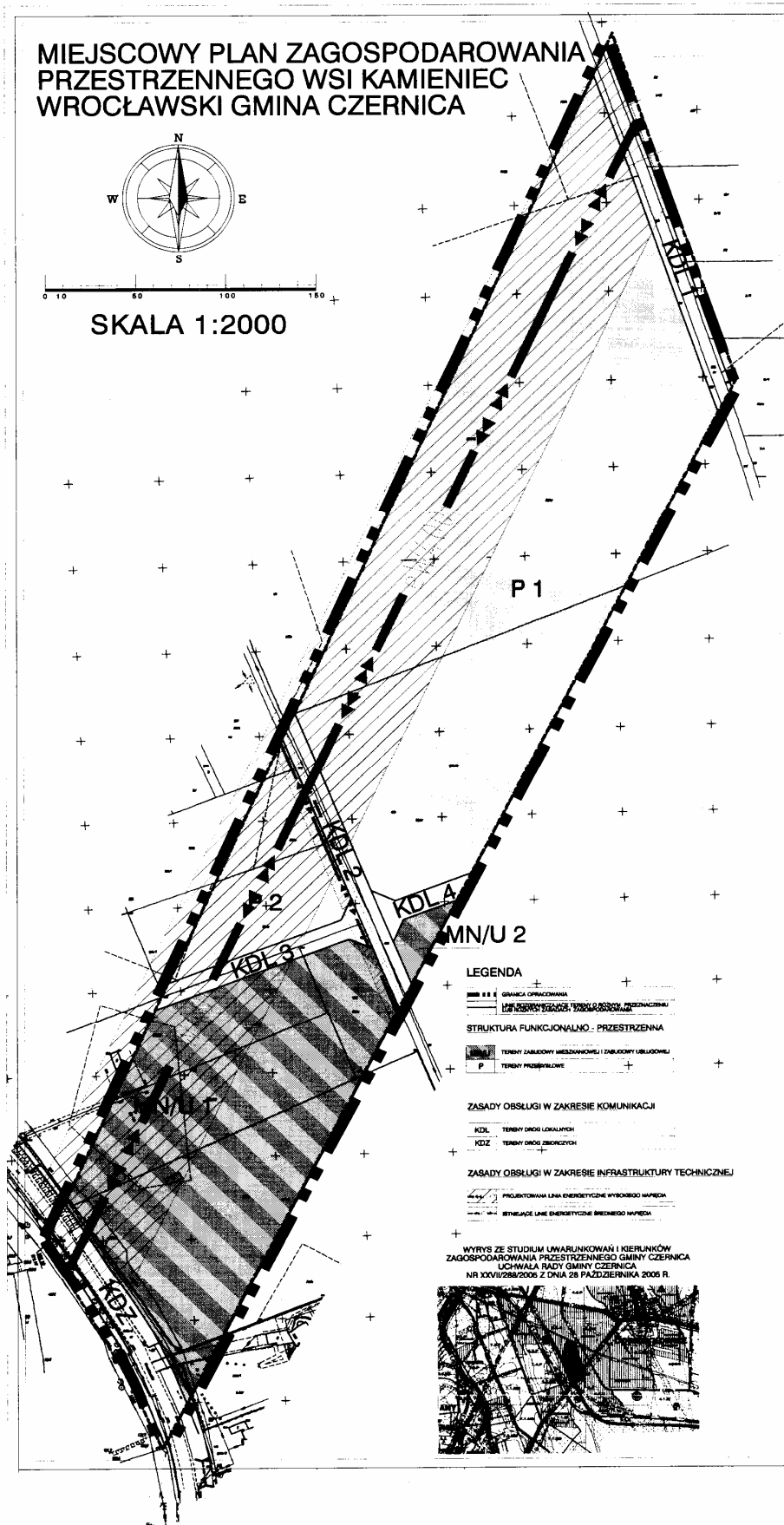
1. Ustala się następujące zasady uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną:

- 1) dopuszcza się możliwość realizacji urządzeń technicznych uzbrojenia jako towarzyszących inwestycjom na terenach własnych inwestorów,

- 2) realizacja układu komunikacyjnego powinna obejmować kompleksową realizację uzbrojenia technicznego.
 2. W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
 - 1) zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, na warunkach określonych przez użytkownika sieci,
 - 2) rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej, na tereny objęte planem, poprzez realizację sieci rozdzielczej przez administratora sieci zgodnie z warunkami technicznymi.
 3. W zakresie unieszkodliwiania ścieków sanitarnych ustala się:
 - 1) odprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza obszarem objętym planem, na warunkach określonych przez użytkownika oczyszczalni,
 - 2) wyposażenie w sieć kanalizacji sanitarnej wszystkich obszarów zainwestowania, budowę kanalizacji sanitarnej realizowanej przez administratora sieci zgodnie z warunkami technicznymi,
 - 3) budowę pompowni kanałowych ścieków sanitarnych, stosownie do potrzeb,
 - 4) do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej dopuszcza się budowę: szczelnych zbiorników na nieczystości płynne – obowiązuje systematyczny i obowiązkowy wywóz nieczystości płynnych do punktu zlewnego posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu odpadów płynnych,
 - 5) indywidualnych systemów oczyszczania ścieków sanitarnych pod warunkiem uzyskania zgody stosownych organów.
 4. W zakresie odprowadzania wód opadowych ustala się:
 - 1) wyposażenie w sieć kanalizacji deszczowej wszystkich obszarów zainwestowania,
 - 2) utwardzenie i skanalizowanie terenów, na których może dojść do zanieczyszczenia.
 5. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się:
 - 1) rezerwę terenu dla budowy nowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400 kV GPZ Klecina – Pasikowice, wraz ze strefą o szerokości 70 m (po 35 od skrajnego przewodu linii) stanowiącą obszar z zakazem zabudowy,
 - 2) dopuszcza się budowę dodatkowych stacji transformatorowych, przy znacznym zwiększeniu mocy zapotrzebowanej, na terenie własnym inwestora.
 6. W zakresie zaopatrzenia w gaz ustala się:
 - 1) dopuszcza się realizację sieci gazowych przesyłowych lub rozdzielczych na warunkach określonych w przepisach odrębnych oraz lokalizację stacji redukcyjno-pomiarowych, na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem MN/U, P,
 - 2) wykorzystanie gazu do celów grzewczych.
 7. W zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą ustala się ogrzewanie z lokalnych źródeł ciepła na paliwo gazowe lub płynne oraz wykorzystanie energii elektrycznej lub niekonwencjonalnych źródeł ciepła do celów grzewczych.
 8. W zakresie telekomunikacji ustala się lokalizowanie sieci telekomunikacji we wspólnych kanałach zbiorczych w porozumieniu ze wszystkimi operatorami sieci.
 9. W zakresie gromadzenia i usuwania odpadów obowiązują zasady określone w odrębnych przepisach szczególnych i gminnych.
 10. W zakresie urządzeń melioracyjnych ustala się:
 - 1) obowiązek uzgodnienia z administratorem sieci urządzeń melioracyjnych prac związanych z tymi urządzeniami,
 - 2) przed przystąpieniem do prac w obrębie sieci drenarskiej należy sporządzić dokumentację techniczną zawierającą projekt przebudowy ww. sieci na terenie objętym przyszłą inwestycją.
- § 14
- Nie określa się sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów; do czasu zagospodarowania terenu na przeznaczenie ustalone w planie, obowiązuje przeznaczenie dotychczasowe.
- § 15
- Określa się następujący układ komunikacyjny:
- 1) teren KDZ – droga klasy „Z” zbiorcza, o szerokości min. 20 m, w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu,
 - 2) teren KDL-1 do KDL-4 – droga klasy „L” lokalna, o szerokości min. 12 m, w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu,
 - 3) dla drogi KDL-3 i KDL-4 ustala się poszerzenia 10 m w obrębie skrzyżowania z drogą KDL-2
 - 4) w liniach rozgraniczających dróg dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej niezwiązanej z drogą za zgodą zarządcy drogi.
- R o z d z i a ł III
- Przepisy końcowe**
- § 16
- Ustala się stawkę procentową, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:
- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami P, MN/U – 15%,
 - 2) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami KDZ i KDL – 0%.
- § 17
- Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czernica.
- § 18
- Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.
- PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

ZENON WARDEGA

Załącznik do uchwały Rady
Gminy Czernica z dnia 31 sierpnia
2006 r. (poz. 3784)

Załącznik nr 2 do uchwały Rady
Gminy Czernica z dnia 31 sierpnia
2006 r. (poz. 3784)

**ROZSTRZYGNIĘCIE W SPRAWIE UWAG WNIESIONYCH DO PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WSI KAMIENIEC WROCŁAWSKI**

Lista nieuwzględnionych uwag

Nie uwzględnia się uwag:

1. Krystyny i Czesława Walas, zam. w Kamieńcu Wrocławskim, ul. Mickiewicza 13 – wniesionych pismem z dnia 20 czerwca 2006 r.
2. Aldony i Czesława Romaniuk, zam. we Wrocławiu, ul. Górnickiego 13/6 – wniesionych pismem z dnia 20 czerwca 2006 r.
3. Małgorzaty Wójcik, zam. w Kamieńcu Wrocławskim, ul. Kolejowa 43 – wniesionych pismem w dniu 10 lipca 2006 r.

Załącznik nr 3 do uchwały Rady
Gminy Czernica z dnia 31 sierpnia
2006 r. (poz. 3784)

**ROZSTRZYGNIĘCIE W SPRAWIE SPOSOBU REALIZACJI INWESTYCJI Z ZAKRESU
INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, KTÓRE NALEŻĄ DO ZADAŃ WŁASNYCH GMINY, ORAZ
ZASADACH ICH FINANSOWANIA**

W związku z uchwaleniem planu inwestycjami stanowiącymi zadania własne gminy będą:

- drogi publiczne o łącznej długości ok. 0,5 km i zajmowanej powierzchni 0,67 ha,
- sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości ok. 0,5 km,
- sieci wodociągowej o łącznej długości ok. 0,5 km.

Na podstawie opracowanej prognozy skutków finansowych uchwalenia planu przewiduje się, że:

- szacunkowy koszt budowy dróg wyniesie **926 500,- zł**
- koszt wykupu działek wynosi **20 576,- zł**
- szacunkowy koszt realizacji kanalizacji sanitarnej wynosić będzie **136 250,- zł**
- szacunkowy koszt realizacji sieci wodociągowej wynosić będzie **136 250,- zł**

Łączna szacunkowa wartość tych inwestycji wyniesie 1 199 000,- zł.

Wyszczególnione koszty mogą ulec obniżeniu, ponieważ:

- zgodnie z ustawą o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838) dopuszcza się możliwość, że inwestorzy przedsięwzięć niedrogowych związanych z budową lub przebudową dróg publicznych zobowiązani będą do udziału w kosztach realizacji dróg gminnych,
- możliwe jest obniżenie cen realizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnych w procedurze przetargowej na wykonanie tych sieci.

Przewiduje się, że finansowanie tych zadań, realizowanych sukcesywnie w miarę potrzeb, odbywać się będzie z niżej wymienionych źródeł:

- kredytów,
- dochodów własnych gminy.

3785**UCHWAŁA RADY GMINY PODGÓRZYN**

z dnia 25 października 2006 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przy zachodniej granicy gminy Podgórzyn w obrębie Staniszów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), w związku z uchwałą XLIII/337/06 Rady Gminy Podgórzyn z dnia 16 czerwca 2006 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w obrębie Staniszów w Gminie Podgórzyn – po stwierdzeniu zgodności projektu planu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – uchwala się, co następuje:

R o z d z i a ł 1**Przedmiot i zakres ustaleń planu****§ 1**

Uchwala się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy zachodniej granicy gminy Podgórzyn w obrębie Staniszów.

§ 2

1. Integralną częścią niniejszej uchwały jest:
 - 1) rysunek planu – załącznik graficzny w skali 1:2000,
 - 2) załącznik nr 2 – „Sposób realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej ustalonych w planie terenów położonych przy zachodniej granicy gminy Podgórzyn w obrębie Staniszów oraz zasady ich finansowania”,
 - 3) załącznik nr 3 – „Rozstrzygnięcie dot. sposobu rozpatrzenia uwag zgłoszonych do projektu planu terenów położonych przy zachodniej granicy gminy Podgórzyn w obrębie Staniszów”.
2. Załączniki nr 2 i 3, o których mowa w ust. 1, nie są ustaleniami planu.

§ 3

1. W planie określono:
 - 1) w rozdziale 2 i 3 uchwały oraz na rysunku planu:
 - a) przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
 - b) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
 - c) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
 - d) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - e) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
 - f) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy,

- g) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów,
- h) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- i) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;

2) w rozdziale 4 uchwały:

- a) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem,
- b) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów,
- c) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2. Obowiązujące ustalenia w rysunku planu to: przebiegi linii rozgraniczających, przebiegi linii zabudowy, lokalizacje zespołów zieleni wysokiej, lokalizacje punktów formalnie ważnych, przebiegi projektowanych ścieżek rowerowych oraz przebieg przewidzianej do trwałej adaptacji napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV.
3. Na rysunku planu i w rozdziale 3 uchwały dla poszczególnych terenów wydzielanych liniami rozgraniczającymi zastosowano oznaczenia liczbowe i literowe. Oznaczenia literowe określają przeważające (podstawowe) funkcje terenów. Tereny dróg publicznych i wewnętrznych oznaczono odpowiednio KD i KDW.
4. Usytuowanie projektowanych obiektów kubaturowych, podziały parcelacyjne oraz krawężniki projektowanych jezdni mogą być uściślane na podstawie opracowań o większym stopniu szczegółowości niż rysunek planu, pod warunkiem zachowania możliwości realizacji funkcji i spełnienia zasad zagospodarowania ustalonych planem dla wszystkich terenów.

§ 4

1. Dla całego obszaru objętego planem obowiązują ogólne ustalenia funkcjonalno-przestrzenne, zasady obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej, zasady ochrony środowiska i reguły re-

- alizacji zagospodarowania, zawarte w ustaleniach tekstowych w rozdziałach 2 i 4 niniejszej uchwały.
2. Obszar objęty planem podzielono liniami rozgraniczającymi na tereny o różnych funkcjach i różnych zasadach zagospodarowania. Terenom niebędącym drogami, którym nadano numery od 1 do 13, terenom dróg publicznych (oznaczenie od 1KD do 10KD) oraz terenom dróg wewnętrznych (oznaczenie od 11KDW do 20KDW) przypisano ustalenia szczegółowe zawarte w rozdziale 3 niniejszej uchwały.
 3. W planie ustalono przeważające funkcje terenów wydzielanych liniami rozgraniczającymi. Wyznaczono tereny o jednej, przesądzonej funkcji podstawowej oraz tereny, które są przeznaczane pod dwie lub więcej funkcji (alternatywnie lub łącznie, wg ustaleń szczegółowych). Symbolami literowymi określono w rysunku planu funkcje przeważające (podstawowe). Funkcje dopuszczalne oraz warunki ich dopuszczenia określają szczegółowe ustalenia tekstowe.
 4. Przebiegi linii rozgraniczających określa rysunek planu. Ustalone linie rozgraniczające są przesądzonymi, obowiązującymi granicami przestrzeni publicznych lub działek – jeżeli ustalenia szczegółowe nie stanowią inaczej. Orientacyjne linie rozgraniczające mogą być w postępowaniach lokalizacyjnych oraz w projektach podziału terenu korygowane na podstawie opracowań o większym stopniu szczegółowości niż rysunek planu, jeżeli wymaga tego w szczególności program sytuowanej inwestycji, pod warunkiem zachowania możliwości realizacji funkcji i spełnienia zasad zagospodarowania ustalonych planem dla wszystkich terenów.
 5. W granicach terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi na niektórych projektowanych działkach lub w rejonach wskazanych na rysunku planu zastosowano zawarte w nawiasach oznaczenie literowe funkcji. Jest to wskazanie lokalizacji, gdzie w szczególności dopuszcza się sytuowanie zainwestowania uzupełniającego funkcje podstawowe – wg ustaleń szczegółowych zawartych w rozdziale 3 niniejszej uchwały.
 6. W rysunku planu przedstawiono przebiegi obowiązujących i nieprzekraczalnych linii zabudowy. Regulacjom liniami zabudowy nie podlegają wykusze, zadaszenia przedwejsciowe, podesty i schody, okapy itp.
3. Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszcza się sytuowanie obiektów usługowych – z zastrzeżeniem ust. 4 – i administracyjnych, letniskowych, małych domów mieszkalnych (zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o maksymalnie 4 mieszkaniach) i obiektów mieszkalnictwa zbiorowego, zieleni urządzonej, urządzeń i obiektów sportowych i rekreacyjnych, parkingów o maksymalnej liczbie 30 miejsc postojowych dla samochodów osobowych, nieuciążliwych urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz innych funkcji nieograniczających możliwości sytuowania w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej można lokalizować na ewentualnie wydzielonych działkach o powierzchni do 800 m².
 4. Na obszarze objętym planem wyklucza się sytuowanie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², stacji paliw oraz inwestycji mogących oddziaływać na tereny wykraczające poza tereny należące do właściciela nieruchomości, w szczególności samochodowych warsztatów blacharskich i lakierniczych oraz stolarni.
 5. Wyklucza się sytuowanie naziemnych urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej w punktach formalnie ważnych wskazanych na rysunku planu.

§ 6

Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

1. Ustala się minimalną powierzchnię nieruchomości mieszkalnych i mieszkalno-usługowych – 1500 m².
2. Wymaga się, aby usytuowanie projektowanej zabudowy respektowało ustalone planem przebiegi linii zabudowy, z zastrzeżeniem § 14 ust. 12. Na obowiązujących liniach zabudowy wymaga się sytuowania frontowych elewacji budynków, dopuszczając cofnięcie 30% długości ściany od określającej jej usytuowanie obowiązującej linii zabudowy (por. również ustalenia § 4 ust. 6).
3. Dla nieruchomości mieszkalnych i mieszkalno-usługowych ustala się maksymalny dopuszczalny wskaźnik zabudowy (powierzchnia zabudowy/powierzchnia nieruchomości) – 0,17.
4. Dla nieruchomości mieszkalnych ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej (powierzchnia niezabudowana i nieutwardzona/powierzchnia nieruchomości) – 0,50.
5. Dla projektowanych domków jednorodzinnych oraz zabudowy mieszkalno-usługowej ustala się:
 - 1) warunek przekrywania budynków dachami stromymi, o symetrycznych spadkach głównych połaci dachowych,
 - 2) warunek krycia dachów dachówką,
 - 3) stosowanie w podmurówkach elementów ceramicznych lub kamienia z wykluczeniem otoczaków,
 - 4) kolorystyki elewacji pastelowej; dopuszcza się stosowanie zieleni i brązów jako pełnych kolorów uzupełniających; wyklucza się umieszczanie na elewacjach elementów odblaskowych.
6. W punktach formalnie ważnych wskazanych na rysunku planu wymaga się sytuowania obiektów o reprezentacyjnej architekturze. Zagospodarowanie nieruchomości w tych miejscach winno uwzględ-

R o z d z i a ł 2

Przeznaczenie i warunki zagospodarowania terenów

§ 5

Przeznaczenie terenów – podstawowe ustalenia funkcjonalne

1. Wiodącymi funkcjami obszaru objętego planem są funkcje: mieszkaniowa i rekreacyjna.
2. Pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną wolno stojącą przewidziana jest północną, wschodnią i południowo-wschodnią część obszaru objętego planem – por. ustalenia szczegółowe dla terenów oznaczonych symbolem MN. W południowo-zachodniej części obszaru ustala się lokalizację zainwestowania w przewodzie rekreacyjnego.

niać ich eksponowaną lokalizację, w szczególności poprzez organizowanie tam placów przedwejściowych i wyposażanie przestrzeni w ozdobne elementy małej architektury.

7. W § 9 ust. 2 oraz w rozdziale 3 niniejszej uchwały w ustaleniach szczegółowych dotyczących poszczególnych terenów wydzielanych liniami rozgraniczającymi ustalono uzupełniające wymagania dotyczące wysokości projektowanych obiektów kubaturowych oraz sposobów zagospodarowania poszczególnych terenów.
8. Na całym obszarze objętym planem ustala się zakaz lokalizowania masztów antenowych telefonii komórkowej.
9. Zasady ochrony krajobrazu określono poprzez ograniczenia zawarte w ust. 1 do 6 i w ust. 8 oraz w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów w rozdziale 3 uchwały.

§ 7

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

1. Dla określenia dopuszczalnego poziomu hałasu ustala się zaliczanie terenów zabudowy mieszkaniowej (MN) – do grupy 2.a „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”.
2. Projektowaną zabudowę należy podłączać do sieci kanalizacyjnych.
3. Skład ścieków odprowadzanych do kanalizacji komunalnej powinien odpowiadać możliwościom technologicznym komunalnych urządzeń oczyszczających. Dla ochrony gruntów i wód podziemnych utwardzone nawierzchnie narażone na kontakt z substancjami ropopochodnymi należy wyposażać w urządzenia, w których wody opadowe winny być oczyszczane przed ich odprowadzeniem do kanalizacji deszczowej.
4. W przypadku realizowania nowych kotłowni lokalnych wymaga się stosowania paliw zapewniających dotrzymywanie obowiązujących norm emisji zanieczyszczeń, w szczególności gazu przewodowego.
5. Wymaga się, aby realizując obiekty kubaturowe i sieci infrastruktury technicznej nie naruszać systemów korzeniowych drzew, prowadząc roboty ziemne – w miarę możliwości – poza zasięgiem ich koron. Wymaga się zabezpieczenia drzew na placach budów dla ich ochrony przed zniszczeniem mechanicznym. Po zakończeniu prac budowlanych wymaga się przeprowadzenia pielęgnacji istniejącej dendroflory – leczenie ubytków pni, cięcia sanitarne i formujące w koronach drzew.
6. W rysunku planu ustalono lokalizacje szpalerów przyulicznych projektowanej zieleni wysokiej, której nasadzenia powinny być realizowane w trakcie zagospodarowywania poszczególnych terenów.
7. Nie ogranicza się – jeżeli ustalenia szczegółowe zawarte w rozdziale 3 nie stanowią inaczej – możliwości wprowadzania innych, nieokreślonych w rysunku planu nasadzeń, o ile nie stoi to w sprzeczności z innymi ustaleniami planu i nie ogranicza możliwości realizowania ustalonego planem zainwestowania.

8. W rysunku planu wskazano istniejącą zielenią wysoką zalecaną do zachowania. Dopuszcza się wycinanie pojedynczych drzew, jeżeli wymaga tego ich stan zdrowotny. W takich przypadkach na inwestora może być nałożony obowiązek dokonania nasadzeń rekompensujących.
9. W przypadkach uzasadnionych programem planowanych inwestycji, jeżeli ustalenia szczegółowe nie stanowią inaczej, dopuszcza się wycinanie pojedynczych wartościowych istniejących drzew, pod warunkiem opracowania szczegółowej inwentaryzacji i waloryzacji całej zieleni wysokiej rosnącej na nieruchomości inwestora zamierzającego usunąć drzewo. W takich przypadkach na inwestora może być nałożony obowiązek dokonania nasadzeń rekompensujących.
10. Na terenach projektowanego zagospodarowania rekreacyjnego i usług sportu wymaga się, aby dokumentacja zagospodarowania terenu zawierała projekt zieleni.
11. Projektowane garaże boksowe dla samochodów osobowych powinny służyć jedynie do przechowywania samochodów. Nie dopuszcza się prowadzenia w nich działalności warsztatowej. Naprawy mogą być prowadzone jedynie w zakresie niezawodowym i dotyczyć jedynie napraw bieżących.
12. Odpady komunalne należy składować na składowisku komunalnym w Ściegnach – Kostrzycy.

§ 8

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na całym obszarze objętym planem w przypadku natrafienia podczas robót ziemnych na obiekty mające charakter zabytku archeologicznego należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć przedmiot, miejsce odkrycia i znalezisko zabezpieczyć oraz niezwłocznie powiadomić o odkryciu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

§ 9

Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych

1. W liniach rozgraniczających ulic określonych w rysunku planu nie dopuszcza się sytuowania obiektów kubaturowych, z wyjątkiem budek telefonicznych i wiat przystankowych.
2. Wzdłuż ulic nie dopuszcza się realizacji nowych ogrodzeń pełnych powyżej 1,40 m nad poziomem terenu. Dopuszcza się w szczególności ogradzanie posesji ogrodzeniami metalowymi lub drewnianymi, ażurowymi, na podmurówce.
3. Zabrania się sytuowania reklam:
 - 1) na skwerach i w szpalerach drzew oraz na drzewach i w odległości mniejszej niż 1 m od zasięgu ich koron,
 - 2) na obiektach sytuowanych dla ozdoby ulic, placów i skwerów (fontannach, rzeźbach, latarniach),
 - 3) w odległości mniejszej niż 1 m od ścieżek i szlaków rowerowych,
 - 4) na terenach oznaczonych symbolem ZP.

- Umieszczanie wolno stojących reklam i znaków nie może powodować utrudnień w komunikacji pieszej i rowerowej, ograniczania widoczności na skrzyżowaniach oraz percepcji znaków i sygnałów drogowych – dla zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom ciągów komunikacyjnych.
- Pozostałe wymagania dotyczące kształtowania przestrzeni publicznych zawarto w rozdziale 3 uchwały, w ustaleniach szczegółowych dotyczących dróg.

§ 10

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz dotyczące sposobu zagospodarowywania terenów zawarto w § 6 oraz w rozdziale 3 uchwały, w ustaleniach szczegółowych dotyczących poszczególnych terenów.

§ 11

Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów

Na obszarze objętym planem brak terenów lub obiektów podlegających w stanie istniejącym ochronie. Dopuszcza się włączenie całego obszaru w granice projektowanego – wg studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – obszaru chronionego krajobrazu „Stawy Podgórzyńskie – Wzgórza Łomnickie – Struga Głębocka” (OP1 – SWS).

§ 12

Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę oznaczonych na rysunku planu symbolami 3MN, 4MN, 7MN, 8MN i 13WS,ZP,U,W,K dla szczegółowego rozpoznania warunków gruntowo-wodnych zaleca się wykonywanie technicznych badań podłoża gruntowego.

§ 13

Podstawowe zasady realizacji systemu komunikacji

- Ustala się obsługę komunikacyjną terenów zainwestowanych poprzez sieć projektowanych ulic lokalnych i dojazdowych, dróg wewnętrznych określonych w rysunku planu oraz z istniejącej drogi powiatowej nr 2652D (przedłużenie ul. Krośnieńskiej) – wg ustaleń szczegółowych zawartych w rozdziale 3.
- Ustalenia szczegółowe dla ulic – dróg publicznych (KD) i wewnętrznych (KDW) – zawarto na rysunku planu oraz w rozdziale 3.
- Ustala się – jeżeli ustalenia w rozdziale 3 nie stanowią inaczej – minimalną szerokość linii rozgraniczających projektowanych dróg wewnętrznych 8 m – jeżeli droga jest dojazdem do nie więcej niż 10 działek i 10 m – w pozostałych przypadkach. Dopuszcza się realizację innych dróg wewnętrznych niż wskazane na rysunku planu.
- Na rysunku planu ustalono przebiegi projektowanych ścieżek lub/i szlaków rowerowych. Dopuszcza

się lokalizowanie ścieżek lub/i szlaków rowerowych innych niż wskazane na rysunku planu – w liniach rozgraniczających tereny komunikacji oraz na terenach sportowych i zieleni urządzonej – pod warunkiem, że nie ograniczy to możliwości realizacji ustaleń funkcjonalnych i przestrzennych planu.

- Na rysunku planu wskazano przebiegi projektowanych ciągów pieszych. Dopuszcza się lokalizowanie innych niż wskazane przejść pieszych na wszystkich terenach pod warunkiem, że nie ograniczy to możliwości realizacji innych ustaleń przestrzennych planu.
- W obrębie zainwestowywanych terenów wymaga się lokalizowania miejsc postojowych dla samochodów osobowych (mp) na poszczególnych nieruchomościach – z zastrzeżeniem § 26 ust. 9 – w ilości zapewniającej właściwą obsługę użytkowników i zatrudnionych. Ustala się:
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej – 2 mp / 1 dom, przy czym „miejscem postojowym” jest również miejsce w garażu,
 - dla małych domów mieszkalnych – 2 mp / 1 mieszkanie,
 - dla biur i budynków administracji – 1 mp / 30 – 40 m² pow. użytkowej,
 - domy emerytów i starców – 1 mp / 15 łóżek, ale nie mniej niż 3 mp,
 - dla usług o dużej częstotliwości odwiedzających, w szczególności praktyk lekarskich – 1 mp / 20 – 30 m² pow. użytkowej,
 - dla sklepów do 700 m² pow. użytkowej – 1 mp / 30–50 m² pow. użytkowej, ale nie mniej niż 2 miejsca na 1 sklep,
 - kościół – 1 mp / 10–40 miejsc siedzących,
 - boiska sportowe, hale gier i zabaw, hale sportowe – 1 mp / 50 m² pow. urządzeń sportowych lub pow. uż. hali + 1 mp / 10–15 odwiedzających,
 - korty tenisowe – 3 mp / 1 kort,
 - kręgielnie – 1 mp / 1 tor,
 - kluby jeździeckie – 1 mp / 4 boksy końskie,
 - restauracje i kawiarnie – 1 mp / 4–8 m² pow. sali dla gości,
 - salony gry – 1 mp / 10–20 m² pow. użytkowej sali z maszynami do gry, ale nie mniej niż 3 mp,
 - hotele, pensjonaty, schroniska – 1 mp / 4 łóżka,
 - przedszkola, żłobki – 1 mp / 20–30 dzieci, ale minimum 2 mp,
 - diagnostyczne warsztaty samochodowe – 6 mp / 1 stanowisko napraw.

§ 14

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej

- Przebiegające przez teren objęty planem sieci infrastruktury technicznej – w szczególności elektroenergetyczna linia 110 kV Jelenia Góra – Kowary i sieć teletechniczna – do zachowania. W okresie perspektywy nie przewiduje się prowadzenia przez teren objęty planem nowych sieci magistralnych.

2. Dopuszcza się trwałą adaptację wszystkich istniejących sieci i urządzeń uzbrojenia terenu niekolidujących z zainwestowaniem przesądzonym niniejszym planem.
3. Projektowane zainwestowanie będzie obsługiwane z projektowanych podziemnych sieci infrastruktury technicznej biegnących w projektowanych ulicach. Nowe odcinki sieci sanitarnych, gazowych, elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych oraz oświetlenia ulic należy prowadzić w liniach rozgraniczających ulic, jako sieci podziemne. Dopuszcza się prowadzenie krótkich odcinków sieci – do 200 mb – poza liniami rozgraniczającymi ulic, wzdłuż granic działek lub innych niż drogi elementów systemu komunikacji.
4. Dopuszcza się zaopatrzenie w wodę projektowanego zainwestowania alternatywnie – od strony ZUW zlokalizowanego w sąsiedztwie na terenie Jeleniej Góry, z miejskiej sieci wodociągowej lub z sieci wodociągowej gminy Podgórzyn – wg technicznych warunków przyłączenia wydanych przez administratorów systemów.
5. W zachodniej części terenu oznaczonego symbolem 13 WS,ZP,U,W,K wskazuje się rejon lokalizacji obiektów i urządzeń gospodarki wodnej (W) – w szczególności pompowni wody.
6. Ścieki bytowe i komunalne należy odprowadzać do systemu kanalizacji na terenie Jeleniej Góry lub systemu kanalizacji komunalnej w gminie Podgórzyn – wg technicznych warunków przyłączenia wydanych przez administratorów systemów.
7. W południowej części terenu oznaczonego symbolem 13 WS,ZP,U,W,K wskazuje się rejon lokalizacji obiektów i urządzeń gospodarki ściekowej (K) – w szczególności zbiornika retencyjnego i ewentualnie przepompowni.
8. Projektowane drogi publiczne o przekrojach ulicznych należy wyposażyć w sieć kanalizacji deszczowej. W szczególności ustala się realizację kanałów, które zastąpią istniejące rowy melioracji szczegółowej R-K 8 i R-K 11 odpowiednio w ulicach oznaczonych symbolami 4KDL i 8KDL.
9. Dopuszcza się – w uzgodnieniu z administratorem systemu melioracji – przebudowę systemu, w szczególności na terenie oznaczonym symbolem 13 WS,ZP,U,W,K.
10. Ustala się doprowadzenie gazu przewodowego do wszystkich terenów przewidywanych do zabudowy. Projektowane zainwestowanie winno być zaopatrywane w gaz z systemu gazociągów biegnących na terenie miasta Jeleniej Góry na warunkach określonych przez administratora sieci.
11. Ustala się doprowadzenie energii elektrycznej do wszystkich terenów przewidywanych do zagospodarowania. Zasilanie projektowanego zainwestowania w energię elektryczną – wg technicznych warunków przyłączenia określonych przez administratora systemu. Nie ogranicza się możliwości realizowania systemu sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia z zachowaniem warunków określonych w ust. 3.
12. Dopuszcza się realizowanie nowych stacji 20/0,4 kV stosownie do potrzeb, na ewentualnie wydzielanych działkach o powierzchni do 300 m². Na rysunku planu wskazano dwie lokalizacje projektowanych stacji transformatorowych (E) – na terenach oznaczonych symbolami 5 US,E i 9 MN. Dopuszcza się zbliżenia ścian obiektów stacji transformatorowych na odległość 1,5 m od granic działek pod warunkiem, że zawarte na rysunku planu przebiegi linii zabudowy na działce projektowanej stacji transformatorowej lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie nie ustalają innej linii zabudowy. Nieprzekraczalne linie zabudowy wskazane na rysunku planu wzdłuż korytarza istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV nie obowiązują przy lokalizowaniu obiektów i urządzeń elektroenergetycznych.
13. Nie ogranicza się możliwości realizacji kablowej sieci telekomunikacyjnej i sieci oświetlenia ulic na obszarze objętym planem.
14. Dla zapewnienia dostępu obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej do dróg publicznych dopuszcza się ustalanie służebności przejazdu.

R o z d z i a ł 3

Ustalenia szczegółowe dla terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi

§ 15

1 MN

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem sytuowania zabudowy mieszkalno-usługowej, w szczególności na działkach sąsiadujących z drogą powiatową (1KDZ).
2. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
3. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic lokalnych. Dopuszcza się wjazdy na teren działek położonych przy drodze powiatowej z drogi zbiorczej – na warunkach określonych przez administratora drogi.

§ 16

2 MN

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej.
2. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
3. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic: lokalnej i dojazdowej.

§ 17

3 MN

4 MN

1. Projektowane zespoły zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem sytuowania zabudowy mieszkalno-usługowej, w szczególności na działkach sąsiadujących z drogą powiatową (1KDZ).
2. Na terenie 4 MN dopuszcza się wydzielenie działki dla terenu rekreacyjnej zieleni urządzonej lub/i urządzeń sportowych lub/i parkingu w rejonie oznaczonym na rysunku planu symbolem (US).
3. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
4. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic lokalnych. Dopuszcza się wjazdy na teren działek położonych przy drodze powiatowej z drogi zbiorczej – na warunkach określonych przez administratora drogi.

§ 18

5 US,E

1. Projektowany zespół zainwestowania rekreacyjno-sportowego, zieleni urządzonej oraz dopuszczana lokalizacja parkingu (KP) w północnej części terenu. W południowej części terenu wskazano lokalizację projektowanej stacji transformatorowej (E) lub/i innych parterowych obiektów kubaturowych, w szczególności obsługujących urządzenia sportowe i rekreacyjne.
2. W zagospodarowaniu terenu dopuszcza się zachowanie odkrytego odcinka istniejącego rowu melioracyjnego.

§ 19

6 MN

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem sytuowania zabudowy mieszkalno-usługowej, w szczególności na działkach sąsiadujących z drogą powiatową (1KDZ).
2. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
3. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic lokalnych i ulicy dojazdowej. Wjazdy na teren działek położonych przy drodze powiatowej niesąsiadujących z ulicami lokalnymi – z drogi zbiorczej, na warunkach określonych przez administratora drogi.

§ 20

7 MN

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem sytuowania zabudowy mieszkalno-usługowej, w szczególności na działkach sąsiadujących z ulicą 5KDL.
2. W północno-zachodnim narożu terenu dopuszcza się wydzielenie działki dla parkingu (KP) lub/i zespołu zieleni urządzonej.
3. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
4. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic lokalnych i dojazdowych.

§ 21

8 MN

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem sytuowania zabudowy mieszkalno-usługowej, w szczególności na działce położonej u zbiegu ulic 6KDL i 8KDL.
2. Ustala się wysokość zabudowy mieszkaniowej – 1 kondygnacja plus poddasze.
3. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic lokalnych i dojazdowych.

§ 22

9 MN

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej. W sąsiedztwie linii EE 110 kV wskazano na rysunku planu dopuszczany rejon lokalizacji stacji transformatorowej (E).
2. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
3. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic dojazdowych.

§ 23

10 MN

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej.
2. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 3 kondygnacje plus poddasze.
3. Obsługa komunikacyjna – z istniejącej drogi 11KDW i z projektowanej ulicy 12 KDWD.

§ 24

11 MN,ZL

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej i istniejący, przeznaczony do zachowania las.
2. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
3. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic lokalnych i dojazdowych.
4. Dopuszcza się podział gruntów leśnych dla ich przyłączenia do nieruchomości przeznaczonych pod zabudowę.

§ 25

12 MN

1. Projektowany zespół zabudowy mieszkaniowej.
2. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
3. Obsługa komunikacyjna – z projektowanych ulic dojazdowych.

§ 26

13 WS,ZP,U,W,K

1. Istniejący zespół stawów rybnych dopuszczanych do zachowania, pod warunkiem uporządkowania istniejącego tymczasowego zainwestowania kubaturowego zlokalizowanego przy grobli. Docelowo – zespół zieleni urządzonej towarzyszącej urządzeniom sportowym i rekreacyjnym.
2. Dopuszcza się przebudowę zbiorników i cieków, w szczególności dla ich dostosowania do funkcji rekreacyjnych.
3. Dopuszcza się sytuowanie usługowego zainwestowania kubaturowego w rejonach, gdzie na rysunku planu ustalono przebiegi nieprzekraczalnych linii zabudowy. Dopuszcza się mieszkania jako funkcję uzupełniającą w obiektach usługowych.
4. Ustala się maksymalną dopuszczaną wysokość zabudowy – 2 kondygnacje plus poddasze.
5. Ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla całego obszaru – 0,9.
6. Na rysunku planu ustalono przebieg ścieżki rowerowej biegnącej obecną groblą. Dęby rosnące na grobli – do zachowania.
7. Wskazane na rysunku planu przebiegi ciągów pieszych mogą być zmienione, jeżeli taka potrzeba wyniknie z projektu zagospodarowania całego zespołu.
8. Na rysunku planu wskazano dwa punkty formalnie ważne – miejsca zamykające ważne dla projektowanego osiedla wglądy lub miejsca, skąd otwierają się wartościowe panoramy. Zagospodarowanie tych rejonów winno uwzględniać ich szczególne usytuowanie krajobrazowe.
9. Ustala się lokalizację projektowanego parkingu (KP) obsługującego w szczególności zainwestowanie usługowe i rekreacyjne projektowane na terenie 13 WS,ZP,U,W,K. W sąsiedztwie parkingu wymaga

się nasadzenia ozdobnej zieleni wysokiej – jak na rysunku planu.

10. W zachodniej części obszaru wskazano na rysunku planu dopuszczaną lokalizację obiektów gospodarki wodnej (W) – por. § 14 ust. 5. Obsługa komunikacyjna – od strony ulicy 20KDWD.
11. W południowej części obszaru wskazano na rysunku planu dopuszczaną lokalizację obiektów gospodarki ściekowej (K) – por. § 14 ust. 7. W wypadku lokalizowania pompowni ścieków należy zachować odległość minimum 50 m od najbliższego budynku mieszkalnego. Obsługa komunikacyjna – od strony ulicy 17KDWD.
12. Dla wydzielenia nieruchomości usługowych lub/i obiektów infrastruktury technicznej dopuszcza się dokonywanie podziałów nieruchomości.

Drogi publiczne

§ 27

1KD Z

1. Pas terenu do przyłączenia do istniejącej drogi powiatowej nr 2652D.
2. Ustala się przekrój półuliczny, z chodnikiem po południowej stronie jezdni.
3. Dopuszcza się poszerzenie jezdni i realizację zatok i wiat przystanków autobusowych.
4. Istniejący telekomunikacyjny kabel doziemny magistralny – do zachowania.
5. Istniejący zielony szlak turystyczny – do zachowania.
6. Dopuszcza się realizację wzdłuż drogi ścieżki lub szlaku rowerowego.

§ 28

2KD L

3KD L

4KD L

1. Projektowane ulice lokalne, jednojezdniowe, dwupasowe.
2. Ustala się szerokość linii rozgraniczających ulic – 12 m.
3. Wymaga się zachowania wskazanych w rysunku planu istniejących drzew rosnących w liniach rozgraniczających ulic oraz realizacji uzupełniających nasadzeń wskazanych w rysunku planu.
4. W liniach rozgraniczających ulicy 3KDL ustala się przebieg ścieżki rowerowej.
5. W liniach rozgraniczających ulicy 4KDL ustala się lokalizację kanalizacji deszczowej – por. ustalenia § 14 ust. 8.

§ 29

5KD L

1. Projektowana ulica lokalna, jednojezdniowa, dwupasowa, z obustronnymi chodnikami, włączona do drogi powiatowej – główna oś komunikacyjna i kompozycyjna projektowanego osiedla.
2. Ustala się szerokość linii rozgraniczających ulicy – 15 m.
3. Ustala się lokalizacje szpalerów zieleni wskazanych na rysunku planu.
4. W liniach rozgraniczających ulicy dopuszcza się lokalizowanie zatok postojowych dla samochodów osobowych.

§ 30

6KD L

1. Projektowana ulica lokalna, jednojezdniowa, dwupasowa, o przekroju półulicznym.
2. Ustala się szerokość linii rozgraniczających ulicy – 12 m.
3. W liniach rozgraniczających ulicy ustala się przebieg ścieżki rowerowej.
4. Wyklucza się realizowanie przyulicznych nasadzeń zieleni wysokiej lub/i krzewów.

§ 31

7KD D

1. Projektowana ulica dojazdowa, jednojezdniowa, dwupasowa.
2. Ustala się minimalną szerokość linii rozgraniczających ulicy – 10 m. Dopuszcza się – jeżeli taka potrzeba wyniknie po opracowaniu dokumentacji budowlanej drogi – poszerzenie linii rozgraniczających ulicę.

§ 32

8KD L

1. Projektowana ulica lokalna, jednojezdniowa, dwupasowa.
2. Ustala się szerokość linii rozgraniczających ulicy – 12 m.
3. W liniach rozgraniczających ulicy ustala się lokalizację kanalizacji deszczowej – por. ustalenia § 14 ust. 8.
4. Wyklucza się realizowanie przyulicznych nasadzeń zieleni wysokiej lub/i krzewów.

§ 33

9KD L

1. Projektowana ulica lokalna, jednojezdniowa, dwupasowa, o przekroju półulicznym – chodnik po stronie zachodniej.
2. Ustala się minimalną szerokość linii rozgraniczających ulicy – 12 m. Dopuszcza się – jeżeli taka potrzeba wyniknie po opracowaniu dokumentacji budowlanej drogi – poszerzenie linii rozgraniczających ulicę.
3. Ustala się przebieg wschodniej linii rozgraniczającej drogę – po wschodniej granicy działki nr 304/2.

§ 34

10KD D

1. Projektowana ulica dojazdowa, jednojezdniowa, dwupasowa.
2. Ustala się szerokość linii rozgraniczających ulicy – 10 m.
3. Ustala się przebieg wschodniej linii rozgraniczającej drogę – po wschodniej granicy działki nr 304/2.
4. Istniejący przepust w ciągu rowu R-K 11 – do zachowania lub przebudowy, pod warunkiem zapewnienia przepływu wód odprowadzanych z terenów leżących na wschód od obszaru objętego planem.

Drogi wewnętrzne

§ 35

11KDW

1. Istniejąca droga wewnętrzna – do zachowania z dopuszczeniem modernizacji.

2. Dopuszcza się poszerzenie linii rozgraniczających drogi.
3. Ustala się przebieg południowo-wschodniej linii rozgraniczającej drogę – po południowo-wschodniej granicy działki nr 12/3.

§ 36

12KDW D

Projektowana ulica dojazdowa, jednojezdniowa, dwupasowa.

§ 37

13KDW D

1. Projektowana ulica dojazdowa, jednojezdniowa, dwupasowa.
2. Wyklucza się realizowanie przyulicznych nasadzeń zieleni wysokiej lub/i krzewów.

§ 38

14KDW D**15KDW D****16KDW D**

Projektowane ulice dojazdowe, jednojezdniowe, dwupasowe.

§ 39

17KDW D

1. Projektowana ulica dojazdowa, jednojezdniowa, dwupasowa, o przekroju półulicznym.
2. Ustala się minimalną szerokość linii rozgraniczających ulicy – 10 m.
3. W liniach rozgraniczających ulicy ustala się przebieg ścieżki rowerowej.
4. Wyklucza się realizowanie przyulicznych nasadzeń zieleni wysokiej lub/i krzewów.
5. Dopuszcza się realizację placu nawrotowego w sąsiedztwie nieruchomości Nadleśnictwa Kowary.

§ 40

18KDW D

Projektowana ulica dojazdowa, jednojezdniowa, dwupasowa, zakończona placem nawrotowym.

§ 41

19KDW D

Projektowana ulica dojazdowa, jednojezdniowa, dwupasowa.

§ 42

20KDW D

1. Projektowana ulica dojazdowa, jednojezdniowa, dwupasowa, zakończona placem nawrotowym.
2. Dopuszcza się przedłużenie ulicy dla zapewnienia dojazdu do obiektów gospodarki wodnej.

R o z d z i a ł 4**Ustalenia dotyczące zasad realizacji planu**

§ 43

Szczegółowe zasady i warunki scalania oraz podziału nieruchomości objętych planem

1. Dla stwierdzenia zgodności podziału nieruchomości z ustaleniami planu należy ustalić, czy przewidywane przeznaczenie dzielonego terenu jest zgodne

z planem oraz czy istnieje możliwość zgodnego z planem zagospodarowania działek gruntu.

2. Wydzielane działki winny posiadać dostęp do ustalonych w planie dróg. Nie dopuszcza się ustalania służebności przejazdu dla zapewnienia dostępu do dróg publicznych, z zastrzeżeniem § 14 ust. 14.
3. Wydzielane drogi wewnętrzne winny umożliwiać spełnienie wymogów dot. dróg pożarowych.
4. Przedstawione w rysunku planu przebiegi ustalonych linii rozgraniczających są jednocześnie ustalonymi granicami nieruchomości. Orientacyjne projektowane przebiegi linii wewnętrznych podziałów przedstawione na rysunku planu określają orientacyjną wielkość działek możliwych do wydzielenia.
5. W granicach objętych planem nie wyznaczono obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń nieruchomości w rozumieniu przepisów Rozdziału 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Nie ogranicza się możliwości dokonywania połączenia i ponownego podziału gruntów w wypadkach, o których mowa w art. 98b ww. ustawy.

§ 44

Sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów

1. Dopuszcza się czasowe użytkowanie nieruchomości jak w stanie istniejącym – por. w szczególności ustalenia § 24 ust. 1 i § 26 ust. 1.
2. Na niezabudowanych terenach mogą być lokalizowane jako czasowe nieuciążliwe obiekty gospodarcze, obiekty i urządzenia gospodarki komunalnej, składy materiałów budowlanych, zaplecza budów itp.

§ 45

Inne zasady realizacji planu

1. Ewentualne uciążliwości powstałe w trakcie realizacji i eksploatacji inwestycji nie mogą wykraczać poza granice nieruchomości należącej do inwestora.
2. Warunki dostawy mediów oraz techniczne warunki przyłączenia do sieci uzbrojenia należy uzgadniać odpowiednio z administratorami sieci i urządzeń w przewidywanym zakresie zaopatrzenia. Dopuszcza się – jako czasowe – lokalne lub/i indywidualne rozwiązania gospodarki wodnej i ściekowej.
3. Sposób usunięcia ewentualnych kolizji pomiędzy zamiarami inwestycyjnymi a istniejącymi sieciami i urządzeniami infrastruktury technicznej należy uzgadniać z odpowiednimi administratorami tych systemów.
4. Inwestycje należy realizować w sposób ograniczający kolizje z ruchem pieszym i kołowym.
5. Warunki udostępnienia terenów koniecznych do realizacji inwestycji niepozostających w dyspozycji inwestorów – należy uzgadniać z właścicielami tych terenów.
6. W projektach zagospodarowania terenu należy jednoznacznie określać rzędne projektowanego ukształtowania terenu przy granicach nieruchomości należącej do inwestora.

7. Na etapie projektowania, realizacji i eksploatacji inwestycji należy uwzględnić wszystkie warunki wynikające z przeprowadzonych uzgodnień oraz zapewniać ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich.

§ 46

Stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Ustala się stawki procentowe służące naliczaniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- 1) dla terenów zabudowy mieszkaniowej – w wysokości 3%,
- 2) dla terenów usługowych – w wysokości 5%.

R o z d z i a ł 5

Ustalenia przejściowe i końcowe

§ 47

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Podgórzyn.

§ 48

Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

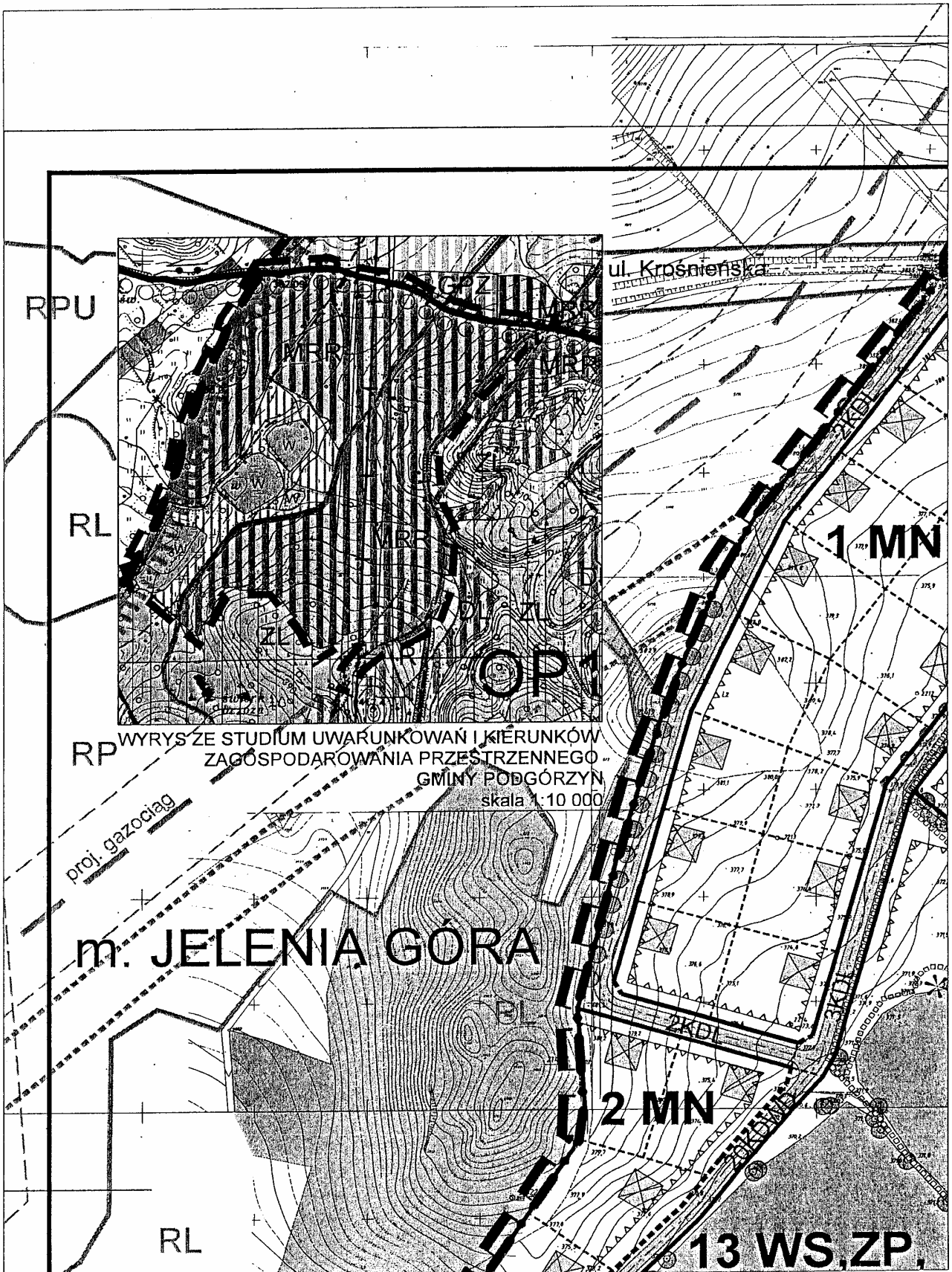
§ 49

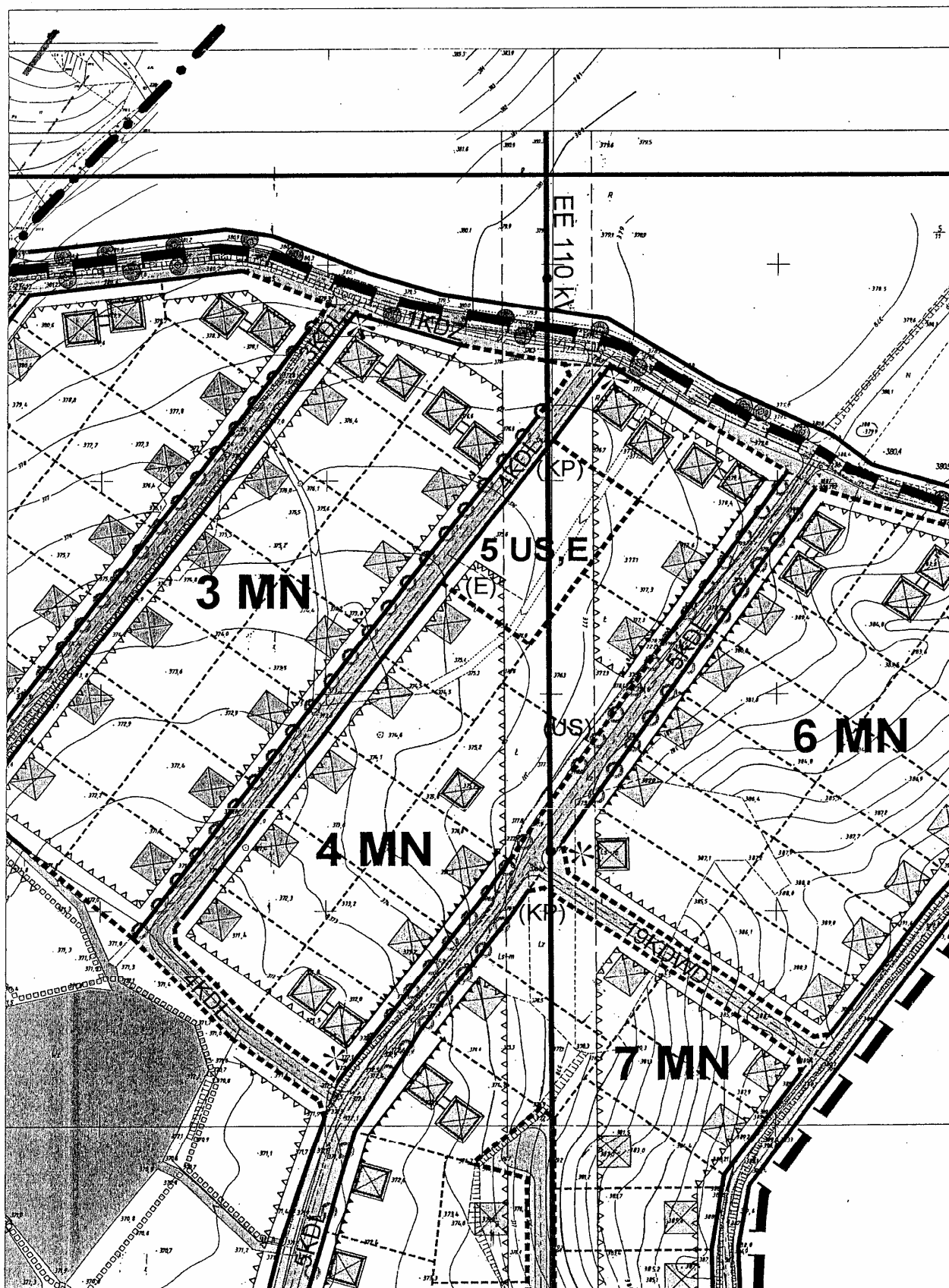
Uchwała podlega publikacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Podgórzyn.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

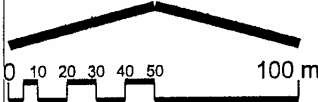
MAURYCJUSZ ŻUKOWSKI

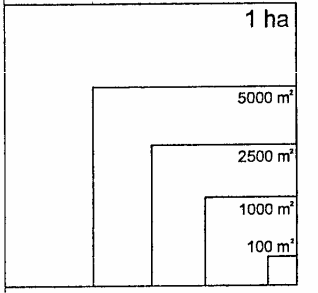
Załącznik graficzny do uchwały Ra-
dy Gminy Podgórzyn z dnia 25 paź-
dziernika 2006 r. (poz. 3785)

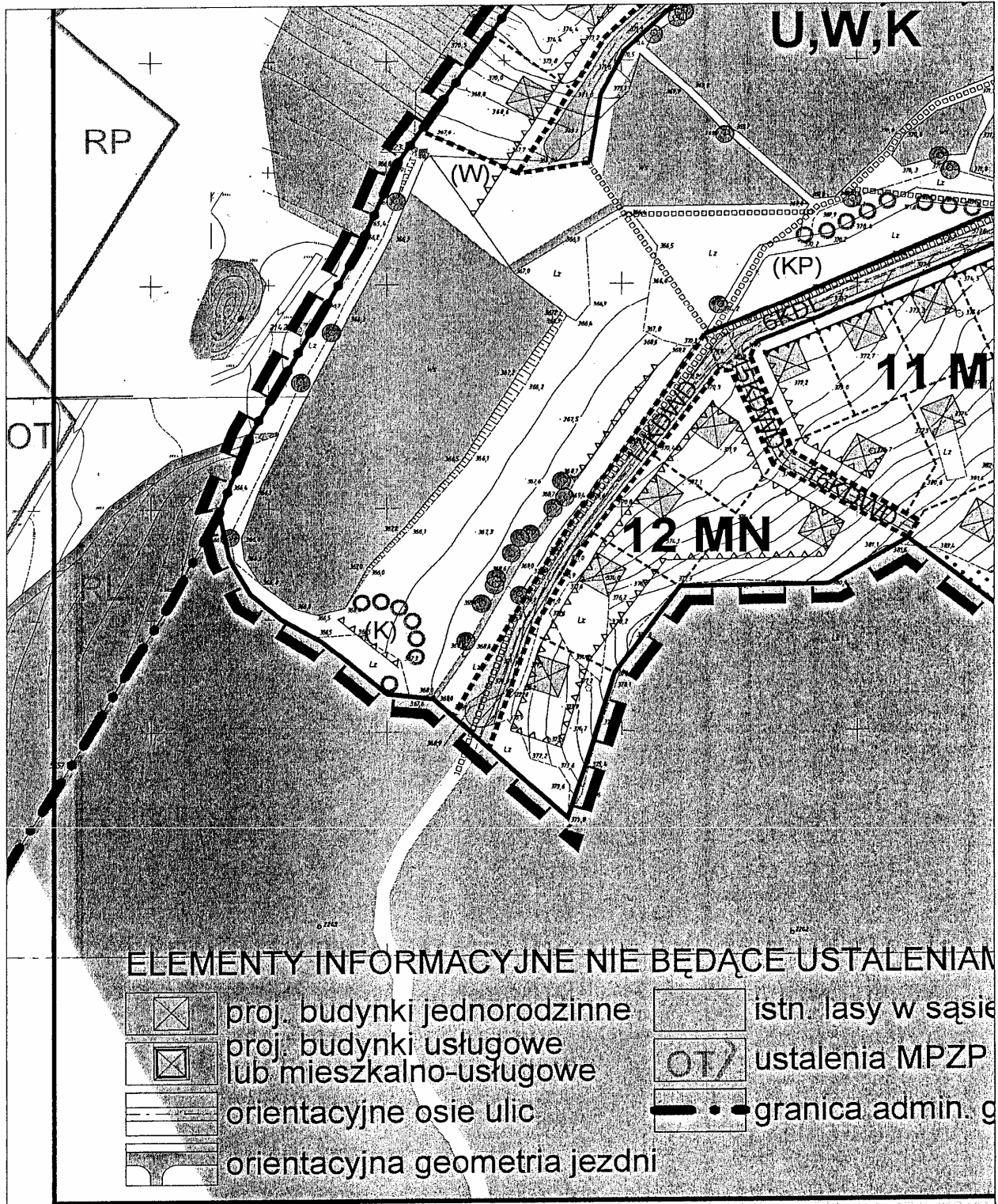

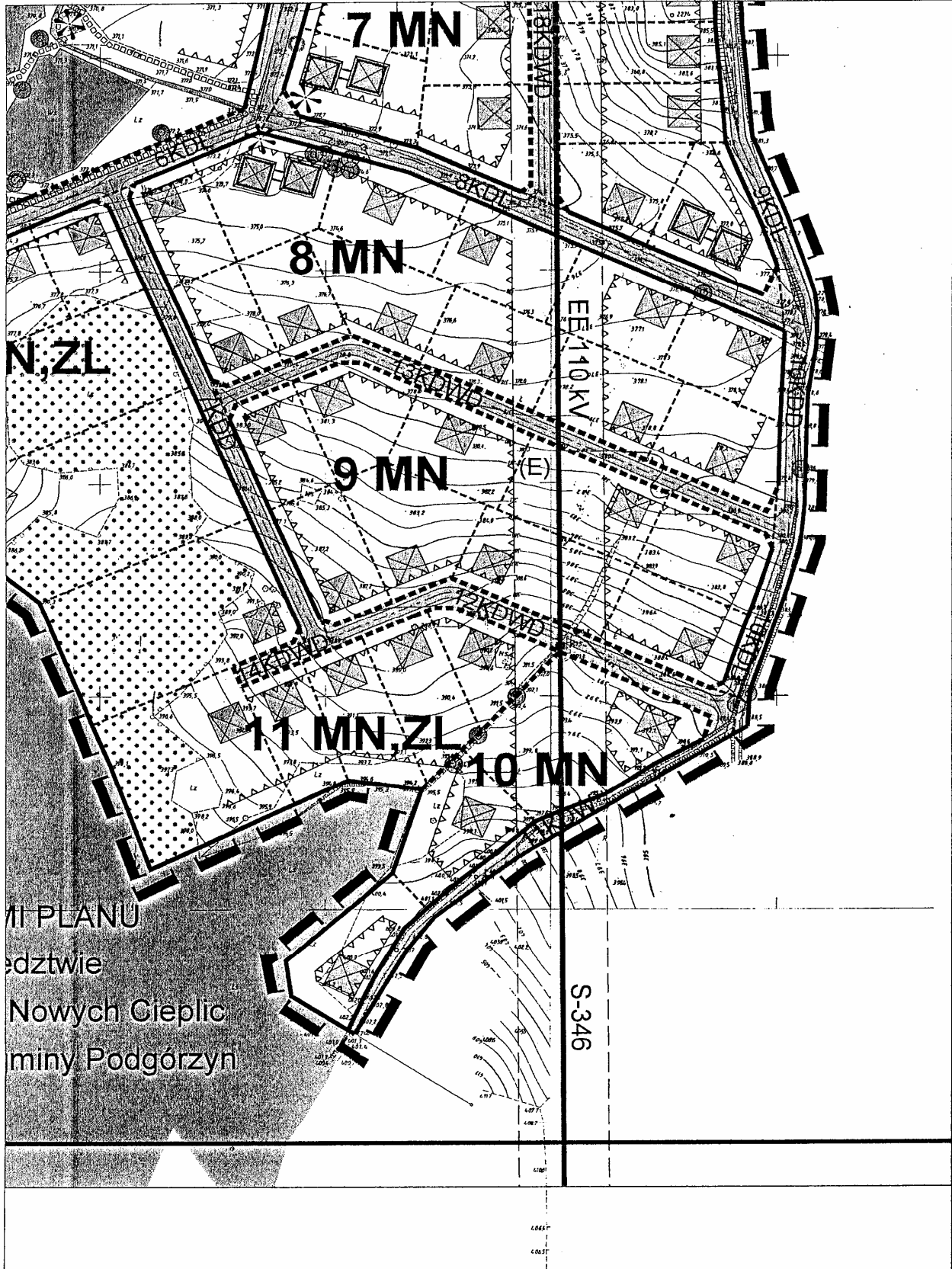

	DROGI PUBLICZNE
	DROGI WEWNĘTRZNE
	ULICA ZBIORCZA, ULICE LOKALNE i DOJAZDOWE
OBIEKTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
	ZAOPATRZENIA W WODĘ
	GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ
	ELEKTROENERGETYCZNE
	ISTN. LINIA EE 110 kV z KORYTARZEM
	OBOWIAZUJĄCE i NIEPRZEKRACZALNE LINIE ZABUDOWY
	PUNKTY FORMALNIE WAŻNE
	ZIELEŃ ISTNIEJĄCA DO ZACHOWANIA
	ZIELEŃ WYSOKA PROJEKTOWANA
	PRZESTRZENIE PUBLICZNE, CHODNIKI, CIĄGI PIESZE
	PROJEKTOWANE ŚCIEŻKI ROWEROWE
	ORIENTACYJNE LINIE WEWNĘTRZNYCH PODZIAŁÓW
	GRANICA OPRACOWANIA

**Załącznik nr 2 do uchwały Rady
Gminy Podgórzyn z dnia 25 paź-
dziernika 2006 r. (poz. 3785)**

**Sposób realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej
ustalonych w planie terenów położonych przy zachodniej granicy
gminy Podgórzyn w obrębie Staniszów
oraz zasady ich finansowania**

1. Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest w stanie istniejącym terenem niezabudowanym. Dla zrealizowania nowego zainwestowania ustalonego planem teren wymaga wyposażenia w drogi i sieci infrastruktury technicznej.
2. Według ustaleń planu drogi publiczne (KD), w których realizowane będą sieci sanitarne (wodociągi, kanalizacja sanitarna i deszczowa) oraz sieć oświetlenia ulic, to drogi oznaczone numerami od 1 do 10.
Droga 1 KDZ to odcinek drogi powiatowej nr 2652D przewidywanej do modernizacji staraniem i ze środków Zarządu Dróg Powiatowych.
Drogi oznaczone symbolami 5KDL, 6KDL, 9KDL i 10 KDL to przewidywane do przebudowy drogi należące obecnie do Gminy Podgórzyn.
Pozostałe drogi leżą na gruntach prywatnych.
3. Ustala się, że:
 - drogi oznaczone w planie jako 5 i 6KDL zrealizowane będą staraniem i ze środków Gminy jako odcinek obecnie istniejącej drogi gminnej;
 - drogi oznaczone jako 9 i 10KDL leżące w większości na działkach drogowych Gminy wybudowane będą staraniem i ze środków właścicieli sąsiednich nieruchomości.
4. Drogi oznaczone w planie jako 5 i 6 KDL (odcinek o długości ok. 800 mb) eksploatowane będą przez Gminę jako gminna droga publiczna.
Po przekazaniu Gminie dróg 9 i 10 KDL, o których mowa w ust. 3, mogą one być włączone do systemu dróg gminnych.
5. Ustala się, że:
 - grunty prywatne, które są niezbędne dla poszerzenia pasów drogowych dróg 5KDL, 6KDL, 9KDL i 10KDL, zostaną – wg oświadczenia właściciela nieruchomości – przekazane na rzecz Gminy bez odszkodowania;
 - Gmina przekaże nieodpłatnie inwestorom realizującym drogi wewnętrzne oraz zagospodarowanie terenów osiedla działkę nr 12/2 (dr) oraz część działki nr 13 (dr) obręb Staniszów w zakresie wynikającym z ustaleń planu.
Koszty niezbędnych podziałów geodezyjnych pokryje inwestor osiedla.
6. Ustala się, że drogi oznaczone w planie symbolami 2KDL, 3KDL, 4KDL, 7KDL, 8KDL i drogi wewnętrzne o numerach 11 do 20 oraz ich wyposażenie w sieci sanitarne realizowane będzie staraniem i ze środków właścicieli gruntów, na których są położone.
7. Ustala się, że realizacja wszystkich systemów sieci sanitarnych (zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie i unieszkodliwianie ścieków sanitarnych i wód deszczowych) odbędzie się staraniem i ze środków inwestora osiedla.
8. W sieć wodociągową, kanalizacji deszczowej i sieć oświetlenia ulic należy wyposażyć co najmniej wszystkie drogi publiczne w zakresie niezbędnym dla zaopatrzenia mieszkańców i użytkowników działek wskazanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
9. Realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej winna następować etapowo, wyprzedzając w stosunku do realizacji zainwestowania mieszkaniowego i usługowego, w miarę przygotowywania kolejnych terenów do zagospodarowania.
10. Uzbrojenie terenu objętego planem w sieci i urządzenia elektroenergetyczne i związane z zaopatrzeniem w gaz realizowane będzie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie Prawo energetyczne, na warunkach określonych odpowiednio przez Koncern Energetyczny Energia Pro SA i Dolnośląską Spółkę Gazownictwa.

Załącznik nr 3 do uchwały Rady Gminy Podgórzyn z dnia 25 października 2006 r. (poz. 3785)

**Rozstrzygnięcie dot. sposobu rozpatrzenia uwag
zgłoszonych do projektu planu terenów położonych przy zachodniej
granicy gminy Podgórzyn w obrębie Staniszów**

W trakcie wyłożenia do publicznego wglądu dokumentacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy zachodniej granicy gminy Podgórzyn w obrębie Staniszów, tzn. w okresie od 30 sierpnia 2006 r. do 20 września 2006 r., ani w okresie 14 dni od dnia zakończenia okresu wyłożenia – **nie zgłoszono uwag do projektu planu.**

3786

UCHWAŁA RADY GMINY PODGÓRZYN

z dnia 25 października 2006 r.

w sprawie nadania statutu Urzędowi Gminy w Podgórzynie

Na podstawie art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) Rada Gminy Podgórzyn uchwala, co następuje:

§ 1

Nadaje się statut Urzędowi Gminy w Podgórzynie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

MAURYCJUSZ ŻUKOWSKI

Załącznik do uchwały Rady Gminy Podgórzyn z dnia 25 października 2006 r. (poz. 3786)

**STATUT
URZĘDU GMINY W PODGÓRZYNIE**

§ 1

Urząd Gminy w Podgórzynie jest gminną jednostką organizacyjną gminy Podgórzyn, działającą w formie jednostki budżetowej.

§ 2

1. Siedzibą Urzędu Gminy w Podgórzynie są budynki przy ul. Żołnierskiej 14 i Żołnierskiej 13a w Podgórzynie.
2. Kierownikiem Urzędu Gminy w Podgórzynie jest Wójt Gminy Podgórzyn.
3. Wójt Gminy reprezentuje Urząd Gminy w Podgórzynie na zewnątrz.
4. Wójt Gminy wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy w Podgórzynie.

§ 3

Zadania Urzędu Gminy w Podgórzynie określa zarządzenie nr 27/2003 z dnia 22 kwietnia 2003 r. z późn.

zm. w sprawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy w Podgórzynie.

§ 4

Urząd Gminy w Podgórzynie działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.),
- 2) ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

§ 5

W Urzędzie Gminy w Podgórzynie mogą być tworzone komórki organizacyjne, zgodnie z zarządzeniem Wójta nr 27/2003 z dnia 22 kwietnia 2003 r. z późn. zm. w sprawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy w Podgórzynie.

3787**UCHWAŁA RADY GMINY PODGÓRZYN**

z dnia 25 października 2006 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) Rada Gminy Podgórzyn uchwala, co następuje:

§ 1

Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych jest przyznawana decyzją Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w której określa on wysokość i sposób płatności oraz zakres, okres i miejsce trwania świadczenia.

§ 2

Ilość przyznaczonych godzin usług opiekuńczych winna odpowiadać ustalonym w trakcie wywiadu środowiskowego potrzebom osoby wymagającej pomocy z uwzględnieniem możliwości finansowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

§ 3

Całkowicie zwolnione z ponoszenia opłat za świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze są osoby samotnie gospodarujące, których dochód nie przekracza 120% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, określony w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. = U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami).

§ 4

Tryb odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze określają tabele stanowiące załączniki nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.

§ 5

Uchyla się uchwałę nr XXVII/202/97 z dnia 19 marca 1997 r. w sprawie określenia zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zwolnienia z odpłatności.

§ 6

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Podgórzynie.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

MAURYCJUSZ ŻUKOWSKI

**Załącznik nr 1 do uchwały Rady
Gminy Podgórzyn z dnia 25 paź-
dziernika 2006 r. (poz. 3787)**

**TABELA ODPLATNOŚCI
ZA ŚWIADCZONE USŁUGI OPIEKUNCZE
- osoby samotnie gospodarujące**

Dochód klienta zgodnie z ustawą (w odniesieniu do kryterium)	Wysokość odpłatności w % kosztu usługi
Powyżej 120% – 150%	5%
Powyżej 150% – 200%	10%
Powyżej 200% – 250%	15%
Powyżej 250% – 300%	30%
Powyżej 300% – 400%	50%
Powyżej 400%	100%

Załącznik nr 2 do uchwały Rady Gminy Podgórzyn z dnia 25 października 2006 r. (poz. 3787)

**TABELA ODPLATNOŚCI
ZA ŚWIADCZONE USŁUGI OPIEKUŃCZE
- osoby zamieszkujące z rodziną**

Dochód rodziny zgodnie z ustawą (w odniesieniu do kryterium)	Wysokość odpłatności w % kosztów usług
Powyżej 100% – 120%	10%
Powyżej 120% – 150%	20%
Powyżej 150% – 200%	30%
Powyżej 200% – 250%	40%
Powyżej 250% – 300%	50%
Powyżej 300% – 400%	60%
Powyżej 400%	100%

3788

UCHWAŁA RADY GMINY PODGÓRZYN

z dnia 25 października 2006 r.

w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844), oraz art. 4 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 190, poz. 1606 z późn. zm.) Rada Gminy Podgórzyn uchwala, co następuje:

§ 1

Zwalnia się z podatku od nieruchomości grunty, budynki, budowle lub ich części przeznaczone na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie gminy Podgórzyn przez przedsiębiorców realizujących nową inwestycję.

§ 2

1. Za nową inwestycję uważa się inwestycję polegającą na utworzeniu lub rozbudowie przedsiębiorstwa bądź na rozpoczęciu w przedsiębiorstwie działań obejmujących dokonywanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego. Zakończenie inwestycji winno nastąpić nie później niż w terminie 3 lat od złożenia wniosku, o którym mowa w § 4.

§ 3

1. Zwolnienia z podatku od nieruchomości stanowiącego pomoc regionalną na wspieranie nowych inwestycji udziela się:
 - 1) na okres 12 miesięcy – jeżeli wielkość kosztów inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą wyniosła równowartość od 1 mln zł do 3 mln zł,

- 2) na okres 24 miesięcy – jeżeli wielkość kosztów inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą przekroczyła równowartość 3 mln zł i nie była wyższa niż 6 mln zł,

- 3) na okres 36 miesięcy – jeżeli wielkość kosztów inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą przekroczyła równowartość 6 mln zł.

2. Podatnik nabywa prawo do zwolnienia z podatku od nieruchomości tylko w stosunku do nowej inwestycji.

§ 4

Podatnik ubiegający się o zwolnienie z podatku od nieruchomości składa:

- 1) przed rozpoczęciem inwestycji – wniosek do Wójta Gminy Podgórzyn, na druku stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały w terminie do 31 grudnia 2006 r.,
- 2) po zakończeniu inwestycji:
 - a) kserokopię dokumentu – *Potwierdzenie zgłoszenia użytkowania obiektu budowlanego lub Decyzję udzielającą pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych* objętych nową inwestycją wydaną przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego,

- b) zestawienie kosztów inwestycyjnych kwalifikujących się do objęcia pomocą poniesionych po złożeniu wniosku, o którym mowa w § 4 pkt 1).

§ 5

1. Podatnik traci prawo do zwolnienia z podatku od nieruchomości w przypadku:
 - 1) zmniejszenia stanu zatrudnienia,
 - 2) postawienia przedsiębiorcy w stan likwidacji albo upadłości, w okresie 5 lat od dnia zakończenia inwestycji,
 - 3) posiadania zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości wobec Gminy Podgórzyn, po zakończeniu inwestycji.
2. Podatnik, który utracił prawo do zwolnienia z podatku od nieruchomości, zobowiązany jest powiadomić Wójta Gminy Podgórzyn w terminie 14 dni od wystąpienia okoliczności powodujących utratę tego prawa.
3. Podatnik traci prawo do zwolnienia od następnego miesiąca, w którym wystąpiły okoliczności powodujące utratę tego prawa.
4. Podatnik, który utracił prawo do zwolnienia z podatku od nieruchomości, zwraca podatek za cały okres zwolnienia wraz z odsetkami za zwłokę, naliczonymi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

§ 6

Zwolnienie z podatku od nieruchomości, o którym mowa w § 1, ma zastosowanie również w przypadku realizacji dużego projektu inwestycyjnego, na warun-

kach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

§ 7

Zwolnienie, o którym mowa w § 1, jest pomocą regionalną na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją i następuje zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 roku w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (Dz. U. Nr 142, poz. 1017).

§ 8

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Podgórzyn.

§ 9

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

MAURYCJUSZ ŻUKOWSKI

Załącznik do uchwały Rady
Gminy Podgórzyn z dnia 25 paź-
dziernika 2006 r. (poz. 3788)

WNIOSEK O UDZIELENIE POMOCY REGIONALNEJ NA WSPIERANIE NOWYCH INWESTYCJI

WYPEŁNIA URZĄD GMINY PODGÓRZYN:

Nazwa Przedsiębiorcy:	
Nr wniosku:	
Data złożenia wniosku:	

Informacje o przedsiębiorcy

Pełna nazwa przedsiębiorstwa
zgodnie z dokumentem
rejestracyjnym

Forma prawna prowadzonej działalności (*właściwie zaznaczyć*)

- osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą
 spółka cywilna
 spółka jawna
 spółka partnerska
 spółka komandytowa
 spółka komandytowo - akcyjna
 spółdzielnia
 spółka z o.o.
 spółka akcyjna
 inna forma prawna (jaka?)

NIP (Numer Identyfikacji Podatkowej)

REGON

Numer w rejestrze przedsiębiorców KRS
lub rejestrze ewidencji gospodarczej

Adres siedziby
(ulica, nr domu, kod, miejscowość)

Gmina

Adres do korespondencji
(*jeśli inny niż adres siedziby*)

Telefon i faks

E-mail

Adres strony internetowej

Nazwisko i imię osoby/osób
upoważnionych do reprezentowania
przedsiębiorcy

Kwota pomocy publicznej innej niż pomoc
de minimis otrzymanej przez
przedsiębiorcę w okresie 3 kolejnych lat
poprzedzających dzień złożenia wniosku

zł

euro

Forma opodatkowania
(*właściwie zaznaczyć*)

- ryczałt
 karta podatkowa
 podatek dochodowy od osób fizycznych
 podatek dochodowy od osób prawnych

Rodzaj działalności
(kod PKD lub EKD oraz opis)

Koszt całkowity inwestycji

Źródła finansowania inwestycji	Wartość	
	w PLN	%
Pomoc publiczna		
Inne środki pomocowe (np. fundusze strukturalne)		
Środki własne Przedsiębiorcy		
w tym: kredyty bankowe		
Całkowity koszt realizacji inwestycji		

OŚWIADCZENIE PRZEDSIĘBIORCY

1. Zobowiązuję się do pokrycia co najmniej 25% kosztów inwestycji ze środków własnych.
2. Zobowiązuję się do utrzymania inwestycji co najmniej przez 5 lat od dnia jej zakończenia (*dotyczy przedsiębiorcy ubiegającego się o pomoc na wspieranie nowych inwestycji*).

.....
Miejscowość ,data

.....
Podpis

Oświadczam, że informacje oraz dane przedstawione w niniejszym wniosku są prawdziwe.

Imię i nazwisko:

Stanowisko:

Podpis:

Miejscowość i data:

ZAŁĄCZNIKI:

1. Informacja o wielkości pomocy innej niż de minimis uzyskanej w przeciągu 3 kolejnych lat poprzedzających dzień złożenia wniosku - zgodnie z wymogami rozporządzenia

- Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie informacji o otrzymanej pomocy publicznej innej niż *de minimis* (Dz. U. Nr 191, poz. 1960).
2. Kopia dokumentu potwierdzającego prowadzenie działalności gospodarczej (wyciąg z właściwego rejestru lub zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej).
 3. Kopia zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacyjnego REGON.
 4. Zaświadczenia potwierdzające brak zaległości z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody budżetu Gminy Podgórzyn , w tym realizowanych przez Urzędy Skarbowe.
 5. Zaświadczenia potwierdzające brak zaległości z tytułu podatków i składek na ubezpieczenie społeczne.
 6. Sprawozdania finansowe za 2005 r.
 7. Plan zatrudnienia pracowników w związku z realizacją nowej inwestycji (termin zatrudnienia, ilość pracowników zatrudnionych na pełnych etatach oraz w niepełnym wymiarze czasu pracy w przeliczeniu na pełne, procentowy udział przedsiębiorcy w kosztach zatrudnienia).
 8. Kserokopie deklaracji rozliczeniowych (formularze ZUS DRA) za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku.
 9. Kserokopia dokumentu *Potwierdzenie zgłoszenia użytkowania obiektu budowlanego* lub *Decyzja udzielająca pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych* objętych nową inwestycją wydaną przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.
 10. Oświadczenie o planowanych nakładach inwestycyjnych.

3789**UCHWAŁA RADY GMINY PODGÓRZYN**

z dnia 25 października 2006 r.

w sprawie przyjęcia na rok 2007 regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Podgórzyn oraz wykazu tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze i pedagogów szkolnych

Na podstawie art. 30 ust. 6 i art. 42 ust. 7 pkt 2 i art. 49 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oraz art. 54 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181 z późn. zm.), po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli Rada Gminy Podgórzyn uchwała, co następuje:

§ 1

Ustala się regulamin określający wysokość dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, sposobu obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz wysokość i warunki wypłacania nagród i innych świadczeń ze stosunku pracy w niżej określonym brzmieniu:

R o z d z i a ł I**Postanowienia wstępne****§ 2**

Wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181 z późn. zm.).

§ 3

Regulamin określa dla nauczycieli posiadających poszczególne stopnie awansu zawodowego sposób ustalania wysokości i szczegółowe zasady przyznawania:

1. dodatku za wysługę lat,
2. dodatku motywacyjnego,
3. dodatku funkcyjnego oraz za sprawowanie funkcji opiekuna stażu i wychowawstwa klasy,
4. dodatków za warunki pracy,
5. wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw,
6. nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy,
7. nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego.

§ 4

Ilekróć w Regulaminie jest mowa o:

1. Karcie Nauczyciela – rozumie się przez to ustawę z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 z późn. zm.),
2. rozporządzeniu – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r., o którym mowa w § 2 podstawy prawnej,
3. tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin – należy przez to rozumieć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3 lub art. 42 ust. 7 Karty Nauczyciela i § 2 ust. 1 rozporządzenia,
4. klasie – należy przez to rozumieć także oddział lub grupę,
5. uczniu – rozumie się przez to także wychowanka,
6. szkole – rozumie się przez to szkołę, przedszkole, dla której organem prowadzącym jest Gmina Podgórzyn,
7. pracodawcy – rozumie się przez to szkołę,
8. nauczycielach – rozumie się przez to nauczycieli zatrudnionych przez danego pracodawcę,
9. wójcie – rozumie się przez to Wójta Gminy Podgórzyn,
10. roku szkolnym – należy przez to rozumieć okres pracy szkoły od 1 września danego roku do 31 sierpnia roku następnego,
11. zakładowej organizacji związkowej – rozumie się przez to Zarząd Oddziału ZNP w Jeleniej Górze i Komisję Międzyzakładową NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze.

§ 5

1. Regulamin obejmuje wszystkich nauczycieli szkół.
2. Regulaminu nie stosuje się do pracowników szkół niebędących nauczycielami.

R o z d z i a ł II

Dodatek za wysługę lat

§ 6

1. Nauczycielom przysługuje dodatek za wysługę lat.
2. Wysokość dodatku określa art. 33 ust. 1 Karty Nauczyciela.
Dodatek przysługuje :
 - począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub do wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca,
 - za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej jego stawki nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca.
3. Do okresu, za który przysługuje dodatek za wysługę lat, wlicza się:
 - okres urlopu dla poratowania zdrowia,
 - okres nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby, okres konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym chorym członkiem rodziny, jeżeli nauczyciel za wyżej wymienione okresy otrzymuje wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego.
4. Dodatki za wysługę lat przyznaje dla nauczycieli dyrektor placówki, a dla dyrektora organ prowadzący.
5. Nauczycielom zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin przysługuje dodatek za wysługę lat proporcjonalnie do wymiaru wynagrodzenia.

R o z d z i a ł III

Dodatek motywacyjny

§ 7

1. Rada Gminy Podgórzyn określa w corocznie przyjmowanym regulaminie wynagrodzeń nauczycieli wysokość środków finansowych przeznaczonych na dodatki motywacyjne w przeliczeniu na jednego nauczyciela zatrudnionego co najmniej na ½ etatu.
2. Wysokość miesięcznych środków finansowych przeznaczonych na dodatki motywacyjne dla poszczególnych szkół w roku 2007 wylicza się, mnożąc liczbę nauczycieli zatrudnionych co najmniej na ½ etatu przez kwotę 80 zł.
3. Ze wskazanej wyżej wielkości na dodatki motywacyjne dla nauczycieli pełniących funkcję dyrektora lub wicedyrektora wyodrębnia się 30% środków finansowych.

§ 8

Przyznawanie dodatku motywacyjnego dla nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora lub zastępcy dokonywane jest przez Wójta Gminy Podgórzyn na wniosek Inspektora ds. Oświaty uwzględniając stosowne kryteria zawarte w § 9 niniejszego regulaminu.

§ 9

1. Do warunków przyznawania dyrektorom i wicedyrektorom dodatku motywacyjnego należą: wyniki pracy, odpowiednie standardy jakości administrowania i zarządzania placówką, a w szczególności

ocena realizacji zadań w zakresie:

- a) finansów:
 - przestrzeganie przepisów ustawy o finansach publicznych,
 - planowanie budżetu,
 - realizacja budżetu,
 - prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej,
 - pozyskiwanie środków pozabudżetowych,
- b) organizacji pracy w placówce:
 - poprawne i terminowe opracowanie arkusza organizacyjnego,
 - tworzenie warunków do realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych, wyposażanie szkoły w odpowiednie środki dydaktyczne, niezbędny sprzęt,
 - sprawowanie nadzoru pedagogicznego, w tym: realizacja programów nauczania, ocena pracy nauczycieli, opieka nad nauczycielami rozpoczynającymi pracę w zawodzie, zachęcanie do innowacji i eksperymentów, motywowanie do doskonalenia zawodowego, realizacja zaleceń i wniosków organu nadzoru pedagogicznego,
 - współdziałanie z organem prowadzącym w zakresie realizacji zadań edukacyjnych i wychowawczych oraz realizacja wniosków i zaleceń organu prowadzącego z uwzględnieniem założeń polityki oświatowej gminy,
 - prowadzenia właściwej polityki kadrowej,
 - przestrzegania statutu placówki,
 - tworzenia i przestrzegania wewnętrznych regulaminów,
 - otaczania właściwą opieką uczniów,
 - dbałość o właściwą atmosferę pracy i kształtowanie odpowiednich relacji międzyludzkich w stosunku do rodziców, dzieci, współpracowników, jak i podwładnych,
 - współpraca ze statutowymi organami szkoły i związkami zawodowymi,
- c) przestrzegania przepisów ppoż. i bhp,
- d) dbałość o budynki i powierzone mienie :
 - estetyka budynków i terenu szkolnego,
 - przeglądy, konserwacje i naprawy,
 - racjonalne zarządzanie nieruchomością i majątkiem szkolnym,
- e) wykonywanie czynności poza zakresem obowiązków, a w szczególności współpraca ze środowiskiem lokalnym i spełnianie roli kulturowej.

§ 10

Nauczycielowi może być przyznany dodatek motywacyjny w granicach posiadanych przez samorząd środków, jednak nie więcej niż 20% podstawy wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela mianowanego.

§ 11

1. Dodatek motywacyjny nauczycielowi przyznaje dyrektor szkoły.
2. Wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczycieli oraz okres jego przyznania ustala dyrektor szkoły, a w stosunku do dyrektora Wójt.

3. Dodatek motywacyjny jest przyznawany na czas określony, nie krótszy niż 6 miesięcy, dla nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole dodatek motywacyjny przyznaje się najwcześniej po upływie 6 miesięcy od daty jej rozpoczęcia.
4. Dodatek motywacyjny nie przysługuje nauczycielowi stażyście, a ponadto za czas trwania urlopu dla poratowania zdrowia, urlopu macierzyńskiego i wychowawczego oraz w okresie przebywania w stanie nieczynnym, a także za czas absencji chorobowej powyżej 30 dni bez przerwy.
5. Wysokość dodatku oblicza się proporcjonalnie do przepracowanego okresu. Dodatek ustala się dzieląc kwotę przez trzydzieści i mnożąc przez dni przepracowane.
6. Wypłatę dodatku motywacyjnego wstrzymuje się w przypadku wszczęcia w stosunku do nauczyciela postępowania dyscyplinarnego.

R o z d z i a ł IV

Dodatek funkcyjny

§ 12

Osobie, której powierzono stanowisko dyrektora, wicedyrektora lub inną funkcję kierowniczą w szkole przewidzianą w statucie szkoły, przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości określonej w tabeli :

TABELA DODATKÓW FUNKCYJNYCH DLA
DYREKTORÓW I NAUCZYCIELI ZAJMUJĄCYCH INNE
DODATKOWE FUNKCJE W SZKOŁACH
PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ PODGÓRZYN

Lp.	Stanowisko kierownicze/ dodatkowa funkcja	Miesięcznie w złotych (od – do)
1.	Szkoły wszystkich typów	
	a) dyrektor szkoły liczącej: - do 4 oddziałów - 5 i więcej oddziałów	300 – 500 350 – 700
	b) wicedyrektor szkoły	300 – 500
2.	Opiekun stażu	30
3.	Wychowawca klasy	35
4.	Wychowawca w oddziale przedszkolnym	40
5.	Doradca metodyczny	40

§ 13

1. Dodatek funkcyjny dyrektorowi szkoły ustala Wójt.
2. Dodatek funkcyjny wicedyrektorowi i osobom pełniącym inne stanowiska kierownicze oraz inną dodatkową funkcję w szkole wymienione w § 12 Regulaminu ustala dyrektor szkoły.
3. Prawo do dodatku funkcyjnego przysługuje także nauczycielom, którym powierzono obowiązki kierownicze w zastępstwie.

§ 14

Wysokość dodatku uzależnia się od zakresu i złożoności zadań oraz warunków ich realizacji, uwzględniając między innymi wielkość szkoły, jej strukturę organizacyjną, łączną liczbę oddziałów, ilość stanowisk kierowniczych, złożoność zadań wynikających z zajmo-

wanego stanowiska, wyniki i jakość świadczonej pracy szkoły, osiągnięcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze placówki, zaangażowanie w realizację zadań statutowych, jak i określonych w planie budżetowym szkoły, współpracę z innymi jednostkami podległymi Radzie Gminy oraz warunki lokalowe i środowiskowe, w jakich szkoła funkcjonuje.

§ 15

1. Wysokość dodatku funkcyjnego ustalona jest na rok szkolny.
2. W razie zbiegu dwóch lub więcej tytułów do dodatku funkcyjnego, dodatki przysługują za każdy tytuł odrębnie.
3. Osoba, której powierzone stanowisko lub funkcję na czas określony, traci prawo do dodatku z końcem miesiąca, w którym upłynął ten okres. Dotyczy to również odwołania ze stanowiska lub funkcji.
4. Dodatek nie przysługuje w okresie stanu nieczynnego i urlopu dla poratowania zdrowia, w okresie, za który nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia z innych powodów obowiązków, do których jest przypisany ten dodatek, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca – od tego dnia.
5. Dodatek w stawce ustalonej dla dyrektora szkoły przysługuje wicedyrektorowi szkoły od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po jednym miesiącu zastępstwa, decyzję o przyznaniu wyższego dodatku na okres zastępstwa podejmuje Wójt.

R o z d z i a ł V

Dodatek za warunki pracy

§ 16

1. Nauczycielowi przysługuje dodatek za warunki pracy z tytułu pracy w trudnych, uciążliwych dla zdrowia warunkach określonych w przepisach § 8 i 9 rozporządzenia.
2. Wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 1, uzależniona jest od:
 - a) stopnia trudności lub uciążliwości dla zdrowia realizowanych prac lub zajęć,
 - b) wymiaru czasu pracy realizowanego w warunkach, o których mowa w ust. 1.

§ 17

1. Dodatek za prace w trudnych warunkach przysługuje:
 - a) nauczycielom prowadzącym zajęcia dydaktyczne i wychowawcze w przedszkolach specjalnych (placówkach), szkołach specjalnych (klasach) oraz prowadzącym indywidualne nauczanie dziecka zakwalifikowanego do kształcenia specjalnego – w wysokości 20% godzinnej stawki wynagrodzenia zasadniczego – proporcjonalnie do realizowanego wymiaru godzin.
 - b) nauczycielom prowadzącym zajęcia w klasach łączonych – w wysokości 20% godzinnej stawki wynagrodzenia zasadniczego – proporcjonalnie do realizowanego wymiaru godzin.

2. Dodatek za trudne i uciążliwe warunki pracy przysługuje nauczycielom w okresie faktycznego wykonywania pracy, z którą dodatek jest związany, potwierdzonego przez dyrektora szkoły, oraz w okresie niewykonywania pracy, za który przysługuje wynagrodzenie liczone jak za okres urlopu wypoczynkowego, urlopu macierzyńskiego, choroby trwającej nie dłużej niż 3 miesiące.
 3. Dodatek za trudne warunki pracy wypłaca się w całości, jeżeli nauczyciel realizuje w tych warunkach cały obowiązujący go wymiar godzin, oraz gdy nauczyciel, któremu powierzono stanowisko kierownicze w szkole realizuje w tych warunkach obowiązujący go wymiar godzin.
 4. Wysokość dodatków za warunki pracy, z uwzględnieniem warunków, w których umowa w § 16, ustala dla nauczyciela dyrektor szkoły, a dla dyrektora Wójt.
3. Nauczyciel korzystając z poszerzonego pensum nie może mieć przydzielonych godzin ponadwymiarowych, z wyjątkiem godzin doraźnych zastępstw.

R o z d z i a ł VII

Nagrody i inne świadczenia

§ 20

1. Nauczycielowi za jego osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze może być przyznana nagroda.
2. Środki na nagrody w ramach specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli w wysokości 1% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych nauczycieli planuje dyrektor w rocznym planie finansowym szkoły, z czego:
 - a) 80% środków funduszu przeznacza się na nagrody dyrektora szkoły,
 - b) 20% środków funduszu przeznacza się na nagrody organu prowadzącego – nagrody Wójta Gminy.

§ 21

Nagrody, o których mowa w § 20, przyznawane są do końca danego roku kalendarzowego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach nagrody mogą być przyznawane w innym terminie.

§ 22

Nagroda ma charakter uznaniowy i może być przyznana nauczycielowi po przepracowaniu w szkole co najmniej 1 roku.

§ 23

1. Podstawą przyznania nagrody Wójta Gminy Podgórzyn jest złożenie w sekretariacie Urzędu Gminy wniosku wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej uchwały w terminie nie później niż do końca listopada danego roku.
2. Z wnioskiem o nagrodę Wójta dla dyrektora może wystąpić:
 - rada pedagogiczna,
 - Wójt Gminy,
 - inspektor ds. oświaty,
 - wizytator Kuratorium Oświaty bezpośrednio nadzorujący daną szkołę,
 - rada rodziców lub rada szkoły,
 - organizacja zakładowa związków zawodowych.
3. Z wnioskiem o przyznanie nagrody Wójta dla nauczycieli mogą występować:
 - dyrektorzy szkół w odniesieniu do nauczycieli zatrudnionych w szkole po pozytywnym zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną,
 - wizytator Kuratorium Oświaty bezpośrednio nadzorujący szkołę.
4. Decyzję o przyznaniu i wysokości nagrody podejmuje Wójt Gminy, kierując się kryteriami przyznawania nagród.
5. Nauczyciel, któremu została przyznana nagroda, otrzymuje dyplom, którego odpis umieszcza się w jego teczce akt osobowych.
6. Wnioski rozpatrzone negatywnie nie wymagają uzasadnienia.

R o z d z i a ł VI

Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw

§ 18

1. Przez godzinę ponadwymiarową, za którą przysługuje wynagrodzenie, należy rozumieć każdą godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych przydzieloną w planie organizacyjnym szkoły powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin, o których mowa w art. 42 ust. 3 i ust. 6 Karty Nauczyciela. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe wypłaca się według stawki osobistego zaszerzowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatków za warunki pracy.
2. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową ustala się, dzieląc sumę stawki przysługującego nauczycielowi wynagrodzenia zasadniczego i dodatków za warunki pracy przez miesięczną liczbę godzin obowiązkowego wymiaru zajęć, ustalonego dla rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych nauczyciela.
3. Miesięczną liczbę obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela ustala się, mnożąc tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.
4. Dyrektor może realizować godziny ponadwymiarowe w wymiarze nieprzekraczającym 9 h tygodniowo, jeżeli tak zostało zatwierdzone w arkuszu organizacyjnym szkoły, placówki.

§ 19

1. Do obliczania wysokości wynagrodzenia za godziny doraźnych zastępstw stosuje się odpowiednio § 18 Regulaminu.
2. W razie zastępstwa nieobecnych nauczycieli przez nauczycieli zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin za faktycznie zrealizowane godziny zastępstw przysługuje wynagrodzenie według zasad ustalonych w § 18 Regulaminu. Dyrektor szkoły realizuje godziny zastępstw doraźnych tylko w wyjątkowych przypadkach.

§ 24

1. Nagrody Wójta Gminy Podgórzyn przyznawane są za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze lub za działania zmierzające do podnoszenia poziomu tych osiągnięć.
2. W odniesieniu do dyrektorów szkół w szczególności za:
 - uzyskiwanie bardzo dobrych efektów w organizacji pracy placówki,
 - umiejętne gospodarowanie środkami finansowymi, właściwe realizowanie budżetu placówki,
 - prowadzenie racjonalnej polityki kadrowej, doskonalenia zawodowego nauczycieli i własnego,
 - dbanie o bazę szkolną, stan techniczny i estetykę budynków i otoczenia,
 - inicjowanie różnorodnych działań rady pedagogicznej służących podnoszeniu jakości pracy szkoły,
 - organizowanie pomocy młodym nauczycielom we właściwej adaptacji zawodowej,
 - inicjowanie i koordynowanie działań oświatowych i wychowawczych między placówkami,
 - organizowanie imprez środowiskowych i gminnych,
 - współorganizowanie zajęć opiekuńczych i wychowawczych dla dzieci z terenu gminy,
 - preferowanie innowacyjnych rozwiązań w placówce oraz podejmowanie takich działań pedagogicznych, wychowawczych i opiekuńczych, które wyróżnią placówkę spośród innych, nadają jej indywidualny charakter,
 - osiąganie przez szkołę bardzo dobrych wyników nauczania i wychowania (potwierdzonych wynikami odpowiednich pomiarów dydaktycznych, liczbą absolwentów przyjętych do szkół ponadgimnazjalnych oraz licznego udziału uczniów w konkursach, olimpiadach i zawodach międzyszkolnych, regionalnych i krajowych,
 - angażowanie się we współpracę z instytucjami i organizacjami przynoszącymi korzyść szkole i uczącym się w niej dzieciom,
 - współpracę ze środowiskiem.
3. W odniesieniu do nauczycieli w szczególności za:
 - osiąganie dobrych wyników w nauczaniu potwierdzone w sprawozdaniach i egzaminach uczniów,
 - podejmowanie działalności innowacyjnych w zakresie wdrażania nowatorskich metod nauczania i wychowania, opracowania autorskich programów i publikacji,
 - współorganizowanie i aktywne uczestnictwo w działaniach oświatowych na terenie gminy, np.: imprezy oświatowe, kulturalne, sportowe, rekreacyjne, charytatywne, lekcje otwarte i zajęcia pokazowe,
 - nawiązywanie trwałej współpracy z placówkami z innych gmin, krajów,
 - przygotowanie i wzorcową organizację uroczystości szkolnych,
 - prowadzenie działalności wychowawczej w klasie i szkole poprzez organizowanie wycieczek, udział uczniów w spotkaniach teatralnych, koncertach, wystawach i spotkaniach,

- udokumentowane osiągnięcia w pracy z uczniami uzdolnionymi lub z uczniami mającymi trudności w nauce,
 - organizację udziału rodziców w życiu szkoły, rozwijanie form współdziałania szkoły z rodzicami.
4. Nagroda może być przyznana nauczycielowi, który posiada co najmniej dobrą ocenę pracy pedagogicznej.

§ 25

1. Nagrodę dyrektora szkoły nauczycielowi przyznaje dyrektor szkoły.
2. Wnioski z uzasadnieniem może składać w terminie do końca listopada danego roku:
 - dyrektor szkoły,
 - rada rodziców lub rada szkoły,
 - organizacja zakładowa związków zawodowych.
3. Wnioski rozpatruje dyrektor szkoły.
4. Nauczyciel, któremu przyznano nagrodę, zostaje powiadomiony o tym fakcie na piśmie. Kopię pisma wraz z uzasadnieniem umieszcza się w jego teczce akt osobowych.

§ 26

1. Nagrody dyrektora przyznawane są za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze lub za działania zmierzające do podnoszenia poziomu tych osiągnięć.
2. W zakresie pracy dydaktycznej:
 - 1) uzyskanie dobrych wyników w nauczaniu danego przedmiotu,
 - 2) zakwalifikowanie uczniów do finałów konkursów przedmiotowych na szczeblu powiatowym lub wojewódzkim,
 - 3) zajmowanie przez uczniów wysokich miejsc w innych konkursach, zawodach i przeglądach,
 - 4) udokumentowanie osiągnięć w pracy z uczniami zdolnymi i mającymi trudności w nauce,
 - 5) prowadzenie własnych innowacji i eksperymentów pedagogicznych,
 - 6) wdrażanie własnych programów autorskich,
 - 7) stosowanie indywidualnego toku lub programu nauczania dla wybranych uczniów.
3. W zakresie pracy wychowawczej:
 - 1) uzyskuje pozytywne zmiany w zespole klasowym (integracji klasy, aktywności społecznej uczniów),
 - 2) prowadzi działalność wychowawczą poprzez organizowanie wycieczek, spotkań oraz zajęć pozalekcyjnych.
4. W zakresie pracy opiekuńczej:
 - 1) zapewnia pomoc i opiekę uczniom w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej, pochodzącym z rodzin ubogich lub patologicznych,
 - 2) prowadzi działalność mającą na celu zapobieganie i zwalczanie przejawów patologii społecznej wśród uczniów,
 - 3) organizuje współpracę szkoły z placówkami kulturalno-oświatowymi, zakładami pracy, policją i innymi placówkami mogącymi stanowić oparcie dla działań szkoły,
 - 4) organizuje udział rodziców w życiu szkoły, rozwija formy współdziałania szkoły z rodzicami.

5. W zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych:
 - 1) doskonalą własny warsztat pracy poprzez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego,
 - 2) udziela aktywnej pomocy w adaptacji zawodowej młodszych nauczycieli,
 - 3) interesuje się nowymi metodami i formami nauczania, uwzględniając nowości we własnej pracy, nieustannie poszukuje możliwie najlepszych metod pracy z uczniami,
 - 4) kieruje zespołem samokształceniowym, prowadzi lekcje otwarte,
 - 5) pełni funkcje wynikające ze statutu szkoły.
5. W zakresie realizacji planu pracy szkoły:
 - 1) wzorowo realizuje zadania wynikające z planu pracy szkoły, zwłaszcza zadania wiodące,
 - 2) bierze czynny udział w przygotowaniu planu pracy szkoły oraz innych dokumentów ważnych dla funkcjonowania placówki.
6. Warunkiem otrzymania nagrody dyrektora jest posiadanie przez nauczyciela aktualnej co najmniej dobrej oceny pracy pedagogicznej.

R o z d z i a ł VIII

Dodatek mieszkaniowy

§ 27

1. Prawo do dodatku mieszkaniowego ma nauczyciel posiadający wymagane kwalifikacje, zatrudniony na terenie wiejskim lub w mieście liczącym do 5 tysięcy mieszkańców, w wymiarze nie niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć.
2. Dodatek jest zróżnicowany stosownie do stanu rodzinnego nauczyciela, do którego zalicza się:
 - a) małżonka, który nie posiada własnego źródła dochodów lub który jest nauczycielem,
 - b) rodziców nauczyciela pozostających na wyłącznym utrzymaniu nauczyciela,
 - c) pozostające na utrzymaniu nauczyciela lub nauczyciela i jego małżonka dzieci do ukończenia 18 roku życia lub do ukończenia przez nie szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
 - d) pozostające na utrzymaniu nauczyciela lub nauczyciela i jego małżonka niepracujące dzieci będące studentami, do czasu ukończenia studiów wyższych, nie dłużej jednak niż do ukończenia 26 roku życia,
 - e) dzieci niepełnosprawne nieposiadające własnego źródła dochodów.
3. Dodatek wynosi:
 - a) dla jednej osoby 20 zł,
 - b) dla dwóch i więcej osób łącznie 35 zł.
4. Dodatek przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek o jego przyznanie.

§ 28

1. Dodatek mieszkaniowy przysługuje w okresie wykonywania pracy, a także w okresach:
 - a) nieświadczenia pracy, za które przysługuje wynagrodzenie,
 - b) korzystania z urlopu na poratowanie zdrowia,
 - c) pozostawania w stanie nieczynnym,
 - d) pobieranie zasiłku z ubezpieczenia społecznego,

- e) odbywanie zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego lub okresach służby wojskowej,
 - f) korzystania z urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego.
2. Dodatek mieszkaniowy przyznaje dyrektor na wniosek nauczyciela, a dyrektorowi na jego wniosek. Wójt.

R o z d z i a ł IX

Postanowienia końcowe

§ 29

Liczba osób przyjęta do obliczeń funduszu wynagrodzeń jest sumą osób zatrudnionych na pełny etat i liczby osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze w przeliczeniu na pełne etaty.

§ 30

Wynagrodzenie osób zatrudnionych na mniej niż ½ etatu wylicza się wg ich zaszeregowania płacowego proporcjonalnie do liczby godzin ich pracy.

§ 31

1. Ustala się wykaz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych dla dyrektorów, wicedyrektorów, nauczycieli pełniących inne stanowiska w szkole i placówce oświatowej, w wysokości określonej w tabeli:

WYKAZ TYGODNIOWEGO OBOWIĄZKOWEGO WYMIARU GODZIN DYDAKTYCZNYCH, OPIEKUŃCZYCH I WYCHOWAWCZYCH DLA DYREKTORÓW, WICE-DYREKTORÓW, NAUCZYCIELI PEŁNIĄCYCH INNE STANOWISKA W SZKOLE I PLACÓWCE OŚWIATOWEJ ORAZ PEDAGOGÓW SZKOLNYCH

Lp.	Stanowisko	Ilość godzin Zegarowe – Z Lekcyjne – L
1	Dyrektor szkoły do 4 oddziałów	12 L
2	Dyrektor szkoły od 5 do 7 oddziałów	6 L
3	Dyrektor szkoły powyżej od 8 do 10 oddziałów	5 L
4	Dyrektor przedszkola do 3 oddziałów	12 L
5	pracownik biblioteki	30 Z
6	Pedagog szkolny	20 Z

2. Ustalony w pkt. 1 wymiar zajęć odnosi się również do nauczycieli, którzy pełnią obowiązki kierownicze w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono te stanowiska, z tym że obowiązuje on tych nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielom zastępstwo, a jeżeli objęcie zastępstwa nastąpiło pierwszego dnia miesiąca – od tego dnia.

§ 32

Zmian w regulaminie dokonuje Rada Gminy Podgórzyn po uzgodnieniu z właściwymi strukturami związków zawodowych działających w oświacie.

§ 33

Traci moc uchwała nr XXXVIII/286/05 Rady Gminy Podgórzyn z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie przyjęcia regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Podgórzyn.

§ 34

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Podgórzyn.

§ 35

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2007 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

MAURYCJUSZ ŻUKOWSKI

Załącznik nr 1 do uchwały Rady
Gminy Podgórzyn z dnia 25 paź-
dziernika 2006 r. (poz. 3789)

WZÓR

.....
(miejscowość i data)

WNIOSEK

o przyznanie Nagrody Wójta Gminy Podgórzyn

Po uzyskaniu opinii Rady Pedagogicznej w dniu
zgłaszam wniosek o przyznanie nagrody Panu /Pani/:

urodzonemu/ nej
(data)

.....
(wykształcenie, stopień specjalizacji, zawodowej, staż pracy pedagogicznej)

zatrudnionemu/ nej w
/ nazwa szkoły lub placówki,

.....
w której kandydat pracuje, stanowisko/

.....
/dotychczas otrzymane nagrody Ministra, Kuratora, Inspektora, Dyrektora – rok otrzymania/

.....
ostatnia ocena pracy nauczyciela (data i stopień)

- za następujące osiągnięcia (w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej, organizacyjnej, obok innych zasług w treści umieścić również wykaz wydanych przez kandydata publikacji, dokumentacji pomocy naukowej, programów nauczania i innych, w zakresie podnoszenia kwalifikacji).

Przy uzasadnieniu należy operować konkretnymi, podając daty (rok).

Uzasadnienie winno obejmować okres pracy po otrzymaniu ostatniej nagrody.

.....
(wnioskujący)

3790**UCHWAŁA RADY GMIN W WIŃSKU**

z dnia 26 października 2006 r.

w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy w Wińsku nr XLVIII/287/2006 z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat oraz tryb ich pobierania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 11 i art. 50 ust. 6, art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) Rada Gminy w Wińsku uchwala, co następuje:

§ 1

Zmienia się § 7 uchwały Rady Gminy w Wińsku nr XLVIII/287/2006 z dnia 30 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat oraz tryb ich pobierania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku w ten sposób, że w miejsce § 7 wstawia się zapis o następującej treści:

§ 7 „Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w przypadkach uzasadnionych sytuacją materialno-bytową lub zdrowotną osób, którym przyznano usługi opiekuńcze może podwyższyć, obniżyć lub całkowicie zwalniać z odpłatności za usługi opiekuńcze”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego i podlega ogłoszeniu przez wywieszenie jej tekstu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Wińsko.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

JÓZEF LIS

3791**UCHWAŁA ZGROMADZENIA ZWIĄZKU GMIN KARKONOSKICH**

z dnia 10 sierpnia 2006 r.

w sprawie szczegółowych zasad umarzania wierzytelności Związku Gmin Karkonoskich oraz jego jednostek organizacyjnych z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, oraz udzielania innych ulg w spłacie tych należności, a także wskazania organów do tego uprawnionych

Na podstawie art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 244, poz. 2104 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Zgromadzenie Związku Gmin Karkonoskich uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwała określa szczegółowe zasady umarzania, odroczenia terminu zapłaty oraz rozkładania na raty wierzytelności jednostek organizacyjnych Związku Gmin Karkonoskich, z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, zwanych dalej „wierzytelnościami” wobec osób fizycznych, osób prawnych, a także jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, zwanych dalej „dłużnikami”.

§ 2

Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) wierzytelności – oznacza to należność główną lub odsetki za zwłokę albo kary umowne, przy czym kwoty wierzytelności tego samego dłużnika wynikające z różnych tytułów nie ulegają kumulacji,
- 2) trudnej sytuacji materialnej – oznacza to:
 - a) w odniesieniu do osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz przedsiębiorców opodatkowanych na zasadach określonych przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne udokumentowany przez dłużnika stan faktyczny, z którego wynika, że średniomiesięczny łączny dochód za rok poprzedzający złożenie kompletnego wniosku, nie przekracza 200% zweryfikowanego kryterium dochodowego w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.),
 - b) w odniesieniu do przedsiębiorców niewymienionych w lit. a, osób prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – dokumentowany przez dłużnika stan faktyczny, z którego wynika, że wystąpiła u niego strata z tytułu działalności wykazana w sprawozdaniu finansowym i deklaracji podatkowej za rok poprzedzający złożenie kompletnego wniosku,
- 3) kompletnym wniosku – oznacza to wniosek zawierający wszystkie dokumenty niezbędne do merytorycznego i ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy,
- 4) uldze – oznacza to umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu zapłaty wierzytelności oraz naliczenie obniżonej kwoty oprocentowania w przypadku odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty,
- 5) kwocie naliczonego oprocentowania – oznacza to wartość kwotową, obliczoną według ustalonego w uchwale wzoru,
- 6) stracie bilansowej – oznacza to samodzielłą kategorię ekonomiczną wynikającą z rachunku zysków i strat, nadwyżkę kosztów rachunkowych nad osiągniętymi przychodami stanowiącymi przychód w rozumieniu ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.),
- 7) stracie podatkowej – oznacza to nadwyżkę poniesionych w danym okresie kosztów uzyskania przychodu nad przychodami w rozumieniu przepisów podatkowych,

- 8) kosztach postępowania – oznacza to opłaty sądowe, pocztowe, telefoniczne koszty czynności przygotowawczych, ogłoszeń oraz inne niezbędne koszty poniesione w celu przymusowego dochodzenia zapłaty wierzytelności,
 - 9) kosztach egzekucyjnych – oznacza to opłaty egzekucyjne i zwrot wydatków gotówkowych komornika poniesionych w toku egzekucji, w zakresie niezbędnym do celowego przeprowadzenia egzekucji określonych ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 1997 r. Nr 133, poz. 882 ze zm.),
 - 10) dochodzie – oznacza to w odniesieniu do osób fizycznych przychód pomniejszony o obciążenia podatkiem dochodowym, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne oraz obciążenia alimentacyjne świadczone na rzecz innych osób.
- (Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0911-7/445/06 z dnia 20 września 2006 r. stwierdzono nieważność § 2 pkt 2 lit. a) we fragmencie: „udokumentowany przez dłużnika” oraz we fragmencie: „kompletnego”, pkt 2 lit. b) we fragmencie: „dokumentowany przez dłużnika” oraz we fragmencie: „kompletnego” i pkt 3).

§ 3

Do udzielania ulg w spłacie wierzytelności uprawniony jest Zarząd Związku Gmin Karkonoskich.

§ 4

1. Wierzytelność może zostać umorzona w całości lub w części, jeżeli ustalone w toku postępowania wyjaśniającego okoliczności wykażą, że:
 - 1) dłużnik znajduje się w trudnej sytuacji materialnej,
 - 2) wierzytelność nie została zaspokojona w toku zakończonego postępowania likwidacyjnego lub upadłościowego lub sąd odrzucił wniosek o ogłoszenie upadłości w związku z brakiem środków wystarczających na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego,
 - 3) nie można ustalić dłużnika, dłużnik zmarł lub został wykreślony z właściwego rejestru osób prawnych nie pozostawiając żadnego majątku lub w przypadku osób fizycznych pozostawił ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów i nie można ustalić jego następców prawnych,
 - 4) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu mającym na celu przymusowe zaspokojenie wierzytelności nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów postępowania,
 - 5) wszczęcie egzekucji okazało się niemożliwe albo byłoby bezcelowe wobec stwierdzenia, że kwota uzyskana z egzekucji nie pokrywałaby kosztów egzekucyjnych,
 - 6) egzekucja okazała się bezskuteczna.
2. Umorzenie wierzytelności w przypadkach określonych ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 6 może nastąpić na wniosek dłużnika, a w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 6 również z urzędu. (Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0911-7/445/06 z dnia 20 września 2006 r. stwierdzono nieważność § 4 ust. 2).

3. Porozumienie o umorzeniu wierzytelności musi być poprzedzone postępowaniem wyjaśniającym, które wykaże przynajmniej jedną z przesłanek umorzenia wymienionych w ust. 1.
4. Jeżeli umorzenie dotyczy części wierzytelności, w porozumieniu oznacza się termin zapłaty pozostałej części wierzytelności. Porozumienie o umorzeniu wierzytelności powinno zawierać postanowienie, że w razie niedotrzymania terminu spłaty części wierzytelności następuje wygaśnięcie porozumienia.
5. Umorzenie wierzytelności w przypadku gdy obok dłużnika są zobowiązane inne osoby może nastąpić tylko wtedy, gdy warunki umorzenia wymienione w ust. 1 zachodzą wobec wszystkich zobowiązanych.

§ 5

1. W przypadkach uzasadnionych ważnymi względami społecznymi lub gospodarczymi Zarząd Związku Gmin Karkonoskich na wniosek dłużnika może jednorazowo odraczać terminy zapłaty całości lub części wierzytelności lub rozłożyć płatność całości lub części wierzytelności na raty na okres nie dłuższy niż 24 miesiące, a w przypadku, gdy wierzytelność powstała z tytułu najmu lokali na okres do 36 miesięcy, licząc od dnia zawarcia porozumienia. (Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0911-7/445/06 z dnia 20 września 2006 r. stwierdzono nieważność § 5 ust. 1 we fragmencie: „W przypadkach uzasadnionych ważnymi względami społecznymi lub gospodarczymi” oraz we fragmencie: „na wniosek dłużnika”).
2. Od wierzytelności, których termin zapłaty odroczone lub których spłatę rozłożono na raty, pobiera się odsetki ustawowe obowiązujące w dniu złożenia wniosku o ulgę.
3. Odsetki, które powstały do dnia złożenia wniosku o ulgę, rozkładane są na taką samą ilość rat, jak należność główna, nie podlegają oprocentowaniu i płatne są w tych samych terminach.
4. Naliczenie kwoty oprocentowania, o którym mowa w ust. 2, następuje wg wzoru:

$$X = \frac{A \times B \times w \times C}{365 \times 100}$$

gdzie:

X – kwota naliczonego oprocentowania od należności głównej.

A – należność odroczone lub kwota raty.

B – liczba dni od dnia złożenia wniosku nie wcześniej niż od dnia wymagalności wierzytelności do terminu płatności odroczonej należności lub rat.

w – współczynnik obniżenia oprocentowania określony w ust. 2,

C – stopa odsetek ustawowych z dnia złożenia wniosku o ulgę wyrażoną w procentach, 365 – liczba dni w roku.

5. Porozumienie powinno zawierać zapis o natychmiastowej wymagalności wierzytelności wraz z odsetkami ustawowymi, jeżeli dłużnik nie spłaci w terminie albo w pełnej wysokości wierzytelności, której termin płatności odroczone albo nie spłaci w pełnej wysokości ustalonych rat.

§ 6

1. Umorzenie wierzytelności, a także udzielenie ulg w ich spłacaniu, o których mowa w § 4 i § 5 następuje w sytuacjach określonych w § 4 ust. 1 pkt 2, 3, 4, 5, 6.
2. Umorzenie wierzytelności o charakterze administracyjnym, jak i wierzytelności wynikających ze stosunków cywilno-prawnych może nastąpić w drodze jednostronnego oświadczenia woli składanego w celu dokonania odpisu w księgach rachunkowych.

(Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0911-7/445/06 z dnia 20 września 2006 r. stwierdzono nieważność § 6).

§ 7

Udzielania ulg w formie umarzania, odraczania i rozkładania na raty na wniosek podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą bez względu na formę organizacyjno-prawną następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291).

(Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Dolnośląskiego PN.II.0911-7/445/06 z dnia 20 września 2006 r. stwierdzono nieważność § 7).

§ 8

1. Zarząd Związku Gmin Karkonoskich podaje do publicznej wiadomości wykaz osób fizycznych i prawnych, którym umorzono wierzytelności oraz udzielono innych ulg w trybie określonym uchwałą.
2. Wykazy są sporządzane według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku kalendarzowego w terminie do 31 maja roku następnego.

§ 9

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Związku Gmin Karkonoskich.

§ 10

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY ZGROMADZENIA
ZWIĄZKU GMIN KARKONOSKICH

RYSZARD DWORNIK

3792**INFORMACJA O DECYZJI PREZESA URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI**

z dnia 23 listopada 2006 r. nr PCC/111F/400/W/OWR/2006/JM w sprawie zmiany koncesji dla Zgorzeleckiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Zgorzelcu Sp. z o.o. z siedzibą w Zgorzelcu

Na wniosek z dnia 8 września 2006 r. Zgorzeleckiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Zgorzelcu Sp. z o.o. z siedzibą w Zgorzelcu została zmieniona koncesja na przesyłanie i dystrybucję ciepła dla tego Przedsiębiorcy.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 8 września 2006 r. znak: L. Dz. 3129/06, Koncesjonariusz wystąpił o zmianę koncesji na przesyłanie i dystrybucję ciepła dnia 1 października 1998 r. nr PCC/111/400/U/OT-6/98/AD ze zmianami, w części dotyczącej przedłużenia do dnia 30 września 2008 r. realizacji szczególnego warunku wykonywania działalności objętej koncesją ze względu na właściwą obsługę odbiorców, zobowiązujący Przedsiębiorstwo do wyposażenia węzłów ciepłych w eksploatowanej sieci w układy automatycznej regulacji.

Do wniosku o zmianę koncesji Koncesjonariusz załączył kopie dokumentów potwierdzających dotychczasowy zakres realizacji wyposażenia węzłów ciepłych w układy automatycznej regulacji.

Jednocześnie Koncesjonariusz wyjaśnił brak pełnej realizacji warunku m.in. wynikiem przejmowania węzłów od odbiorców oraz wskazał, że oczekuje na pozyskanie środków finansowych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej dla realizacji warunku wynikającego z koncesji, a także stosownie to udokumentował.

Przedstawione przez Koncesjonariusza okoliczności zasługują na uwzględnienie co powoduje przedłużenie przez Prezesa Regulacji Energetyki decyzją z dnia 23 listopada 2006 r.: nr PCC/111F/400/W/OWR/2006/JM terminu wykonania obowiązku zawartego w punkcie 2.2.8 koncesji na przesyłanie i dystrybucję ciepła, do dnia 30 września 2008 r., stosownie do art. 41 ust. 1 oraz art. 32 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, ze zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

Z upoważnienia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

ZASTĘPCA DYREKTORA

POŁUDNIOWO-ZACHODNIEGO
ODDZIAŁU TERENOWEGO
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
z siedzibą we Wrocławiu

Jadwiga Gogolewska

Egzemplarze bieżące i z lat ubiegłych oraz załączniki można nabywać:

1) w punktach sprzedaży:

- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 0-71/340-64-74,
- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Delegatura w Jeleniej Górze, 58-506 Jelenia Góra, ul. Wiejska 29, tel. 0-75/764-72-99,
- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Delegatura w Legnicy, 59-220 Legnica, ul. F. Skarbka 3, tel. 0-76/856-08-00 w. 401,
- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Delegatura w Wałbrzychu, 58-300 Wałbrzych, ul. Słowackiego 23a-24, tel. 0-74/849-40-70.

2) w przypadku prenumeraty, na podstawie nadesłanego zamówienia w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu – Zakładzie Obsługi Urzędu, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 0-71/340-62-02,

Zbiory Dziennika Urzędowego wraz ze skorowidzami wyłożone są do powszechnego wglądu w Bibliotece Urzędowej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław, tel. 0-71/340-62-54. Treść wydawanych dzienników dostępna jest w Internecie na stronie: <http://www.duw.pl/dzienn.htm>

Wydawca: Wojewoda Dolnośląski

Redakcja: Wydział Prawny i Nadzoru Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego

Redakcja Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 071/340-66-21

Skład, druk i rozpowszechnianie: Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Zakład Obsługi Urzędu, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1

Dystrybucja: tel. 0-71/340-62-02

Tłoczono z polecenia Wojewody Dolnośląskiego
w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu – Zakładzie Obsługi Urzędu
50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1
